

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಸಿರಿ ಕನ್ನಡ

ಪ್ರಥಮ ಭಾಷಾ ಕನ್ನಡ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ

ಆರನೆಯ ತರಗತಿ

ಮೊದಲನೆಯ ಹಾಗೂ ಎರಡನೆಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್

೨೦೧೫

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.)

೧೦೦ ಅಡಿ ವರ್ತುಲ ರಸ್ತೆ, ಬನಶಂಕರಿ ಮೂರನೆಯ ಹಂತ,
ಬೆಂಗಳೂರು – ೫೬೦೦೮೫

ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನಾ ಸಮಿತಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :

ಡಾ|| ನಾ. ದಾಮೋದರ ಶೆಟ್ಟಿ, ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಪ್ರಸಾಧನ, ಭಾರತೀ ನಗರ, ಬಿಜೈ, ಮಂಗಳೂರು-೦೪

ಸದಸ್ಯರು :

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಸುರೇಶ್, ಸಿ.ಆರ್.ಪಿ. ನಲ್ಲೂರು ಕ್ಲಸ್ಟರ್, ಶೃಂಗೇರಿ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ

ಶ್ರೀ ವೀರೇಶ್‌ಕೌಲಗಿ, ಸ.ಶಿ. ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಹಿರೇಗೌಜ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ತಾ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲ, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಯೋಜಕರು, ಕ್ಷೇತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಛೇರಿ, ಮದ್ದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು, ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವೆಂಕಟರಾಜ ಯಳಚಿತ್ತಾಯ, ಸ.ಶಿ. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ ಪ.ಪೂ. ಕಾಲೇಜು (ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ವಿಭಾಗ) ಎಡಪದವು, ದ.ಕ.ಜಿಲ್ಲೆ

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಸ್.ಹಳ್ಳೂರ, ಸ.ಶಿ. ಮೋಹನ ರಾಮಣ್ಣ ಸೊನ್ನದ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಭಂಟನೂರ, ಮುಧೋಳ ತಾ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲೆ

ಶ್ರೀ ಜಾನ್‌ಚಂದ್ರನ್, ಚಿತ್ರಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸೆಂಟ್ ಅಲೋಶಿಯಸ್ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಕೊಡಿಯಾಲ ಬೈಲು, ಮಂಗಳೂರು

ಪರಿಶೀಲಕರು :

ಶ್ರೀ ಕಾ ತ ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ, ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು, (ನಿವೃತ್ತ) ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರು :

ಪ್ರೊ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಪಾಟೀಲ್, ಸಾಹಿತಿಗಳು, ಸಂಕ್ರಮಣ ಪ್ರಕಾಶನ, ಎಲಚೇನಹಳ್ಳಿ, ಜೆ.ಪಿ ನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರ - 78

ಡಾ.ಕೆ. ಮರುಳಸಿದ್ದಪ್ಪ, ಸಾಹಿತಿಗಳು, ನಂ. 137, 12 ನೇ ಕ್ರಾಸ್, ಜೆ.ಪಿ. ನಗರ 2ನೇ ಹಂತ, ಬೆಂಗಳೂರು - 78

ಪ್ರೊ. ಸಾ.ಶಿ. ಮರುಳಯ್ಯ, ಸಾಹಿತಿಗಳು, 'ರಾಗಿಣಿ', ಹಂಪಿನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಪ್ರೊ. ಅ.ರಾ.ಮಿತ್ರ, ಸಾಹಿತಿಗಳು, ಕೆ.ಎಚ್. ಬಿ. ಕಾಲೋನಿ, ಯಲಹಂಕ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಡಾ. ವಿಷ್ಣು ಎಂ. ಶಿಂದೆ, ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಶಿಕ್ಷಣವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಹಿಳಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ವಿಜಯಾಪುರ.

ಮುಖ್ಯ ಸಂಯೋಜಕರು :

ಪ್ರೊ. ಜಿ.ಎಸ್. ಮುಡಂಬಡಿತ್ತಾಯ, ಸಂಯೋಜಕರು, ಪಠ್ಯವಸ್ತು ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ, ಬೆಂಗಳೂರು-85.

ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ :

ಶ್ರೀ ನಾಗೇಂದ್ರಕುಮಾರ್, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ, ಬೆಂಗಳೂರು-85.

ಶ್ರೀ ಪಾಂಡುರಂಗ, ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು (ಪ್ರಭಾರಿ), ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ, ಬೆಂಗಳೂರು-೮೫.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜಕರು :

ಶ್ರೀ ಪಾಂಡುರಂಗ , ಹಿರಿಯ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ, ಬೆಂಗಳೂರು-೮೫.

ಮುನ್ನುಡಿ

2005 ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿತವಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯವಸ್ತುವಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘವು 2010 ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಒಂದನೆಯ ತರಗತಿಯಿಂದ ಹತ್ತನೆಯ ತರಗತಿವರೆಗಿನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ರಚನಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು 12 ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕೋರ್ ವಿಷಯಗಳನ್ನು 7 ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ರಚನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 1 ರಿಂದ 4 ನೆಯ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನ, ಗಣಿತ ಮತ್ತು 5 ರಿಂದ 10 ನೆಯ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಕೋರ್ ವಿಷಯಗಳಾದ ಗಣಿತ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನಗಳಿರುತ್ತವೆ.

2005ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

- ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಜೀವನದ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಿಸುವುದು.
- ಕಂಠಪಾಠ ವಿಧಾನದಿಂದ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಜ್ಞಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು.
- ಭಾರತದ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ನೀತಿಯನ್ವಯ ಮಕ್ಕಳ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವುದು.
- ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಇಂದಿನ ಹಾಗೂ ಭವಿಷ್ಯದ ಜೀವನಾವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ಹೊಂದುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.
- ವಿಷಯಗಳ ಮೇರೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಮಗ್ರದೃಷ್ಟಿಯ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು.
- ಶಾಲೆಯ ಹೊರಗಿನ ಬದುಕಿಗೆ ಜ್ಞಾನ ಸಂಯೋಜನೆ.
- ಮಕ್ಕಳಿಂದಲೇ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು.

ನೂತನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ನೂತನ ವಿಧಾನಗಳಾದ ಅಂತರ್ಗತ ವಿಧಾನ (Integrated Approach), ರಚನಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನ (Constructive Approach), ಹಾಗೂ ಸುರುಳಿಯಾಕಾರದ ವಿಧಾನ (Spiral Approach) ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ವಿಷಯ ಹಾಗೂ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಪಠ್ಯವಸ್ತುಗಳೊಂದಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಆವಶ್ಯಕ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ನೂತನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು ಪರೀಕ್ಷಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಅವುಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿವೆ. ತನ್ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಸ್ವಸ್ಥಸಮಾಜದ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ.

ಭಾಷಾಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಗಳಾದ ಆಲಿಸುವುದು, ಮಾತನಾಡುವುದು, ಓದುವುದು, ಬರೆಯುವುದು ಹಾಗೂ ಆಕರಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಂತಹ ಕ್ಷೇತ್ರವಾರು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕೌಶಲ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ವ್ಯಾಕರಣ, ಸೌಂದರ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆ, ಪ್ರಶಂಸಾ ಮನೋಭಾವ, ಮೌಲ್ಯಗಳ ಸಂವರ್ಧನೆಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ಅವರು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕಂಠಪಾಠಕ್ಕೆ ಶರಣು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವು ಭಾಷಾ ಕೌಶಲ್ಯಗಳ ಸಂವರ್ಧನೆಗೆ ಒಂದು ಪೂರಕವಸ್ತುವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲು, ಮಕ್ಕಳ ಮನೋವೈಶಾಲ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಿತ್ರರೊಂದಿಗೆ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯ ಮೂಲಕ ಅವರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಹಾಗು ಸಂವಹನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳ ಸಂವರ್ಧನೆಯೇ ಕಲಿಕೆ ಗುರಿಯೆಂದು ಅಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ಕಲೆ (learning to learn) ಹಾಗೂ ಕಲಿತುದುದನ್ನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸುವ ಶಕ್ತಿ (learning to do) ಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘವು ಈ ಪುಸ್ತಕದ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ, ಸದಸ್ಯರಿಗೆ, ಕಲಾಕಾರರಿಗೆ, ಪರಿಶೀಲಕರಿಗೆ, ಸಂಯೋಜಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗದವರಿಗೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿದ ಮುದ್ರಕರಿಗೆ ತನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸಾಹಿತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಕವಿಗಳ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಈ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿರುವ ಬರಹಗಾರರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ ಆಭಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಪ್ರೊ. ಜಿ. ಎಸ್. ಮುಡಂಬಡಿತ್ತಾಯ
ಮುಖ್ಯ ಸಂಯೋಜಕರು
ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಹಾಗೂ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನೆ
ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.)
ಬೆಂಗಳೂರು-೮೫.

ನಾಗೇಂದ್ರಕುಮಾರ್
ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.)
ಬೆಂಗಳೂರು-೮೫.

ಮುಂದುವರಿಯುವ ಮುನ್ನ......

ಪ್ರಿಯರೇ,

ಆರನೆಯ ತರಗತಿಯ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮಕ್ಕಳು ಯಾವ ಮಟ್ಟದ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಓದಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನಾ ಸಂಘವು ಕೊಟ್ಟ ಸ್ಥೂಲ ರೂಪುರೇಷೆಯನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಸಮಿತಿಯು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಪಾಠವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಕಸರತ್ತನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅಭ್ಯಾಸ, ವ್ಯಾಕರಣ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಪೋಣಿಸಿ ಈ 'ಸಿರಿ ಕನ್ನಡ' ವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಹಾಗೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಾಗ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಜೊತೆಜೊತೆಗೇ ಬದುಕಿಗೆ ನೇರ ಸಂಬಂಧ ಪಡುವ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪ್ರಜೆಯಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಡುವ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ. ಐದನೆಯ ತರಗತಿಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಮುಂದುವರಿದ ರೂಪವಿದು.

ಪಾಠದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರಕ ಪಾಠವನ್ನು ಕೊಡುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಇಲ್ಲೂ ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಪಠ್ಯದ ಮಹತ್ತನ್ನೇ ಪೂರಕ ಪಠ್ಯಗಳಿಗೂ ನೀಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪೂರಕ ಪಾಠವೆಂದರೆ 'ಮುಂದುವರಿದ ಓದು' ಎಂದರ್ಥ. ಪಾಠ ಓದುವಾಗ ಒದಗಬಹುದಾದ ಕುತೂಹಲವನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪೂರಕ ಪಾಠಗಳು ತಣಿಸಬಹುದೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ನಮ್ಮದು. ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸದೆ ತಮ್ಮ ಖುಷಿಗೆ ಓದುವುದೆಂದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಿಯವೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಪೂರಕಪಾಠವನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಓದಿರುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಲು ಆಯಾ ಪೂರಕ ಪಾಠಗಳ ಕೆಳಗೆ ಸರಳವಾದ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನೂ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಅವನ್ನು ಓದಿರುವುದು ಅಥವಾ ಓದದೇ ಇರುವುದು ಅರಿವಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಸಣ್ಣದೊಂದು ಅಂಕ ಅವಕ್ಕೂ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ ಬಳಿಕ ಒಂದಷ್ಟು ಅಭ್ಯಾಸ ಭಾಗದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವುದನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ವ್ಯಾಕರಣ ಭಾಗವನ್ನು ಬಹಳ ಸರಳಗೊಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸಂಧಿ, ಸಮಾಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರ ವಿವರ ಕೊಡದೆ ರುಚಿ ಹುಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಾಸದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಮಟ್ಟದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತ್ರಾಸ ಕೊಡುವುದರ ಬದಲಿಗೆ ಸರಳವಾಗಿ ಪ್ರಾಸ ಎಂದರೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಎಷ್ಟುಬೇಕು ಅಷ್ಟನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಒಮ್ಮೆಲೆ ತಲೆತುಂಬಬೇಕೆಂಬ ಅವಸರ ನಮಗಿಲ್ಲ. ಎರಡೂ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್‌ಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪದಖಜಾನೆಯಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಕೊಡುವಾಗ ಪಠ್ಯಕ್ಕೆ ನೇರ ಸಂಬಂಧಪಡದ ಅರ್ಥವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪದಗಳ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಅರಿವು ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶವೂ ಇಲ್ಲಿದೆ.

ಆರನೆಯ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮನಸಾರೆ ಶ್ರಮಿಸಿದ ನನ್ನ ತಂಡದ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಪರಿಶೀಲಕರಾದ ಶ್ರೀ ಕಾ.ತ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ ಅವರಿಗೂ ನನ್ನ ಮನದುಂಬಿದ ಪ್ರಣಾಮಗಳು.

ಈ ಹೊತ್ತಗೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಮಿತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ, ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ, ಸಂಯೋಜಕರಾದ ಪ್ರೊ. ಜಿ.ಎಸ್. ಮುಡಂಬಡಿತ್ತಾಯರವರಿಗೆ, ಹಿರಿಯ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀ ಪಾಂಡುರಂಗ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ತಂಡದ ಗೌರವಪೂರ್ವಕ ನಮನಗಳು.

ಡಾ. ನಾ. ದಾಮೋದರ ಶೆಟ್ಟಿ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನಾ ಸಮಿತಿ
ಆರನೆಯ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯ ಕನ್ನಡ

ಪರಿವಿಡಿ

ಪದ್ಯ ಪಾಠ–೧
ಬೇಸಿಗೆ

ಬಂದಿದೆ ಬೇಸಿಗೆ ರಜಾ
ಇದ್ದರೂ ಬಿಸಿಲಿನ ಸಜಾ
ಬನ್ನಿ ಆಡೋಣ,
ಸೂರ್ಯನ ಮಹಿಮೆಯ ಹಾಡೋಣ.

ಏಕೆ ರವಿಗಿಂತ ತಾಪ?
ಯಾರ ಮೇಲವನ ಕೋಪ?
ಎಂದು ಹಳಿಯಬೇಡಿ,
ಸೂರ್ಯನ ತಪ್ಪು ತಿಳಿಯಬೇಡಿ,
ಮೋಡ ಕೂಡಿಸಲು, ಇಳೆಗೆ ಮಳೆ ತರಲು
ದುಡಿಯುತಿಹನು, ಪಾಪ!

ಭೂಮಿಯ ಪೋಷಕ ಸೂರ್ಯ
ಭೂಮಿಗವನು ಅನಿವಾರ್ಯ
ಹೊಗಳಿಕೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ,
ತೆಗಳಿದರೆ ಅವ ಕುಗ್ಗುವುದಿಲ್ಲ.
ಬೆಳಕ ನೀಡುವನು, ಬಿಸಿಯನೂಡುವನು
ಮರೆಯದೆ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಇಂಥ ಬಿರು ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ
ಮರಾ ಗಿಡಾ ಪೊದೆ ಬಳ್ಳಿ
ಕಂಗಾಲಾಗಿಲ್ಲ,
ನೋಡಿ ರಂಗಾಗಿವೆ ಎಲ್ಲ
ಚಿಗುರು ಹೂತೊಟ್ಟು, ಹಣ್ಣು ಮಿಡಿ ಬಿಟ್ಟು,
ಇವೆ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ.

ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಕಲಿಯೋಣ.
ಪ್ರಕೃತಿಯಂತೆ ನಲಿಯೋಣ.
ಕಷ್ಟಗಳಿಗಂಜದೆ,
ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಮರೆಯದೆ,
ನಲಿಯುತ ಬಾಳಿ, ನಲಿವನು ಹಂಚಿ,
ಧನ್ಯತೆ ಗಳಿಸೋಣ.

–ಬಿ.ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವ್

ಕ್ಷೇತ್ರ :– ಓದುವುದು

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ :– ಅಕ್ಷರಗಳ ಧ್ವನಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಓದುವುದು.

ಆಶಯ :

ಮಾನವರಾದ ನಾವು ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಕಲಿಯಬೇಕಾದದ್ದು ಅಪಾರ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವೂ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅಂತೆಯೇ ಋತುಮಾನಗಳು ಕೂಡ ಅವು ಬದಲಾದಂತೆ ಹವಾಮಾನವು ಏರುಪೇರಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರಖರವಾದ ಬಿಸಿಲು, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಗಡಗಡ ನಡುಗುವ ಚಳಿ, ಮಳೆ, ಗಾಳಿ–ಹೀಗೆ ಏನೇ ಆದರೂ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿಯು ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಪಾಲಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸದಾ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತ ಇರುತ್ತದೆ.

ಕವಿ ಕೃತಿ ಪರಿಚಯ:

ಬಿ.ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವ್ ಅವರು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚೀಮಂಗಲ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ೦೯–೦೯–೧೯೪೬ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ತಂದೆ ಬಿ.ಆರ್.ರಾಜಾರಾವ್, ತಾಯಿ ವೆಂಕಟಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ. ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವ್ ನಿವೃತ್ತ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿದ್ದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು 'ಗೋಪಿ ಮತ್ತು ಗಾಂಡಲೀನ', ಟುವಟಾರ, ಇವಳು ನದಿಯಲ್ಲ, ಸುಬ್ಬಾಭಟ್ಟರ ಮಗಳೇ, ಭಾರತ ಬಿಂದು ರಶ್ಮಿ, ಹನಿಗವಿತೆಗಳು, ವಿನೋದ ಕವಿತೆಗಳು ಮುಂತಾದ ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕತೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ಅನುವಾದ, ಲೇಖನಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ನನಗ್ಯಾಕೋ ಡೌಟು', 'ಭಲೇ ಮಲ್ಲೇಶಿ' ಎಂಬ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಭಾವಗೀತೆಗಳ ಧ್ವನಿ ಸಾಂದ್ರಿಕೆಗಳು(ಸಿ.ಡಿ), ಜನಪ್ರಿಯ ದೂರದರ್ಶನ ಧಾರಾವಾಹಿ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಗೀತೆಗಳು ಹಾಗೂ ಜನಪ್ರಿಯ ಚಲನಚಿತ್ರಗೀತೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬಹುಮಾನ, ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮುಂತಾದ ಹಲವು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

'ಬೇಸಿಗೆ' ಎಂಬ ಪದ್ಯವನ್ನು 'ಸುಬ್ಬಾ ಭಟ್ಟರ ಮಗಳೇ' ಎಂಬ ಭಾವಗೀತೆಗಳ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯಿರಿ:

ಸಜಾ – ಶಿಕ್ಷೆ, ಮಹಿಮೆ – ಹಿರಿಮೆ, ಮಹತ್ವ. ರವಿ – ಭಾನು, ಸೂರ್ಯ, ನೇಸರು. ತಾಪ– ಬಿಸಿ, ಶಾಖ. ಹಳಿ – ದೂಷಿಸು, ನಿಂದಿಸು. ಇಳೆ – ಭೂಮಿ, ಧರೆ. ಪೋಷಕ – ಸಲಹುವಾತ, ಪಾಲಕ. ಅನಿವಾರ್ಯ– ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಹೊಗಳು – ಕೊಂಡಾಡು, ಬಣ್ಣಿಸು. ತೆಗಳು – ಹೀಯಾಳಿಸು, ನಿಂದಿಸು. ಮಿಡಿ – ಹೀಚು, ಕಸುಗಾಯಿ. ಊಡು – ಉಣಿಸು, ತಿನ್ನಿಸು. ಕರ್ತವ್ಯ – ಕೆಲಸ, ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಬಿರು – ರಭಸ, ಬಿರುಸು. ಸಂಭ್ರಮ – ಉತ್ಸಾಹ, ಸಡಗರ. ಧನ್ಯತೆ –ಸಂತೃಪ್ತಿ.

ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ

ನಾವು ಹಿಂದಿನ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಅವುಗಳನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

➢ ವರ್ಣಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೪೯ ಅಕ್ಷರಗಳಿವೆ.

➢ ವರ್ಣಮಾಲೆಯನ್ನು ಮೂರು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವೆಂದರೆ.

೧. ಸ್ವರಾಕ್ಷರಗಳು–೧೩

೨. ವ್ಯಂಜನಾಕ್ಷರಗಳು–೩೪

೩. ಯೋಗವಾಹಗಳು–೨

➢ ಸ್ವರಾಕ್ಷರಗಳು ೨ ರೀತಿಯಲ್ಲಿವೆ.

೧. ಹ್ರಸ್ವ ಸ್ವರಗಳು–೬ ೨. ದೀರ್ಘ ಸ್ವರಗಳು–೭

➢ ಯೋಗವಾಹಗಳಲ್ಲಿ ೨ ವಿಧ

೧. ಅನುಸ್ವಾರ (ಂ) ೨. ವಿಸರ್ಗ(ಃ)

➢ ವ್ಯಂಜನಗಳನ್ನು ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದೆ.

೧. ವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನ–೨೫ ೨. ಅವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನ–೯

➢ ವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಗುಂಪುಗಳಿವೆ.

೧. ಅಲ್ಪ ಪ್ರಾಣಾಕ್ಷರಗಳು (೧೦)

೨. ಮಹಾ ಪ್ರಾಣಾಕ್ಷರಗಳು (೧೦)

೩. ಅನುನಾಸಿಕ ಅಕ್ಷರಗಳು.(೫)

➢ ಗುಣಿತಾಕ್ಷರಗಳು :

ವ್ಯಂಜನಗಳಿಗೆ ಸ್ವರಗಳು ಸೇರಿ ಆಗುವ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಗುಣಿತಾಕ್ಷರಗಳು ಎನ್ನುವರು.

ಉದಾ: ಕ್+ಅ=ಕ, ಕ್+ಒ=ಕೊ, ಕ್+ಋ=ಕೃ ಮುಂತಾದವು.

ಉದಾ: 'ಬಾಯಾರಿಕೆ' ಇಲ್ಲಿನ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆದಾಗ– ಬ್+ಆ=ಬಾ, ಯ್+ಆ=ಯಾ, ರ್+ಇ=ರಿ, ಕ್+ಎ=ಕೆ ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಯೇ 'ಕೃತಕ' – ಇಲ್ಲಿನ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದಾಗ ಕ್+ಋ, ತ್+ಅ, ಕ್+ಅ – ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ.

➢ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಗಳು :

ವ್ಯಂಜನಕ್ಕೆ ವ್ಯಂಜನ ಸೇರಿಕೊಂಡು (ಸ್ವರದ ಸಹಾಯದಿಂದ) ಉಂಟಾಗುವ ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರ ಅಥವಾ ಒತ್ತಕ್ಷರ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.

➤ **ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ೨ ವಿಧಗಳಿವೆ :**

೧. ಸಜಾತೀಯ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಗಳು   ೨. ವಿಜಾತೀಯ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಗಳು.

ಒಂದೇ ಜಾತಿಯ ಎರಡು ವ್ಯಂಜನಗಳು (ಸ್ವರದ ಸಹಾಯದಿಂದ) ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸೇರಿದರೆ ಸಜಾತೀಯ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಗಳಾಗುವವು.

ಉದಾ: ಹ, ಗ್+ಗ್+ಅ = ಹಗ್ಗ ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ.

ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿಯ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಂಜನಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಉಂಟಾಗುವ ಅಕ್ಷರವು ವಿಜಾತೀಯ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರವೆನಿಸುವುದು.

ಉದಾ: ರ, ಕ್+ತ್+ಅ = ರಕ್ತ.

ಇಲ್ಲಿ ಕ್ ಮತ್ತು ತ್ ಇವು ಪರಸ್ಪರ ವಿಜಾತೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳಾಗಿದ್ದು ಇವೆರಡು ಕೂಡಿ 'ಕ್ತ್' ಎಂಬ ವಿಜಾತೀಯ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರವಾಗಿದೆ.

ಅಸ್ತ್ರ, ರಾಷ್ಟ್ರ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮುಂತಾದವು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.

ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

ಅ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ :

೧. ಸೂರ್ಯ ಏಕೆ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ?

೨. ಭೂಮಿಯ ಪೋಷಕ ಯಾರು?

೩. ಸೂರ್ಯ ಮರೆಯದೆ ಯಾವ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡುವನು?

೪. ಬಿರು ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಯಾವುವು ಕಂಗಾಲಾಗಿಲ್ಲ?

೫. ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಕಲಿಯಬೇಕಾದ್ದೇನು?

ಆ. ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ತಲಾ ಎರಡು ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಸೂರ್ಯ –   ೨. ಇಳೆ –   ೩. ಪ್ರಕೃತಿ –   ೪. ಸಂಭ್ರಮ –

ಇ. ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯ ಬರೆಯಿರಿ.

೧)ಪೋಷಕರು:–   ೨)ಕರ್ತವ್ಯ:–   ೩)ಸಂಭ್ರಮ:–   ೪)ಧನ್ಯತೆ:–

ಈ. ಬೇಸಿಗೆ ಪದ್ಯದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಉ. ಆವರಣದಿಂದ ಸೂಕ್ತ ಪದ ಆರಿಸಿ ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ....ಅಕ್ಷರಗಳಿವೆ. (೪೮, ೪೯, ೫೨)

೨. ಹ್ರಸ್ವ ಸ್ವರಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ...................... (ಇ, ಐ. ಓ)

೩. ಅನುಸ್ವಾರ, ವಿಸರ್ಗವನ್ನು ....ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. (ಸ್ವರ, ವ್ಯಂಜನ, ಯೋಗವಾಹ)

೪. ವ್ಯಂಜನಗಳಿಗೆ ಸ್ವರ ಸೇರಿ ಆಗುವ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ....ಎನ್ನುವರು. (ಗುಣಿತಾಕ್ಷರ, ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರ, ಮಹಾಪ್ರಾಣಾಕ್ಷರ)

೫. ವಿಜಾತೀಯ ಒತ್ತಕ್ಷರವುಳ್ಳ ಪದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ................. (ಹಗ್ಗ, ಶಕ್ತಿ, ಸುಣ್ಣ)

ಊ. ಈ ಪದಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಉದಾ: ಸಹಾಯ: ಸ್+ಅ, ಹ್+ಆ, ಯ್+ಅ.

೧. ಆಭರಣ: ೨. ಅವಲಕ್ಕಿ: ೩. ಸಂಭ್ರಮ: ೪. ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯ:

ಋ. 'ಬೇಸಿಗೆ' ಪದ್ಯವನ್ನು ರಾಗಬದ್ಧವಾಗಿ ಹಾಡಿರಿ.

ಎ. ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ, ಭೂಮಿ, ಕುರಿತಾದ ಚುಟುಕುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರಿ.

ಉದಾ: ಬಾನಿಗೆ ಬಣ್ಣವ ಕೊಟ್ಟವರಾರು.

ಭುವಿಯಲಿ ಮಜ್ಜಿಗೆ ಎರೆದವರಾರು

ಚಳಿಯ ಹಿತವನು ತಂದವರಾರು

ಚಂದ್ರ.......ನಮ್ಮ ಒಲವಿನ ಚಂದ್ರ.

ಏ. ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಗಮನವಿಟ್ಟು ಓದಿ ಅರ್ಥ ಗ್ರಹಿಸಿರಿ.

ವರುಣ– ಮಳೆದೇವತೆ	ವರ್ಣ–ಬಣ್ಣ, ಅಕ್ಷರ.
ಕೃತಜ್ಞತೆ–ಉಪಕಾರ ಸ್ಮರಣೆ ಇರುವ	ಕೃತಘ್ನತೆ– ಉಪಕಾರ ಸ್ಮರಣೆ ಇಲ್ಲದ.
ವಂದಿಸು–ನಮಸ್ಕರಿಸು,	ಹೊಂದಿಸು– ಜೋಡಿಸು
ಅರ್ತಿ–ಪ್ರೀತಿ	ಅರ್ಥಿ– ಬೇಡುವವರು
ಪಾವನ– ಪವಿತ್ರ	ಪವನ– ಗಾಳಿ
ಎಲರು–ಗಾಳಿ	ಎಲ್ಲರೂ–ಸರ್ವರು
ಆಡು–ಆಟ, ಮೇಕೆ	ಹಾಡು– ಗಾಯನ

ಇಂತಹ ಹತ್ತು ಪದಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಅರ್ಥ ಬರೆಯಿರಿ.

ಭಾಷಾಆಟ

ಅ. ಚಟುವಟಿಕೆ

ಕಾಗದ ಅಥವಾ ರಿಬ್ಬನ್ ತುಂಡೊಂದನ್ನು ಬಾಯಿಯ ಹತ್ತಿರ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಿ. 'ಕ' ದಿಂದ 'ಮ' ವರೆಗೆ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಮಾಡಿರಿ. ಅಲ್ಪ ಪ್ರಾಣಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿದಾಗ ಕಾಗದ ಅಥವಾ ರಿಬ್ಬನ್ ತುಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಅಲುಗಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಹಾಪ್ರಾಣಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿದಾಗ ಕಾಗದ ಅಥವಾ ರಿಬ್ಬನ್ ತುಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಅಲುಗಾಡುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಹೀಗೆ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಾಣ ಮತ್ತು ಮಹಾಪ್ರಾಣಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ.

ಯೋಜನೆ

- ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರರ ಕುರಿತಾದ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ (ಕನಿಷ್ಟ ಆರು ಇರಲಿ)
- ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ, ಬಾವುಟ, ರಾಷ್ಟ್ರಲಾಂಛನ, ರಾಷ್ಟ್ರಪಕ್ಷಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರಾಣಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಪುಷ್ಪ–ಇವುಗಳ ಚಿತ್ರ ಬರೆದು ಬಣ್ಣ ತುಂಬಿರಿ.

ಓದಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ

೧. ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಓದಿರಿ.

೨. ಕಪ್ಪು ಕುಂಕುಮ ಕೆಂಪು ಕುಂಕುಮ, ಕಾಗೆ ಪುಕ್ಕ ಗುಬ್ಬಿ ಪುಕ್ಕ–ಇಂಥ ನಾಲಿಗೆ ಸುರಳಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಓದಿರಿ.

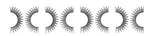
೩. ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರರ ಕುರಿತಾದ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಓದಿರಿ.

ಶುಭ ನುಡಿ

೧. ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ಮಿಗಿಲಾದುದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ.

೨. ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ.

೩. ನಾವು ನಮ್ಮ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲೋಣ.

ದೊಡ್ಡವರ ದಾರಿ

ಡಾ. ರಾಜೇಂದ್ರಪ್ರಸಾದ್

ಡಾ.ರಾಜೇಂದ್ರಪ್ರಸಾದರು ಭಾರತದ ಪ್ರಥಮ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು. ಅತ್ಯಂತ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೇರಿದರೂ ಸರಳ ಜೀವನ ನಡೆಸಿದವರು. ಜನಕ ಮಹಾರಾಜನಂತೆ ಅವರದು ಋಷಿಸದೃಶ ಜೀವನ. ಅವರು ಕೋಪವನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತು, ಸಂಯಮ, ಸಮಯಪಾಲನೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಭಾರಿ ಮಹತ್ವ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ತಾವು ಜನರ ಸೇವಕ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

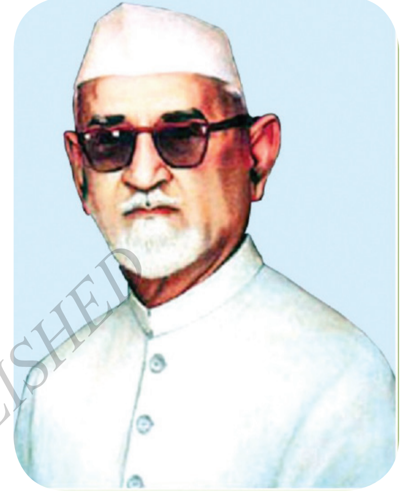
ಒಂದು ದಿನ ಕಚೇರಿಯ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿ ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದರು ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವರ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕದ ಹಲವು ಪುಟಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಹರಿದು ಬಿದ್ದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಇದೆಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳ ಕೆಲಸ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಹೊಳೆಯಲು ಹೆಚ್ಚು ವೇಳೆ ಬೇಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ತಪ್ಪಿನ ಅರಿವಾಗಬೇಕು ಎಂದೆನಿಸಿತು. ಆದರೆ ಆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಪರಾಧಿಗಳಾಗಿಸಲು ಅವರ ಮನ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಉಪಾಯ ಹೂಡಿದರು.

ಪ್ರಸಾದರು ಮುಖ ಕೈಕಾಲು ತೊಳೆದು ಬಂದರು. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಎತ್ತಿ ಮೇಜಿನ ಮೇಲಿಟ್ಟರು. ಬಳಿಕ ಮಕ್ಕಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದರು. ಮಕ್ಕಳು ಓಡೋಡಿ ಬಂದರು. ರಾಜೇಂದ್ರಪ್ರಸಾದರು "ಮಕ್ಕಳೇ, ನೋಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಕಾಗದಗಳು ಹರಿದು ಹೋಗಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಗಳು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪುಟಗಳನ್ನು ಹರಿದಿದ್ದೀರೊ ಅವರಿಗೆ ಆ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಕಾಸು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆಗಬಹುದೆ?" ಎಂದರು.

ಮಕ್ಕಳು ಒಬ್ಬರ ಮುಖ ಒಬ್ಬರು ನೋಡಿಕೊಂಡರು. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಕಾಸು ಸಿಗುವುದಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಂತೋಷದಿಂದ ತಾವು ಹರಿದ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಪ್ರಸಾದರು ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಅಷ್ಟಷ್ಟು ಕಾಸು ಕೊಟ್ಟರು. ಹುಡುಗರಿಗೆ ಖುಷಿಯೋ ಖುಷಿ! ಆಗ ಪ್ರಸಾದರು "ನೋಡಿ ಮಕ್ಕಳೇ, ಪುಸ್ತಕಗಳು ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರ. ನಮ್ಮ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಆಕರಗಳು. ಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಗಳನ್ನು ಹರಿದು ಹಾಕುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭ್ಯಾಸವಲ್ಲ. ತಿಳಿಯಿತೆ?" ಎಂದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಹೇಳಿದರು.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ತಪ್ಪಿನ ಅರಿವಾಯಿತು. ಅವರೆಲ್ಲ ರಾಜೇಂದ್ರರಿಗೆ, "ತಾತಾ ನಾವು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಎಂದೂ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪುಟಗಳನ್ನು ಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಜೋಪಾನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ" ಎಂದು ಪ್ರಮಾಣಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರು. ಪ್ರಸಾದರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿ ಮನೋಭಾವ ಮೂಡಲಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೇ ಹಾಗೆ. ಕೋಪ, ಅಸಹನೆ, ತಾಳ್ಮೆಗೆಡುವುದು ಇವೆಲ್ಲ ಅವರಿಂದ ದೂರ. ಪ್ರಗತಿಯ ಗುಟ್ಟೇ ಅದು.

ಜಾಕಿರ್‌ಹುಸೇನ್

ಜಾಕಿರ್‌ಹುಸೇನರು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಒಲವು ಮೂಡಿಸಿಕೊಂಡವರು. ಭಾರತೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಸುಧಾರಣೆ ಕುರಿತಂತೆ ಹಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆದವರು. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಬಿಹಾರದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾಗಿ, ಭಾರತದ ಉಪರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಾಗಿ, ಅನಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಾಗಿ ದುಡಿದವರು. ಕೆಲಕಾಲ ಅಲಿಗಡ ಮುಸ್ಲಿಂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕುಲಪತಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಶಿಕ್ಷಣ ಅವರ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿತ್ತು.

ದೆಹಲಿಯ ಜಾಮಿಯಾ ಮಿಲಿಯಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾದ ಸಂಸ್ಥೆ. ಅದರ ಸ್ಥಾಪಕರು ಡಾ. ಜಾಕಿರ್‌ಹುಸೇನರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಬಹುಭಾಗವನ್ನು ಆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆದರೆನ್ನಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಘಟನೆ ತುಂಬಾ ರೋಚಕವಾಗಿದೆ.

ಜಾಕಿರ್‌ಹುಸೇನರು ಶಿಸ್ತು ಮತ್ತು ಶುಚಿಗೆ ಅಪಾರ ಮಹತ್ವ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಶುಚಿಯಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಬರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಕಾಲಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಬೂಟುಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪಾಲಿಶ್ ಮಾಡಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಎಷ್ಟೋ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಜಾಕಿರ್‌ಹುಸೇನರು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಶಿಸ್ತಿಗೆ ಭಂಗವಾಗುವುದೆಂದು ಹುಸೇನರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಕಲಿಸಲು ತಾವೇ ಒಂದು ದಾರಿ ಕಂಡುಕೊಂಡರು.

ಒಂದು ದಿನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಜಾಕಿರ್‌ಹುಸೇನರು ಒಬ್ಬ ಬೂಟ್‌ಪಾಲಿಶ್ ಹಾಕುವವನ ವೇಷದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಕುಲಪತಿಗಳು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಶ್ ಡಬ್ಬಿ, ಬ್ರಷ್ ಹಿಡಿದು ಕುಳಿತಿದ್ದ ದೃಶ್ಯ ಕಂಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ವರ್ತನೆಗೆ ನಾಚಿದರು. ಒಂದಿಬ್ಬರು ಪಾಲಿಶ್ ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡೂ ಆಗಿತ್ತು.

ಅಂದಿನಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನೀಟಾಗಿ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬೂಟುಗಳಿಗೆ ಪಾಲಿಶ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಬರತೊಡಗಿದರು. ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಯಿತು.

"ಶಿಸ್ತು ಮೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ" ಇದು ಜಾಕಿರ್ ಹುಸೇನರ ಆದೇಶವಾಗಿತ್ತು.

–ಬೆ.ಗೋ.ರಮೇಶ್

ಕ್ಷೇತ್ರ :– ಮಾತನಾಡುವುದು.

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ :– ಸನ್ನಿವೇಶ ಮತ್ತು ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನಿಖರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು.

ಆಶಯ :

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ಹಲವಾರು ಮರೆಯಲಾಗದ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ ಫಲ ಒಮ್ಮೆ ಸಿಹಿ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕಹಿ. ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳು ಇತರರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಅನುಭವ, ಜೀವನ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿದ್ದಿವೆ. ಅದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯ ಎಚ್ಚರವಾದದ್ದೂ ಇದೆ. ದಾರ್ಶನಿಕರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳು ದಾರಿದೀಪಗಳಾಗಿ ಇತರರಿಗೆ ಬೆಳಕು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಅಂಥವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಬೆಳಕಿನ ಕಿರಣಗಳನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ಇಲ್ಲಿನ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

ಕವಿ ಕೃತಿ ಪರಿಚಯ:

ಬೆ. ಗೋ. ರಮೇಶ್ ಅವರು ೧೯೪೫ ರ ಆಗಸ್ಟ್ ೨೨ ರಂದು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ದೊಡ್ಡಹನಸೋಗೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ತಂದೆ ಬಿ.ಎಸ್. ಗೋವಿಂದರಾಜು, ತಾಯಿ ರಾಧಮ್ಮ.

ರಮೇಶ್ ಬಿ.ಇ. ಪದವೀಧರರಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಭಿಯಂತರರಾಗಿ ಸೇವೆಸಲ್ಲಿಸಿ ನಿವೃತ್ತರಾಗಿರುವರು. ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಸಾಹಿತಿಗಳಾಗಿರುವ ಇವರು ಉತ್ತಮ ಭಾಷಾಂತರಕಾರರೂ ಗಮಕಿಗಳೂ ಆಗಿರುವರು. ಕರ್ನಾಟಕ ಗಮಕ ಕಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿರುವರು, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಐನೂರು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವರು. ಜೀವನಚರಿತ್ರೆ, ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಹಸ್ತರು. ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತ ಮಹಿಳೆಯರು, ನಮ್ಮ ಗಮಕಿಗಳು, ಕನ್ನಡ ಕವಿರತ್ನತ್ರಯರು, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಹಾಗೂ ದೇಶಭಕ್ತರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಗಳು ಇವರ ಗಮನಾರ್ಹ ಕೃತಿಗಳು.

'ಶಾಂತಿಪ್ರಿಯ' ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿ ಇವರು ರಚಿಸಿದ ಆರುನೂರು ವಚನಗಳ ಸಂಕಲನ 'ವಚನಸಾಗರ' ಕೃತಿಗೆ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಸರ್ ಎಂ.ವಿ. ನವರತ್ನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಸಂದಿವೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಠ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಇವರ "ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಘಟನೆ" ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯಿರಿ :

ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ–ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಜೆ. ಉನ್ನತ–ಎತ್ತರವಾದ, ಮೇಲಾದ. ಹತ್ತಿಕ್ಕು–ಅಡಗಿಸು, ದಮನಮಾಡು. ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿ–ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತ, ಚೆದುರು. ಅನುಗುಣ–ಅನುಸಾರ, ಹೊಂದಿಕೊಂಡು. ಆಕರ–ಮೂಲ ಆಧಾರ. ಮನೋಭಾವ–ಮನಸ್ಸಿನಭಾವನೆ. ದೌರ್ಬಲ್ಯ–ಬಲಹೀನತೆ, ಚಾಪಲ್ಯ. ಭಂಗ–ಸೋಲು, ವೈಫಲ್ಯ.

ವರ್ತನೆ– ನಡತೆ, ರೀತಿ. ಆದೇಶ–ಆಜ್ಞೆ, ಅಪ್ಪಣೆ. ಸದೃಶ–ಹೋಲುವ, ಸಾಟಿಯಾದ. ಸಂಯಮ–ಹತೋಟಿ, ನಿಯಂತ್ರಣ. ಅಪರಾಧಿ–ತಪ್ಪುಮಾಡಿದವನು. ಭಂಡಾರ–ಬೊಕ್ಕಸ, ಖಜಾನೆ. ಜೋಪಾನ–ರಕ್ಷಣೆ, ಜತನ. ಪ್ರಗತಿ–ಮುನ್ನಡೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ. ರೋಚಕ–ಕುತೂಹಲಕಾರಿ, ಸೋಜಿಗದಾಯಕ. ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರ–ಒಳಹೋಗುವ ಮುಖ್ಯ ಬಾಗಿಲು. ನೀಟಾಗಿ–ಅಂದವಾಗಿ, ಸೊಗಸಾಗಿ.

ವಿವರ ತಿಳಿಯಿರಿ :

- **ಜನಕ ಮಹಾರಾಜ** : ಮಿಥಿಲೆಯ ರಾಜ, ಸೀತೆಯ ತಂದೆ.
- **ತಾಳ್ಮೆಗೆಡು** : ಸಹನೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳು, ಕೋಪಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗು.
- **ಸಂಸ್ಕೃತಿ** : ದೇಶದ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಸಾರ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಕಾರ.
- **ರಾಜ್ಯಪಾಲ** : ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ, ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಜೆ.
- **ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ** : ಉನ್ನತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನೀಡುವ ಸಂಸ್ಥೆ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
- **ಕುಲಪತಿ** : ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ.
- **ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ** : ಕಾರ್ಯರಂಗ, ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ವಲಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ.
- **ಪಾಲಿಶ್** : ಹೊಳಪು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವಿಕೆ.
- **ಬುದ್ಧಿಕಲಿಸು** : ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡು, ಸರಿದಾರಿಗೆ ತರು.

ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ

ನಾವು ಹಿಂದಿನ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಅವುಗಳನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

ವಚನಗಳು : ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನಷ್ಟೆ ತಿಳಿಸುವ ಶಬ್ದಗಳೆಲ್ಲ **ಏಕವಚನಗಳು.** ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ **ಬಹುವಚನ** ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಏಕವಚನ, ಬಹುವಚನಗಳೆಂದು ಎರಡು ಪ್ರಕಾರಗಳಿವೆ.

ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ
ಅರಸ	ಅರಸರು
ನೀನು	ನೀವು
ಮರ	ಮರಗಳು
ಮಗು	ಮಕ್ಕಳು

ಲಿಂಗಗಳು :

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೂರು ಪ್ರಕಾರದ ಲಿಂಗಗಳಿವೆ.

೧. ಪುಲ್ಲಿಂಗ　　೨. ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ　　೩. ನಪುಂಸಕ ಲಿಂಗ.

- **ಪುಲ್ಲಿಂಗ :–** ಯಾವ ಶಬ್ದ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದಾಗ 'ಗಂಡಸು' ಎಂಬರ್ಥವು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹೊಳೆಯುವುದೋ ಅದು 'ಪುಲ್ಲಿಂಗ'ವೆನಿಸುವುದು.

  ಉದಾ:– ಮುದುಕ, ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ, ಶಂಕರ, ಅರಸು, ಅಣ್ಣ, ಮುಂತಾದವು.

- **ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ :– ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಗೆ 'ಹೆಂಗಸು' ಎಂಬ ಅರ್ಥವು ಹೊಳೆದರೆ ಅದು 'ಸ್ತ್ರೀ' ಲಿಂಗವೆನಿಸುವುದು.**

  ಉದಾ:– ಮುದುಕಿ, ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ, ಸರೋಜ, ರಾಣಿ, ಮುಂತಾದವು.

- **ನಪುಂಸಕ ಲಿಂಗ:– ಯಾವ ಶಬ್ದವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದಾಗ ಹೆಂಗಸು, ಗಂಡಸು ಎರಡೂ ಅಲ್ಲದ ಅರ್ಥವು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹೊಳೆಯುವುದೋ ಅದು ನಪುಂಸಕ ಲಿಂಗ ಎನಿಸುವುದು.**

  ಉದಾ:– ಮನೆ, ನೆಲ, ಬೆಂಕಿ, ಗದ್ದೆ, ತೋಟ, ಮಗು, ನವಿಲು, ಕೋಳಿ, ನಾಯಿ ಮುಂತಾದವು.

- **ನಾಮಪದಗಳು**

ವಸ್ತುವಾಚಕ ನಾಮಪದಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೂರು ವಿಧಗಳಿವೆ.

೧. ರೂಢನಾಮ　　೨. ಅಂಕಿತನಾಮ　　೩. ಅನ್ವರ್ಥನಾಮ

- **ರೂಢನಾಮ :–** ರೂಢಿಯಿಂದ ಬಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಚಕಗಳನ್ನು ರೂಢನಾಮ ಎನ್ನುವರು. ಉದಾ:– ನದಿ, ಪರ್ವತ, ಮನುಷ್ಯ, ದೇಶ, ಹುಡುಗಿ, ಶಾಲೆ, ಮನೆ, ರಾಜ–ಮುಂತಾದವು.

- **ಅಂಕಿತನಾಮ:–** ವ್ಯವಹಾರದ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ಹೆಸರಗಳೆಲ್ಲ ಅಂಕಿತನಾಮಗಳು. ಉದಾ:– ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಹೊನ್ನವಳ್ಳಿ, ಕಾವೇರಿ, ಹಿಮಾಲಯ, ಜೋಸೆಫ್, ಬೋರಣ್ಣ ಮುಂತಾದವು.

- **ಅನ್ವರ್ಥನಾಮ :–** ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಇಟ್ಟ ಹೆಸರುಗಳೆಲ್ಲ ಅನ್ವರ್ಥ ನಾಮಗಳು ಉದಾ:– ವ್ಯಾಪಾರಿ, ರೋಗಿ, ಸನ್ಯಾಸಿ, ವೈದ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಕಿ, ಪಂಡಿತ. ಮುಂತಾದವು.

- **ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ :–** ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದೆ ನಾಮಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಮುಂದೆ ಸೇರಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅರ್ಥವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ 'ಉ', 'ಅನ್ನು', 'ಇಂದ', 'ಗೆ', 'ಕ್ಕೆ', 'ದೆಸೆಯಿಂದ', 'ಅ', 'ಅಲ್ಲಿ' ಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೆನ್ನುವರು.

ವಿಭಕ್ತಿ	ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ	ನಾಮಪದಗಳಿಗೆ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರಿಸಿದಾಗ
೧. ಪ್ರಥಮ	ಉ	ಗೌರಿಯು
೨. ದ್ವಿತೀಯ	ಅನ್ನು	ಗೌರಿಯನ್ನು
೩. ತೃತೀಯ	ಇಂದ	ಗೌರಿಯಿಂದ
೪. ಚತುರ್ಥಿ	ಗೆ, ಇಗೆ, ಕ್ಕೆ.	ಗೌರಿಗೆ
೫. ಪಂಚಮಿ	ದೆಸೆಯಿಂದ	ಗೌರಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ
೬. ಷಷ್ಠಿ	ಅ	ಗೌರಿಯ
೭. ಸಪ್ತಮಿ	ಅಲ್ಲಿ	ಗೌರಿಯಲ್ಲಿ

ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

ಅ. ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾದುದನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಸ್ಥಳ ಭರ್ತಿಮಾಡಿರಿ.

೧. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಮ್ಮ____________ಅರಿವಾಗಬೇಕು ಎಂದೆನಿಸಿತು.

೨. ಪ್ರಸಾದರು ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಅಷ್ಟಷ್ಟು __________ ಕೊಟ್ಟರು.

೩. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸಲು ತಾವೇ ಒಂದು __________ಕಂಡುಕೊಂಡರು.

೪. ಒಂದಿಬ್ಬರು ____________ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡೂ ಆಗಿತ್ತು.

(ಪಾಲಿಶ್, ಕಾಸು, ಕಾಗದದ ಚೂರು, ತಪ್ಪಿನ, ದಾರಿ)

ಆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದ ಬಳಸಿ ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯ ರಚಿಸಿರಿ.

೧. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ೨. ಕಾಸು ೩.ಶಿಸ್ತು ೪. ದಾರಿ

ಇ. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದರು ತಾವು ಯಾರ ಸೇವಕ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು?

೨. ಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಗಳನ್ನು ಹರಿದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರಸಾದರು ಏನನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು?

೩. ಯಾವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭ್ಯಾಸವಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಸಾದರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೇಳಿದರು?

೪. ಜಾಮಿಯಾ ಮಿಲಿಯಾ ಎಲ್ಲಿದೆ?

೫. ಜಾಕಿರ್ ಹುಸೇನರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಕಲಿಸಲು ಯಾವ ವೇಷ ಹಾಕಿದರು?

ಈ. ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು?

೧. "ನೋಡಿ ಮಕ್ಕಳೇ, ಪುಸ್ತಕಗಳು ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರ"

೨. "ತಾತಾ, ನಾವು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಎಂದೂ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪುಟಗಳನ್ನು ಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ"

ಉ. ಮೂರು–ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಎಂಥದ್ದು? ವಿವರಿಸಿರಿ.

೨. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸಲು ಜಾಕಿರ್‌ಹುಸೇನ್ ಏನು ಮಾಡಿದರು? ವಿವರಿಸಿರಿ.

೩. ಬೆ.ಗೋ. ರಮೇಶ್ ಅವರ ಸ್ಥಳ, ಕಾಲ, ಕೃತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ.

ಊ. ವಚನ ಬದಲಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಗಿಡ ೨. ತಮ್ಮಂದಿರು ೩. ಪತ್ರಗಳು ೪. ಮಗು

ಋ. ಪುಲ್ಲಿಂಗ ಅಥವಾ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ ರೂಪಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಅವನು ೨. ಇವಳು ೩. ಗೌಡತಿ ೪. ಶರಣ

ಎ. ಕೆಳಗಿನವುಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಿರಿ.

೧)ಅನ್ವರ್ಥ ನಾಮ ೨)ರೂಢನಾಮ ೩)ಅಂಕಿತನಾಮ

ಭಾಷಾ ಆಟಗಳು

ಅ) ಚಿತ್ರ ನೋಡಿರಿ–ಮಾತನಾಡಿರಿ.

ಕೆಲವು ಸನ್ನಿವೇಶದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬೋರಲು ಹಾಕುವುದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಒಂದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವನಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅದರ ಕುರಿತಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ:–

–ಸಂತೆಯ ದೃಶ್ಯ

–ಶಾಲಾ ಸನ್ನಿವೇಶ

–ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಆಟ ಆಡುತ್ತಿರುವುದು.

–ಪರಿಸರ(ಅರಣ್ಯ) ಚಿತ್ರ.

–ಮಳೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ದೃಶ್ಯ.

–ರಸ್ತೆಯ ಸನ್ನಿವೇಶ

–ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳ ಆಚರಣೆ.

–ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ದೃಶ್ಯ

–ಕಸುಬುದಾರರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು.

–ಸಾಮೂಹಿಕ ಭೋಜನ.

ಯೋಜನೆ

- ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ಭಾವಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ಅವರ ಕಿರು ಪರಿಚಯದ ಅಲ್ಬಂ ತಯಾರಿಸಿರಿ.
- ಒಂದು ಘಟನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಒಂದೊಂದು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಪುಟದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿ ಕಿರುಪುಸ್ತಕ ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ಓದಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ :

- ದಾರ್ಶನಿಕರ ಜೀವನದ ಮಹತ್ವದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಓದಿರಿ.
- ಅಪರೂಪದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಕುರಿತಾದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಓದಿರಿ.
- ವಿವಿಧ ಘಟನೆ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಓದಿ ತಿಳಿಯಿರಿ.

ಶುಭ ನುಡಿ :

- ಹಿರಿಯರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳು, ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಪಾಲಿಸು.
- ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳು ಜೀವನದ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತವೆ.
- ಕಳೆದು ಹೋದುದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸಬೇಡ, ಮುಂದಿನದನ್ನು ಯೋಚಿಸು.

ಗಂಧರ್ವಸೇನ!

ಒಂದು ದಿನ ಒಬ್ಬ ರಾಜ ಒಡ್ಡೋಲಗದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅವನ ಮಂತ್ರಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅಳುತ್ತಾ ಬಂದನು. ಅವನ ರೋದನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ರಾಜ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ. ಮಂತ್ರಿಯು ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ಚುಂಬಿಸಿ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ತನ್ನ ನಾಲಗೆಯನ್ನು ಉದ್ದ ಮಾಡಿ– 'ಮಹಾರಾಜರೇ ಗಂಧರ್ವಸೇನರು ತೀರಿಕೊಂಡರಂತೆ' ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸುತ್ತಾ ಮೂರ್ಛೆ ಹೋದ. ರಾಜನು ಒಡ್ಡೋಲಗವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿಗೊಳಿಸಿ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತ ಗಂಧರ್ವಸೇನರ ಆತ್ಮಶಾಂತಿಗಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಎಲ್ಲರೂ ಶೋಕಾಚರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ. ಮಂತ್ರಿಯ ಆರೈಕೆಗೆ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಉಪಚರಿಸುವಂತೆ ರಾಜಭಟರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದ. ರಾಜ, ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕರುಳು ಕಿತ್ತುಬರುವಂತೆ ಅಳತೊಡಗಿದ. ರಾಣಿಯರು ಅವನ

ಶೋಕಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ‘‘ಗಂಧರ್ವಸೇನರು ತೀರಿಕೊಂಡರು’’ ಎಂದು ರಾಜ ಗದ್ಗದ ಕಂಠದಿಂದ ಹೇಳಿದಾಗ, ‘‘ರಾಜನ ದುಃಖ ತಮ್ಮ ದುಃಖ’’ ಎಂದು ಅವರು ಕೂಡ ಕರುಳು ಹಿಂಡುವಂತೆ ಎದೆ ಬಡಿದುಕೊಂಡು ಅಳಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇಡೀ ಅಂತಃಪುರ ದುಃಖ ಹಾಗೂ ಗೊಂದಲದಿಂದ ತುಂಬಿತು.

ರಾಣಿಯ ಸೇವಕಿಯೊಬ್ಬಳಿಗೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಗೊಂದಲ ಏಕೆಂದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಅವಳು, “ಮಹಾರಾಣಿಯವರೇ, ಎಲ್ಲರು ಏಕೆ ಅಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ರಾಣಿ ನಿಟ್ಟುಸಿರುಬಿಟ್ಟು, “ಪಾಪ! ಗಂಧರ್ವಸೇನರು ತೀರಿಕೊಂಡರಂತೆ” ಎಂದಳು. ಸೇವಕಿ ಚುರುಕು ಬುದ್ಧಿಯವಳು. ಅವಳು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದಳು. ಈ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರಿಗೂ ಆ ಗಂಧರ್ವಸೇನರಿಗೂ ಏನ್ ಸಂಬಂಧ? ಎಂದು ಆತಂಕದಿಂದ ರಾಣಿಯ ಬಳಿ, ಕೇಳಿದಳು. ರಾಣಿ ಅದು ತನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿದು ರಾಜನ ಬಳಿಗೆ ಓಡಿಹೋಗಿ, “ಗಂಧರ್ವಸೇನರು ಯಾರು?” ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ರಾಜನಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆತ ಕಣ್ ಕಣ್ ಬಿಟ್ಟು “ತಾನೆಂಥ ಮೂರ್ಖತನದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ” ಅಂದುಕೊಂಡು ಕೂಡಲೆ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದ. ಈಗಾಗಲೆ ವೈದ್ಯರ ಉಪಚಾರದಿಂದ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು, “ಮಂತ್ರಿಗಳೇ, ಯಾರು ಈ ಗಂಧರ್ವಸೇನ?” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ. “ಮಹಾರಾಜರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಕ್ಷಮಿಸಿ. ಗಂಧರ್ವಸೇನರು ಯಾರೆಂಬುದು ನನಗೂ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪಡೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನು ಗಂಧರ್ವಸೇನ ತೀರಿಕೊಂಡರೆಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಗಂಟಲು ಹರಿಯುವಂತೆ ಕೂಗುತ್ತಾ ಅಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ನಾನೂ ಅತ್ತೆ” ಎಂದು ಮಾರ್ನುಡಿದ. ರಾಜನ ಕೋಪ ನೆತ್ತಿಗೇರಿತು. “ನೀನೊಬ್ಬ ಮೂರ್ಖ. ಕೂಡಲೆ ಹೋಗಿ ಗಂಧರ್ವಸೇನ ಯಾರೆಂದು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಾ” ಎಂದ. ಮಂತ್ರಿ ರಾಜನಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ‘ಕೇಳಿದ ಕಿವಿ ಊರಿಗೆ ಮಾರಿ ತಂದಿತು’ ಅಂದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಾಲಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದ. ಪಡೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನನ್ನು ಕಂಡು, “ಗಂಧರ್ವಸೇನರು ಯಾರು?” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ. “ಸ್ವಾಮಿ, ಅವರು ಯಾರು? ಏನಾಗಿದ್ದರು? ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಆದರೆ ಅವರು ತೀರಿಕೊಂಡರೆಂದು ಸ್ವತಃ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯೇ ಅಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಈ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆನಿಸಿತು. ಬಂದು ಹೇಳಿದೆ” ಎಂದನು.

ಮಂತ್ರಿ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈ ಹೊತ್ತು ಕುಳಿತ. ಇರಲಿ, ಇವನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸೋಣ ಎಂದು ಇಬ್ಬರೂ ಆತನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ, “ಯಾರಮ್ಮ ಈ ಗಂಧರ್ವಸೇನ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅವಳು, “ಸ್ವಾಮೀ, ಗಂಧರ್ವಸೇನರ ಪರಿಚಯ ನನಗಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕೆರೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಡಿವಾಳ್ತಿ ತನ್ನ ಗಂಧರ್ವ ಸೇನ ಸತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದು ಬಾಯಿ ಬಡಿದುಕೊಂಡು ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಅಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ನಾನೂ ಅತ್ತೆ, ಗಂಡನ ಬಳಿ ಹೇಳಿದೆ’ ಎಂದಳು. ಮಂತ್ರಿಗೆ ತಲೆಸುತ್ತಿದಂತಾಯ್ತು. ಈ ಗಂಧರ್ವಸೇನ ಯಾರು? ತಲೆ ತಲೆ ಚಚ್ಚಿಕೊಂಡ. ಏನೇ ಆಗಲಿ ಎಂದುಕೊಂಡು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಆ ಮಡಿವಾಳ್ತಿಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ, ‘‘ಗಂಧರ್ವಸೇನ ಯಾರು?’’ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅವಳು ದುಃಖಿಸತೊಡಗಿದಳು. “ಸ್ವಾಮಿ, ನನಗೆ ಅದೃಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ನನ್ನ ಹೃದಯ ಅವನಿಗಾಗಿ ಮಿಡಿಯುತ್ತಿದೆ. ಗಂಧರ್ವಸೇನ ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಕತ್ತೆ. ನನ್ನ ಮಗನಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಮುದ್ದಿನಿಂದ ಬೆಳೆಸಿದ್ದೆ. ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ವಾಮಿ, ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಕೊಂಬಿಟ್ಟ. ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆ ಮೇಲೆ ಕಲ್‌ಹಾಕ್ ಬಿಟ್ಟ” ಎಂದು ಬೊಬ್ಬಿಟ್ಟು ಅತ್ತಳು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮಂತ್ರಿ, ಮುಖ್ಯಸ್ಥ, ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಒಬ್ಬರ ಮುಖವನ್ನು ಒಬ್ಬರು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಂಬಿಕಿತ್ತರು.

ಮಂತ್ರಿ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದು ರಾಜನ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು ನಿಜಾಂಶವನ್ನು ಹೇಳಿದ. "ಗಂಧರ್ವಸೇನರು ಸತ್ತರೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲ ಶೋಕಿಸಿದೆವಲ್ಲಾ, ಅದು ಬೇರೆ ಯಾರು ಅಲ್ಲ; ಮಡಿವಾಳಿಯ ಪ್ರೀತಿಯ ಕತ್ತೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ರಾಜ ಅವನಿಗೆ ಹಿಗ್ಗಾಮುಗ್ಗಾ ಬೈದನು. ಆದರೆ ಶಿಕ್ಷಿಸದೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟ. ಈ ಸುದ್ದಿ ಅಂತಃಪುರದ ರಾಣಿಯರ ಕಿವಿಗೂ ಮುಟ್ಟಿತು. 'ಒಂದು ಕುರಿ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಿದ್ದವು' ಎನ್ನುವಂತೆ ರಾಜ ಮತ್ತು ಅವನ ಆಸ್ಥಾನಿಕರ ಮೂರ್ಖತನಕ್ಕಾಗಿ ರಾಣಿಯರು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಕೆಲುಬುಗಳು ನೋಯುವವರೆಗೂ ನಗುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು.

ಕ್ಷೇತ್ರ :- ಓದುವುದು ಮತ್ತು ಬರೆಯುವುದು.

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ:- ಪದಪುಂಜ, ನುಡಿಗಟ್ಟು, ಮತ್ತು ನಾಣ್ನುಡಿಗಳನ್ನು ಓದಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಆಶಯ :

ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾತನಾಡುವ ಶೈಲಿ, ದೇಹದ ಹಾವಭಾವಗಳು ನಿಜವಾಗಿ ನೀಡಬೇಕಾದ ಅರ್ಥಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಿದೆ. ಮಾತಿನ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾದರೆ ಆ ಮಾತಿನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಇರಬೇಕು. ಹಾಗಾದಾಗ ಮಾತ್ರವೇ ಭಾಷೆಯು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂವಹನ ಗೊಳ್ಳುವುದು.

ಇದೊಂದು ಜಾನಪದ ಮೂಲದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ರಚಿಸಲಾದ ಕತೆ.

ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯಿರಿ.

ಒಡ್ಡೋಲಗ–ರಾಜಸಭೆ, ದರ್ಬಾರು. ರೋದನ–ಅಳುವಿಕೆ, ಪ್ರಲಾಪ. ಚುಂಬನ– ಮುತ್ತು. ಉದ್ಗರಿಸು–ಹೇಳು, ಹೊರಗೆಡಹು. ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿ–ಮುಕ್ತಾಯ, ಕೊನೆ. ಶೋಕ–ಅಳಲು, ದುಃಖ.

ಗದ್ಗದ ಕಂಠ–ನಿಂತು ನಿಂತು ಬರುವ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಮಾತು, ಬಿಗಿದ ಕಂಠ. ಅಂತಃಪುರ–ರಾಣಿವಾಸ. ನಿಟ್ಟುಸಿರು–ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಬಿಡುವ ಉಸಿರು, ನಿಡಿದಾದ ಶ್ವಾಸ. ಬಡಪಾಯಿ–ಅಶಕ್ತ, ದುರ್ಬಲ, (ದರಿದ್ರ). ತೀರಿಕೊಳ್ಳು–ಗತಿಸು, ಮರಣ ಹೊಂದು. ಮಾರ್ನುಡಿ–ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡು, ಮಾರುತ್ತರ ಕೊಡು. ಪತ್ತೆ–ಗುರುತು, ಸುಳಿವು, ವಿಳಾಸ. ಬೊಬ್ಬಿಡು–ಕೂಗು, ಅರಚು, ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹೇಳು. ನಿಜಾಂಶ–ಸತ್ಯ, ದಿಟ. ಪಕ್ಕೆಲುಬು– ಇಬ್ಬದಿಯ ಎಲುಬುಗಳು.

ವಿವರ ತಿಳಿಯಿರಿ.

ಶೋಕಾಚರಣೆ : ಸತ್ತವರಿಗಾಗಿ ಸಂತಾಪ ಸೂಚಿಸುವುದು.

ನಾಲಗೆಯನ್ನು ಉದ್ದ ಮಾಡಿ ಹೇಳು : ಒಂದು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ತನಗೆ ಪೂರ್ಣ ಗೊತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ನಂಬಿಸಿ ಹೇಳುವುದು, ಅತಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು.

ಕರುಳು ಕಿತ್ತುಬರುವಂತೆ ಅಳು : ತನಗಾದ ದುಃಖವನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಳುವ ಒಂದು ರೀತಿ, ಅತೀವವಾದ ಅಳು.

ಗಂಟಲು ಹರಿಯುವಂತೆ ಕೂಗು : ಬೊಬ್ಬೆಹಾಕಿ ಹೇಳು, ಜೋರಾಗಿ ಬೊಬ್ಬಿಡು.

ಕಾಲಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದ : ಹೇಳದೆ ಕೇಳದೆ ಓಡಿ ಹೋದನು.

ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ

ಹಿಂದಿನ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ನಾಮಪದಗಳ ವಿಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದೆವು. ಇಲ್ಲಿ ನುಡಿಗಟ್ಟು, ಗಾದೆಮಾತು, ಒಗಟುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯೋಣ.

ನುಡಿಗಟ್ಟು : ವಿಶೇಷಾರ್ಥವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಒಳಾರ್ಥವುಳ್ಳ ಪದಪುಂಜವನ್ನು ನುಡಿಗಟ್ಟು ಎನ್ನುವರು.

ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ಪದಪುಂಜವೇ ನುಡಿಗಟ್ಟು. ಇದು ಭಾಷೆಯ ಬಿಗುವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಮಾತಿನ ಸೊಬಗನ್ನು ಇಮ್ಮಡಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಉದಾ:
೧. ಅಟ್ಟಕ್ಕೇರಿಸು – ಹೊಗಳಿ ಹೊಗಳಿ ಉಬ್ಬಿಸು.
೨. ಗುಡ್ಡವನ್ನು ಬೆಟ್ಟ ಮಾಡು – ಅಲ್ಪ ವಿಷಯವನ್ನು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡು.
೩. ಕಂಬಿ ಕೀಳು – ಹೇಳದೆ ಕೇಳದೆ ಓಡಿ ಹೋಗು.
೪. ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಹೋಮ – ಭಾರಿ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಏನೂ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರಕದೆ ಹೋಗುವುದು.
೫. ಗುಬ್ಬಿ ಮೇಲೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರ – ಸಣ್ಣವರ ಮೇಲೆ ಬಲ ಪ್ರದರ್ಶನ.

ಗಾದೆ :

ನಾಣ್ನುಡಿ, ಲೋಕೋಕ್ತಿ : ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿ ಹೇಳುವ ಘನವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳೇ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳು. ನೂರು ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು

ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಾದೆ ಹೇಳಬಲ್ಲದು. ಗಾದೆ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಗಾದೆ ಅನುಭವದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವಂಥದ್ದು.

ಉದಾ :

೧. ಕೂತು ಉಣ್ಣುವವನಿಗೆ ಕುಡಿಕೆ ಹೊನ್ನು ಸಾಲದು.

೨. ನಾಲಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದರೆ ನಾಡೆಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆಯದು.

೩. ಕೈಕೆಸರಾದರೆ ಬಾಯಿ ಮೊಸರು.

೪. ದೂರದ ಬೆಟ್ಟ ಕಣ್ಣಿಗೆ ನುಣ್ಣಗೆ.

೫. ಕುಣಿಯಲಾರದವ ನೆಲ ಡೊಂಕು ಅಂದ.

ಒಗಟು :

ಒಗಟನ್ನು ಒಂಟು, ಒಡಪು, ಒಡಚು, ಒಡಗತೆ ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಒಗಟಿಗೆ Riddle ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಗಟು ಎಂದಾಗ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದರ್ಥವಾಗುವುದು. ಒಗಟುಗಳು ಬುದ್ಧಿಪ್ರಧಾನವಾದವುಗಳಾಗಿದ್ದು ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಉದಾ : ಕೂಗಿದರೆ ರಾವಣ, ಹಾರಿದರೆ ಹನುಮಂತ, ಕೂತರೆ ಮುನಿ. (ಕಪ್ಪೆ)

ಚಿಪ್ಪುಂಟು ಆಮೆಯಲ್ಲ, ಜುಟ್ಟುಂಟು ಪೂಜಾರಿಯಲ್ಲ.
ಮೂರು ಕಣ್ಣುಂಟು ಹರನಲ್ಲ, ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಯಾರು? (ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿ)

ಮುಳ್ಳುಗಳಿವೆ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲ. ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿವೆ ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕವಲ್ಲ,
ಗಂಟೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತದೆ ದೇವಾಲಯವಲ್ಲ. (ಗಡಿಯಾರ)

ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಒಗಟುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಿತ್ರರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

ಅ. ಸರಿಯಾದ ಪದಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳ ತುಂಬಿರಿ.

೧. ರಾಜನು ____________ವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿಗೊಳಿಸಿದ.

(ಒಡ್ಡೋಲಗ, ಬಡ್ಡೋಲಗ, ಓಡ್ಡೋಲಗ)

೨. ಸೇವಕಿ _________ಬುದ್ಧಿಯವಳು. (ಮುರುಕು, ತಳುಕು, ಚುರುಕು)

೩. ಮಂತ್ರಿ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದು ರಾಜನ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು __________ಹೇಳಿದ.

(ನಿಜಾಂಶ, ಸತ್ಯಾಂಶ, ಮಿಥ್ಯಾಂಶ)

೪. ರಾಜನಿಗೆ ಗಂಧರ್ವಸೇನ ತೀರಿದ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದ್ದು ______________

(ಮಂತ್ರಿ, ರಾಣಿ, ಸೇವಕಿ)

೫. ಅಂತಃಪುರ ಇದರ ಅರ್ಥ____________ (ರಾಣಿವಾಸ, ಸೇವಕಿಯರ ವಾಸ, ರಾಜಗೃಹ)

ಆ. ಈ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ ಬರೆಯಿರಿ.

೧)ನಿಟ್ಟುಸಿರು ೨)ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿ ೩)ಮಾರ್ನುಡಿ ೪)ಉದ್ಗರಿಸು

ಇ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

೧)ಮಂತ್ರಿ ಅಳುತ್ತಾ ರಾಜನ ಬಳಿ ಏನೆಂದು ಹೇಳಿದ?

೨) ಗಂಧರ್ವಸೇನ ತೀರಿಕೊಂಡ ವಿಷಯವನ್ನು ರಾಜ ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದ?

೩) ರಾಣಿಯ ಸೇವಕಿ ಏನೆಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದಳು?

೪) ಮಂತ್ರಿ ಗಂಧರ್ವಸೇನನ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಯಲು ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ?

೫) ರಾಣಿಯರು ನಗಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಈ. ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿರಿ.

೧. ರಾಜ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕರುಳು ಕಿತ್ತು ಬರುವಂತೆ ಅಳತೊಡಗಿದ.

೨. "ಸ್ವಾಮಿ, ಅವರು ಯಾರು? ಏನಾಗಿದ್ದರು? ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು."

೩. 'ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಕೊಂಬಿಟ್ಟ.'

೪. 'ಒಂದು ಕುರಿ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಿದ್ದವು'

ಉ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಐದು-ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ರಾಜನ ಒಡ್ಡೋಲಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.

ಊ. ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ನುಡಿಗಟ್ಟು, ಗಾದೆ, ಒಗಟುಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧)ಮೂಗು ತೂರಿಸು, ೨)ಕೇಳಿದ ಕಿವಿ ಊರಿಗೆ ಮಾರಿ ತಂದಿತು, ೩)ಕಾಲಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಹೇಳು, ೪) ದಾಸ್ ಬುರುಡೆ ದೌಲತ್ ಬುರುಡೆ ಲೋಕಕ್ಕೆಲ್ಲ ಎರಡೆ ಬುರುಡೆ, ೫)ಬೆನ್ನಿಗೆ ಚೂರಿ ಹಾಕು. ೬)ಒಂದು ಕುರಿ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಿದ್ದವು, ೭)ಚಿನ್ನದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿ ಲಿಂಗ, ೮)ತಲೆ ಹಾಕು, ೯)ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟದ್ದು ಮಣ್ಣಿನ ಪಾಲು, ೧೦)ಕರುಳು ಹಿಂಡು, ೧೧)ಮಂಕು ಬೂದಿ, ೧೨)ಚಿಕ್ಕ ತೋಟ ಚೂರು ಕಸ ಬಿದ್ದರೆ ಹಾಳು.

ಭಾಷಾ ಆಟಗಳು

ಗುಂಪು ಆಟ:– ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ 'ಸವಾಲ್–ಜವಾಬ್' ಆಟ ಆಡಿಸುವುದು. ಮೊದಲನೆಯ ಗುಂಪು ಒಂದು ಒಗಟು ಹೇಳಿದರೆ ಎರಡನೆಯ ಗುಂಪು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. (ಉತ್ತರಿಸಲು ಮೂರು ಅವಕಾಶವಿರುವುದು) ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಳಿದ ಗುಂಪಿಗೆ ಅಂಕ. ಹೇಳದೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಒಗಟು ಕೇಳಿದ ಗುಂಪಿಗೆ ಅದರ ಎರಡರಷ್ಟು ಅಂಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಐದರಿಂದ ಹತ್ತು ಸುತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಆಟ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು. ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕ ಗಳಿಸಿದವರು 'ವಿಜಯಶಾಲಿ ಗುಂಪು'ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.

ಯೋಜನೆ

- ನೀವು ಕೇಳಿರುವ ಹಾಗೂ ಪತ್ರಿಕೆ, ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿರುವ ಗಾದೆ, ಒಗಟು, ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬರೆದು ಒಂದು ಅಲ್ಬಂ ತಯಾರಿಸಿ ಶಾಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿರಿ. ಅನಂತರ ಅದನ್ನು ಶಾಲಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿರಿ.

ಓದಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ

೧. ಜನಪದದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಓದಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

೨. ನುಡಿಗಟ್ಟು, ಪದಪುಂಜಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯಿರಿ.

೩. ಹೆಚ್.ಎಲ್.ನಾಗೇಗೌಡ, ಎ.ಕೆ.ರಾಮಾನುಜನ್‌ರವರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರುವ ಜನಪದಗಳ ಕಥೆ, ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಓದಿರಿ.

ಶುಭ ನುಡಿ

- ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಣಯ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ತುಂಬಾ ಯೋಚಿಸಿರಿ.
- ಹಳ್ಳಿ ಜೀವನವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿರಿ.
- ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಂಡರೂ ಪ್ರಮಾಣಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.

ಪೂರಕ ಪಾಠ–

ರತ್ನಶೆಟ್ಟಿ

ಹೊತ್ತು ಮುಳುಗುವ ಮುಂಚೆ
ಹತ್ತು ಬೀದಿಗಳಿರುವ
ಪಟ್ಟಣಕೆ ಬಂದ್ಯಲ್ಲೋ ರತ್ನಶೆಟ್ಟಿ ॥೧॥

ಹತ್ತು ಹೊನ್ನಿಗೆ ಒಂದು
ರತ್ನಮೂಗುತಿ ಎಂದು
ಸುತ್ತ ಸಾರುತ ಬಂದೆ ರತ್ನಶೆಟ್ಟಿ ॥೨॥

ಹತ್ತು ಜಲುಮದ ಧನವ
ಕಟ್ಟಿ ಮಡಗಿದ್ದವಳು
ತೆತ್ತು ಕೊಂಡೆನು ಒಂದು ರತ್ನಶೆಟ್ಟಿ ॥೩॥

ಕತ್ತಲಿಳಿದಾ ಮೇಲೆ
ಮುತ್ತಿದವು ಸ್ವಪ್ನಗಳು
ತೊಟ್ಟು ಮೆರೆದೆನು ಅದನು ರತ್ನಶೆಟ್ಟಿ ॥೪॥

ಹೊತ್ತು ಮೂಡಿದ ಮೇಲೆ
ಹೊತ್ತಿನಯ್ಯನ ಮುಖಕೆ
ಎತ್ತಿ ನೋಡಿದೆನದನು ರತ್ನಶೆಟ್ಟಿ ॥೫॥

ರತ್ನಗಿತ್ನವು ಅಲ್ಲ
ಗೊತ್ತಾಯ್ತು ನನಗಾಗ
ಅಪ್ಪಟ ಗಾಜ್ಗುರಳು ರತ್ನಶೆಟ್ಟಿ ॥೬॥

ಈ ಪಾಟಿ ಬೆಲೆತೆತ್ತು
ಒಪ್ಪತ್ತೂ ಸುಖವಿಲ್ಲ
ಎಷ್ಟ ನೀ ಬಲು ಖಳನೊ ರತ್ನಶೆಟ್ಟಿ ॥೭॥

ಹಿಡಕೊಂಡು ಗಾಜ್ಗುರಳ
ಹುಡುಕುತ ರತ್ನಗಳ
ಬಡವಿ ನಾ ಹೊರಟಿರುವೆ ರತ್ನಶೆಟ್ಟಿ ॥೮॥

–ಹೆಚ್.ಎಸ್. ಶಿವಪ್ರಕಾಶ

I. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ :

೧. ಬಡವಿ ಕೊಂಡ ರತ್ನ ಏನಾಗಿತ್ತು?

೨. ರತ್ನ ಮಾರುತ್ತ ಯಾರು ಬಂದರು?

೩. ಬಡವಿ ಏನನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೊರಟಳು?

೪. ಹೊತ್ತಿನಯ್ಯ ಎಂದರೆ ಯಾರು?

೫. ಬಡವಿ ರತ್ನದ ಮೂಗುತಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹೊನ್ನು ಕೊಟ್ಟಳು?

ಮಂಗಳ ಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿ

ಆಗಸದಲ್ಲಿ ಹಾರುವುದೆಂದರೆ
ಪುಟಾಣಿ ಪುಟ್ಟಿಗೆ ಬಲು ಇಷ್ಟ
ರೆಕ್ಕೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಹಾರಲು ಹೋದರೆ
ಆಗದೆ ತೊಂದರೆ? ಇದು ಕಷ್ಟ.

ಒಂದಿನ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ
ಪುಟ್ಟಿಗೆ ರೆಕ್ಕೆಯು ಬಂದಿತ್ತು.
ಹಕ್ಕಿಯ ಹಾಗೆ ಹಾರುವ ಮನಕೆ
ಹೆಚ್ಚಿನ ಹರುಷವ ತಂದಿತ್ತು.

ಕೂಡಲೆ ಪುಟ್ಟಿ ಠಣ್ಣನೆ ಜಿಗಿದು
ಆಗಸದೊಡಲಿಗೆ ಹಾರಿದಳು.
ಹಾರುತ ತೇಲುತ ಮುಂದಕೆ ಸಾಗಿ
ಚಂದ್ರನ ಮಡಿಲನು ಸೇರಿದಳು

ಚಂದ್ರನ ಮೇಲೆ ನೆಟ್ಟಗೆ ನಿಂತು
ಭೂಮಿಯ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿದರೆ
ನೇರಳೆ ಬಣ್ಣದ ಚೆಂಡಿನ ಹಾಗೆ
ಕಂಡಿತು ಅವಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಧರೆ

ಚಂದ್ರನ ಬಿಟ್ಟು ಮೇಲಕೆ ಹಾರಿ
ಸೇರಲು ಮಂಗಳನಂಗಳವ
ಕೆಂಪಗೆ ಬಣಬಣಗುಟ್ಟುತಲಿತ್ತು
ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ಯಾವುದೆ ಜೀವ

ಪುಟ್ಟಿಯು ಕಂಡಳು ಮಂಗಳನಲ್ಲಿ
'ಯೋಗಿ' ಹೆಸರಿನ ಹೆಬ್ಬಂಡೆ
ಒಡನೆ ಕೇಳಿದಳು ಕೆಂಪು ಬಂಡೆಯನು
'ನೀನು ಹೇಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆ?'

ಬಂಡೆಯು ಕಣ್ಣೀರನು ಸುರಿಸುತ್ತಾ
ಹೇಳಿತು ಪುಟ್ಟಿಗೆ ನೋವಿನಲಿ
'ಪುಟ್ಟಿಯೇ, ನಮ್ಮೀ ಮಂಗಳ ಗ್ರಹದ
ದುರಂತ ಕಥೆಯನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿ'

ಹಿಂದೊಂದು ಕಾಲದಿ ಈ ಗ್ರಹದಲ್ಲಿ
ಇತ್ತು ಜೀವಜಲ ಹಸಿರು ಮರ
ಆಗಿನ ಜನತೆಯು ನಾಡನು ಕಟ್ಟಲು
ಮರಗಳ ಕಡಿಯೆ ಬಂತು ಬರ

ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಕಾಣದೆ ಜೀವಿಯು ಅಳಿದು
ಬಂದಿತು ನಮಗೆ ಇಂಥ ಸ್ಥಿತಿ
'ನಿಮ್ಮ ಭೂಮಿಯಲಿ ಗಿಡಮರ ಅಳಿದರೆ
ಮುಂದೆ ಒಂದು ದಿನ ಇದೇ ಗತಿ'

ಬಣಬಣಗುಟ್ಟುವ ಬಯಲನು ಕಂಡು
ಢವಢವಗುಟ್ಟಿತು ಎಳೆ ಹೃದಯ
ಹಸಿರನು ಅಳಿಸದೆ ಗಿಡಮರ ಬೆಳೆಸಿ
ಉಳಿಸುವೆವೆಂದಳು ಈ ಧರೆಯ

ಭೂಮಿಗೆ ಬಂದು ಜನತೆಯ ಕಂಡು
ಹಸಿರನು ಉಳಿಸಲು ಬೇಡಿದಳು
ತಾನು ಕೂಡ ಎಳೆ ಸಸಿಗಳ ನೆಟ್ಟು
ಬೆಳೆಸುತ ಕುಣಿ ಕುಣಿದಾಡಿದಳು.

–ಸಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿ

ಕ್ಷೇತ್ರ : ಆಲಿಸುವುದು

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ : ಅಪರಿಚಿತ ಸನ್ನಿವೇಶ ಹಾಗೂ ಘಟನೆ ನಡೆದ ಸಂದರ್ಭದ ಸಂಭಾಷಣೆ ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಆಲಿಸಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಆಶಯ :

ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕುತೂಹಲಭರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ವಿವಿಧ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಹೊಸ ಹೊಸ ಕನಸುಗಳು ಗೂಡು ಕಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಜೀವ ವಸ್ತುಗಳೊಂದಿಗೂ ಮನಬಿಚ್ಚಿ ಮಾತಾಡಬಲ್ಲರು! ಅಪರಿಚಿತ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳೂ ಸಹ ಅವರ ಕನಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತವೆ. ಹೀಗಿರುವ ಅವರ ಕಲ್ಪನೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಗರಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹಾರಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು ಇಲ್ಲಿನ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

ಕವಿ ಕೃತಿ ಪರಿಚಯ:

ಸಿ.ಎಂ. ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿಯವರು ೧೧-೦೮-೧೯೫೮ರಲ್ಲಿ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾಲೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಚೆನ್ನಿಗರಾಯಪುರ ಎಂಬ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಇವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಾಡುಗೋಡಿನ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಹಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ ಇವರು 'ಬಣ್ಣದ ಚಿಟ್ಟೆ' 'ಮಕ್ಕಳ ಮಂದಾರ' 'ಪದ್ಯ ಹೇಳುವ ಮರ' ಮೊದಲಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ 'ಪರ್ಲ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ', 'ಸಿಸು ಸಂಗಮೇಶ ದತ್ತಿ ಬಹುಮಾನ' ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಬಹುಮಾನಗಳು ದೊರೆತಿವೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಪದ್ಯವನ್ನು 'ಮಕ್ಕಳ ಮಂದಾರ' ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯಿರಿ :

ಆಗಸ- ಆಕಾಶ, ಗಗನ. ಇಷ್ಟ-ಇಚ್ಛೆ, ಮೆಚ್ಚುಗೆ. ರೆಕ್ಕೆ-ಹಕ್ಕಿಗಳ ಪುಕ್ಕ, ಗರಿ. ಒಡಲು-ಶರೀರ, ಹೊಟ್ಟೆ. ಸಾಗು-ಚಲಿಸು, ಮುಂದೆ ಹೋಗು. ಮಡಿಲು-ಉಡಿ. ಧರೆ-ನೆಲ, ಭೂಮಿ. ಹೆಬ್ಬಂಡೆ-ದೊಡ್ಡದಾದ ಬಂಡೆ, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಕಲ್ಲು. ಬರ-ಬರಗಾಲ, ಕ್ಷಾಮ. ಅಳಿ-ಸಾಯು, ನಾಶಹೊಂದು. ಗತಿ-ಸ್ಥಿತಿ, ದಾರಿ. ಬಯಲು-ಅಂಗಳ, ಮೈದಾನ. ಉಳಿಸು-ರಕ್ಷಿಸು, ಕಾಪಾಡು. ನೆಡು-ನಾಟು, ಊರು.

ವಿವರ ತಿಳಿಯಿರಿ :

ಪುಟ್ಟಿ = ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆಯುವ ಒಂದು ಆಪ್ತ ಸಂಬೋಧನೆ.

ಮಂಗಳನಂಗಳ = ಮಂಗಳ ಗ್ರಹದ ಬಯಲು, ಮಂಗಳ ಗ್ರಹದ ವಿಸ್ತಾರ ಪ್ರದೇಶ.

ಬಣಬಣಗುಟ್ಟು = ಖಾಲಿ ಖಾಲಿಯಾಗಿ ಕಾಣು, ನೀರವತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರು.

ಯೋಗಿ ಹೆಸರಿನ ಬಂಡೆ = ಮಂಗಳ ಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನಲಾದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಂಡೆ.

ದುರಂತ = ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುವ, ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ.

ಢವಢವಗುಟ್ಟು = ಒಮ್ಮೆಲೆ ಭಯವಾಗು, ಹೃದಯ ಜೋರಾಗಿ ಹೊಡೆದುಕೊಳ್ಳು.

ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ

ನಾಮಪದದ ಮೂಲರೂಪಕ್ಕೆ ನಾಮಪ್ರಕೃತಿ ಎಂದು ಹೆಸರು. ನಾಮಪ್ರಕೃತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸೇರಿ ನಾಮಪದಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಉದಾ: ನಾಮಪ್ರಕೃತಿ + ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ = ನಾಮಪದ.

ಮನೆ + ಅನ್ನು (ದ್ವಿತೀಯ) = ಮನೆಯನ್ನು.

ನಾಮಪದಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂಬತ್ತು ವಿಧ.

೧. ವಸ್ತು ವಾಚಕಗಳು.

೨. ಗುಣ ವಾಚಕಗಳು.

೩. ಸಂಖ್ಯಾ ವಾಚಕಗಳು.

೪. ಸಂಖ್ಯೇಯ ವಾಚಕಗಳು.

೫. ಭಾವನಾಮಗಳು.

೬. ಪರಿಮಾಣ ವಾಚಕಗಳು.

೭. ಪ್ರಕಾರ ವಾಚಕಗಳು

೮. ದಿಗ್ವಾಚಕಗಳು

೯. ಸರ್ವನಾಮಗಳು.

ವಸ್ತುವಾಚಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಗುಣವಾಚಕ, ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ ಮತ್ತು ದಿಗ್ವಾಚಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯೋಣ.

೧. ಗುಣವಾಚಕಗಳು : ವ್ಯಕ್ತಿ, ವಸ್ತು, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಗುಣ, ರೀತಿ, ಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ವಿಶೇಷಣಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಗುಣವಾಚಕಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವರು. ಗುಣವಾಚಕಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಣ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ್ಯಗಳಿರುತ್ತವೆ.

ಅ) ಕೆಂಪು ಗುಲಾಬಿಯು ನೋಡಲು ಸುಂದರ.

ಆ) ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಆನೆ ವಾಸಿಸುತ್ತದೆ.

ಇ) ಜಗದೀಶನು ನೀಲಿ ಅಂಗಿಯನ್ನು ತೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

ಈ) ರಮ್ಯ ಜಾಣ ಹುಡುಗಿ

ವಿಶೇಷಣ	ವಿಶೇಷ್ಯ
ಕೆಂಪು	ಗುಲಾಬಿ
ದೊಡ್ಡ	ಆನೆ
ನೀಲಿ	ಅಂಗಿ
ಜಾಣ	ಹುಡುಗಿ

೨. **ಸಂಖ್ಯಾ ವಾಚಕ :** ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ನಾಮಪದಗಳಿಗೆ ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ ಎಂದು ಹೆಸರು.

ಉದಾ: ಅ) ರಾಘವನಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಆ) ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳು.

ಇ) ರಹೀಮನ ಹತ್ತಿರ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣುಗಳಿವೆ.

೩. **ದಿಗ್ವಾಚಕ :** ಪೂರ್ವ, ಪಶ್ಚಿಮ, ದಕ್ಷಿಣ, ಉತ್ತರ, ಮೂಡಣ, ಪಡುವಣ, ತೆಂಕಣ, ಬಡಗಣ ಆಚೆ, ಈಚೆ, ಮೇಲೆ, ಕೆಳಗೆ – ಮುಂತಾದ ದಿಕ್ಕು ಸೂಚಿಸುವ ಪದಗಳೇ ದಿಗ್ವಾಚಕಗಳು.

ಉದಾ: ಅ) ಭಾರತದ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತವಿದೆ.

ಆ) ಕರ್ನಾಟಕವು ಭಾರತದ ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿದೆ.

ಇ) ಮನೆಯ ಕೆಳಗಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನ ತೋಟವಿದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

ಅ. ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ತುಂಬಿರಿ.

೧. ಒಂದಿನ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಪುಟ್ಟಿಗೆ ___________ಬಂದಿತ್ತು.

೨. ಹಾರುತ ತೇಲುತ ಮುಂದಕೆ ಸಾಗಿ ಚಂದ್ರನ ___________ಸೇರಿದಳು.

೩. ಪುಟ್ಟಿಯೇ ನಮ್ಮೀ ಮಂಗಳಗ್ರಹದ ದುರಂತ __________ಕೇಳಿ ತಿಳಿ.

೪. ಹಸಿರನು ಅಳಿಸದೆ ಗಿಡಮರ ಬೆಳೆಸಿ ಉಳಿಸುವೆವೆಂದಳು ಈ _________

ಆ. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಪುಟ್ಟಿಗೆ ಯಾರ ಹಾಗೆ ಹಾರುವ ಮನಸ್ಸಿತ್ತು?

೨. ಚಂದ್ರನ ಬಿಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಹಾರಿದ ಪುಟ್ಟಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಸೇರಿದಳು?

೩. ಪುಟ್ಟಿ ಯೋಗಿಗೆ ಏನೆಂದು ಕೇಳಿದಳು?

೪. ಮಂಗಳ ಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಬರ ಏಕೆ ಬಂದಿತು?

೫. ಪುಟ್ಟಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಬೇಡಿದಳು?

ಇ. ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿರಿ.

೧. ಆಗಸದಲ್ಲಿ__________________

____

____

__________________ಇದು ಕಷ್ಟ.

೨. ಮಳೆಬೆಳೆ__________________

____

____

__________________ಇದೇ ಗತಿ.

ಈ. ಸಿ.ಎಂ.ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿಯವರ ಸ್ಥಳ, ಕಾಲ, ಕೃತಿಗಳ ವಿವರ ತಿಳಿಸಿರಿ.

ಉ. ನಾಮಪದ, ನಾಮಪ್ರಕೃತಿ, ಮತ್ತು ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಗಗನ + ಅನ್ನು = ಗಗನವನ್ನು

೨. ಶಾಲೆಯಿಂದ = ಶಾಲೆ + ಇಂದ

ಊ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಗುಣವಾಚಕ(ವಿಶೇಷಣ)ಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿರಿ.

ಉದಾ: ವಿವೇಕನಿಗೆ ಅಪಾರ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿದೆ. – ಅಪಾರ

೧. ರಫೀಕ್‌ನದು ದೊಡ್ಡಮನೆ. __________________

೨. ಅವಳಿಗೆ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣ ಇಷ್ಟ. __________________

೩. ಪುಟ್ಟಿಯು ಕಂಡಳು ಕೆಂಪು ಬಂಡೆಯನು. __________________

ಋ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಡೇವಿಡ್‌ನ ಊರಿನಲ್ಲಿ ನೂರು ಹಸುಗಳಿವೆ. ____________________

೨. ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಐದು ಗಂಟೆಗೆ ಏಳುತ್ತಾನೆ. ____________________

೩. ಒಂದು ದಿನ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಪುಟ್ಟಿಗೆ ರೆಕ್ಕೆಯು ಬಂದಿತ್ತು. ____________________

ಎ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸನ್ನಿವೇಶ/ ಘಟನೆಯನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಂದ ಓದಿಸಿರಿ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಲಿಸಿರಿ. ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಡಾರ್ವಿನ್‌ರ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ಒಂದು ಸಲ ತಮ್ಮ ತಾತನನ್ನು ಕೀಟಲೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಹೂಟ ಹೂಡಿದರು. ಒಂದು ಜೀರುಂಡೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಂದು ಅದರ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಚಿಟ್ಟೆಯೊಂದರ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಅಂಟಿಸಿದರು. ಅಂಟಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಚತುರತೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅದು ಒಂದು ನೈಜವಾದ ಆದರೆ ಅಪರೂಪವಾದ ಕೀಟದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಅವರು ಡಾರ್ವಿನ್‌ರ ಬಳಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದು " ತಾತ, ಇದು ಯಾವ ಜಾತಿಯ ಕೀಟ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಡಾರ್ವಿನ್ನರು ಅದನ್ನು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿ " ಒಂದು ಹೊಸ ಕೀಟ ಜಾತಿಯನ್ನೆ ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಲ್ಲ, ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷ. ಇದು ನಿಮಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿತು? ನೀವು ನೋಡಿದಾಗ ಇದು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ತಾತ ನಮ್ಮ ಬಲೆಗೆ ಬಿದ್ದರೆಂದು ಬಹು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟ ಆ ಮಕ್ಕಳು " ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹಿತ್ತಲ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಗಿಡದ ಎಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿತ್ತು. ನಾವು ನೋಡಿದ ಇದು ಹಮ್ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. (ಗುಂಯ್‌ಗುಡು) ಎಂದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಡಾರ್ವಿನ್ನರು "ಓಹೋ, ಸರಿ ಮತ್ತೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಇದು ಹಮ್‌ಬಗ್" (ಹಮ್‌ಬಗ್=ಗುಂಯ್‌ಗುಡುವ ಹುಳು) ಎಂದರು.

ಪ್ರಶ್ನೆ

೧. ಡಾರ್ವಿನ್ನರು ಹೊಸ ಕೀಟವನ್ನು 'ಹಮ್‌ಬಗ್' ಎಂದು ಏಕೆ ಕರೆದರು?

೨. ಮಕ್ಕಳು ಚಿಟ್ಟೆಯ ರೆಕ್ಕೆಯನ್ನು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಸಿದರು?

ಭಾಷಾ ಆಟಗಳು

ಅ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಅಪರಿಚಿತ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿ, ಸರದಿಯಂತೆ ಚರ್ಚಿಸಲು/ ಮಾತನಾಡಲು ಹೇಳುವುದು. ಸರದಿ ಬಂದಾಗ ಮಾತನಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಆಟದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವುದು.

ತಂಡ ಒಂದರಿಂದ ಒಬ್ಬರಾದ ಅನಂತರ ತಂಡ ಎರಡರಿಂದ ಒಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡುವುದು.

ಸನ್ನಿವೇಶದ ಚಿತ್ರಗಳು:

೧. ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ

೨. ಬಂದರು

೩. ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕದ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶ

೪. ಉಪಗ್ರಹ ಉಡಾವಣೆಯ ದೃಶ್ಯ

೫. ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದ ಚಿತ್ರಗಳು

೬. ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು

೭. ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು

೮. ಮಾಲ್‌ಗಳು

ಯೋಜನೆಗಳು

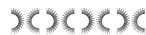
- ನಿಮಗೆ ಅಪರಿಚಿತವಿರುವ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರಿ.
- ಎರಡು ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿಗಳ, ಮನುಷ್ಯನ, ಕೊಂಬೆಯ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಳೆಯ ಎದುರು ಬದುರು ಅಂಟಿಸಿರಿ. ಅವು ಏನು ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಸಬಹುದು ಎಂದು ಊಹಿಸಿ. ಅವುಗಳ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಓದಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ :

- ಅಪರಿಚಿತ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಕುರಿತಾದ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಓದಿರಿ.
- 'ಮಂಗಳಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿ' ಹಾಡನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸಿರಿ.
- ಆಕಾಶವಾಣಿ, ದೂರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರವಾಗುವ ವಿವಿಧ ಸಂಭಾಷಣೆ, ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿರಿ.

ಶುಭ ನುಡಿ :

- ಕನಸುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಅವುಗಳನ್ನು ನನಸು ಮಾಡಬೇಕು.
- ಅಪರಿಚಿತವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕು. ಅದು ಪರಿಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಕಗ್ಗಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಸುಂದರ ಮೂರ್ತಿಗಳು ಅರಳುತ್ತವೆ.

ಗುಣಸಾಗರಿ ಪಂಢರಿಬಾಯಿ

ಭಾರತೀಯ ಚಿತ್ರರಂಗವು ಎಂದೂ ಮರೆಯದ ನಟಿಯರಲ್ಲಿ ಪಂಢರಿಬಾಯಿ ಒಬ್ಬರು. ಈಕೆ ನಟಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಬದುಕು ಮೇಣದ ಬತ್ತಿಯ ರೂಪವನ್ನು ಹೋಲುತ್ತದೆ. ತಾನು ಉರಿದು ತನ್ನ ಸುತ್ತಲ ಲೋಕವನ್ನು ಬೆಳಕುಮಾಡುವಂತೆ ಪಂಢರಿಬಾಯಿ ಅವರು ಬದುಕಿನ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ದೊಡ್ಡ ಗುಣವನ್ನು ಮೆರೆದವರು. ಚಿತ್ರರಂಗದ ಉತ್ತುಂಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗಲೂ ಪಂಢರಿಬಾಯಿ ಸಾಮಾನ್ಯಳಂತೆ ಬದುಕಿದವರು. ಸಿರಿ ಬಂದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾನು ನಡೆದು ಬಂದ ಕಷ್ಟದ ದಾರಿಯನ್ನು ಮರೆಯದವರು. ದೇವರಲ್ಲಿ ಗಾಢವಾದ ನಂಬಿಕೆ ಹೊಂದಿದ್ದ ಪಂಢರಿಬಾಯಿ ದುಡಿಮೆಯಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ಕಂಡವರು. ಸಿನಿಮಾ ಎಂಬ ಕನಸಿನ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಟಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು ನಂಬಿದ್ದರೇ ಹೊರತು ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವರು ನಟಿಸಿದವರಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಪಂಢರಿಬಾಯಿ ಎಂದರೆ ತಟ್ಟನೆ ನೆನಪಾಗುವುದು ಅಂತಃಕರಣ ತುಂಬಿದ ತಾಯಿ ಮುಖ.

ಪಂಢರಿಬಾಯಿ ೧೯೨೮ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೮ ರಂದು ಭಟ್ಕಳದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ತಂದೆ ರಂಗರಾವ್ ಮತ್ತು ತಾಯಿ ಕಾವೇರಿಬಾಯಿ. ಈ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ೧೮ ಜನ ಮಕ್ಕಳು. ಅವರಲ್ಲಿ ಪಂಢರಿಬಾಯಿ ಆರನೆಯವರು, ಪಂಢರಿಬಾಯಿಯವರ ಮೂಲ ಹೆಸರು ಗೀತಾ. ಪಂಢರಾಪುರದ ಪಂಢರಿನಾಥನಲ್ಲಿ ಅತೀವ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ರಂಗರಾವ್, ಗೀತಾ ಎನ್ನುವ ಮಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಪಂಢರಿಬಾಯಿ ಎಂದು ಬದಲಿಸಿದರು. ಪಂಢರಿಬಾಯಿಯವರ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತು ತಿನ್ನುವ ಬಡತನವಿತ್ತು. ತೊಡಲು ಕೇವಲ ಎರಡೇ ಎರಡು ಬಟ್ಟೆ ಇದ್ದವಂತೆ. ತಂದೆ ಹರಿದಾಸರಾಗಿ ಮತ್ತು ತಾಯಿ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕಿಯಾಗಿ ದುಡಿದು ಈ ದೊಡ್ಡ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಸಾಕಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಕುಟುಂಬ ಅತ್ಯಂತ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೇ ಪಂಢರಿಬಾಯಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂಗೀತದ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿತ್ತು. ಹರಿಕಥೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಹಾಗೂ ಕೀರ್ತನೆ ಹಾಡುವುದನ್ನು ಇವರು ಕಲಿತಿದ್ದರು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಸೃಜನಶೀಲ ವಾತಾವರಣ ಪಂಢರಿಬಾಯಿಯವರ 'ಕಲಾವಿದೆ' ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿತು.

ಮಹಾರಾಜರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು, ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತು. ತುತ್ತಿನ ಚೀಲ ತುಂಬಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ರಂಗರಾವ್ ಕುಟುಂಬ ೧೯೪೦ರ ಸುಮಾರಿಗೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡಿತು. ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಢರಿಬಾಯಿ ಬಾಲ್ಯ ಕಳೆದು ಯೌವನಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪಂಢರಿಬಾಯಿಯವರ ಅಣ್ಣ ವಿಮಲಾನಂದ 'ಆದರ್ಶ ನಾಟಕ ಸಂಘ' ಎಂಬ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಕುಟುಂಬ ಪೋಷಣೆಯ ಹೊಣೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲೆ ಪಂಢರಿಬಾಯಿ ಮಹಾರಾಜರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತನೆಯನ್ನು ಹಾಡಿ ಸೈ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇಂತಹ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಢರಿಬಾಯಿಯವರಿಗೆ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ 'ಮುದುಕನ ಮದುವೆ' ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಎದುರಾಯಿತು. 'ಆದರ್ಶ ನಾಟಕ ಸಂಘ' ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನಟಿ ಇನ್ನೇನು ನಾಟಕ ಆರಂಭಕ್ಕೆ ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಬಾಕಿ ಇರುವಾಗ 'ಬರುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂಬ ವಾರ್ತೆ ಕಳಿಸಿದಳು. ನಾಟಕದ ಟಿಕೇಟುಗಳು ಪೂರ್ತಿ ಮಾರಾಟವಾಗಿದ್ದವು. ನಾಟಕ ನಿಂತರೆ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕುಟುಂಬ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಪಾತ್ರವನ್ನು ತಂಗಿ ಪಂಢರಿಬಾಯಿ ಕೈಲಿ ಏಕೆ ಮಾಡಿಸಬಾರದು? ಎಂಬ ಆಲೋಚನೆ ಅಣ್ಣ ವಿಮಾಲಾನಂದನಿಗೆ ಬಂತು. ಇದು ದೈವ ಇಚ್ಛೆ ಎಂಬುದು ಪಂಢರಿಬಾಯಿಯವರ ನಂಬಿಕೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಕಟು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಯಾಗಿದ್ದ ರಂಗರಾವ್ ಅಂದು ಮಗಳಿಗೆ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ?

ಆ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೋಡಲು ಪಿಟೀಲು ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಹಾಗೂ ಸಿನಿಮಾ ಪ್ರವರ್ತಕರಾಗಿದ್ದ ಕೆ.ಹಿರಣ್ಣಯ್ಯ ಅವರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರಿಬ್ಬರು ಅದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ 'ವಾಣಿ' ಎಂಬ ಚಲನಚಿತ್ರವನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂದು ರಂಗದ ಮೇಲೆ ಪಂಢರಿಬಾಯಿಯವರ ಅಭಿನಯವನ್ನು ಕಂಡು ಮೆಚ್ಚಿ ತಮ್ಮ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪಾತ್ರವೊಂದನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಹೀಗೆ ಮಹಾನಟಿಯೊಬ್ಬಳ ಸಿನಿಮಾಯಾನ ಶುರುವಾಯಿತು.

'ವಾಣಿ' ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಂಢರಿಬಾಯಿ ಅವರ ನಟನಾ ಪ್ರತಿಭೆ ಲೋಕದೆದುರು ಅನಾವರಣಗೊಂಡಿತು. ಆಮೇಲೆಯೂ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶಗಳು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಂಗಭೂಮಿ ಆಕೆಯ ಕೈ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ದೂರದ ಮುಂಬಯಿಯವರೆಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಆಸರೆಯಾಗಿ ನಿಂತರು. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿಮಲಾನಂದರ ಗೆಳೆಯರಾಗಿದ್ದ ಸುದರ್ಶನ್ ಎ.ವಿ.ಎಂ. ಸ್ಟುಡಿಯೋ ಮಾಲೀಕರಾದ ಚೆಟ್ಟಿಯಾರ್ ಅವರಿಗೆ ಪಂಢರಿಬಾಯಿಯವರ ಫೋಟೊ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ತಿಂಗಳಿಗೆ ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿಯ ಮಾಸಿಕ ಸಂಬಳ. ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಎ.ವಿ.ಎಂ ಜೊತೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪಂಢರಿಬಾಯಿ ಮದರಾಸಿಗೆ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿದರು. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ತಮಿಳುಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿತರು.

'ಗುಣಸಾಗರಿ' ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಹೊನ್ನಪ್ಪ ಭಾಗವತರ್ ಅವರಿಗೆ ನಾಯಕಿಯಾಗಿ ನಟಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಪಂಢರಿಬಾಯಿಯವರ ಯಶೋಗಾಥೆ ಶುರುವಾಯಿತು. ಈ ನಡುವೆ ಮದುವೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಆದರೂ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾವೇ ಅದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು. ಚಲನಚಿತ್ರ ಎಂದರೆ ಮೂಗು ಮುರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಬಂದ ಪಂಢರಿಬಾಯಿ 'ಆಡುಮುಟ್ಟದ ಸೊಪ್ಪಿಲ್ಲ' ಎಂಬಂತೆ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಟಿಸಿದರು. ಸುಮಾರು ನಾನೂರಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕು ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಟಿಸಿದ ಪಂಢರಿಬಾಯಿ ಕನ್ನಡ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಹಿಂದಿಯ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ನಟಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಟಿ ಎನಿಸಿಕೊಂಡರು. ಪಂಢರಿಬಾಯಿ ಅಭಿನಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಹೆಣ್ತನದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಅನಾವರಣಗೊಂಡಿವೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಂದೇಹ ಇಲ್ಲ. ಭಕ್ತಿ ಪರವಶವಾಗುವ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪಂಢರಿಬಾಯಿಯವರು ಇನ್ನೂ ಜನಮಾನಸದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಮತಿ, ಸತಿ ಸಕ್ಕೂಬಾಯಿ ಆಗಿಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಪಂಢರಿಬಾಯಿಯವರ ಪರಕಾಯ ಪ್ರವೇಶದ ನಟನೆಗೆ, ತನ್ಮಯತೆಗೆ ಅವರೇ ಸಾಟಿ. ಯಶಸ್ಸಿನ ಶಿಖರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗಲೆ ಸಂತಸತಿ ಸಕ್ಕೂಬಾಯಿ, ರಾಯರ ಸೊಸೆ, ಅನ್ನಪೂರ್ಣ, ಕೆರಳಿದ ಸಿಂಹ ಮುಂತಾದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಸುತ್ತಲಿನವರಿಗೆ ನೆರವಾಗುವ ಮೂಲಕ ಚಿತ್ರರಂಗದ ಋಣ ತೀರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆರೆಯ ನೀರನ್ನು ಕೆರೆಗೆ ಚೆಲ್ಲುವ ಈ ಮಾದರಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯವಾದುದು. ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಏರಿದಾಗಲೂ ಪಂಢರಿಬಾಯಿ ನಾಟಕರಂಗವನ್ನು ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ. 'ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಚೈತನ್ಯ ನಾಟಕ ಸಭಾ' ಎಂಬ ತಂಡ ಕಟ್ಟಿ ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಸಹಕಲಾವಿದರಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡಿದ ಉದಾರಿ. ಅವರು ತನ್ನ ಜೀವಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಯಾವುದೇ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದವರೆಲ್ಲರೂ ನೆಲೆನಿಂತ ಮೇಲೆ ಜನ ಅಚ್ಚರಿಪಡುವಂತೆ ತಡವಾಗಿ ೧೯೭೧ರಲ್ಲಿ ಮಂಡ್ಯದ ರಾಮರಾಯರನ್ನು ವಿವಾಹವಾದರು.

ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗದ ಮೇರುನಟರಾದ ಡಾ.ರಾಜಕುಮಾರ್ ಹಾಗೂ ತಮಿಳಿನ ಅದ್ಭುತ ಪ್ರತಿಭೆ ಶಿವಾಜಿ ಗಣೇಶನ್ ನಟಿಸಿದ ಮೊದಲ ಚಿತ್ರಗಳ ನಾಯಕಿ ಪಂಢರಿಬಾಯಿ ಎನ್ನುವುದು ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಗೌರವ. ಇವರಿಗೆ ಸಂದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಪಂಢರಿಬಾಯಿಯವರ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತವೆ. ೧೯೬೫ರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಚಿತ್ರದ ಚಂದ್ರಮತಿ ಪಾತ್ರದ ನಟನೆಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪೋಷಕ ನಟಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಅಂದಿನ ಪ್ರಧಾನಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರಿಂದ ಪಡೆದರು. ಅದೇ ವರ್ಷ ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರ ಪಂಢರಿಬಾಯಿಯವರಿಗೆ 'ಕಲೈಮಾಮಣಿ' ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಗೌರವಿಸಿತು. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ೧೯೯೪ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು, ೧೯೯೫ರ ಡಾ. ರಾಜಕುಮಾರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ. ಇವರಿಗೆ ೨೦೦೦ ದಲ್ಲಿ ಜೀವಮಾನ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಫಿಲ್ಮ್‌ಫೇರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

'ಬಂದಿದ್ದು ಬರಲಿ ಭಗವಂತನ ದಯೆ ಇರಲಿ' ಎಂಬ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರಿಸಿದ್ದ ಪಂಢರಿಬಾಯಿಯವರು ೧೯೬೪ರಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೈ ಕಳೆದುಕೊಂಡರು. ಈ ಘಟನೆಯಿಂದ ಎದೆಗುಂದದೆ ತಮ್ಮ ನಟನೆಯ ಕಾಯಕವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದು ಅವರ ಜೀವನ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಭೆ, ಅಂತಃಕರಣ ಮತ್ತು ಹೃದಯ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ ಒಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುವುದು ಅಪರೂಪ. ಅಂತಹ ಅಪರೂಪದ ಕಲಾವಿದೆ ಪಂಢರಿಬಾಯಿಯವರು ೨೯-೦೧-೨೦೦೩ರಲ್ಲಿ ನಿಧನರಾದರು. ಕಲಾರಸಿಕರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಅಮರರಾದರು.

–ಡಾ. ಜಯಮಾಲಾ

ಕ್ಷೇತ್ರ :– ಓದುವುದು

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ:– ಮುದ್ರಿತ ಪಠ್ಯೇತರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಓದಿ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವುದು.

ಆಶಯ :

ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಇತ್ಯಾದಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅದ್ಭುತ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಡತನವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಬದುಕಿನ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಯಶಸ್ಸಿನ ಉತ್ತುಂಗಕ್ಕೇರಿದ ಮಹಿಳೆಯರನೇಕರು ನಮ್ಮ ನಡುವೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಧೈರ್ಯ, ತಾಳ್ಮೆ, ತ್ಯಾಗಮನೋಭಾವಗಳು ಅವರನ್ನು ನಾಡು ಗುರುತಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿವೆ. ಅಂಥವರಲ್ಲೊಬ್ಬರನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಪಡೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು.

ಲೇಖಕರ ಪರಿಚಯ :

ಹೆಸರಾಂತ ಚಲನಚಿತ್ರ ನಟಿ ಡಾ. ಜಯಮಾಲಾರವರು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಣಂಬೂರಿನಲ್ಲಿ ೨೮-೦೨-೧೯೫೯ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. "ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ನಿರಾಶ್ರಿತ ಮಹಿಳೆಯರ ಪುನರ್ವಸತಿ-ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ" ಈ ವಿಷಯದಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಿಹೆಚ್.ಡಿ. ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಾಯಕಿಯಾಗಿ ಹಲವಾರು ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಟಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಚಲನ ಚಿತ್ರ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ರಾಜ್ಯ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಚಲನ ಚಿತ್ರ ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ- ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇ ನಿರ್ಮಿಸಿ, ನಟಿಸಿದ 'ತಾಯಿ ಸಾಹೇಬ' ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ 'ಸ್ವರ್ಣಕಮಲ' ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಅಭಿನಯಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಟಿ, ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಚಿತ್ರ, ಫಿಲಂಫೇರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಲಭಿಸಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೌಹಾರ್ದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ವಿ.ಶಾಂತಾರಾಂ ಬಂಗಾರದ ಪದಕ, ಗ್ಲೋಬಲ್ ಮ್ಯಾನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ- ಹೀಗೆ ಹತ್ತು ಹಲವು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಡಿಗೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಾಠವು ಡಾ. ಜಯಮಾಲಾರವರು ಬರೆದಿರುವ 'ಪಂಢರಿಬಾಯಿ' ಕೃತಿಯ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ರೂಪವಾಗಿದೆ.

ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯಿರಿ :

ಉತ್ತುಂಗ–ಎತ್ತರವಾದ, ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ. ಗಾಢ–ಹೆಚ್ಚಾದ, ದಟ್ಟವಾದ. ದುಡಿಮೆ–ಕೆಲಸ, ಸಂಪಾದನೆ. ಮಾನವೀಯತೆ–ಮನುಷ್ಯತ್ವ, ಮನುಷ್ಯ ಧರ್ಮ. ಶ್ರದ್ಧೆ– ನಿಷ್ಠೆ, ನಂಬಿಕೆ. ಹರಿದಾಸರು–ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತರು. ಪೋಷಣೆ–ರಕ್ಷಣೆ, ಪಾಲನೆ. ಹೊಣೆ–ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಸಮ್ಮುಖ–ಎದುರುಗಡೆ, ಮುಂಭಾಗ. ಒಪ್ಪಂದ–ಒಪ್ಪಿಗೆ, ಕರಾರು. ಪರವಶ–ಮೈ ಮರೆವು. ಲೀಲಾಜಾಲ–ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾದುದು. ಮಾನಸ–ಮನುಷ್ಯ, ಮನಸ್ಸು. ಋಣ–ಸಾಲ, ಹಂಗು. ಅನಿವಾರ್ಯ–ಅವಶ್ಯ. ಉದಾರಿ–ಧಾರಾಳಿ. ಮೇರುನಟ– ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನಟ. ಎದೆಗುಂದದೆ–ಧೈರ್ಯಗೆಡದೆ. ಅಂತಃಕರಣ–ಮನಸ್ಸು, ದಯೆ. ಅಮರ–ಸಾವಿಲ್ಲದ, ಮರಣವಿಲ್ಲದ, ಶಾಶ್ವತ.

ವಿವರ ತಿಳಿಯಿರಿ :

ಹರಿದಾಸ : ವಿಷ್ಣುವಿನ ಭಕ್ತರು ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರು. ಪದ್ಯಗದ್ಯಮಿಶ್ರಿತವಾಗಿ ಹರಿಯ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ಊರಿಂದೂರಿಗೆ ಸಾಗುವವರು.

ಹರಿಕಥೆ : ವಿಷ್ಣು ಹಾಗೂ ಆತನ ಅವತಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕತೆ.

ಕೀರ್ತನೆ : ದೇವರ ಸ್ತುತಿ ರೂಪವಾದ ಹಾಡು.

ಪ್ರವರ್ತಕ : ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವವರು, ಮೂಲ ಕಾರಣಕರ್ತ.

ತುತ್ತಿನ ಚೀಲ : ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸುವ ಚೀಲ, ಹೊಟ್ಟೆ.

ಕಟು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿ : ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಅಂತೆಯೇ ಬದುಕುವವರು.

ಯಶೋಗಾಥೆ : ಯಶಸ್ಸಿನ ಕಥೆ.

ಪರಕಾಯ ಪ್ರವೇಶ : ಅಲೌಕಿಕ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಬೇರೊಂದು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.

ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ

ಸರ್ವನಾಮಗಳು :

ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಓದಿರಿ

ಪುಟ್ಟಿಗೆ ರೆಕ್ಕೆಗಳು ಬಂದವು; ಅವಳು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹಾರಿದಳು.

ಶಂತನು ಒಬ್ಬ ರಾಜ; ಆತನು ಬೇಟೆಗಾಗಿ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು.

ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆರೆ ಎಳೆದ ಪದಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ. ಮೊದಲನೆಯ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಅವಳು' ಎಂಬ ಪದವು 'ಪುಟ್ಟಿ' ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ಎರಡನೆಯ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಆತನು' ಎಂಬ ಪದವು 'ಶಂತನು' ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ಪುಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಶಂತನು ಎಂಬುವು ನಾಮಪದಗಳಾಗಿವೆ. 'ಅವಳು', 'ಆತನು' ಎಂಬ ಪದಗಳು ನಾಮಪದಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಬಳಕೆಯಾಗಿವೆ. ಹೀಗೆ ನಾಮಪದಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಬಳಸುವ ಪದಗಳು 'ಸರ್ವನಾಮಗಳು.'

ಅದು, ಇದು, ಅವಳು, ಇವನು, ನಾನು, ನೀನು, ನೀವು, ನಾವು, ತಾವು, ಅವರು, ಇವರು ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಸರ್ವನಾಮಗಳಾಗಿವೆ. ನಾಮಪದಗಳನ್ನು ಪದೇಪದೇ ಬಳಸುವುದರ ಬದಲಿಗೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸೋಣ

- ಗುರುಗಳು ಶಾಲೆಗೆ ಹೊರಟರು. ಅವರು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಹಿಡಿದಿದ್ದರು.
- ಮೋತಿ ಜಾನ್ಸನ್‌ನ ನಾಯಿ. ಅದು ಆತನಿಗೆ ಬಲು ಪ್ರಿಯ.
- ಯಾಸ್ಮಿನ್ ಮತ್ತು ಉನ್ನತಿ ಇಬ್ಬರು ಗೆಳತಿಯರು. ಇವರು ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರವಾಸ ಹೊರಟರು.

ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು, ಅದು, ಇವರು, ಎಂಬ ಪದಗಳು ನಾಮಪದದ ಬದಲಾಗಿ ಅದರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು ನಾಮಪದವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಇಂತಹವುಗಳನ್ನು ಸರ್ವನಾಮಗಳು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

ಅ. ಬಿಟ್ಟ ಪದ ತುಂಬಿರಿ.

೧. ಪಂಢರಿಬಾಯಿ ಎಂದರೆ ತಟ್ಟನೆ ನೆನಪಾಗುವುದು ....ತುಂಬಿದ ತಾಯಿಯ ಮುಖ.

೨. ಮಹಾರಾಜರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು...............................ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತು.

೩. ಗುಣಸಾಗರಿ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ....ಅವರಿಗೆ ನಾಯಕಿಯಾಗಿ ನಟಿಸಿದರು.

೪. ಪಂಢರಿಬಾಯಿಯವರ ....ನಟನೆಗೆ, ತನ್ಮಯತೆಗೆ ಅವರೆ ಸಾಟಿ.

೫. ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರ ಪಂಢರಿಬಾಯಿಯವರಿಗೆ ....ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಗೌರವಿಸಿತು.

ಆ. ಪದಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಸಾಮಾನ್ಯ   ೨. ಅಭ್ಯಾಸ   ೩. ಶಿಸ್ತು   ೪. ಸಂದೇಹ

ಇ. ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯ ರಚಿಸಿರಿ.

೧. ಉತ್ತುಂಗ   ೨. ಮಾನವೀಯತೆ   ೩. ಪ್ರತಿಭೆ   ೪. ಲೀಲಾಜಾಲ   ೫. ಪರವಶ

ಈ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಪಂಢರಿಬಾಯಿ ಅವರ ತಂದೆ ತಾಯಿಯರ ಹೆಸರೇನು?

೨. ಪಂಢರಿಬಾಯಿಯವರು ನಟಿಸಿದ ಮೊದಲ ಚಿತ್ರದ ಹೆಸರೇನು?

೩. ಪಂಢರಿಬಾಯಿ ನಾಟಕ ರಂಗಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದದ್ದು ಯಾಕೆ?

೪. ಪಂಢರಿಬಾಯಿ ಅವರಿಗೆ ಜೀವಮಾನ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಯಾವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ?

೫. ಪಂಢರಿಬಾಯಿಯವರು ಯಾರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಮರರಾದರು?

ಉ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು–ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಪಂಢರಿಬಾಯಿಯವರು ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚಲು ಕಾರಣವೇನು?

೨. ರಂಗರಾವ್ ಅವರು ಮಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಪಂಢರಿಬಾಯಿ ಎಂದು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಕಾರಣವೇನು?

೩. ಪಂಢರಿಬಾಯಿಯವರು ಕಲಾವಿದೆಯಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಲು ಸಹಕರಿಸಿದ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುವು?

೪. ಪಂಢರಿಬಾಯಿಯವರು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೆಲೆಸಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಊ. ಈ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆರೆ ಎಳೆದ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. <u>ಅತ್ಯಲ್ಪ</u> ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತನಾಗಲು ಆಸೆ ಪಡುವುದು ತಪ್ಪು.

೨. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯದೆ <u>ಗತ್ಯಂತರ</u>ವಿಲ್ಲ.

೩. ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಹಲವು <u>ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ</u> ಔಷಧಿಗಳಿವೆ.

೪. <u>ಗುರ್ವಾಜ್ಞೆ</u>ಯನ್ನು ಶಿಷ್ಯರು ಪಾಲಿಸುವರು.

ಋ. ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಸಂಧಿಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

೧. ಪ್ರತ್ಯುಪಕಾರ ೨. ಜಾತ್ಯತೀತ ೩. ಏಕೈಕ ೪. ವನೌಷಧ ೫. ಇತ್ಯಾದಿ

ಯೋಜನೆ

೧. ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ಪುರವಣಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮಕ್ಕಳ ಕಥೆ, ಚುಟುಕು, ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರಿ.

೨. ಪಂಡರಿಬಾಯಿಯವರು ನಟಿಸಿರುವ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಪೋಷಕರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ.

೩. ಇಬ್ಬರು ಚಲನಚಿತ್ರ ಕಲಾವಿದರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ವರದಿ ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ಓದಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ :

೧. ಪಂಢರಿಬಾಯಿಯವರು ನಟಿಸಿರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಚಲನಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿರಿ.

೨. ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಓದಿರಿ.

೩. ಭಾರತದ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಹಾಗು ಮಾಜಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಾದ ಎ.ಪಿ.ಜೆ. ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂರವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಓದಿರಿ.

ಶುಭ ನುಡಿ :

- ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟರೆ ಫಲವುಂಟು.
- ಸತತ ಅಭ್ಯಾಸವೇ ಸಾಧನೆಗೆ ಹಾದಿ.
- ಮಾನವೀಯ ಗುಣಗಳೇ ಮನುಷ್ಯನ ಆಭರಣ.

ಕೃಷ್ಣ – ಸುದಾಮ

ದೃಶ್ಯ–೧

[ಸುದಾಮನ ಗುಡಿಸಲು, ರಾತ್ರಿಯ ಸಮಯ. ಸುದಾಮ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಶತಪದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆತನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಿರಾಸೆ ತುಂಬಿದೆ.]

ಸುದಾಮ : (ಸ್ವಗತ) ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬರೀ ಕಷ್ಟಗಳೆ ಬರುತ್ತಿವೆಯಲ್ಲ! ಸುಖದ ದಿನಗಳು ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತವೊ? ಹಾ! (ನಿಟ್ಟುಸಿರುಬಿಟ್ಟು) ಅದೆಲ್ಲಾ ಆ ದೇವರಿಗೇ ಗೊತ್ತು!

ಹೆಂಡತಿ : (ಒಳಗಿನಿಂದ ಬರುವಳು) ಬಡತನ ನಮ್ಮ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿದೆ. ಅದು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಸುದಾಮ : 'ಬಡತನ ನಮಗಿರಲಿ, ಮನೆ ತುಂಬ ಮಕ್ಕಳಿರಲಿ' ಎಂದು ದೇವರಲ್ಲಿ ನೀ ಬೇಡಿಕೊಂಡೆಯೋ ಹೇಗೆ ?

ಹೆಂಡತಿ : ಮಕ್ಕಳಿರಲಿ ಅಂದಿದ್ದು ನಿಜ. ಆದ್ರೆ.............

ಮಗಳು : (ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರವೇಶ) ಅಮ್ಮಾ .... ಅಮ್ಮಾ ..... ಹಸಿವಾಗ್ತಿದೆ.

ಮಗ : ನನಗೂ ಹಸಿವು, ಊಟ ಕೊಡಮ್ಮ.

ಹೆಂಡತಿ : ನೋಡಿದ್ರಾ, ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ಹಸಿವಿನಿಂದ ಕಂಗಾಲಾಗಿವೆ. ಪಾಂಡಿತ್ಯವುಳ್ಳ ನನ್ನ ಗಂಡ ದುಡಿದು ತರ್ತಾರೇಂತ ತಿಳಿದಿದ್ದೆ.

ಸುದಾಮ : ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಕಾಲ ಕೂಡಿ ಬರಬೇಕಲ್ಲ.

ಹೆಂಡತಿ : ಅಂತೂ ಇಂತೂ ನಮಗೆ ಬಡತನವೆ ಗತಿ.

ಸುದಾಮ : ಚಿಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಬಂತು? ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಂದದ್ದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲೇ ಬೇಕು. ಅದೇ ಮಾನವ ಧರ್ಮ.

ಹೆಂಡತಿ : ನೀವು ನೀತಿ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಂದು.

ಸುದಾಮ : ನೀತಿ, ನಿಯಮ, ವಿಧೇಯತೆ, ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಇದ್ದುದರಿಂದಲೇ ಗುರುಕುಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನಾದದ್ದು.

ಹೆಂಡತಿ : ಮಾತುಮಾತಿಗೂ "ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನಾಗಿದ್ದ" ಅಂತೀರಿ.

ಸುದಾಮ : ಹೂಂ! ನಿಜಕ್ಕೂ ಆತ ನನ್ನ ಪರಮ ಮಿತ್ರನಾಗಿದ್ದ. ಗುರುಕುಲದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದೆವು.

ಹೆಂಡತಿ : ಸತ್ಯ ಹೇಳುವಿರಾ! ಆ ಶ್ರೀಮಂತರೆಲ್ಲಿ, ನೀವೆಲ್ಲಿ? ಯಾಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಡಾಯಿ ಬಿಡ್ತೀರಾ?

ಸುದಾಮ : ಯಾಕೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಲಿ ನಾನು, ಕೃಷ್ಣ ಸದಾ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದ. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅವನಿಗೆ ಅಪಾರ ಪ್ರೀತಿ, ಸ್ನೇಹ, ಗೌರವ.

ಹೆಂಡತಿ : ಅಂತಹ ಶ್ರೀಮಂತ ಸ್ನೇಹಿತನಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನೀವು ಏಕೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಸಹಾಯ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ?

ಸುದಾಮ : (ಕ್ಷಣ ಹೊತ್ತು ಮೌನ) ಬಡವನಾದವ ದೊಡ್ಡವರ ಮನೆಗೆ ಸಹಾಯ ಕೇಳಲು ಹೋಗಬಾರದು.

ಹೆಂಡತಿ : ಸ್ನೇಹಿತರೆದುರು ಎಂಥ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ! ದಯವಿಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಕೇಳಿ.

ಸುದಾಮ : ಹೇಗೆ ಕೇಳುವುದು?

ಹೆಂಡತಿ : ಆತ್ಮೀಯ ಗೆಳೆಯ ಅನ್ನುತ್ತೀರಿ, ಅಂದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಸುದಾಮ : ಇಲ್ಲ ಅನ್ನಲಾರ, ಆದರೂ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಕೋಚ.

ಹೆಂಡತಿ : ಸಂಕೋಚ ಬೇಡಾರೀ, ಹಸಿದಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೋಸ್ಕರವಾದರೂ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿ.

ಸುದಾಮ : ಆಗಲಿ, ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಗೆಳೆಯನನ್ನು ನೋಡಲು ಬರಿಗೈಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಾ?

ಹೆಂಡತಿ : ನೀನ್ನೆ ತಂದ ಅವಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಉಪಾಹಾರಕ್ಕೆ ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ಅದನ್ನೇ ಕಟ್ಟಿಕೊಡಲೆ?

ಮಗ : ಹಸಿವು, ಅದನ್ನಾದರೂ ನನಗೆ ಕೊಡಮ್ಮ.

ಹೆಂಡತಿ : ತುಸು ತಡೆದುಕೋ ಕಂದಾ, ದೇವರ ದಯೆಯಿದ್ದರೆ ಈ ಅವಲಕ್ಕಿಯೇ ಬಂಗಾರವಾದೀತು (ಗಂಡನಿಗೆ) ಕಟ್ಟಿಕೊಡಲೆ?

ಸುದಾಮ : ಸರಿ, ಹಾಗೆ ಮಾಡು.

ದೃಶ್ಯ –೨

[ಕೃಷ್ಣನ ಅರಮನೆ– ಕಾವಲುಗಾರ ಸುದಾಮನನ್ನು ಅರಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಬಿಡದೆ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವನು. ಕೃಷ್ಣ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಬರುವನು. ಸುದಾಮನನ್ನು ನೋಡುವನು.]

ಕೃಷ್ಣ : (ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ) ಓಹೋ ಸುದಾಮ! ಯಾವಾಗ ಬಂದೆ? ಬಾ ಒಳಗೆ (ಸುದಾಮನ ಕೈ ಹಿಡಿಯುವನು. ಕಾವಲುಗಾರ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ದೂರ ಸರಿಯುವನು.)

ಸುದಾಮ : ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮಹಾರಾಜರು! (ಅತೀವ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಆನಂದಬಾಷ್ಪ ಸುರಿಯುತ್ತದೆ. ಮಾತೇ ಹೊರಡದಂತಾಗಿದೆ.)

ಕೃಷ್ಣ : ಏಕೆ ಸುದಾಮ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು?

ಸುದಾಮ : ಬಹಳ ದಿನಗಳ ಅನಂತರ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವೆನಲ್ಲ! ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆನಂದದ ಕಣ್ಣೀರು.

ಕೃಷ್ಣ : ದೂರದಿಂದ ದಣಿದು ಬಂದಿದ್ದೀಯ. ಸ್ನಾನ ಮುಗಿಸಿ ಊಟ ಮಾಡಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತೆಗೆದುಕೋ. ಅಷ್ಟುಬೇಗ ನಿನ್ನನ್ನು ಹೋಗಗೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಸುದಾಮ : ಅಯ್ಯೋ, ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ........

ಕೃಷ್ಣ : ಸುಮ್ಮನಿರು, ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಹೋಗಬೇಕಿದ್ದರೆ ಯಾಕೆ ಬಂದೆ? ಯಾರಲ್ಲಿ? ಸುದಾಮನಿಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ. (ಸುದಾಮನಿಗೆ) ನನಗೂ ತುರ್ತು ಕೆಲಸವಿದೆ. ಅದು ಮುಗಿದ ತಕ್ಷಣ ಬಂದು ಬಿಡುವೆ.

ದೃಶ್ಯ–೩

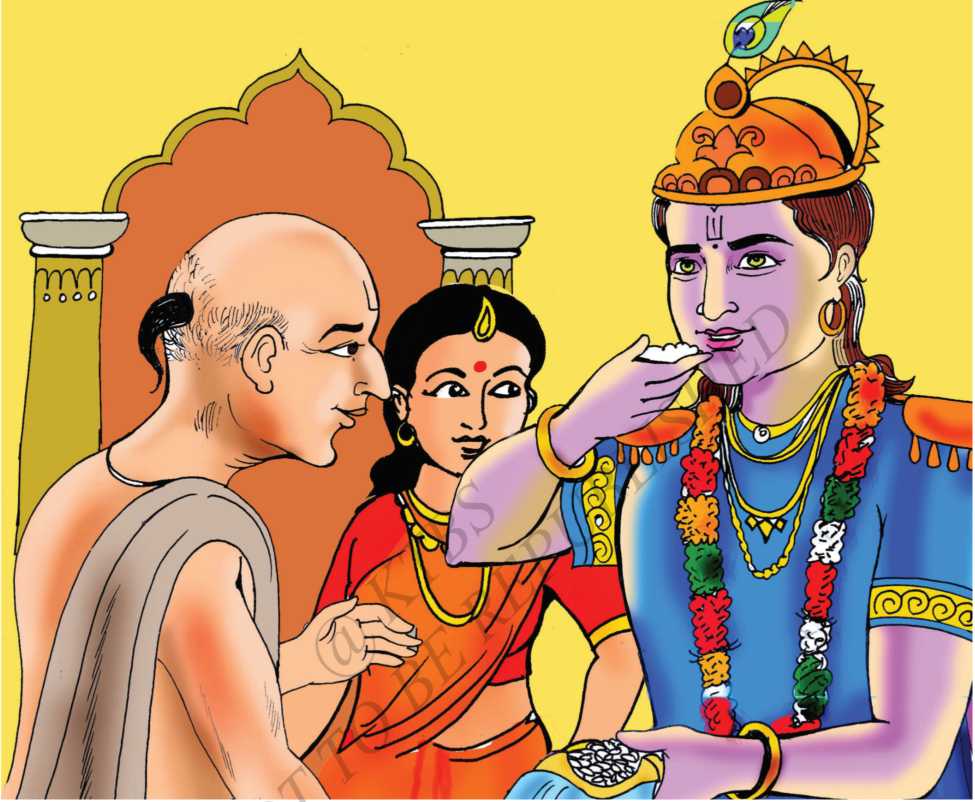
(ಕೃಷ್ಣನ ಅರಮನೆ– ಸುದಾಮನಿರುವ ಕೋಣೆ. ತೆರೆ ಸರಿದಾಗ.)

ಸುದಾಮ : (ಸ್ವಗತ) ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಂತಹ ಮಿತ್ರನನ್ನು ಪಡೆದ ನಾನೇ ಧನ್ಯನು, ನನ್ನನ್ನು ಮರೆತಿಲ್ಲ. ನಾನು ತಂದ ಅವಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ತಾನೂ ತಿಂದು ಹೆಂಡತಿಗೂ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತಿನ್ನಿಸಿದ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿರುವ ಕೃಷ್ಣನ ಹತ್ತಿರ ನನ್ನ ಬಡತನ ಹೇಳಿ ಆತನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬೇಸರವುಂಟುಮಾಡಬಾರದು. ನನ್ನ ಬಡತನ ನನಗಿರಲಿ.

ಕೃಷ್ಣ : (ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬರುತ್ತ) ಏನು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವೆ ಸುದಾಮ?

ಸುದಾಮ : ಏನಿಲ್ಲ ಕೃಷ್ಣ ..... ಏನಿಲ್ಲ, ಸುಮ್ಮನೆ.

ಕೃಷ್ಣ : ನೀ ಬಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ನನಗೆ ಗುರುಕುಲದ ಜೀವನ ನೆನಪಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸುದಾಮ : ಒಟ್ಟಿಗೆ ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು, ಕೂಡಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದೆವು, ಕಟ್ಟಿಗೆ ತರಲು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆವು.

ಕೃಷ್ಣ : ಗುರುಮಾತೆ ಕೊಟ್ಟ ಹುರಿದ ಕಡಲೆ ತಿಂದಿದ್ದು! ನಿನ್ನ ಪಾಲಿನ ಕಡಲೆ ನಾ ಕಸಿದುಕೊಂಡಿದ್ದು!

ಸುದಾಮ : (ತಡವರಿಸುತ್ತಾ) ಹಸಿವು......ಬಡತನ.....(ಏನೋ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸಿ ಮೌನಿಯಾಗುವನು.)

ಕೃಷ್ಣ : ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಸಿವು ಹಿಂಗಿಸಲು ಅವರ ಕಷ್ಟ ಕಾರ್ಪಣ್ಯ ನೀಗಿಸಲು ರಾಜನಾದವನು ಶ್ರಮಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಅವನು ನಿಜವಾದ ರಾಜನಾಗುವನು. ನಿನ್ನನ್ನು ಪೀಡಿಸಿದ್ದು ತಪ್ಪೆಂದು ಕ್ರಮೇಣ ನನ್ನ ಅರಿವಿಗೆ ಬಂತು ನೋಡು.

ಸುದಾಮ : ಕೃಷ್ಣ, ಇಷ್ಟು ದಿನ ಇಲ್ಲಿದ್ದು ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡಿರುವೆ.

ಕೃಷ್ಣ : ಸುದಾಮ, ನಿನಗೇನು ಬೇಕು?

ಸುದಾಮ : ನನಗೇನೂ ಬೇಡ. ನಿನ್ನ ಸತ್ಕಾರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಸ್ನೇಹವೊಂದೆ ಸಾಕು. ಇನ್ನು ನನ್ನೂರಿಗೆ ಹೊರಡುವೆ.

ಕೃಷ್ಣ : ಇಷ್ಟು ಬೇಗ !

ಸುದಾಮ : ನಾನು ಇಷ್ಟು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಇದ್ದವನೆ ಅಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ನನ್ನ ದಾರಿ ಕಾದು ಕಂಗಾಲಾಗಿರಬಹುದು.

ಕೃಷ್ಣ : ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ವಿಷಯ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯಲ್ಲ.

ಸುದಾಮ : ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಮಕ್ಕಳದೇ ಚಿಂತೆ. ಹೊರಡಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡು ಕೃಷ್ಣಾ.

ಕೃಷ್ಣ : ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟದಂತೆಯೇ ಆಗಲಿ, ಹೋಗಿ ಬಾ. ಶುಭವಾಗಲಿ ಗೆಳೆಯ. ಅಂದ ಹಾಗೆ ನಿನ್ನ ಮನೆಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆಯಲೇ ಇಲ್ಲ! ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ನೀನು ಕರೆಯದಿದ್ದರೂ ನಾನೇ ಬರುವೆ.

ಸುದಾಮ : ಅಯ್ಯೋ! ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ! ಬೇಡ ಕೃಷ್ಣಾ !

ಕೃಷ್ಣ : ಈಗ ಚಿಂತೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಡು. ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲಿ.

ದೃಶ್ಯ-೪

[ಸುದಾಮನ ಸುಂದರವಾದ ಮನೆ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಮರಗಳು. ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳು ಹೊಸಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಇರುವ ಸನ್ನಿವೇಶ.]

ಸುದಾಮ : (ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಹೆಂಡತಿಗೆ) ನೀವು ಯಾರ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ?

ಹೆಂಡತಿ : ಇದು ನಮ್ಮ ಮನೆ ಕಣ್ರೀ-

ಸುದಾಮ : ನಮ್ಮ ಗುಡಿಸಲು ಎಲ್ಲಿ?

ಹೆಂಡತಿ : ಆ ಗುಡಿಸಲಿನ ಜಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಅರಮನೆಯಂತಹ ಮನೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ.

ಸುದಾಮ : ಅರೆ! ನಾನು ಹೋಗಿ ಬರುವುದರೊಳಗೆ ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯ್ತು?

ಹೆಂಡತಿ : (ನಗುತ್ತ) ನಿಮ್ಮ ಮಿತ್ರನ ಕೃಪೆಯಿಂದ.

ಸುದಾಮ : (ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ) ನನ್ನ ಮಿತ್ರ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಂದ!

ಹೆಂಡತಿ : ಹೌದು, ಆ ಮಹಾರಾಯ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಂದಲೇ.

ಸುದಾಮ : ನಾನು ಅವನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡು ಎಂದು ಕೇಳಿಯೇ ಇಲ್ಲ.

ಹೆಂಡತಿ : ನಿಜವಾಗಿಯೂ!

ಸುದಾಮ : ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ.

ಹೆಂಡತಿ : ನೀವು ದ್ವಾರಕಾ ನಗರ ತಲುಪಿದ ದಿನವೇ ಅಲ್ಲಿಂದ ಸೇವಕರ ದಂಡು ಬಂತು. ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಂದರು. ಚಕಚಕಾಂತ ಮನೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ನಮಗೆಲ್ಲ ಹೊಸ ಉಡುಪು, ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟರು.

ಸುದಾಮ : ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯ, ನನ್ನ ಮನದ ಇಂಗಿತವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ.

ಹೆಂಡತಿ : ನೀವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ ಅವಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನೀಡಿದಿರಾ?

ಸುದಾಮ : ಹೂಂ! ಕೊಟ್ಟೆ. ಬಹಳ ಆನಂದದಿಂದ ತಿಂದು, ಹೆಂಡತಿ ರುಕ್ಮಿಣಿಗೂ ತಿನ್ನಿಸಿದ.

ಹೆಂಡತಿ : ಅಬ್ಬಾ........! ಬಡವರ ಮನೆ ಅವಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ತಿಂದರಲ್ಲ. ಇದು ಅವರ ನಿಜವಾದ ಸ್ನೇಹ ಹಾಗೂ ದೊಡ್ಡ ಗುಣ. ಮತ್ತೆ ನೀವು ಯಾಕೆ ಸಹಾಯ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ?

ಸುದಾಮ : ಆತ ಸತ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದು ನೋಡಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ನಾಚಿ ಕುಗ್ಗಿ ಹೋಯಿತು. ಮತ್ತೆ ಏನನ್ನು ಕೇಳಲೂ ಮನಸ್ಸಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಹೆಂಡತಿ : ನೀವು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ ನಿಜ, ಆದರೆ ಆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸುದಾಮ : ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ?

(ಮಕ್ಕಳ ಆಗಮನ)

ಮಗಳು: ಅಪ್ಪಾ.....ನನ್ನ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆ ನೋಡಿ, ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ, ಸರ, ಓಲೆ, ಬಳೆ ಎಲ್ಲ......

ಮಗ : ಅಪ್ಪಾ..... ನಿನಗೂ ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ನೋಡಿ.

ಸುದಾಮ : ನನಗೆ ಬೇಡ, ನೀವೆಲ್ಲ ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ನನಗೆ ಆ ಕೃಷ್ಣದೇವನ ಸ್ನೇಹವೇ ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆ, ಅವನ ಮಾತೆ ನನಗೆ ಆಭರಣ. ಅವನಂತಹ ಗೆಳೆಯನನ್ನು ಪಡೆದ ನಾನೇ ಧನ್ಯ.

(ಎಲ್ಲರೂ ನರ್ತಿಸುವರು.)

(ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಹಾಗೂ ರುಕ್ಮಿಣಿ ನರ್ತಿಸುತ್ತ ಸಾಗುವರು)

ಕ್ಷೇತ್ರ : ಆಲಿಸುವುದು.

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ : ಸಂವಾದ, ಚರ್ಚೆ ಮತ್ತು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿ ಅಭಿನಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಆಶಯ :

ಗೆಳೆತನವೆಂಬುದು ಪವಿತ್ರವಾದ ಒಂದು ಸಂಬಂಧ. ಇಲ್ಲಿ ಬಡತನ, ಸಿರಿತನ, ವಿದ್ಯಾವಂತ, ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ಇತ್ಯಾದಿಯಾದ ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಭೇದ ಭಾವ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹುಟ್ಟುತ್ತಾ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರಾಗಿಯೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ದಾಯಾದಿಗಳಾಗಿಯೂ ಬದುಕು ಸಾಗಿಸುವವರು ನಮ್ಮ ನಡುವೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ಬಾಲ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರೂ ಸಿರಿತನ, ಬಡತನ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಬೇರ್ಪಡುತ್ತಾರೆ. ನಿಜವಾದ ಗೆಳೆತನದ ಬೆಸುಗೆ ಮುರಿದು ಹೋಗುವಂಥದ್ದಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವುದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಾಠದ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

ಕವಿ ಕೃತಿ ಪರಿಚಯ:

ವಿ.ಎಸ್. ಶಿರಹಟ್ಟಿಮಠರು ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುಧೋಳ ತಾಲೂಕಿನ ಹಲಗಲಿಯ ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರೇಶ್ವರ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊಂಬಳದಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ ೧-೨-೧೯೫೩ರಂದು ಜನಿಸಿದ ವಿ.ಎಸ್. ಶಿರಹಟ್ಟಿಮಠರ ತಂದೆ ಶಂಕರಯ್ಯ, ತಾಯಿ ಗುರುಸಿದ್ಧವ್ವ. ಅನುವಾದಕರಾಗಿ, ನಾಟಕಕಾರರಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ತುಂಬಿದ ಕೊಡ, ನರಗುಂದ ಬಂಡಾಯ, ಮಾಡಿದ್ದುಣ್ಣೋ ಮಾರಾಯ, ಗುಣವಂತ ರಾಜಕುಮಾರ ಮುಂತಾದ ಅರವತ್ತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ರಂಗಭೂಮಿ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ರಂಗಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ೨೦೦೨ ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿಯು ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ. ವಿ.ಎಸ್ ಶಿರಹಟ್ಟಿಮಠರವರ "ಹೂವಿನ ಹಂದರ" ಕೃತಿಯಿಂದ 'ಕೃಷ್ಣ -ಸುದಾಮ' ನಾಟಕವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯಿರಿ :

ಕಂಗಾಲಾಗು – ಕಂಗೆಡು, ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾಗು. ವಿಧೇಯತೆ – ನಮ್ರತೆ, ಅನುಸರಿಸುವ ಗುಣ. ಪಾಂಡಿತ್ಯ – ವಿದ್ವತ್ತು. ಸ್ನೇಹ–ಗೆಳೆತನ, ಮಿತ್ರತ್ವ. ಸಂಕೋಚ – ಕುಗ್ಗುವುದು, ಮುದುಡುವುದು. ಕೃಪೆ – ದಯೆ, ಕರುಣೆ. ಆಶ್ಚರ್ಯ – ವಿಸ್ಮಯ, ಬೆರಗು. ಆಭರಣ– ಒಡವೆ. ಇಂಗಿತ – ಆಶಯ.

ವಿವರ ತಿಳಿ :

ದಾಯಾದಿ : ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರ ಮಕ್ಕಳು.

ಶತಪದಿಸು : ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಡೆದಾಡು.

ರಾಜಧರ್ಮ : ಅರಸನು ಪ್ರಜೆಗಳ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕಾಗಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ನೀತಿ.

ಕಾಲಕೂಡಿಬರು : ಸಮಯ, ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಿ ಬರುವುದು.

ಗುರುಕುಲ : ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳ ಮನೆಯೇ ಪಾಠಶಾಲೆ ಆಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಗುರುಕುಲ ಎನ್ನುವರು.

ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ

ಕರ್ತೃ, ಕರ್ಮ, ಕ್ರಿಯಾಪದ

ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಓದಿರಿ.

೧. ಪ್ರಸಾದನು ಮುಖ ಕೈಕಾಲು ತೊಳೆದುಬಂದನು.

೨. ಅಬ್ದುಲ್ಲನು ಮುತ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಿದನು.

೩. ಗಿಳಿಯು ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿಂದಿತು.

ಇಲ್ಲಿ 'ಪ್ರಸಾದ,' 'ಅಬ್ದುಲ್ಲ,' 'ಗಿಳಿ' ಎಂಬ ಪದಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡುವವರು 'ಯಾರು' ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಇವು ಕರ್ತೃಪದಗಳು.

'ಮುಖ ಕೈಕಾಲು,' 'ಮುತ್ತುಗಳನ್ನು,' 'ಹಣ್ಣನ್ನು' ಎಂಬ ಪದಗಳು ಆಯಾ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಏನನ್ನು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತವೆ. ಇವು ಕರ್ಮ ಪದಗಳು.

'ತೊಳೆದು ಬಂದನು,' 'ಮಾರಿದನು,' 'ತಿಂದಿತು' ಎಂಬ ಪದಗಳು ಯಾವ ಕೆಲಸ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಇವು ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು.

ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ– 'ಬರುವ' 'ಮಾರುವ' 'ತಿನ್ನುವ' ಕೆಲಸವನ್ನು ಇವು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ಕೆಲಸವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಪದಗಳು ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು. (ಕೆಲಸ = ಕ್ರಿಯೆ) ಆ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 'ಏನನ್ನು' ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದಗಳು ಕರ್ಮಪದಗಳು. ಆ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು 'ಯಾರು' ಇಲ್ಲವೇ 'ಯಾವುದು' ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದಗಳು ಕರ್ತೃಪದಗಳು.

ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸೋಣ:

- ರೋಜಾಳು ಗೆಳತಿಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದಳು.
- ಪಾರಿವಾಳವು ಕಾಳುಗಳನ್ನು ನೋಡಿತು.
- ಗೆಳೆಯರು ಆಟವನ್ನು ಆಡಿದರು.

ಪದ ವಿವರ	ಪ್ರಶ್ನೆ	ಉತ್ತರ
ಕರ್ತೃಪದ	ಯಾರು?	ರೋಜಾ, ಪಾರಿವಾಳ, ಗೆಳೆಯರು.
ಕರ್ಮಪದ	ಏನನ್ನು? ಯಾರನ್ನು?	ಗೆಳತಿಯನ್ನು, ಕಾಳುಗಳನ್ನು, ಆಟವನ್ನು.
ಕ್ರಿಯಾಪದ	ಮಾಡುವರು?	ಮೆಚ್ಚಿದಳು, ನೋಡಿತು, ಆಡಿದರು.

ವಾಕ್ಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಇವು ಮೂರು ಅಂಶಗಳು. ಮುಖ್ಯವೆನಿಸುತ್ತವೆ. ದೀರ್ಘ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮೂರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರಿ.

ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

ಅ. ಈ ಪದಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಗೆಳೆಯ :　೨. ಹೆಂಡತಿ :　೩. ರಾಜ :　೪. ದುಡಿಮೆ :

ಆ. ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯ ರಚಿಸಿರಿ.

೧. ಪರಮಮಿತ್ರ　೨. ವಿಶ್ರಾಂತಿ　೩. ಸತ್ಕಾರ　೪. ಸಂತೋಷ　೫. ಶ್ರಮಿಸು

ಇ. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಸುದಾಮ ಯಾವುದನ್ನು ಮಾನವ ಧರ್ಮ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ?

೨. ಯಾರಿಗಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಬಳಿ ಸಹಾಯ ಕೇಳಲು ಸುದಾಮನ ಪತ್ನಿ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ?

೩. ಸುದಾಮನ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ಏಕೆ ಬಂತು?

೪. ಮನೆಗೆ ಮರಳಿದ ಸುದಾಮನು ಏನನ್ನು ಕಂಡನು?

೫. ಸುದಾಮನ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದವರು ಯಾರು?

ಈ. ಕೆಳಗಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಯಾರು, ಯಾರಿಗೆ, ಯಾವಾಗ ಹೇಳಿದರು?

೧. ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅವನಿಗೆ ಅಪಾರ ಪ್ರೀತಿ, ಸ್ನೇಹ, ಗೌರವ.

೨. ಹಸಿದಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೋಸ್ಕರನಾದರೂ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿ.

೩. ನನಗೆ ಗುರುಕುಲದ ಜೀವನ ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ.

೪. ನಿನಗೂ ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಉ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು-ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಕೃಷ್ಣ-ಸುದಾಮರು ಗುರುಕುಲದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ದಿನಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು ಹೇಗೆ?

೨. ಕೃಷ್ಣನು ಸುದಾಮನಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ?

ಊ. ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯ ಕರ್ತೃ/ಕರ್ಮ/ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಸರಸ್ವತಿ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ.

೨. ಮಹಮ್ಮದನು ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ.

೩. ಗಿಳಿಗಳು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡುತ್ತವೆ.

ಋ. ಕರ್ತೃ/ಕರ್ಮ/ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಉದಾ: ಎಳೆಯುತ್ತದೆ ಬಂಡಿಯನ್ನು ಎತ್ತು

ಎತ್ತು ಬಂಡಿಯನ್ನು ಎಳೆಯುತ್ತದೆ.

೧. ಬೀಳುತ್ತದೆ ಕಾಯಿ ಮರದಿಂದ

೨. ಅಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು ಗಾಂಧೀಜಿ

೩. ಉದಯಿಸುತ್ತಾನೆ ಸೂರ್ಯನು ಮುಂಜಾನೆ

ಎ. ಚರ್ಚಾಸ್ಪರ್ಧೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು.

೧. ಹಳ್ಳಿ ಜೀವನ ಚಂದವೋ? ಪಟ್ಟಣ ಜೀವನ ಚಂದವೋ?

೨. ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಮಾಡ್ಕೋಬೇಕಾ? ಬೇರೆಯವರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಕೊಡ್ಬೇಕಾ?

೩. ಕಥೆ ಇಷ್ಟಾನಾ? ಹಾಡು ಇಷ್ಟಾನಾ?

ಭಾಷಾ ಆಟಗಳು

ಅ. ಕೃಷ್ಣ-ಅರ್ಜುನ-ಭೀಮ

೧. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ವೃತ್ತಾಕಾರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು.

೨. ಅವರ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನದೊಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬರುವುದು.

೩. ಯಾರುಯಾರಿಗೆ ಯಾವ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆಯೋ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹೇಳಬಾರದು.

೪. ಎಲ್ಲರನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕಳಿಸುವುದು.

೫. ಹೆಸರಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಟನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಒಂದೇ ಪಾತ್ರದವರು ಒಂದು ಕಡೆ ಸೇರಬೇಕು. ಯಾರು ಸನ್ನೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಮಾತನಾಡಬಾರದು.

೬. ಯಾವ ಪಾತ್ರದ ಗುಂಪು ಮೊದಲು ಸೇರುತ್ತದೋ ಅವರು ವಿಜಯಶಾಲಿಗಳು.

(ಕೃಷ್ಣನ ಹೆಸರು ಬಂದವರು ಕೊಳಲೂದುವ /ಅಂಬೆಗಾಲಿಟ್ಟು ನಡೆಯುವ /ಬೆಣ್ಣೆ ತಿನ್ನುವ ನಟನೆ ಮಾಡಬಹುದು.)

ಯೋಜನೆ

ಅ. ಕೆಳಗೆ ಹೇಳಿದ ಮಕ್ಕಳ ನಾಟಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರಿ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಾಟಕವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಶಾಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿರಿ.

೧. ಕುವೆಂಪು– ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಯ ಕಿಂದರಿ ಜೋಗಿ.

೨. ಬಿ.ವಿ.ಕಾರಂತ– ಪಂಜರ ಶಾಲೆ.

೩. ವೈದೇಹಿ– ಸೂರ್ಯ ಬಂದ.

೪. ಕೆ.ವಿ. ಸುಬ್ಬಣ್ಣ– ನೀಲಿ ಕುದುರೆ.

೫. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ– ಕಿಟ್ಟಿಕಥೆ.

ಓದಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ :

೧. ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತನು ಮಗ್ದಲದ ಮರಿಯಳಿಗೆ ದಯೆತೋರಿದ ಘಟನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಿರಿ.

೨. ಬುದ್ಧನು ಅಂಗುಲಿಮಾಲನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸಿದ ಘಟನೆಯನ್ನು ಓದಿರಿ.

೩. ಚಂದಮಾಮ, ಅಮರಚಿತ್ರಕಥಾ ಮುಂತಾದ ಪುಸ್ತಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪುರಾಣದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಓದಿರಿ.

ಶುಭ ನುಡಿ :

೧. ಯಾವುದು ಜೀವಿಗಳ ಹಿತ ಸಾಧನೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವುದೋ ಅದೇ ಧರ್ಮ.

೨. ಮಾನವೀಯತೆಯೇ ಮನುಷ್ಯ ಧರ್ಮ.

೩. ಪ್ರೀತಿಯು ನಮ್ಮ ಲಾಂಛನವಾಗಿರಲಿ, ಮಾನವೀಯತೆಯು ನಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಯಾಗಿರಲಿ.

ಪೂರಕ ಪಾಠ –

ನಾಟ್ಯಕಲಾ ದುರಂಧರ ಮಹಮ್ಮದ್ ಪೀರ್

ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೧೫೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಜನಪದ ಗೀತೆ, ಕಥೆಗಳು, ಲಾವಣಿ ಹಾಗೂ ರಂಗಭೂಮಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ತಲುಪಿಸುತ್ತ ಬಂದಿವೆ. ಪುರಾಣ, ಇತಿಹಾಸ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಮನೋರಂಜನೆಯ ಜೊತೆಗೆ ರವಾನಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ರಂಗಭೂಮಿ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಶ್ರವ್ಯ ದೃಶ್ಯ ಸಾಧನವಾದ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಪಾತ್ರಗಳು ಬಹು ಬೇಗನೆ ಜನರನ್ನು ತಲುಪುತ್ತವೆ. ರಂಗಭೂಮಿ ಕಲೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಮಹನೀಯರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನೇ ಮುಡುಪಾಗಿರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಮಹಾನ್ ಕಲಾವಿದರಲ್ಲಿ ಮಹಮ್ಮದ್ ಪೀರ್ ಒಬ್ಬರು.

ಮಹಮ್ಮದ್ ಪೀರ್ ಕನ್ನಡ ವೃತ್ತಿ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಟ. ಮೈಸೂರಿನ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಕುಟುಂಬವೊಂದರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರ ತಂದೆ ಪೈಲ್ವಾನ್ ಮೊಹಿಯುದ್ದೀನ್. ತಾಯಿ ಮುಬಾರಕ್ಬಿ. ತಂದೆತಾಯಿಯರನ್ನು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಪೀರ್ ಅವರು ಅನಂತರ ಸೋದರಮಾವನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರು. ಇವರು ವೆಸ್ಲಿಯನ್ ಮಿಷನ್ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವಾಗಲೆ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿ ಹತ್ತಿತು. ಅವಕಾಶ ದೊರೆತಾಗಲೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪದೆ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಇವರ ಮೇಲೆ ವರದಾಚಾರ್ಯ, ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿರಾವ್, ಬಳ್ಳಾರಿ ರಾಘವರವರ ಪ್ರಭಾವವಾಯಿತು. ನಾಟಕದ ಗೀಳಿನಿಂದಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕುಂಠಿತಗೊಂಡಿತು. ೧೯೧೫ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಗಿರಿಧರಲಾಲ್ ಕಂಪನಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಮೂಲಕ ಇವರು ರಂಗಭೂಮಿಗೆ ಪದಾರ್ಪಣ ಮಾಡಿದರು.

ಕೃಷ್ಣಲೀಲಾ ಇವರು ಅಭಿನಯಿಸಿದ ಮೊದಲ ನಾಟಕ. ೧೯೨೦ರಲ್ಲಿ ಪೀರ್ ಅವರು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಗುರುಕಾರ್ ಕಂಪನಿ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದ ನಟಭಯಂಕರ ಗಂಗಾಧರರಾಯರ 'ಭಾರತ ಜನಮನೋಲ್ಲಾಸಿನಿ' ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಗೆ ಸೇರಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ದುಡಿದರು. ಇಲ್ಲಿರುವಾಗ 'ಕಾಳಿದಾಸ'ದಲ್ಲಿ ಕುರುಬ, 'ಸದಾರಮೆ'ಯಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳ, 'ಪ್ರಭಾಮಣಿ'ಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಚನ, 'ಸುಭದ್ರಾ'ದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ– ಇಂತಹ ಹಾಸ್ಯ ಪಾತ್ರಗಳು ಅವರ ಪಾಲಿನದಾದವು. ಬರುಬರುತ್ತಾ ಪೀರ್ ಅವರು ಕಂಪನಿಯ ನಟರಾಗಿಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಕಂಪನಿಯ ಸಲಹೆಗಾರರಾಗಿ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ, ಸ್ಟೇಜ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಆಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಕಂಪನಿಯ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಆದರು. ಕೆಲವು ಸಹ ನಟರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ೧೯೩೨ರಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಕಲಾ ನಾಟಕ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಐದೂವರೆ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಪೀರ್‌ರವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿದ ಕಲಾಸಿದ್ಧಿ ಅಸಾಮಾನ್ಯ. ಈ ಕಂಪನಿಯ ಮೊದಲ ಪ್ರಯೋಗ ದ್ವಿಜೇಂದ್ರಲಾಲ್‌ರಾಯರ 'ಷಾಜಹಾನ' ಪ್ರಚಂಡ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಪಡೆಯಿತು. ಒಂದೇ ನಾಟಕ ಒಂಬತ್ತು ದಿನಗಳು

ಸತತ ಪ್ರದರ್ಶಿತವಾದ ಕೀರ್ತಿ ಇದರದಾಯಿತು. ಎಚ್.ಎಲ್.ಎನ್.ಸಿಂಹ ಅವರ 'ಸಂಸಾರ ನೌಕೆ' (೧೯೩೨), ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯನವರ 'ಗೌತಮ ಬುದ್ಧ' (೧೯೩೪) ಮುಂತಾದ ಹೊಸ ಬಗೆಯ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಈ ಮಂಡಳಿ ಆಡಿತು. ಈ ಮೂರು ವಿಶಿಷ್ಟ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲದೆ ಪ್ರಭಾಮಣಿ ವಿಜಯ, ವೀರಸಿಂಹ ಚರಿತ್ರೆ, ಸದಾರಮೆ, ಸುಭದ್ರಾ ಪರಿಣಯ ಮೊದಲಾದ ನಾಟಕಗಳೂ ಈ ಮಂಡಳಿಯ ನಾಟಕಗಳಾದವು. 'ಸಂಸಾರ ನೌಕ'ದಲ್ಲಿ ಸುಂದರ, 'ಷಾಜಹಾನ್' ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ದಾರಾ, 'ಗೌತಮಬುದ್ಧ'ದಲ್ಲಿ ಗೌತಮ ಈ ಪಾತ್ರಗಳ ಅಭಿನಯ ವಿಶೇಷ ಖ್ಯಾತಿಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿ ಪೀರ್ ಅವರ ಹೆಸರು ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಚಿರಸ್ಥಾಯಿಯಾಯಿತು. ವರದಾಚಾರ್ಯ, ರಾಘವರ ಅನಂತರ ರಂಗಾಭಿನಯ ಕಲೆ ಪ್ರಖರವಾದುದು ಪೀರ್ ಅವರಿಂದಲೇ ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ರಾಘವ ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಪೀರ್ ಅವರಿಗೆ ೧೯೩೫ರಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮುದವೀಡು ಕೃಷ್ಣರಾಯರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಾಟ್ಯ ಕಲಾ ದುರಂಧರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಐದೂವರೆ ಅಡಿ ಎತ್ತರ, ವಿಶಾಲ ಹಣೆ, ಅಗಲ ಕಣ್ಣುಗಳು, ಆಕರ್ಷಕ ಧ್ವನಿಯ ಪೀರ್ ಅವರದು ಸರಳ ಜೀವನ. ದಕ್ಷ ಅಭಿನಯ ಹಾಗೂ ಧ್ವನಿಪೂರ್ಣ ಸಂಭಾಷಣಾ ವೈಖರಿ ಇವರ ನಾಟಕಗಳ ಜೀವಾಳ. ಅಬ್ಬರದ ಸಂಗೀತ, ಹಾಡುಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ನಾಟಕದ ಓಟಕ್ಕೆ ಕುಂದು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಇವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಸಂಗೀತ ಪ್ರಧಾನ ನಾಟಕಗಳ ಮಹತ್ವ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದಾಗ, ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಕುಂದುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೌಲ್ಯವುಳ್ಳ ಗದ್ಯ ಕೃತಿಗಳೂ ಅಭಿನಯ ಯೋಗ್ಯ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ಪೀರ್ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕು.

I. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ :

೧. ಕನ್ನಡ ರಾಘವ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದವರು ಯಾರು?

೨. ಮಹಮ್ಮದ್ ಪೀರ್ ಅವರು ಯಾರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರು?

೩. ಮಹಮ್ಮದ್ ಪೀರ್ ಅವರಿಗೆ ನಾಟಕದ ಅಭಿರುಚಿ ಯಾವಾಗ ಹತ್ತಿತು?

೪. ಮಹಮ್ಮದ್ ಪೀರ್ ಅವರ ಯಾವ ಪಾತ್ರಗಳು ವಿಶೇಷ ಖ್ಯಾತಿಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿವೆ?

೫. ಮಹಮ್ಮದ್ ಪೀರ್‌ರವರ ತಂದೆತಾಯಿ ಹೆಸರೇನು?

ಪದ್ಯ ಪಾಠ-೭

ಹೊಸ ಬಾಳು

ಮನೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ
ಗುಬ್ಬಿ, ದೇವರ ಹಕ್ಕಿ
ಚೀಂವ್ ಚೀಂವ್ ಎನ್ನುತ್ತ ಹಾಡುತಿತ್ತು
ಚಾವಡಿಯ ಗೋಡೆಯಲಿ
ಗಾಂಧಿ ತಾತನ ಚಿತ್ರ
ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿಯನು ನಗುತ ನೋಡುತಿತ್ತು

ಪುಟ್ಟ ಹಕ್ಕಿಯು ತನ್ನ
ಕಾದಲನ ಕರೆಯುತ್ತ
ಬಿದ್ದಿರುವ ಕಾಳುಗಳ ಹುಡುಕುತಿತ್ತು
ಕಳ್ಳ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಬೆಕ್ಕು
ಹೊಂಚು ಹಾಕುತ ಬರಲು
ಬುರ್ರನೆ ಹಾರಿ ತಾ ಪಾರಾಗುತಿತ್ತು

ಕರುಣೆ ತುಂಬಿದ ಕಣ್ಣು
ನವಿರಾದ ಹೂ ನಗೆಯು
ಮನೆ ಮಂದಿಗಳನೆಲ್ಲ ಸೆಳೆವ ನೋಟ
ಸರ್ವರೊಳು ಸವಿ ನುಡಿಯ
ಸಲ್ಲಾಪವಾಡುತಿಹ
ಹಕ್ಕಿ ಜೋಡಿಯು ಮನಕೆ ಮೋಜಿನಾಟ

ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿ ಬಲು ಚುರುಕು
ಪಾದರಸದಾ ಸೆಳಕು
ತನ್ನ ಇನಿಯನ ಕೂಡಿ ಆಡುತಿತ್ತು
ಜೊತೆಯಾಗಿ ಹಾರಾಡಿ
ಜೊತೆಯಲ್ಲೆ ವಿಹರಿಸುತ
ಅಂಗಳಕೆ ಶೋಭೆಯನು ನೀಡುತಿತ್ತು

ಅಚ್ಚು ಮೆಚ್ಚಿನ ಜೋಡಿ
ಅನುಕೂಲ ದಾಂಪತ್ಯ
ಬೆರಗುಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರತಿಭೆ ಗುಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ
ಉಭಯ ಪಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ
ಮಿಗಿಲು ಯಾವುದು ಎಂದು
ಹೇಳಲಾಗದು ಬುದ್ಧಿ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ

ಅರಳೆ ಹುಲುಕಡ್ಡಿಗಳ
ಹುಡುಕಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತ
ಹಕ್ಕಿಗಳು ಕಟ್ಟಿದವು ಮನೆಯೊಂದನು
ಗಾಂಧಿ ಚಿತ್ರದ ಹಿಂದೆ
ಸಜ್ಜಾದ ಗೂಡಿನಲಿ
ಹೂಡಬೇಕೆಂಬಾಸೆ ಹೊಸ ಬಾಳನು

–ಬಿ.ಎಸ್.ಕುರ್ಕಾಲ್.

ಕ್ಷೇತ್ರ : ಬರೆಯುವುದು
ಸಾಮರ್ಥ್ಯ: ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕಥೆ, ಸಂಭಾಷಣೆ, ಸಾರಾಂಶ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು.

ಆಶಯ :

ಇಂದಿನ ಯಂತ್ರ ಯುಗದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಿ ಸಂಕುಲ ವಿನಾಶದತ್ತ ಸರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ನಿರುಪದ್ರವಿ ಜೀವಿ ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿಗಳು ನಗರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಬ್ಬರದಲ್ಲಿ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಪಕ್ಷಿಗಳು ದುರಂತದೆಡೆಗೆ ಸಾಗುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ನೋವುಂಟು ಮಾಡುವ ಸಂಗತಿ. ಎಲ್ಲೋ ಮರೆಯಾದ ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಮರಳಿ ಕರೆತರೋಣ. ನಿಸರ್ಗದ ಮುಗ್ಧ ಜೀವಿ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜನ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಕವಿ ಕೃತಿ ಪರಿಚಯ:

ಹೊರನಾಡಾದ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ **ಬಿ.ಎಸ್. ಕುರ್ಕಾಲರ** ನಿಜನಾಮಧೇಯ ಭುಜಂಗ ಶೆಟ್ಟಿ. ಜನನ: ೧೯೩೨ ಜುಲೈ ೧೭. ಇವರ ತಂದೆ ಕುರ್ಕಾಲು ಗಣಪಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ, ತಾಯಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಶೆಡ್ತಿ. ಹುಟ್ಟೂರಾದ ಉಡುಪಿಯ ಪಾಜಕದಿಂದ ೧೯೪೪ರಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿಗೆ ಹೋದವರು ಅಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕ ವೃತ್ತಿ ಕೈಗೊಂಡರು. ನಟ, ನಾಟಕಕಾರ, ನಿರ್ದೇಶಕ, ಕವಿ, ಪತ್ರಿಕಾ ಸಂಪಾದಕ, ಅಂಕಣಕಾರ, ಯಕ್ಷಗಾನ ಅರ್ಥಧಾರಿ– ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಸೇವೆ ಸಂದಿದೆ. ನನ್ನ ನಿನ್ನ ಅಂತರಂಗ, ಶ್ರಾವಣ ಲಹರಿ, ಬರೆಯುವೆನು ನಿನಗಾಗಿ, ರಾಗ ರಶ್ಮಿ ಮುಂತಾದ ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಇಪ್ಪತ್ತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಮುಂಬಯಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನಿತ್ತು ಸನ್ಮಾನಿಸಿವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪದ್ಯವನ್ನು ಕುರ್ಕಾಲ್ ಅವರ 'ಬರೆಯುವೆನು ನಿನಗಾಗಿ' ಕವನಸಂಕಲನದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯಿರಿ:

ಚಾವಡಿ–ಜಗಲಿ, ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತಿ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳ. ಕಾದಲ–ಇನಿಯ, ಪ್ರೀತಿಸುವಾತ. ಹೊಂಚು–ಉಪಾಯ ಮಾಡು, ರಹಸ್ಯ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸು. ಸರ್ವರೊಳು–ಎಲ್ಲರೊಳು. ಕರುಣೆ–ಕನಿಕರ, ದಯೆ. ಮೋಜು–ವಿನೋದ, ತಮಾಷೆಯಾಟ. ಸಜ್ಜು–ಸಿದ್ಧತೆ, ತಯಾರಿ. ಸೆಳಕು–ಚುರುಕು, ಚಟುವಟಿಕೆ. ಬೆರಗು–ಆಶ್ಚರ್ಯ, ವಿಸ್ಮಯ, ಸೋಜಿಗ. ಶೋಭೆ–ಸೊಗಸು, ಸೊಬಗು. ಮಿಗಿಲು–ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು. ಸಂಗ್ರಹಿಸು– ಒಟ್ಟುಮಾಡು, ಕೂಡಿಸು. ಉಭಯ–ಎರಡು, ಜೋಡಿ. ಅರಳೆ–ಹತ್ತಿ. ಹುಲು–ಹುಲ್ಲು, ಲಘುವಾದ.

ವಿವರ ತಿಳಿಯಿರಿ :

ಸಲ್ಲಾಪವಾಡು–ಹಿತವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ವಿನಿಮಯ ಮಾಡುವುದು.

ಅನುಕೂಲ ದಾಂಪತ್ಯ–ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿಯರು ಪರಸ್ಪರ ಅರಿತುಕೊಂಡು ಬಾಳುವೆ ನಡೆಸುವುದು.

ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ

ಹಿಂದಿನ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕನ್ನಡ ಸಂಧಿಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಈಗ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಪರವಾದಾಗ ಆಗುವ ಸಂಧಿಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳಿಯೋಣ.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಂಧಿ :

ಸವರ್ಣ ದೀರ್ಘ ಸಂಧಿಗಳು : ಒಂದೇ ಜಾತಿಯ ಸ್ವರಾಕ್ಷರಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸೇರಿ ದೀರ್ಘರೂಪ ಪಡೆಯುವುದು ಸವರ್ಣದೀರ್ಘ ಸಂಧಿ. (ಉದಾ: ಪೂರ್ವಪದದ ಕೊನೆಯ 'ಅ' ಹಾಗೂ ಉತ್ತರ ಪದದ ಮೊದಲಿನ 'ಅ' ಸೇರಿ 'ಆ' ಆಗುವುದು. ಅಂತೆಯೇ ಇ + ಇ = ಈ, ಉ + ಉ = ಊ ಆಗುತ್ತವೆ)

ಸೂಚನೆ: ಪೂರ್ವಪದದ ಕೊನೆಯ ಅಕ್ಷರ ದೀರ್ಘವಾಗಿದ್ದರೆ ಅಡ್ಡಿಯೇನಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ಉತ್ತರ ಪದದ ಮೊದಲ ಅಕ್ಷರ ದೀರ್ಘವಾಗಿರಲುಬಹುದು.

ಉದಾ:

- ದೇವ + ಆಲಯ = ದೇವಾಲಯ (ಅ + ಆ = ಆ)
- ದೇವ + ಅಸುರ = ದೇವಾಸುರ (ಅ + ಅ = ಆ)
- ಮಹಾ + ಆತ್ಮ = ಮಹಾತ್ಮ (ಆ + ಆ = ಆ)
- ರವಿ + ಇಂದ್ರ = ರವೀಂದ್ರ (ಇ + ಇ = ಈ)
- ಗಿರಿ + ಈಶ = ಗಿರೀಶ (ಇ + ಈ = ಈ)
- ಗುರು + ಉಪದೇಶ = ಗುರೂಪದೇಶ (ಉ + ಉ = ಊ)

ಗುಣಸಂಧಿ : 'ಅ', 'ಆ'–ಕಾರಗಳ ಮುಂದೆ 'ಇ', 'ಈ'–ಕಾರವು ಬಂದಾಗ 'ಏ'–ಕಾರವು, 'ಉ', 'ಊ'ಕಾರವು ಬಂದಾಗ 'ಓ'ಕಾರವು, 'ಋ'–ಕಾರವು ಬಂದಾಗ 'ಅರ್'–ಕಾರವು ಸೇರಿದಾಗ ಗುಣಸಂಧಿ ಎನಿಸುವುದು.

ಉದಾ :

- ಸುರ + ಇಂದ್ರ = ಸುರೇಂದ್ರ (ಅ + ಇ = ಏ)
- ದೇವ + ಈಶ = ದೇವೇಶ (ಅ + ಈ = ಏ)
- ಚಂದ್ರ + ಉದಯ = ಚಂದ್ರೋದಯ (ಅ + ಉ = ಓ)
- ಮಹಾ + ಋಷಿ = ಮಹರ್ಷಿ (ಆ + ಋ = ಅರ್)

ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

ಅ. ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಪದಗಳಿಂದ ಭರ್ತಿಮಾಡಿರಿ.

೧. ಗಾಂಧೀ ತಾತನ..............................ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿಯನು.......................................ನೋಡುತ್ತಿತ್ತು.

೨. ಬೆಕ್ಕು..............................ಹಾಕುತ ಬರಲು..............................ಹಾರಿ ತಾ ಪಾರಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

೩. ಸಲ್ಲಾಪವಾಡುತಿಹ..............................ಜೋಡಿಯು..............................ಮೋಜಿನಾಟ.

೪. ಅಚ್ಚು.......................ಜೋಡಿ ಅನುಕೂಲ ....ಬೆರಗುಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರತಿಭೆ ಗುಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ.

೫. ಸಜ್ಜಾದ..............................ನಲಿ ಹೂಡಬೇಕೆಂಬಾಸೆ ....ಬಾಳನು.

ಆ.ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಯಾರ ಚಿತ್ರವಿತ್ತು?

೨. ಪುಟ್ಟ ಹಕ್ಕಿಯು ಏನನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿತ್ತು?

೩. ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿಗಳದ್ದು ಯಾವ ಬಗೆಯ ದಾಂಪತ್ಯ?

೪. ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿಗಳು ಏನನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದವು?

೫. ಈ ಕವನವನ್ನು ಯಾವ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ?

ಇ. ಎರಡು ಮೂರು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿಯು ಮನೆಯ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಶೋಭೆ ಹೇಗೆ ತರುತ್ತಿತ್ತು?

೨. ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿಯ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಕವಿ ಹೇಗೆ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ?

ಈ. ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆದು ಸಂಧಿ ಹೆಸರಿಸಿರಿ.

೧. ಪಾತ್ರಾಭಿನಯ   ೨. ಮಹರ್ಷಿ

೩. ಶಬ್ದಾಲಂಕಾರ   ೪. ಚತುರೋಕ್ತಿ

ಉ. ಇವುಗಳಿಗೆ ತಲಾ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ

೧. ಸವರ್ಣದೀರ್ಘ ಸಂಧಿ–   ೨. ಗುಣಸಂಧಿ–

ಊ. ನುಡಿಗಟ್ಟಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ವಾಕ್ಯ ರಚಿಸಿರಿ.

೧. ಹೊಂಚುಹಾಕು   ೨. ಬೆಕ್ಕಸಬೆರಗಾಗು

೩. ಮನೆಮಂದಿ   ೪. ಹುಲುಕಡ್ಡಿ

ಋ. ಅಂಕಣದಲ್ಲಿರುವ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಬೇಕಾದರೂ/ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬೇಕಾದರೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ೫೦ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ನೀವೆಷ್ಟು ಮಾಡಬಲ್ಲಿರಿ? ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಪದ ರಚಿಸಿದವರಿಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರಿ.

ಉದಾ: ದೊಡ್ಡ, ಮೊಗ್ಗು,

ಚ	ಕ್ಕ	ಚೊ	ಅ	ಮ
ರೆ	ಸ	ಳು	ಗ್ಗು	ರ
ಜ	ಹೆ	ಣ	ಮೊ	ಹಿ
ಬೆ	ಕ	ಚ್ಚು	ವ	ತ
ನು	ಗ	ಡ್ಡ	ದೊ	ಗು

ಭಾಷಾ ಆಟ

ಅ. ಶಿಕ್ಷಕರು ಬಾಯಾರಿದ ಕಾಗೆಯ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದು. ಅನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಥೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು.

ಆ. ವೈದ್ಯ-ರೋಗಿ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಮಾಡಿಸುವುದು

ಉದಾ:- ವೈದ್ಯ: (ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನನ್ನು ಮಲಗಿಸಿ ಸ್ಟೆಥೋಸ್ಕೋಪ್ ಇಟ್ಟು ನೋಡುತ್ತಾ ಏನಾಗಿದೆ, ನಿನಗೆ?

ರೋಗಿ: (ನಡುಗುತ್ತ) ನನಗೆ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲ ಚಳಿಜ್ವರ ಬಂದಿತು.

ವೈದ್ಯ: ನಾಲಿಗೆ ಚಾಚು.

ರೋಗಿ: (ನಾಲಿಗೆ ಚಾಚುತ್ತ ಒಂಥರ ಧ್ವನಿ ಹೊರಡಿಸುವನು)

ವೈದ್ಯ: (ಮಾತ್ರೆ ಚೀಟಿ ಬರೆಯುತ್ತ) ಈ ಮಾತ್ರೆ ತೆಗೆದುಕೋ ಸರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

(ಇನ್ನೊಂದು ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಮಕ್ಕಳೇ ಬರೆಯಬೇಕು.)

ಯೋಜನೆ

- ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಚಿತ್ರಸಂಪುಟ ತಯಾರಿಸಿರಿ.
- ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ನೀವು ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ.

ಓದಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ

- ಕೆ.ಎಸ್.ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯವರ 'ಮೈಸೂರು ಮಲ್ಲಿಗೆ' ಕವನ ಸಂಕಲನ ಓದಿರಿ.
- ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರು ಬರೆದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಓದಿರಿ.
- ಹನಿಗವನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಓದಿರಿ.

ಶುಭ ನುಡಿ

- ನುಡಿಯಲು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಳು ಇರುವಾಗ ಕೆಟ್ಟ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವುದೇಕೆ?
- ಆತ್ಮಶಕ್ತಿ ಇರುವವರನ್ನು ಯಾವ ದುಷ್ಟಶಕ್ತಿಯೂ ನಾಶಗೊಳಿಸಲಾರದು.
- ಗೌರವಕೊಟ್ಟು ಗೌರವ ಪಡೆಯೋಣ.

ಗದ್ಯ ಪಾಠ-೮

ಬೇರು

ಮೈಲಾರಲಿಂಗನ ಜಾತ್ರೆ. ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಸಂಭ್ರಮದ ನಡುವೆಯೂ ಗೌರಿ ಎಂಬ ಅನಾಥ ಬಾಲಕಿ ಒಂದೆಡೆ ಕುಳಿತು ಅಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ವೃದ್ಧ ಗೊರವಯ್ಯನಿಗೆ ಆಕೆಯೊಬ್ಬ ಅನಾಥೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯಿತು. ಗೊರವಯ್ಯನಿಗೂ ಹಿಂದೆ-ಮುಂದೆ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ತನಗೆ ಗೌರಿ ಆಸರೆಯಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅವಳನ್ನು 'ಮಗು, ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಬರುವೆಯಾ?' ಎಂದು ಕರೆದನು. ಗೌರಿ ಯೋಚಿಸಿ ಕೊನೆಗೂ ಒಪ್ಪಿದಳು. ಗೊರವಯ್ಯ ಗೌರಿಗೆ ತಿಲಕವಿಟ್ಟು, ಕರಡಿಯ ತಾಯತ ಕಟ್ಟಿ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಿದನು.

'ನಾ ಯಾವತ್ತೂ ಸುಳ್ಳು ಏಳಾಕಿಲ್ಲ, ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಾಕಿಲ್ಲ; ತಂದ ಭಿಕ್ಷವ ಹಂಚಿಕಂಡು ತಿಂತೀನಿ.'

ಗೊರವಯ್ಯ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಂತೆಯೇ ಗೌರಿ ಹೇಳಿದಳು. ಅನಂತರ ಗೊರವಯ್ಯ ಆಕೆಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಊರಿನತ್ತ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದನು. ಕೆಲವು ಮೈಲುಗಳು ನಡೆದ ಬಳಿಕ ಗೊರವಯ್ಯನ ಮನೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅದು ಊರಿನಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊರಗೆ ಹೊಲಗಳ ಮಧ್ಯೆ, ಒಂದು ಆಲದ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಇತ್ತು. ಮನೆ ಎಂದರೆ ಒಂದು

ಪುಟ್ಟ ಗುಡಿಸಲು, ಅಷ್ಟೇ. ಆದರೆ ಅದೇ ಅವನಿಗೆ ಸರ್ವಸ್ವ. ಗುಡಿಸಿಲಿನ ಒಳಗೆ ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಗೂಟಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಜೋಳಿಗೆಯನ್ನು ನೇತುಹಾಕಲು ಹೋದಾಗ ಗೊರವಯ್ಯನಿಗೆ ಗೋಡೆಯ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಬಿರುಕು ಕಾಣಿಸಿತು. ಹೊರಗೆ ಬಂದು ನೋಡಿದಾಗ ಬದಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಆಲದಮರದ ಬೇರು ಗೋಡೆಗೆ ಇಳಿದು ಬಿರುಕು ಉಂಟಾಗಿರುವುದು ತಿಳಿಯಿತು. ಅದನ್ನು ಹೀಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರು ಇನ್ನೂ ಆಳಕ್ಕಿಳಿದು, ಗುಡಿಸಲನ್ನೇ ಬೀಳಿಸುವ ಸಂಭವ ಇತ್ತು. ತನ್ನ ಪುಟ್ಟ ಮನೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದ್ದರೆ ಅವನು ಆ ಮರವನ್ನು ಕಡಿಯಲೇಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಲಿಖಿತ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಮರವನ್ನು ಕಡಿಯುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಗೊರವಯ್ಯ ಗೌರಿಯನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೋದನು. ತನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆ ಹೇಳಿ ಮರ ಕಡಿಯಲು ಅನುಮತಿ ಕೋರಿದನು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ನೌಕರ ಅವನ ಅಹವಾಲಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಕಿವಿಗೊಡಲಿಲ್ಲ. 'ನೋಡೋಣ, ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನ ಕಳೆದು ಬಾ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಾಗಹಾಕಿದನು. ಗೊರವಯ್ಯ ಆತನನ್ನು ಸಂಪ್ರೀತಗೊಳಿಸಲು ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ, ತರಕಾರಿ ಇತ್ಯಾದಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದನು. ಆದರೆ ಅದೂ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಕೆಲ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಕಛೇರಿಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಯುವ ಅಧಿಕಾರಿ ರಘುನಂದನ್ ವರ್ಗವಾಗಿ ಬಂದರು. ಗೊರವಯ್ಯ ಗೌರಿಯೊಂದಿಗೆ ಮನೆಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಕೊನೆಗೆ ರಘುನಂದನರ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಅಲ್ಲಿ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಸುಮಾ ಇದ್ದಳು. ಅವಳು ಗೊರವಯ್ಯನ ವೇಷ ನೋಡಿ ಅಚ್ಚರಿಪಟ್ಟಳು. ಆ ವೇಷದ ಹಿಂದಿನ ಕಾರಣ ಕೇಳಿದಳು. ಪರಶಿವನು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿದ್ದ ದುಷ್ಟರಾದ ಮಣಿಮಲ್ಲರನ್ನು ಸಂಹರಿಸಲು ಆ ವೇಷ ಧರಿಸಿದ ಕತೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದನು. ಸುಮ ಅವನ ಜೊತೆ ಇದ್ದ ಗೌರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ ಗೊರವಯ್ಯ 'ಅವಳಿಗೆ ಅಪ್ಪ-ಅಮ್ಮ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನೇ ಎಲ್ಲಾ' ಎಂದನು. ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ಸುಮಾಳಿಗೆ ಗೌರಿಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಮಮಕಾರ ಉಂಟಾಯಿತು. ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಅವಳನ್ನು ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಅನಂತರ ಕಳುಹಿಸಿದಳು.

ಒಮ್ಮೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರವಾಸ ಬರುವವರಿದ್ದರು. ಅವರು ತಂಗಲು ಕರಡಿಗುಡ್ಡದ ಮೇಲಿರುವ ಪ್ರವಾಸಿಮಂದಿರವನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿ ಎಂದು ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ರಘುನಂದನರಿಗೆ ಆದೇಶ ಬಂತು. ರಘುನಂದನ್ ತಮ್ಮ ಕಛೇರಿಯ ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯನನ್ನು ಕರೆದು ಪ್ರವಾಸಿಮಂದಿರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಡಲು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯ ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರವನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ದಿನ ಗೊರವಯ್ಯ ಬಂದು ಮರವನ್ನು ಕಡಿಯಲು ಮತ್ತೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಬೇಡಿದನು. ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯ ಗೊರವಯ್ಯನಿಗೆ 'ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯೆ ಕರಡಿಗುಡ್ಡದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರವಾಸಿಮಂದಿರ ಇದೆ, ಅದು ಎಲ್ಲಿದೆ? ಎಂದು ನೀನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿದರೆ ಆಮೇಲೆ ಮರ ಕಡಿಯಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಆಸೆ ಹುಟ್ಟಿಸಿದನು. ಗೊರವಯ್ಯ ಗೌರಿಯೊಂದಿಗೆ ಕಾಡು-ಮೇಡು ಅಲೆದು, ಯಾವುದೋ ಹಳೇ ಕಟ್ಟಡ ಕಂಡು 'ಅದು ಬಿದ್ದು ಹೋಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ವಾಸಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ' ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು.

ಅದನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯ ‘ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿ ಇಲ್ಲ, ಹಾಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ವರದಿಕೊಟ್ಟನು. ಗುಮಾಸ್ತನ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಿದ ರಘುನಂದನ್ ಅದೇ ವರದಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ‘ಆರು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದಷ್ಟೇ ನವೀಕರಣಗೊಂಡ ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರ ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಹಾಳಾಗಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ?’ ಎಂದು ಮರುಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಮೇಲಿನಿಂದ ಪತ್ರ ಬಂತು.

ಅಂದು ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯ ಕಛೇರಿಗೆ ರಜೆ ಹಾಕಿದ್ದ. ರಘುನಂದನ್ ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಡತಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ತಾನೇ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರು. ಆಗ, ಅದಕ್ಕೊಬ್ಬ ಮೇಟಿ ಇರುವುದಾಗಿಯೂ ಅವನು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವುದಾಗಿಯೂ ತಿಳಿದುಬಂತು. ಆದರೆ ಮೇಟಿಯ ಮನೆ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವರನ್ನು ನಂಬಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವೇ ಪ್ರವಾಸಿಮಂದಿರ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಕಾಡು ಮೇಡು ಅಲೆದು, ಎಷ್ಟು ಗುಡ್ಡ ಹತ್ತಿ ಇಳಿದರೂ ಪ್ರವಾಸಿಮಂದಿರ ಮಾತ್ರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ.

ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರವಾಸದ ದಿನಾಂಕ ಹತ್ತಿರ ಬಂತು. ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯ ತನಗೆ ಜ್ವರ ಎಂದು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿ ಕಛೇರಿಗೆ ಬರುವುದನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿದನು. ರಘುನಂದನ್ ಅವನ ಮನೆ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಪ್ರವಾಸಿಮಂದಿರ ಮತ್ತು ಮೇಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಗದರಿಸಿ ವಿಚಾರಿಸಿದರು. ‘ತಾನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಪ್ರವಾಸಿಮಂದಿರವನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಇಲ್ಲ, ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮೇಟಿಯೂ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವನ ಸಂಬಳ ಹಾಗೇ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಸಾಂಸಾರಿಕ ತಾಪತ್ರಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಮೇಟಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಸಹಿ ಹಾಕಿ ಆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ’ ಎಂದು ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯ ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟನು. ರಘುನಂದನ್ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ‘ನಿನ್ನನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ವಜಾ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ’ ಎಂದು ಬೈದು ಮರಳಿದರು.

ಕೊನೆಗೆ ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯ ಹೇಗೋ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಮೇಟಿಯನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ ರಘುನಂದನ್‌ರ ಮುಂದೆ ಕರೆತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದನು. ರಘುನಂದನ್ ಆತನನ್ನು 'ಪ್ರವಾಸಿಮಂದಿರ ಎಲ್ಲಿದೆ ತೋರಿಸು ನಡಿ?' ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅವನು 'ಪ್ರವಾಸಿಮಂದಿರವನ್ನೇ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ' ಎಂದು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಬಯಲು ಮಾಡಿದನು. ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪ್ರವಾಸಿಮಂದಿರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ನಮೂದಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಕಳೆದ ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹೋದ ಪ್ರತಿ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಇದರ ದುರುಪಯೋಗ ಪಡೆದು, ಆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅಷ್ಟೂ ಹಣವನ್ನು ಲಪಟಾಯಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ರಘುನಂದನ್ ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು.

ಈ ಮಧ್ಯೆ ಗೊರವಯ್ಯನ ಗುಡಿಸಲಿನಲ್ಲಿ ಬಿರುಕು ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತಾ ಹೋಯಿತು. ಅವನ ಭಯವೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. ಮರ ಕಡಿಯಲು ಅನುಮತಿ ದೊರೆಯಬಹುದು ಎಂಬ ಭರವಸೆಯಿಂದ ಗೋಡೆ ಬೀಳದಂತೆ ಬಿರುಕಿಗೆ ಮಣ್ಣು ಮೆತ್ತಿದನು. ಮರ ಕಡಿಯಲು ಅವರು ಯಾಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಗೌರಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಗೊರವಯ್ಯನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವಿರಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಮನೆ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರಿ ಕಛೇರಿಗೆ ಅಲೆದೂ ಅಲೆದೂ ಗೊರವಯ್ಯ ಹಣ್ಣಾಗಿದ್ದ. ಆತನ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ರಘುನಂದನರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಕೊನೆಗೂ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅಂದಿನ ಜೋರು ಗಾಳಿ-ಮಳೆಗೆ ಗೊರವಯ್ಯನ ಗುಡಿಸಲು ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿತು. ಅದರ ಅವಶೇಷಗಳ ಅಡಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಗೊರವಯ್ಯ ವಿಪರೀತ ಗಾಯಗೊಂಡನು. ಗೌರಿಗೂ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಗಾಯಗಳಾದವು. ಅವಳಂತೂ ಗೊರವಯ್ಯನ ಬಳಿ ಕುಳಿತು ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಅಳತೊಡಗಿದಳು. ವಿಷಯ ತಿಳಿದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ರಘುನಂದನರ ಮನಸ್ಸು ಕಲಕಿ ಹೋಯಿತು. ಗೊರವಯ್ಯನನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸಾಗಿಸಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಆಕೆಯನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸುವುದಾಗಿಯೂ ಹೇಳಿದರು. ಬಳಿಕ ಗೌರಿಯ ಕೈ ಹಿಡಿದು ಎಬ್ಬಿಸಿ ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಕರೆದರು. ಗೌರಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಯೂ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಗೊರವಯ್ಯನ ಗಾಯಗೊಂಡ ದೇಹವನ್ನೇ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿದಳು. ಆತ ತನಗೆ ಬೋಧಿಸಿದ ಮಾತುಗಳು ಅವಳ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಅನುರಣಿಸಿದವು;

'ನಾ ಯಾವತ್ತೂ ಸುಳ್ಳು ಏಳಾಕಿಲ್ಲ, ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಾಕಿಲ್ಲ; ತಂದ ಭಿಕ್ಷವ ಹಂಚಿಕಂಡು ತಿಂತೀನಿ.'

ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಬೇರುಗಳು ಆಳವಾಗಿ ಹೊಕ್ಕಿರುವ ಸಮಾಜದ ಬಗ್ಗೆ ಪುಟ್ಟ ಗೌರಿಯಲ್ಲಿ ತಾತ್ಸಾರ ಭಾವ ಮೂಡಿತ್ತು. ತಾನು ಗೊರವಯ್ಯ ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟ ಸತ್ಯ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯಬೇಕು, ಈ ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕರೊಂದಿಗೆ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಆಕೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿದಳು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಗೊರವಯ್ಯನ ಕರಡಿಟೊಪ್ಪಿಗೆ, ಜೋಳಿಗೆ, ಕೊಳಲುಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಳು. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಗೊರವಯ್ಯನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದಳು. ಒಂದೊಂದೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇರಿಸಿದಳು. ರಘುನಂದನ್ 'ಗೌರೀ..........' ಎಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕರೆದರು.

ಗೌರಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಕ್ರೂರ ದೃಷ್ಟಿ ಬೀರಿ, ಜೋರಾಗಿ 'ತುಪ್'ಎಂದು ಉಗಿದು ಗೊರವಯ್ಯನನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದಕ್ಕೆ... ಮುಂದಕ್ಕೆ.. ನಡೆದಳು.

ಗೊರವಯ್ಯನ ಗುಡಿಸಲು ಮಾತ್ರ ಮೂಕವಾಗಿ ರೋದಿಸುತ್ತ ಅನಾಥವಾಗಿ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿತ್ತು.

-ಪಿ. ಶೇಷಾದ್ರಿ

ಕ್ಷೇತ್ರ : ಮಾತನಾಡುವುದು

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ : ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ನಿರರ್ಗಳವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸುವುದು.

ಆಶಯ :

ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕ ಅನಂತರ ಭಾರತ ರಾಮರಾಜ್ಯ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಂದು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲಾ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಲೆ ಇದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರಿಗಂತೂ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದು ದುಸ್ತರವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯಾವಂತ/ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರೆನ್ನದೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಮೂಲಕ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ನೆರಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಈ ಗದ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಕವಿ ಕೃತಿ ಪರಿಚಯ:

'ಬೇರು' ಗದ್ಯವನ್ನು ಬರೆದವರು **ಪಿ.ಶೇಷಾದ್ರಿ.** ಇವರು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ದಂಡಿನಶಿವರ ಎಂಬ ಊರಿನಲ್ಲಿ ೨೩-೧೧-೧೯೬೩ರಂದು ಜನಿಸಿದರು. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದರು. ೧೯೮೭ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಚಿತ್ರ ಕಲಾವಿದ ಹಾಗೂ ಪತ್ರಕರ್ತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿ ಜೀವನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ೧೯೯೦ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕಥೆ, ಚಿತ್ರಕಥೆ, ಸಂಭಾಷಣಾಕಾರರಾಗಿ ಚಿತ್ರರಂಗ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು. ಇವರು ಕಲಾತ್ಮಕ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ ಆರು ಬಾರಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುನ್ನುಡಿ, ಅತಿಥಿ, ಬೇರು, ತುತ್ತೂರಿ, ವಿಮುಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಬೆಟ್ಟದಜೀವ ಇವೇ ಆ ಆರು ಚಲನಚಿತ್ರಗಳು. ಪ್ರಮುಖ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯ ಅಂಕಣಕಾರರೂ ಆಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಯುತರು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ 'ಬೇರು' ಚಲನ ಚಿತ್ರದ ಕಥೆಯ ಸರಳೀಕೃತ ರೂಪವಿದು.

ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯಿರಿ :

ತಿಲಕ–ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಬೊಟ್ಟು. ಅನುಮತಿ–ಒಪ್ಪಿಗೆ, ಸಮ್ಮತಿ. ಅಹವಾಲು–ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಬೇಡಿಕೆ. ಸಂಪ್ರೀತ–ಸಂತೋಷ. ಮಮಕಾರ–ನನ್ನದೆಂಬ ಭಾವನೆ, ಪ್ರೀತಿ, ವಾತ್ಸಲ್ಯ. ನವೀಕರಣ–ಹಳೆಯದನ್ನು ಹೊಸತು ಮಾಡುವುದು. ಲಪಟಾಯಿಸು–ದೋಚು. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ– ದುರಾಚಾರ, ಲಂಚ ತಿನ್ನುವುದು, ಲಂಚಗುಳಿತನ. ಭರವಸೆ–ನಂಬಿಕೆ, ವಿಶ್ವಾಸ, ಆಶ್ವಾಸನೆ. ಅವಶೇಷ–ಉಳಿಕೆ, ಬಾಕಿ. ಕಲಕು–ಕದಡು, ಮಿಡಿಯು. ತಾತ್ಸಾರ–ತಿರಸ್ಕಾರ, ಅವಗಣನೆ.

ವಿವರ ತಿಳಿಯಿರಿ :

ಗೊರವಯ್ಯ	:	ಮೈಲಾರಲಿಂಗನ ಭಕ್ತ.
ಜೋಳಿಗೆ	:	ಚೌಕವಾದ ಬಟ್ಟೆಯ ನಾಲ್ಕು ಮೂಲೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಚೀಲ, ಭಿಕ್ಷೆಯ ಚೀಲ.
ಮೇಟಿ	:	ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರದ ಮುಖ್ಯ ಸೇವಕ.
ಸಾಗಹಾಕು	:	ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಎದುರಿನಿಂದ ದೂರಕಳುಹಿಸುವುದು.
ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ	:	ನಂಬಿಕೆಗೆ ಅರ್ಹನಾದವನು, ಸತ್ಯವಂತ, ನಿಯತ್ತಿನ ಮನುಷ್ಯ.
ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರ	:	ಯಾತ್ರಿಕರು ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಮಾಡಿರುವ ವಸತಿ ಗೃಹ.
ಮಣಿಮಲ್ಲರು	:	ದುಷ್ಟರಾದ ರಾಕ್ಷಸರು.
ಕಡತ	:	ಒಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳ ಸಂಗ್ರಹ.
ಲಿಖಿತ ಅನುಮತಿ	:	ಬರೆದುಕೊಟ್ಟ ಅಪ್ಪಣೆ ಪತ್ರ.

ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ

ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಂಧಿಗಳು

ವೃದ್ಧಿಸಂಧಿ : ಅ ಆ ಕಾರಗಳ ಮುಂದೆ ಏ ಐ ಕಾರಗಳು ಪರವಾದರೆ ಅವೆರಡರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಐ ಕಾರವೂ ಓ ಔ ಕಾರಗಳು ಪರವಾದರೆ ಅವೆರಡರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಔ ಕಾರವು ಆದೇಶಗಳಾಗಿ ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ವೃದ್ಧಿ ಸಂಧಿ ಎನ್ನುವರು.
ಉದಾ: ಏಕ + ಏಕ = ಐಕ್ಯಕ [ಅ + ಏ = ಐ]

- ಶಿವ + ಐಕ್ಯ = ಶಿವೈಕ್ಯ [ಅ + ಐ = ಐ]
- ವನ + ಓಷಧ = ವನೌಷಧ [ಅ + ಓ = ಔ]
- ಮಹಾ + ಔದಾರ್ಯ = ಮಹೌದಾರ್ಯ [ಆ + ಔ = ಔ]

ಯಣ್ ಸಂಧಿ : ಇ, ಈ, ಉ, ಊ, ಋ ಕಾರಗಳಿಗೆ ಸವರ್ಣವಲ್ಲದ ಸ್ವರ ಪರವಾದರೆ ಇ, ಈ ಕಾರಗಳಿಗೆ 'ಯ್' ಕಾರವೂ, ಉ,ಊ ಕಾರಗಳಿಗೆ 'ವ್' ಕಾರವೂ 'ಋ' ಕಾರಕ್ಕೆ 'ರ್' ಕಾರವೂ ಆದೇಶಗಳಾಗಿ ಬಂದರೆ ಅವನ್ನು ಯಣ್ ಸಂಧಿ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.

ಉದಾ:

- ಇತಿ + ಆದಿ = ಇತ್ಯಾದಿ [ಇ + ಆ = ಯಾ]
- ಜಾತಿ + ಅತೀತ = ಜಾತ್ಯತೀತ [ಇ + ಅ = ಯ]
- ಪ್ರತಿ + ಉಪಕಾರ = ಪ್ರತ್ಯುಪಕಾರ [ಇ + ಉ = ಯ]

➤ ಮನು + ಅಂತರ = ಮನ್ವಂತರ [ಉ + ಅ = ವ]
➤ ಗುರು + ಆಜ್ಞೆ = ಗುರ್ವಾಜ್ಞೆ [ಉ + ಆ = ವಾ]
➤ ಪಿತೃ + ಆರ್ಜಿತ = ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ [ಋ + ಆ = ರ]

ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

ಅ. ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಸಂಭವ ೨. ವ್ಯವಸ್ಥೆ ೩. ಲಿಖಿತ ೪. ಉಪಯೋಗ ೫. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ೬. ಸತ್ಯ

ಆ. ಈ ಪದಗಳಿಗೆ ಜೋಡಿಪದ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಹಿಂದೆ– ೨. ಕಾಡು– ೩. ಗಾಳಿ– ೪. ಸಣ್ಣ– ೫. ಬೆಟ್ಟ–

ಇ. ಖಾಲಿಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಪದ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಗೊರವಯ್ಯ ಗೌರಿಗೆ ತಿಲಕವಿಟ್ಟು, ____________ ಕಟ್ಟಿ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಿದನು.
೨. ಸರ್ಕಾರದ __________ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಮರವನ್ನು ಕಡಿಯುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ.
೩. ಒಮ್ಮೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ________ ಬರುವವರಿದ್ದರು.
೪. ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ _______ ಕಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ನಮೂದಿಸಲಾಗಿತ್ತು.
೫. ತನ್ನ ಮನೆ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರಿ ಕಛೇರಿಗೆ ಅಲೆದೂ ಅಲೆದೂ ಗೊರವಯ್ಯ ___________

ಈ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಗೌರಿ ಎಂಬ ಬಾಲಕಿ ಎಲ್ಲಿ ಅಳುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು?
೨. ಗೊರವಯ್ಯ ಗೌರಿಗೆ ತಾಯತ ಕಟ್ಟಿ ಏನೆಂದು ಬೋಧನೆ ಮಾಡಿದನು?
೩. ಗೊರವಯ್ಯ ಗುಮಾಸ್ತನನ್ನು ಸಂಪ್ರೀತಗೊಳಿಸಲು ಏನೇನು ನೀಡಿದನು?
೪. ಕಛೇರಿಗೆ ವರ್ಗವಾಗಿ ಬಂದ ಯುವ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಹೆಸರೇನು?
೫. ಗೊರವಯ್ಯನ ಗುಡಿಸಲು ಬಿದ್ದು ಹೋಗಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಉ. ಈ ಮಾತುಗಳ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.

೧. "ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಬರುವೆಯಾ?"
೨. "ನೋಡೋಣ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನ ಕಳೆದು ಬಾ"
೩. "ಅವಳಿಗೆ ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನೇ ಎಲ್ಲಾ"
೪. "ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರವನ್ನೇ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ"

ಊ. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು/ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ರಘುನಂದನ್ ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರದ ಬಗ್ಗೆ ಗದರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯ ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರವೇನು?

೨. ಗೌರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಕ್ರೂರದೃಷ್ಟಿ ಬೀರಿ ನಡೆಯಲು ಕಾರಣವೇನು? ವಿವರಿಸಿರಿ.

ಋ. ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಸಂಧಿ ಹೆಸರು ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಅತಿ+ಉತ್ತಮ= ೨) ಏಕ+ಏಕ= ೩)ರಥ+ಉತ್ಸವ= ೪)ಸರ್ವ+ಅಸ್ತ್ರ=

ಎ. ಸಂಧಿಪದಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಸವರ್ಣದೀರ್ಘ ಸಂಧಿ	ಮಹೌನ್ನತ್ಯ
೨. ಗುಣಸಂಧಿ	ಅತ್ಯಂತ
೩. ವೃದ್ಧಿಸಂಧಿ	ಗಿರೀಶ
೪. ಯಣ್‌ಸಂಧಿ	ದೇವೇಂದ್ರ

ಏ. ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಸಮಾಜವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಲು ಸಮರ್ಥ ನಾಯಕರು ಬೇಕೇಬೇಕು

೨. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಿಗಳು ದೇಶದ್ರೋಹಿಗಳು

ಭಾಷಾ ಆಟಗಳು

೧. ಕಥೆ ಕಟ್ಟೋಣ: ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಹೇಳಿ ಕಥೆ ಹೇಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಆ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಕಥೆ ಮುಂದುವರೆಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾ ಇಡಿಯಾದ ಒಂದು ಕಥೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ಯೋಜನೆ

- ಸ್ಥಳೀಯ ನಗರಸಭೆ/ ಪುರಸಭೆ /ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ವರದಿ ತಯಾರಿಸಿರಿ.
- ನಿಮ್ಮ ಶಾಲಾ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರು ಬರೆದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಓದಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ :

೧. ಪಿ.ಶೇಷಾದ್ರಿಯವರು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿರುವ 'ಬೇರು' ಚಲನಚಿತ್ರ ನೋಡಿರಿ.

೨. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಓದಿರಿ.

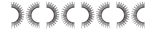
೩. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಚಳುವಳಿ ನಡೆಸುವವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಶುಭ ನುಡಿ :

೧. ಅಶಕ್ತರ ಬಗ್ಗೆ ಕರುಣೆಯಿರಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡೋಣ.

೨. ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠೆ ತೋರಿಸೋಣ.

೩. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಕಂಡುಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸೋಣ.

ಪೂರಕ ಪಾಠ –

ಅವ್ವ

ಬೊಗಸೆ ತುಂಬ ಹೂವ ತಂದು
ಪಾದಕಮಲಕೆರಗುವೆ
ನಿನ್ನ ಅಡಿಗೆ ಮಣಿದು ಮತ್ತೆ
ಭಾಗ್ಯವನ್ನೆ ಬೇಡುವೆ ॥೧॥

ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಂಸ ಮುದ್ದೆ
ಅ ಆ ಇ ಈ ತಿಳಿಯದು.
ಜನಿಸಿ ಧರೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಕ್ಷಣವೆ
'ಅವ್ವ' ಅಂತು ಕೊರಳು ॥೨॥

ನೋವ ನುಂಗಿ ನನ್ನ ನಂಬಿ
ಹಾಲ ನೀನು ಕುಡಿಸಿದೆ
ಕಣ್ಣ ನೀರ ಒರೆಸಿ ನೀನು
ಎದೆಗವಚಿ ರಮಿಸಿದೆ ॥೩॥

ಬಿದ್ದರಂತು ಓಡಿಬಂದು
ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ರಮಿಸಿದೆ.
ಗೆದ್ದರಂತು ಖುಷಿಯು ನಿನಗೆ
ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಸಾರಿದೆ ॥೪॥

ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಸಿ ಬುದ್ಧಿನೀಡಿ
ಸಿದ್ಧಿಪಡೆಯೆ ಕಲಿಸಿದೆ
ಯಶದ ಹಿಂದೆ ಹರಕೆ ನೀಡಿ
ಜೀವತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದೆ ॥೫॥

ರೊಕ್ಕಕೆಲ್ಲ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲ
ನಿನ್ನ ಋಣ ಅಗಣಿತ.
ಪಾದಕಮಲಕೊಂದೆ ಹೂವು
ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿ ಸೀಮಿತ ॥೬॥

ತಾಯಿ ಹರಕೆ ಮುಂದೆ ಜಗದಿ
ಯಾವುದಿಲ್ಲ ಮಿಗಿಲು ತಾನು
ಕಾಯೊ ಗುಣದ ದೇವರವ್ವ
ಅವ್ವ ನಿನ್ನ ಹೆಸರು ॥೭॥

–ಲಲಿತಾ. ಕೆ. ಹೊಸಪ್ಯಾಟಿ

I. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ :

೧. ಕವಯಿತ್ರಿಯು ತಾಯಿಯ ಪಾದಕ್ಕೆ ಏನು ತರುತ್ತಾಳೆ?

೨. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಿಗಿಲಾದುದು ಯಾವುದು?

೩. ತಾಯಿ ಮಗುವಿಗೆ ಏನನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತಾಳೆ?

೪. ಮಗು ಬಿದ್ದಾಗ ತಾಯಿ ಹೇಗೆ ರಮಿಸುತ್ತಾಳೆ?

೫. ತಾಯಿ ಮಗುವಿಗೆ ಏನನ್ನು ಕುಡಿಸುತ್ತಾಳೆ?

ಪದ ಖಜಾನೆ–೧

ಅ

ಅಂಗಳ=ಬಯಲು, ವಿಶಾಲವಾದ ಮನೆಯ ಮುಂಭಾಗ

ಅಂತಃಕರಣ=ಮನಸ್ಸು. ಕನಿಕರ

ಅಂತಃಪುರ=ರಾಣಿವಾಸ

ಅಗಣಿತ=ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದ

ಅಗ್ನಿ=ಬೆಂಕಿ

ಅಡ್ಡಿ=ವಿಘ್ನ, ತೊಂದರೆ

ಅದ್ಭುತ=ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರ, ಪವಾಡ

ಅನತಿದೂರ=ಹತ್ತಿರ, ಸ್ವಲ್ಪವೇ ದೂರ

ಅನಿವಾರ್ಯ=ತಪ್ಪಿಸಲಾಗದ, ನಿವಾರಿಸಲಾಗದ

ಅನುಗುಣ=ಹೊಂದಿಕೊಂಡ,ಅನುಸರಿಸುವ ಗುಣವುಳ್ಳ

ಅಪರಾಧಿ=ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ, ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವನು

ಅಪಾರ=ಮಿತಿಯಿಲ್ಲದ, ಕೊನೆಯಿಲ್ಲದ

ಅಪೇಕ್ಷಿಸು=ಬಯಸು, ಇಚ್ಛಿಸು, ಕೋರು

ಅಭಿರುಚಿ=ಆಸಕ್ತಿ, ಒಲವು

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ=ಏಳಿಗೆ, ಬೆಳವಣಿಗೆ

ಅಮರ=ಸಾವಿಲ್ಲದ, ಶಾಶ್ವತವಾದ, ದೇವತೆ

ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ=ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷದ ಕೊನೆಯ ದಿನ

ಅರಳೆ= ಬೀಜ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದ ಹತ್ತಿ

ಅಹವಾಲು=ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಬೇಡಿಕೆ

ಅಳಿ=ನಾಶಹೊಂದು, ದುಂಬಿ

ಆ

ಆಕರ=ಮೂಲ, ಉತ್ಪತ್ತಿಸ್ಥಾನ

ಆಕಸ್ಮಿಕ=ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ, ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ

ಆಗಸ(ದ್ಭ)=ಆಕಾಶ(ಸಂ), ಗಗನ, ಅಂತರಿಕ್ಷ

ಆತ್ಮಶಾಂತಿ=ಮನಸ್ಸಿನ ನೆಮ್ಮದಿ

ಆತ್ಮೀಯ=ತನ್ನವನೇ ಆದ

ಆದೇಶ=ಆಜ್ಞೆ, ಅಪ್ಪಣೆ

ಆನಂದಬಾಷ್ಪ=ಸಂತೋಷದ ಕಣ್ಣೀರು

ಆಭರಣ = ಒಡವೆ

ಆರಕ್ಷಕ = ಪೋಲೀಸು

ಆಸ್ಥಾನ = ರಾಜಸಭೆ, ದರ್ಬಾರು

ಇ

ಇಂಗಿತ=ಆಶಯ, ಮನಸ್ಸಿನ ಭಾವ

ಇತಿಹಾಸ=ಚರಿತ್ರೆ

ಇಚ್ಛೆ=ಅಪೇಕ್ಷೆ, ಬಯಕೆ

ಇನಿಯ=ನಲ್ಲ, ಪ್ರಿಯ, ಪತಿ

ಇಳೆ=ಭೂಮಿ, ನೆಲ

ಉ

ಉಕ್ಕು=ಹಿಗ್ಗು, ಚಿಮ್ಮು, ಹದಗೊಳಿಸಿದ ಕಬ್ಬಿಣ

ಉಡುಪು=ತೊಡುವ ಬಟ್ಟೆ

ಉತ್ತುಂಗ=ಉನ್ನತ, ಎತ್ತರ

ಉದಾರಿ=ಧಾರಾಳಿ, ಉಪಕಾರಿ

ಉದ್ಗಾರ=ಭಾವಾವೇಶದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮಾತು

ಉನ್ನತ=ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದ, ಎತ್ತರವಾದ

ಉಪಾಹಾರ=ತಿಂಡಿ ತಿನಸು, ಉಪ ಆಹಾರ

ಉಭಯ=ಎರಡು

ಉಳಿಸು=ರಕ್ಷಿಸು, ಬದುಕಿಸು

ಋ

ಋಣ=ಸಾಲ, ಹಂಗು

ಎ

ಎದೆಗುಂದದೆ=ಧೈರ್ಯಗೆಡದೆ

ಎದೆಗವಚಿ=ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು

ಎಳೆ= ದಾರ, ಚಿಕ್ಕ. ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯು

ಒ

ಒಡಕು=ಮನಸ್ತಾಪ, ಬಿರುಕು

ಒಡಂಬಡು=ಒಪ್ಪು, ಸಮ್ಮತಿಸು

ಒಡನೆ=ಕೂಡಲೆ, ತಕ್ಷಣ, ಸಂಗಡ

ಒಡಲು=ಹೊಟ್ಟೆ, ಶರೀರ

ಒಡ್ಡೋಲಗ=ದೊಡ್ಡದಾದ ದರ್ಬಾರು, ಸಭೆ

ಒಪ್ಪಂದ=ಒಪ್ಪಿಗೆ, ಕರಾರು, ಸಮ್ಮತಿ

ಒಪ್ಪತ್ತು=ಒಂದು ಹೊತ್ತು

ಒಲವು=ಆಸಕ್ತಿ, ಆದರ

ಓ

ಓಲೆ= ಒಡವೆ, ಪತ್ರ

ಕ

ಕಂಗಾಲಾಗು=ಏನೂ ತೋಚದಾಗು, ದಯನೀಯ ಸ್ಥಿತಿ ತಲುಪು

ಕುಂಠಿತ=ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳದೆ, ನಿಂತುಹೋದ

ಕಡತ=ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳ ಕಟ್ಟು, ಫೈಲು

ಕರ್ತವ್ಯ=ಮಾಡಬೇಕಾದುದು, ಜವಾಬ್ದಾರಿ

ಕರುಣೆ=ದಯೆ, ಕನಿಕರ

ಕಲಾರಸಿಕ=ಕಲೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವವರು

ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳು=ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳು, ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳು

ಕಾದಲ=ಪ್ರಿಯ, ಇನಿಯ, ನಲ್ಲ

ಕಾರ್ಮೋಡ=ದಟ್ಟವಾದ ಮೋಡ, ಕಪ್ಪುಮೋಡ

ಕಾಯು=ರಕ್ಷಿಸು, ಪೊರೆ

ಕಾವಲು=ಕಾಯುವುದು, ಪಹರೆ ಮಾಡುವುದು

ಕಾಸು=ನಾಣ್ಯ, ಕಾಯಿಸು

ಕೃಪೆ=ದಯೆ, ಅನುಗ್ರಹ

ಖ

ಖಳ=ನೀಚ, ದುಷ್ಟ

ಗ

ಗೊಂದಲ=ಗದ್ದಲ, ತಳಮಳ, ಸಮಸ್ಯೆ

ಗಾಢ=ದಟ್ಟ, ಅಧಿಕ

ಗದ್ಗದಕಂಠ=ಬಿಗಿದ ಕೊರಳು, ಉಮ್ಮಳಿಸು

ಗಮನ=ಲಕ್ಷ್ಯ

ಗೀಳು=ಚಟ, ಹವ್ಯಾಸ

ಗುಟ್ಟು=ರಹಸ್ಯ, ಗೌಪ್ಯ

ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿ=ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಪುಟ್ಟ ಹಕ್ಕಿ

ಗುರುಕುಲ=ಕಲಿಸುವ ಮನೆ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ಗುರುಗಳ ಆಶ್ರಮ

ಗೋಳಿಡು=ಸಂಕಟಪಡು, ದುಃಖಪಡು

ಗ್ರಹ=ಆಕಾಶಕಾಯ, ಆಕಾಶಚರ

ಗ್ರಾಹಕ=ಗಿರಾಕಿ,ಕೊಳ್ಳುವವನು

ಘ

ಘೋರ=ಭಯಂಕರ, ಉಗ್ರವಾದ

ಘೋಷಣೆ=ಘೋಷ, ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವಿಕೆ

ಚ

ಚಾವಡಿ=ಮಂಟಪ, ಪಡಸಾಲೆ

ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತ=ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ, ಕದಡಿದ ಮನಸ್ಸಿನ

ಚಿರಸ್ಥಾಯಿ=ಶಾಶ್ವತ, ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ

ಚುರುಕು=ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ

ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿ=ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗಿರುವ, ಹರಡಿರುವ

ಜ

ಜನನಿ=ತಾಯಿ, ಅಮ್ಮ, ಅವ್ವ

ಜಲ=ನೀರು, ಉದಕ

ಜಲುಮ=ಜನುಮ, ಜನ್ಮ

ಜಾಗೃತ=ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಸ್ಥಿತಿ, ಹುಷಾರಾಗಿರುವ

ಜಿಪುಣ=ಜುಗ್ಗ, ಆಸೆಬುರುಕ

ಜೀವಾಳ=ಸತ್ವ, ಸಾರ

ಜ್ಯೇಷ್ಠಪುತ್ರ= ಹಿರಿಯಮಗ, ದೊಡ್ಡಮಗ

ಜೋಡಿ=ಜೊತೆ, ಎರಡು

ಜೋಪಾನ=ಜತನ, ಪಾಲನೆ, ರಕ್ಷಣೆ

ಜೋಳಿಗೆ=ಭಿಕ್ಷೆಯ ಚೀಲ, ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ತೊಟ್ಟಿಲು

ಠ

ಠಣ್ಣನೆ=ಒಂದೇ ಸಲ, ತತ್‌ಕ್ಷಣ

ತ

ತದೇಕಚಿತ್ತ=ತತ್ಪರತೆ, ಏಕಾಗ್ರತೆ

ತವಕ= ಅವಸರ, ಕಾತರ, ಆತುರ

ತಾಪ=ಬಿಸಿ, ಶಾಖ,

ತಿಲಕ=ಹಣೆಯ ಮೇಲಿನ ಬೊಟ್ಟು, ಸಿಂದೂರ

ತೀರ=ದಡ, ದಂಡೆ, ತಟ

ತುರ್ತು=ಕೂಡಲೆ, ತಕ್ಷಣ, ಒಡನೆ

ತೆಗಳು=ನಿಂದಿಸು, ಅವಹೇಳನಮಾಡು

ತೆತ್ತು=ಕೊಟ್ಟು, ನೀಡಿ

ತೊಂದರೆ=ಅಡ್ಡಿ, ಕಷ್ಟ

ತೊಟ್ಟು=ಧರಿಸಿಕೊಂಡು, ಬಿಂದು

ತೋಡಿಕೊಳ್ಳು=ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳು, ನಿವೇದಿಸಿಕೊಳ್ಳು

ದ

ದಾರಿಹೋಕ=ಪ್ರಯಾಣಿಕ, ಪಥಿಕ

ದಿವ್ಯ=ಮನೋಹರವಾದ, ಆಕರ್ಷಕವಾದ

ದುಡಿಮೆ=ಕೆಲಸ, ಸಂಪಾದನೆ

ದುರಂತ=ದುಃಖಾಂತ, ಅಪಘಾತ

ದುರಾಸೆ=ಕೆಟ್ಟ ಆಸೆ, ಬಲು ಆಸೆ

ದೌರ್ಬಲ್ಯ=ಬಲಹೀನತೆ, ಶಕ್ತಿಹೀನತೆ

ಧ

ಧರೆ=ಭೂಮಿ, ಧರಣಿ

ನ

ನಂದಿಹೋಗು=ಆರಿಹೋಗು, ಇಲ್ಲವಾಗು

ನಮೂದಿಸು=ದಾಖಲೆ ಮಾಡು, ಬರೆ, ನೋಂದಾಯಿಸು

ನವಿರಾದ=ಮೃದುವಾದ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ, ನುಣುಪಾದ

ನವೀಕರಣ=ಹೊಸತುಮಾಡುವುದು, ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ

ನಾಚು=ಲಜ್ಜೆಪಡು, ನಾಚಿಕೆಪಡು, ನೃತ್ಯ

ನಿರಂತರ=ಯಾವಾಗಲೂ, ಸದಾ

ನಿಟ್ಟುಸಿರು=ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಬಿಡುವ ಉಸಿರು

ನಿರ್ಮಾಣ=ರಚನೆ, ಕಟ್ಟುವಿಕೆ

ನಿರಾಸೆ=ಆಸೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ

ನಿರ್ವಾಹಕ= ನಡೆಸುವವನು, ನಿರ್ವಹಿಸುವವನು

ನೀಟು=ಸೊಗಸು, ಚೆಂದ, ನೇರ

ನೆರವಾಗು=ಸಹಾಯವಾಗು, ಸಹಕರಿಸು

ನೋವು=ವೇದನೆ, ದುಃಖ, ಯಾತನೆ

ಪ

ಪಟ್ಟ= ಅಧಿಕಾರ, ಪದವಿ

ಪಟ್ಟಣ= ನಗರ, ಪುರ, ಶಹರ

ಪರವಶ=ಮೈಮರೆತ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವದು

ಪರಿತಪಿಸು=ಬಹಳ ದುಃಖಿಸು, ಚಿಂತೆಪಡು

ಪರಿಮಳ=ಕಂಪು, ಸುವಾಸನೆ

ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿ=ಮುಕ್ತಾಯ, ಕೊನೆ

ಪಾಂಡಿತ್ಯ=ವಿದ್ವತ್ತು

ಪಾದರಸ=ಒಂದು ಬಗೆಯ ದ್ರವರೂಪದ ಲೋಹ

ಪಾರಾಗು= ಬಿಡುಗಡೆಹೊಂದು, ಬಚಾವಾಗು

ಪಾಲಿಸು= ಅನುಸರಿಸು, ರಕ್ಷಿಸು

ಪೀಡಿಸು=ಕಾಡು, ಕಿರುಕುಳಕೊಡು

ಪುಟಾಣಿ=ಚಿಕ್ಕದಾದ, ಸಣ್ಣ

ಪ್ರಖರ=ಬಹು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ

ಪ್ರಗತಿ= ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಮುನ್ನಡೆ

ಪ್ರಜೆ=ಜನಾಂಗ, ನಾಗರಿಕ

ಪ್ರತಿಭಟನೆ=ವಿರೋಧ, ಪ್ರತಿರೋಧ

ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ=ಶಪಥ, ವಾಗ್ದಾನ

ಪ್ರತಿಭೆ=ಕಾಂತಿ, ಜ್ಞಾನ

ಪ್ರಥಮ=ಮೊದಲನೆಯ, ಪ್ರಮುಖ

ಪ್ರಮಾಣ=ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ, ಸಾಕ್ಷಿ, ಅಳತೆ

ಪ್ರಯಾಣಿಕ=ದಾರಿಹೋಕ, ಪಯಣಿಗ

ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರ=ಒಳಹೋಗುವ ದಾರಿ

ಪ್ರಸಂಗ=ಸಂದರ್ಭ, ಘಟನೆ

ಪ್ರೇರೇಪಿಸು=ಉತ್ತೇಜಿಸು

ಪೋಷಕ=ಪಾಲಕ, ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವವನು

ಪೋಷಣೆ=ರಕ್ಷಣೆ, ಪಾಲನೆ

ಬ

ಬಡಾಯಿ=ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳು, ಜಂಭದ ಮಾತು

ಬದ್ಧ=ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ, ನೀತಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡ

ಬಯಲು=ಅಂಗಳ, ಮೈದಾನ, ಶೂನ್ಯ

ಬರ=ಕ್ಷಾಮ, ದುರ್ಭಿಕ್ಷೆ

ಬಳಿಗೆ=ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ, ಸನಿಹಕ್ಕೆ

ಬೀದಿ=ಮಾರ್ಗ, ಹಾದಿ

ಬೆರಗು=ಅಚ್ಚರಿ, ಆಶ್ಚರ್ಯ

ಬೆಸ್ತ=ಮೀನುಗಾರ, ಮೊಗವೀರ

ಬೊಗಸೆ=ತೆರೆದ ಅಂಗೈ

ಬೊಬ್ಬಿಡು=ಕೂಗಾಡು, ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅರಚು

ಭ

ಭಂಗ=ಸೋಲು, ವೈಫಲ್ಯ, ಮುರಿಯು

ಭಂಡಾರ=ಬೊಕ್ಕಸ, ಖಜಾನೆ

ಭರವಸೆ=ನಂಬಿಕೆ, ವಿಶ್ವಾಸ

ಭಾರಿ=ದೊಡ್ಡ, ಮಹತ್ವದ

ಭಾವಿಸು=ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳು, ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳು

ಭೀಷಣ=ಭೀಕರ, ಭಯಂಕರ

ಭೇದ=ಮುರಿಯುವುದು, ತಾರತಮ್ಯ

ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ=ಲಂಚಗುಳಿತನ, ದಾರಿತಪ್ಪುವುದು

ಮ

ಮಂಡಿಸು=ಮುಂದಿಡು, ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸು

ಮಡಗು=ಇಡು, ಇರಿಸು

ಮಡಿಲು=ಆಶ್ರಯ, ಉಡಿ

ಮಮಕಾರ=ವ್ಯಾಮೋಹ, ಪ್ರೀತಿ.

ಮನಸೋಲು=ವಶವಾಗು, ಆಕರ್ಷಣೆಗೆ ಒಳಪಡು

ಮನುಕುಲ=ಮಾನವ ವಂಶ

ಮನೋಭಾವ=ಮನಸ್ಸಿನ ಭಾವನೆ, ಮನೋರಥ

ಮಹತ್ವ=ಹಿರಿಮೆ, ಘನತೆ

ಮಹರ್ಷಿ=ಶ್ರೇಷ್ಠ ತಪಸ್ವಿ

ಮಹಿಮೆ=ಹಿರಿಮೆ, ದೊಡ್ಡತನ

ಮಾರ್ಪಡಿಸು=ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡು

ಮಾನವೀಯತೆ=ಮನುಷ್ಯತ್ವ, ಮನುಷ್ಯ ಧರ್ಮ

ಮಾನಸ= ಮನಸ್ಸು, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ, ಒಂದು ಸರೋವರ

ಮಾರ್ನುಡಿ= ಪ್ರತಿಮಾತು, ಎದುರುಮಾತು

ಮಾಯವಾಗು=ಮರೆಯಾಗು, ಕಾಣದಾಗು

ಮಿಗಿಲು=ಹೆಚ್ಚು, ಬಹಳ

ಮಿಡಿ=ಹೀಚು, ತುಡಿಯು

ಮುಂಚೆ=ಮೊದಲು, ಪೂರ್ವ

ಮುಖ್ಯಸ್ಥ=ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಯಜಮಾನ

ಮುಡಿಪು=ಮೀಸಲು, ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರಿಸುವುದು

ಮುತ್ತು=ನವರತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದುವಿಧ, ಆವರಿಸು, ಮುದ್ದಿಸು

ಮೂರ್ಛೆ=ಎಚ್ಚರತಪ್ಪು, ಮೈಮರೆಯು

ಮೂಲ=ಆದಿ, ಆಕರ, ಅಸಲು

ಮೇಧಾವಿ=ಪ್ರತಿಭಾವಂತ, ಬುದ್ಧಿವಂತ

ಮೇಟಿ=ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರದ ಮುಖ್ಯಸೇವಕ.

ಮೇರು= ಶ್ರೇಷ್ಠ, ಎತ್ತರ, ಒಂದು ಪರ್ವತ

ಯ

ಯಥಾಪ್ರಕಾರ=ಎಂದಿನಂತೆ, ಯಾವಾಗಿನ ಹಾಗೆ

ಯಶ=ಯಶಸ್ಸು, ಕೀರ್ತಿ, ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ

ರ

ರಮಿಸು=ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸು, ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸು

ರವಿ=ಸೂರ್ಯ, ಭಾಸ್ಕರ, ಆದಿತ್ಯ

ರೆಕ್ಕೆ=ಗರಿ, ಪುಕ್ಕ

ರೊಕ್ಕ=ಹಣ, ಕಾಸು, ದುಡ್ಡು

ರೋಚಕ=ರುಚಿಯಾದ, ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾದ

ರೋದನ=ಅಳುವಿಕೆ, ಪ್ರಲಾಪ

ಲ

ಲೀಲಾಜಾಲ=ಬಹುಸುಲಭ, ನಿರಾಯಾಸ

ವ

ವಂದನೆ=ನಮಸ್ಕಾರ, ಕೃತಜ್ಞತೆ

ವಟಗುಟ್ಟು=ಗೊಣಗು, ಕಿರಿಕಿರಿಮಾಡು

ವರ್ತನೆ=ನಡತೆ, ಸ್ವಭಾವ

ವನಸ್ಪತಿ=ಸಸ್ಯಗಳಿಂದ ತೆಗೆದ ಎಣ್ಣೆ, ಸಸ್ಯಜಾತಿ

ವಿಜೃಂಭಣೆ=ಸಂಭ್ರಮದ ಪ್ರದರ್ಶನ

ವಿಧೇಯತೆ=ವಿನಯದ ನಡತೆ

ವಿರಹ=ವಿಯೋಗ, ಅಗಲಿಕೆ

ವಿರಾಜಮಾನ=ಸಂಭ್ರಮಪೂರ್ವಕ ಆಸೀನನಾಗು

ವಿವೇಕ=ಬುದ್ಧಿ, ಜ್ಞಾನ

ವೇದನೆ=ನೋವು, ಯಾತನೆ

ವೇಷ=ಉಡುಪು, ಅಲಂಕಾರ

ವೈಖರಿ=ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿ, ಶೈಲಿ

ವೃತ್ತಿ=ಕಸುಬು, ಉದ್ಯೋಗ

ವ್ಯವಹಾರ=ದಿನನಿತ್ಯದ ಕೆಲಸ

ಶ

ಶತಪದಿಸು=ಅತ್ತಿತ್ತ ತಿರುಗಾಡು

ಶಪಥ=ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ, ಪ್ರಮಾಣ

ಶೋಭೆ=ಪ್ರಕಾಶ, ಬೆಳಕು

ಶೋಷಣೆ=ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುವಿಕೆ, ತುಳಿಯುವಿಕೆ

ಶ್ರದ್ಧೆ=ನಿಷ್ಠೆ, ದೃಢವಾದ ಆಸಕ್ತಿ

ಸ

ಸಂಕೋಚ=ಕುಗ್ಗು, ಮುದುಡು

ಸಂಗ್ರಹಿಸು=ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸು, ರಾಶಿಮಾಡು

ಸಂಭ್ರಮ=ಉತ್ಸಾಹ, ಹುರುಪು

ಸಂಪಾದನೆ=ಗಳಿಕೆ, ಲಾಭ

ಸಂಯಮ=ತಾಳ್ಮೆ, ಸಹನೆ

ಸಂಶಯ=ಸಂದೇಹ, ಅನುಮಾನ

ಸತ್ಕಾರ=ಉಪಚಾರ, ಗೌರವ

ಸದ್ಗುಣ=ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣ, ಸದಾಚಾರ

ಸನ್ನಿವೇಶ=ಸಂದರ್ಭ, ಘಟನೆ

ಸಮ್ಮುಖ=ಎದುರು, ಮುಂಭಾಗ

ಸಲ್ಲಾಪ=ಸವಿನುಡಿ, ಹಿತಕರಮಾತು

ಸಲೀಸು=ಸರಳ, ಸರಾಗ

ಸವಿನುಡಿ=ಮಧುರಮಾತು, ಹಿತವಚನ

ಸಾಕ್ಷಾತ್=ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ, ಕಣ್ಣೆದುರು ಕಾಣಿಸುವ

ಸಾರು=ಡಂಗುರಹೊಡೆ, ಪ್ರಚಾರಮಾಡು

ಸಾಹುಕಾರ=ಶ್ರೀಮಂತ, ಯಜಮಾನ

ಸಾಷ್ಟಾಂಗ=ಎಂಟು ಅಂಗಗಳನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ತಾಗಿಸಿ ಮಾಡುವ ನಮಸ್ಕಾರ

ಸಿಂಹಾಸನ=ಅರಸನ ಪೀಠ, ರಾಜನ ಗದ್ದಿಗೆ

ಸಿದ್ಧಿ=ಸಾಧನೆ ಮಾಡು

ಸೀಮಿತ=ಮಿತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ

ಸುಧಾರಣೆ=ಸರಿಪಡಿಸುವಿಕೆ, ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವಿಕೆ

ಸೂಕ್ಷ್ಮ=ಅತಿಚಿಕ್ಕದಾದ, ಸಣ್ಣದಾದ

ಸೃಜನಶೀಲ=ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಗುಣವುಳ್ಳದ್ದು, ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವುಳ್ಳದ್ದು

ಸೆಡವು=ಸಿಡಿಮಿಡಿಗೊಳ್ಳು, ಕೋಪ

ಸೆಳಕು=ಸೆಳೆತ, ಆಕರ್ಷಣೆ

ಸೇವಕ=ಆಳು, ಸೇವೆ ಮಾಡುವವನು

ಸೋಕು=ತಗಲು, ತಾಗು, ಸ್ಪರ್ಶಿಸು

ಸೌಂದರ್ಯ=ಚೆಲುವು, ಲಾವಣ್ಯ, ಸೊಬಗು

ಸ್ತ್ರೀ=ಮಾನಿನಿ, ನಾರಿ, ಹೆಂಗಸು

ಸ್ವಗತ=ತನಗೆ ತಾನೇ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು

ಸ್ವಪ್ನ=ಕನಸು

ಸ್ವಾಭಿಮಾನ=ಆತ್ಮಗೌರವ

ಸ್ಥಿತಿ=ಅವಸ್ಥೆ, ಪಾಡು

ಹ

ಹತ್ತಿಕ್ಕು=ಅಡಗಿಸು, ತುಳಿ, ದಮನಮಾಡು

ಹರಕೆ=ಹಾರೈಕೆ, ಆಶೀರ್ವಾದ, ತಪ್ಪುಕಾಣಿಕೆ

ಹರುಷ=ಸಂತೋಷ, ನಲಿವು

ಹರಿಕಥೆ=ಹರಿಯ ಕುರಿತ ಕಥಾಪ್ರಸಂಗಗಳು

ಹರಿದಾಸ=ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತ, ಕೀರ್ತನಕಾರ

ಹಳಿ=ನಿಂದಿಸು, ರೈಲುಕಂಬಿ

ಹಾರು=ಜಿಗಿ, ನೆಗೆ

ಹುಗಿದಿಡು=ನೆಲದಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿಡು

ಹುಲು=ಹುಲ್ಲು, ಅಲ್ಪ, ಕಿರುಕಡ್ಡಿ

ಹೂಡು=ಪ್ರಾರಂಭಿಸು, ಅಣಿಗೊಳಿಸು

ಹೆಬ್ಬಂಡೆ=ದೊಡ್ಡಬಂಡೆ, ಹಿರಿದಾದ ಬಂಡೆ

ಹೊಂಚು=ಸಮಯ ಸಾಧಿಸು

ಹೊತ್ತಿನಯ್ಯ=ಸೂರ್ಯ

ಹೊತ್ತುಮಾಡು=ತಡಮಾಡು, ಸಮಯ ಮೀರು

ಹೊನ್ನು=ಬಂಗಾರ, ಚಿನ್ನ, ಕನಕ

ಹೊಣೆ=ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ಭಾರ

ಹೊಳೆ=ನದಿ, ಪ್ರಕಾಶಿಸು

ಎರಡನೆಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್

ಪದ್ಯ ಪಾಠ-೧

ಗಂಗವ್ವ ತಾಯಿ

ಬಾ ತಾಯಿ ಬಾ ತಾಯಿ
ಬಾರವ್ವ ತಾಯಿ
ಗಂಗವ್ವ ತಾಯಿ

ನೀರವ್ವ ತಾಯಿ
ನೆಲದ ಕಣ ಕಣದಾಗ
ಮನದ ಪದ ಪದರಾಗ
ತುಂಬವ್ವ ತಾಯಿ
ಜೀವನಾ ನೀನೆಮಗೆ
ನೀಡವ್ವ ತಾಯಿ

ನೀನೊಬ್ಬಳಿದ್ದರೆ
ಜಗದಾಗ ನಭದಾಗ
ಜಳ ಜಳ ಜಳ ಜಳ
ಜಲ ಜಲ ತಾಯಿ
ಹೊಳೆಯವ್ವ ತಾಯಿ
ನೀರವ್ವ ತಾಯಿ

ನೆಲದ ಒಳಹೊರಗೆಲ್ಲ
ಪ್ರಾಣದಾ ತುಂಬೆಲ್ಲ
ನಗುನಗುತ ನಲಿಯುತ್ತ
ಪುಟಿಯುತ್ತ ಕುಣಿಯುತ್ತ
ಚಿಮ್ಮುತ್ತ ಜಿಗಿಯುತ್ತ
ಹರಿಯುತ್ತ ಸುರಿಯುತ್ತ
ಧೋ ಧೋ ಬಾರವ್ವ
ನೀರವ್ವ ಬಾರವ್ವ

ಒಣಗೀದ ನೆಲದಾಗ
ಹಸಿ ಹಸಿರು ನೆಡಲಾಕ
ಉಸಿರುಸಿರು ಉಳಿಸಾಕ
ಕೊಳೆಯೆಲ್ಲ ತೊಳಿಯಾಕ

ಭರಭರ ಥರಥರ
ಜೀವದಾ ತುಣುಕಾಗಿ
ಮೈ ಮನಸ ಹೊಲಸೆಲ್ಲ
ತೊಳಿಯವ್ವ ತಾಯಿ
ನೀರವ್ವ ತಾಯಿ
ಗಂಗವ್ವ ತಾಯಿ

ಬಾರವ್ವ ತಾಯಿ
ಗಂಗವ್ವ ಮಾಯಿ
ಬಾ ತಾಯಿ ಬಾ ತಾಯಿ
ನೀರವ್ವ ತಾಯಿ
ನೀರವ್ವ ಗಂಗವ್ವ
ಮಳಿಯಾಗಿ ಬಾರವ್ವ
ಹೊಳಿಯಾಗಿ ಹರಿಯವ್ವ
ಒಣಗೀದ ನೆಲದಾಗ
ಹಸುರಾಗಿ ಹೊಳಿಯವ್ವ
ಕಲಕಲ ನದಿಯಾಗಿ
ಹನಿ ಹನಿ ಕಣ ಕಣ

ಬಾ ತಾಯಿ ಬಾ ತಾಯಿ
ಬಾರವ್ವ ತಾಯಿ
ಗಂಗವ್ವ ತಾಯಿ

–ಡಾ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿ

ಕ್ಷೇತ್ರ : ಮಾತನಾಡುವುದು

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ : ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನವಿಟ್ಟು ಆಲಿಸಿ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು.

ಆಶಯ :

ಪಂಚಭೂತಗಳಲ್ಲಿ ಜಲವು ಒಂದು. ಜಲದ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರು ಗಂಗೆ. ಇಳಿದು ಬಾ ತಾಯಿ ಇಳಿದು ಬಾ ಎಂಬುದಾಗಿ ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಗಂಗೆಯನ್ನು ಭೂಮಿಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ್ದರು. ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಬರ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕವಿಗಳು ಗಂಗೆಯನ್ನು ಭೂಮಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತಾರೆ. ನೀರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬದುಕೇ ದುಸ್ತರ. ನೀರು ಭೂಮಿಗಿಳಿದು ಬಂದು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ಕ್ರಮವೇ ಒಂದು ಅದ್ಭುತ ಕಾವ್ಯ. ಮನುಷ್ಯ ಹಾಗೂ ನೀರಿನ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಮೆಲುಕು ಹಾಕುವ ಕವನವಿದು.

ಕವಿ ಕೃತಿ ಪರಿಚಯ :

ಡಾ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಮುಖ ಕವಿ, ವಿಮರ್ಶಕ, ಅಂಕಣಕಾರ, ಹಾಗೂ ಅನುವಾದಕರು. ಧಾರವಾಡ ಸನಿಹದ ಯಾದವಾಡದಲ್ಲಿ ೩-೧೧-೧೯೩೯ ಬಸೆಟ್ಟೆಪ್ಪ ಹಾಗೂ ಗಿರಿಜಾದೇವಿಯವರ ಮಗನಾಗಿ ಜನಿಸಿದರು. ಧಾರವಾಡದ ವಿದ್ಯಾಗಿರಿಯ 'ಹೂವುನ'ಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ ಡಾ. ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿಯವರು ೬೦ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ೧೦ರಷ್ಟು ಹಿಂದೀ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ನೀನಾ', 'ಔರಂಗಜೇಬ', 'ಪರದೇಸಿ ಹಾಡುಗಳು', 'ಅಯಸ್ಕಾಂತ', 'ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ', 'ಅಪರಂಪಾರ' ಮುಂತಾದ ಕವನ ಸಂಗ್ರಹಗಳು, 'ಮಾವ', 'ಹಕ್ಕಿಗಳು' ಮುಂತಾದ ಕಥಾಸಂಗ್ರಹಗಳು, 'ಅನುಶೀಲನ', 'ರಂಗಾಯಣ', 'ಪರಿಭಾವನ', 'ವಿವೇಚನ' ಮುಂತಾದ ವಿಮರ್ಶಾಕೃತಿಗಳು, 'ಆಷಾಢದ ಒಂದು ದಿನ', 'ಆಧೇಅಧೂರೇ', 'ಅಂಧಯುಗ', 'ಮುದ್ರಾರಾಕ್ಷಸ', 'ಶಸ್ತ್ರಸಂತಾನ', 'ಕೋರ್ಟ್ ಮಾರ್ಷಲ್', 'ಚೋರ ಚರಣದಾಸ', 'ಆಕಾಶಭೇರಿ', 'ಕಾಲ ಕೆಳಗಿನ ನೆಲ' ಮುಂತಾದ ಅನುವಾದ ನಾಟಕಗಳು ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳು.

೧೯೯೭ ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ 'ಗೌರವ ಫೆಲೊಶಿಪ್', ೧೯೯೮ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರದ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಇವರಿಗೆ ಸಂದಿವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾದೆಮಿಯ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿಯ ಸಂಚಾಲಕರಾಗಿದ್ದರು.

ಪ್ರಸ್ತುತ 'ಗಂಗವ್ವ ತಾಯಿ' ಕವನವನ್ನು ಇವರ 'ನಿನ್ನ ಮರೆಯೂ ಮಾತು' ಎಂಬ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯಿರಿ :

ದುಸ್ತರ– ಕಠಿಣ, ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯ. ಕಣ– ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಅಂಶ. ಪ್ರಾಣ– ಜೀವ, ಜೀವ ಉಳಿಯಲು ಕಾರಣವಾದ ಒಂದು ವಾಯು. ನಭ–ಆಕಾಶ, ಗಗನ, ಅಂಬರ. ಹೊಳೆ– ನದಿ, ಮಿನುಗು. ಕುಣಿ–ಕುಳಿ, ಹೊಂಡ, ನರ್ತಿಸು. ಕೊಳೆ–ಕಲ್ಮಷ, ಹೊಲಸು. ಚಿಮ್ಮು–ಹಾರು, ಜಿಗಿ, ನೆಗೆ. ತೊಳೆ–ನೀರಿನಿಂದ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸು. ಮಾಯ–ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣೆಯಾಗುವುದು, ಮರೆಯಾಗಿರುವುದು. ಹರಿ–ಓಡು, ಪ್ರವಹಿಸು, ಹೋಗು. ತುಣುಕು– ಚೂರು, ತುಂಡು.

ವಿವರ ತಿಳಿಯಿರಿ:

ಗಂಗವ್ವ– ಭಾರತದ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಗಂಗೆ ಅಥವಾ ಗಂಗವ್ವ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ನದಿಯೊಂದಕ್ಕೆ 'ಗಂಗಾ ನದಿ' ಎಂದು ಹೆಸರಿದೆ.

ಪದಪದರಾಗ– ಪ್ರತಿ ಹಂತ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಪೊರೆಪೊರೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ.

ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ

ಪ್ರಾಸಾಕ್ಷರಗಳು

ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.

ಉತ್ತಮರ ಗೆಳೆತನ ಪುತ್ಥಳಿ ಬಂಗಾರ
ಮತ್ತಹೀನರ ಗೆಳೆತನ । ಮಾಡಿದರ
ಹಿತ್ತಾಳಿಗಿಂತ ಬಲುಹೀನ.

ಇಲ್ಲಿ 'ತ್ತ' ಅಕ್ಷರವು ಪದ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಪುನರಾವರ್ತಿತವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಪ್ರಾಸಾಕ್ಷರ.

ಪದ್ಯದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಸಾಕ್ಷರ ಎನ್ನುವರು.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಾಸಾಕ್ಷರಗಳು ಪದ್ಯದ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಮತ್ತು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಪ್ರಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಆದಿಪ್ರಾಸ ಹಾಗೂ ಅಂತ್ಯಪ್ರಾಸಗಳಿರುತ್ತವೆ.

ಪದ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾಲಿನ ಎರಡನೆಯ ಅಕ್ಷರವು ಪುನರಾವರ್ತಿತವಾದರೆ ಅದು ಆದಿಪ್ರಾಸ. (ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.)

ಕೊನೆಯ ಅಕ್ಷರವು ಪುನರಾವರ್ತಿತವಾದರೆ ಅದು ಅಂತ್ಯಪ್ರಾಸ;

ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ನೋಡೋಣ :

ನೀರವ್ವ ಗಂಗವ್ವ
ಮಳಿಯಾಗಿ ಬಾರವ್ವ
ಹೊಳಿಯಾಗಿ ಹರಿಯವ್ವ

ಇಲ್ಲಿ 'ವ್ವ' ಎಂಬ ಅಕ್ಷರವು ಪದ್ಯದ ಪ್ರತಿ ಸಾಲಿನ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪುನರಾವರ್ತಿತವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇದು 'ಅಂತ್ಯಪ್ರಾಸ'ವೆನಿಸುವುದು.

ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

ಅ. ಬಿಟ್ಟಸ್ಥಳವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಸೂಕ್ತ ಪದಗಳಿಂದ ಭರ್ತಿಮಾಡಿರಿ.

೧. ಬಾರವ್ವ ತಾಯಿ ________________ ತಾಯಿ.

೨. ಹೊಳೆಯವ್ವ ತಾಯಿ ____________ ತಾಯಿ.

೩. ಮೈಮನಸ ಹೊಲಸೆಲ್ಲ _____________ ತಾಯಿ.

೪. ನೀರವ್ವ ಗಂಗವ್ವ _____________ ಬಾರವ್ವ.

೫. ಒಣಗೀದ ನೆಲದಾಗ ___________ ಹೊಳೆಯವ್ವ.

(ನೀರವ್ವ, ಹಸುರಾಗಿ, ಗಂಗವ್ವ, ತೊಳೆಯವ್ವ, ಮಳಿಯಾಗಿ, ಸುರಿಯುತ್ತ)

ಆ. ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ನೀರು   ೨. ನಭ   ೩. ಕುಣಿ   ೪. ತಾಯಿ

ಇ. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ನೀರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ತುಂಬಬೇಕು ಎಂದು ಕವಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ?

೨. ನೀರು ಹೇಗೆಲ್ಲ ಹರಿದು ಬರಬೇಕೆಂದು ಕವಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ?

೩. ಒಣಗಿದ ನೆಲದಲ್ಲಿ ನೀರು ಹೇಗೆ ಹೊಳೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಕವಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ?

೪. ಈ ಕವನವನ್ನು ಬರೆದವರು ಯಾರು?

ಈ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮಾತನ್ನು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಹೇಳಿದರು?

೧. ನೆಲದ ಕಣಕಣದಾಗ ಮನದ ಪದಪದರಾಗ.

೨. ಹರಿಯುತ್ತ ಸುರಿಯುತ್ತ ಧೋಧೋ ಬಾರವ್ವ.

೩. ಒಣಗೀದ ನೆಲದಾಗ ಹಸಿರುಸಿರು ಉಳಿಸಾಕ.

೪. ಜೀವದಾ ತುಣಕಾಗಿ ಮೈಮನಸ ಹೊಲಸೆಲ್ಲ.

ಉ. ಎರಡು/ಮೂರು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ನೀರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ತುಂಬಬೇಕೆಂದು ಕವಿ ಬಯಸುತ್ತಾನೆ?

೨. ಗಂಗವ್ವ ಇದ್ದರೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ, ಏನೇನು ಆಗುವುದೆಂದು ಕವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ?

೩. ನೀರು ಯಾವಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಕವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ?

ಊ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಬೆಳ್ಳಾನ ಎರಡೆತ್ತು ಬೆಳ್ಳಿಯ ಬಾರುಕೋಲು
ಹಳ್ಳಾದ ಮಾಗಿ ಹೊಡೆದಾವು । ಎತ್ತಿನ
ತೆಳ್ಳಾನ ಹೊಟ್ಟೆ ಹಸಿದಾವು.

ಋ. ಪ್ರಾಸಪದವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಒಂದು ಪದ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರಿ. ಅದು ಯಾವ ಪ್ರಾಸದಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿರಿ.

ಎ. ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರಿ.

ಭಾಷಾಆಟಗಳು

ಅ .ಮಕ್ಕಳು ವೃತ್ತಾಕಾರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಇತರರಿಗೆ ಕೇಳದಂತೆ ಹೇಳಿರಿ. ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಅದೇ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಹೇಳಲಿ. ಹಾಗೆಯೇ ಆ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಒಬ್ಬರಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತ ಸಾಗಲಿ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ತಾನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡದ್ದನ್ನು ಜೋರಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೇಳುವಂತೆ ಹೇಳಲಿ. ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೊನೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಹೇಳಿದ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೋಲಿಸಿರಿ. ಹೀಗೆಯೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ಆಟ ಆಡಿರಿ.

ಆ. 'ನೀರು ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ' ಈ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಾಸ್ಪರ್ಧೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿರಿ.

ಇ. ಜಲಸಂರಕ್ಷಣೆ, ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಕುರಿತು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿರಿ.

ಯೋಜನೆ

- ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ನದಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿರಿ.
- ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಬರೆದ 'ಇಳಿದು ಬಾ ತಾಯಿ' ಕವನವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಹಾಡಿರಿ.

ಓದಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ :

- ಜನಪದ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮಳೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಓದಿರಿ.
- ಮಳೆಯಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಆಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಿರಿ.

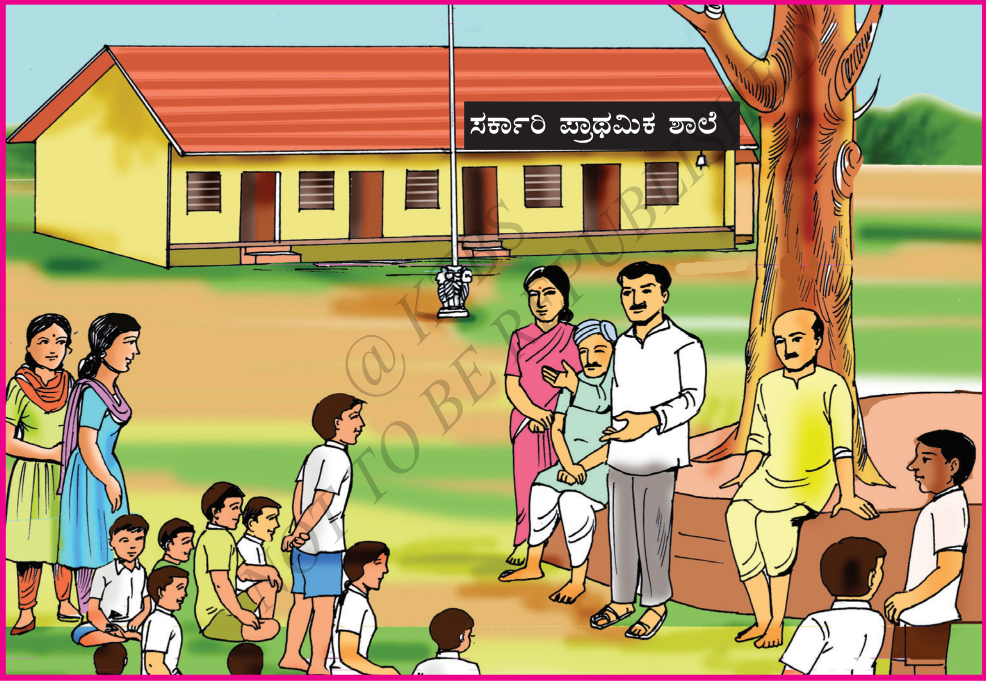
ಶುಭ ನುಡಿ :

- ಗಾಳಿ, ನೀರಿಗೆ ಜಾತಿ-ಮತವಿಲ್ಲ.
- ಜಲವು ಸಕಲ ಜೀವರಾಶಿಗಳ ರಕ್ಷಕ.
- ನದಿಗಳು ನಾಗರಿಕತೆಯ ತೊಟ್ಟಿಲು.

ಮೆರವಣಿಗೆ

ಅದೊಂದು ಭಾನುವಾರ. ಶಾಲೆಯ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದಿತ್ತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಶಿಕ್ಷಕರೂ ಯುವಕ ಯುವತಿಯರೂ ಊರಿನ ಹಿರಿಯರೂ ಸೇರಿದರು. ಬರುವುದು ತಡವಾಯಿತಲ್ಲ ಎಂದು ಹಂಪಣ್ಣನೂ ಓಡಿ ಬಂದನು. ಎಲ್ಲರೂ ಶಾಲೆಯ ಅಂಗಳದ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಸೇರಿದರು.

ಸಭೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಶಿಕ್ಷಕರು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಶಿಕ್ಷಕಿಯರು ಸಭೆ ಕರೆದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. "ಎಲ್ಲರೂ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು" ಎಂದು ಕೋರಿದರು. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕರು ಆಗಬೇಕಾದ ಸಿದ್ಧತೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಓದಿದರು. "ಇದರಂತೆ ಎಲ್ಲವೂ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲರೂ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಬೇಕು" ಎಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿದರು. ಹಂಪಣ್ಣ "ಆಯ್ತು ಸಾರ್" ಎಂದು ಕೂಗಿದನು.

ಶಿಕ್ಷಕರು ತಯಾರಿಸಿದ ಯೋಜನೆ, ಅವರ ಕಾಳಜಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಾಯಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಉತ್ಸುಕರಾದರು. ತಾವು ಯಾವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು? ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದರು. ಸಂಗಡಿಗರೊಂದಿಗೆ

ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಶುರು ಮಾಡಿದರು. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ಅನಂತರ ಮಾತುಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾದವು. ಆಗ ಊರಿನ ಹಿರಿಯರೊಬ್ಬರು "ಯಾರು ಯಾರು ಯಾವ ಯಾವ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತೀರಿ? ಹೇಳಿರಿ" ಎಂದರು.

ಕ್ರೀಡಾಮಂತ್ರಿ ಹಬೀಬ್ "ವಾದ್ಯದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ತರಗತಿಯವರು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ" ಎಂದನು. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಂತ್ರಿ ಡೀನಾ, "ನಮ್ಮ ತರಗತಿಯವರು ಘೋಷಣಾ ಫಲಕಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ" ಎಂದಳು.

ದೊಡ್ಡೇಶನು, 'ಕವಿಗಳ ಚಿತ್ರ ನಮ್ಮ ತರಗತಿಯವರದು' ಎಂದನು. 'ಹಾಡು ಮತ್ತು ನೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘದವರು ತಯಾರಾಗುತ್ತಾರೆ' ಎಂದಳು ಮಯೂರಿ. 'ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವೇಷಭೂಷಣಗಳನ್ನು ನಾವು ತೊಡಿಸುತ್ತೇವೆ' ಎಂದನು ಪಿಂಟೋ. 'ಆರತಿಯನ್ನು ನಾವು ಹಿಡಿಯುತ್ತೇವೆ' ಎಂದಳು ಉನ್ನತಿ. 'ಪೂರ್ಣಕುಂಭ ನಾವು ಹೊರುತ್ತೇವೆ' ಎಂದಳು ಡಾಲಿ. 'ಮಂಟಪದ ಅಲಂಕಾರ ನಮಗಿರಲಿ' ಎಂದರು ಯುವಕ ಸಂಘದವರು. 'ಕೋಲಾಟ ಮತ್ತು ಡೊಳ್ಳು ಕುಣಿತ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ' ಎಂದರು ಯುವತಿ ಮಂಡಲಿಯವರು. ಎಲ್ಲೆಡೆ ತೋರಣ ಹಾಕಿಸುವ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಉಪಾಹಾರ ಕೊಡಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಊರಿನ ಹಿರಿಯರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಶಿಕ್ಷಕರು ಯೋಜನೆಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಂಡರು. 'ನಾನೇನು ಮಾಡ್ಲಿ ಸಾರ್' ಎಂದು ಎದ್ದು ನಿಂತ ಹಂಪಣ್ಣ ಕೇಳಿದ. 'ಏ, ನೀ ನಮ್ಮ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೀಯಾ ಬ್ಯಾಂಡ್ ಬಾರಿಸೋಕೆ' ಎಂದನು ಹಬೀಬ್. ಹಂಪಣ್ಣನಿಗೆ ಖುಷಿಯಾಯಿತು. ಯೋಜನೆಯಂತೆ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳು ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿದ್ದವು. ಶಿಕ್ಷಕರು ಸಂತಸಗೊಂಡರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಂಡದ ಬಳಿಗೆ ತೆರಳಿ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

'ಮೊದಲ ತಂಡ ವಾದ್ಯದವರದ್ದು. ಹಬೀಬ್, ನಿಮ್ಮ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಜನರಿರಲಿ. ಬೇಸ್ ಡ್ರಂ ಮತ್ತು ಸೈಡ್ ಡ್ರಂ ಬಾರಿಸಲು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿರಲಿ. ತುತ್ತೂರಿ, ತಾಳ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಇಬ್ಬಿಬ್ಬರಿರಲಿ. ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ವಸ್ತ್ರ ಧರಿಸಿರಬೇಕು. ತುತ್ತೂರಿಯವರು ಮುಂದೆ ಇದ್ದು ಒಂದೊಂದೇ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಒಂದೇ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಸಾಗಬೇಕು. ಊರಿನ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನೃತ್ಯ ತಂಡದವರು ನೃತ್ಯ ಮಾಡುವಾಗ ವಾದ್ಯ ನುಡಿಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು' ಎಂದರು ಶಿಕ್ಷಕರು. ಹಬೀಬ್, 'ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲಿ ಸಾರ್' ಎಂದನು. ಹಂಪಣ್ಣ 'ನಾನು ಸೈಡ್ ಡ್ರಂ' ಎಂದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಕರು, 'ಆಯ್ತು. ಅದು ಹರಿದು ಹೋಗದಂತೆ ಬಾರಿಸು' ಎಂದರು. ಎಲ್ಲರೂ ನಕ್ಕರು.

"ಈಗ ಎರಡನೆಯ ಸಿದ್ಧತೆ. ಘೋಷಣಾ ಫಲಕಗಳು. ಹಾಂ! ಡೀನಾ, ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯವರಲ್ಲವೇ? ಎಂಟರಿಂದ ಹನ್ನೆರಡು ಜನರಿರಲಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಕೈಯಲ್ಲೂ ಒಂದೊಂದು ಫಲಕವಿರಲಿ. ಅವು ಎರಡು ಅಡಿ ಉದ್ದ ಒಂದು ಅಡಿ ಅಗಲ ಇರಲಿ. ಫಲಕಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾದ ರಟ್ಟಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸಿರಿ. ಕೋಲಿಗೆ ಭದ್ರವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಫಲಕಗಳು ಸಿದ್ಧವಾದ ಮೇಲೆ ಏನು ಬರೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ನೀವು ವಾದ್ಯದವರ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಉಡುಪು ಧರಿಸಿರಿ. ಹಾಗೆಯೇ ಅಲಂಕಾರವೂ ಕೂಡ ಇರಲಿ. ಆಗಬಹುದೆ?" ಎಂದರು ಶಿಕ್ಷಕರು. ಡಾಲಿ "ಆಗಲಿ ಸರ್" ಎಂದಳು. "ಸಾರ್, ಅವ್ರು ಹಾಕೋ ಡ್ರೆಸ್ಸೇ ನಾವು ಹಾಕಬೇಕಾ ಸಾರ್" ಎಂದನು ಹಂಪಣ್ಣ. "ಅಲ್ಲ ಕಣೋ, ಬಡಿಯುವವರಿಗೆ ಬೇರೆ" ಎಂದಳು ಸುಲೋಚನ. ಶಿಕ್ಷಕರು ಮುಗುಳ್ನಗುತ್ತ "ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇರಲಿ" ಎಂದರು.

ಹೀಗೆಯೇ ಶಿಕ್ಷಕರು ಆಯಾ ಸಿದ್ಧತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಅನಂತರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರು. ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಕೆಲವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತೂ ಮತ್ತೂ ವಿವರಣೆ ನೀಡಿದರು. ಹಂಪಣ್ಣ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲೂ ಮೂಗು ತೂರಿಸುವುದು ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಕಿಯರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಎರಡು ಭಾನುವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಅಭ್ಯಾಸ ನಡೆಸೋಣ ಎಂದರು. ಆಗಲೇ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧತೆಗಳ ಕುರಿತು ಉತ್ಸಾಹದಲ್ಲಿದ್ದರು.

ಯೋಜನೆಯಂತೆ ಎಲ್ಲವೂ ನಡೆಯಿತು. ನವೆಂಬರ್–೧ ಬಂದೇ ಬಿಟ್ಟಿತು! ಶಿಕ್ಷಕರ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಎಲ್ಲ ತಂಡದವರೂ ಮೆರವಣಿಗೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಬಂದರು. ಆದರೆ 'ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಎಲ್ಲಿ? ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾತೆ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಎಲ್ಲಿ?'–ಎಲ್ಲರೂ ಪರಸ್ಪರ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡರು. ನೋಡುನೋಡುತ್ತಿದಂತೆಯೇ ಮುಚ್ಚಿದ್ದ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಕೊಠಡಿಯ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಿತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಮೆಚ್ಚಿನ ಹಸೀನಾ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾತೆ ಭುವನೇಶ್ವರಿಯಾಗಿ ಕೊಠಡಿಯಿಂದ ಹೊರಬಂದು ರಥವೇರಿ ನಿಂತಳು! ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟಿತು. ಎಲ್ಲರೂ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾತೆ ಭುವನೇಶ್ವರಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ' ಎಂದರು. "ಎಂಥ ಅಪೂರ್ವ ದೃಶ್ಯ! ನೋಡಲು ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗಳು ಸಾಲವು. ಯಾವ ದಸರೆಗೂ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲ" ಎಂದು ಜನರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತೇ ಹೊರಡಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಅಬ್ಬಬ್ಬಾ! ಎಂದು ಬೆರಗಾದರು. ಹಂಪಣ್ಣನಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ತನ್ನನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ. ವಿವಿಧ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಡ್ ಬಾರಿಸಿದ. ಬೀಗುತ್ತಾ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದ.

ಭವ್ಯ ಮೆರವಣಿಗೆ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಸಾಗಿದೆ. ತಾಯಿ ಭುವನೇಶ್ವರಿಯ ಭವ್ಯತೆಗೆ ಜನರೆಲ್ಲ ಕೈ ಮುಗಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮನಸಾರೆ ನಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾಯಿ ನಗುತ್ತ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಹರಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.... ಮೆರವಣಿಗೆ ಸಾಗಿದೆ...... ಸಾಗಿದೆ... ಸಾಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ......

ಕ್ಷೇತ್ರ : ಆಲಿಸುವುದು.

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ : ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಯ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದು.

ಆಶಯ :

ನೂರಾರು ಕೈಗಳು ಸೇರಿದರೆ ಒಂದು ಮಹತ್ಕಾರ್ಯ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೊಟ್ಟಿಗೆ ಬೆರೆತಾಗ ನಾವು ಸಮಾಜಜೀವಿ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರಲು ಸದಾ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕು. ಹೊತ್ತ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಆ ಕಾರ್ಯ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ಮೂಲಕ ಅಳಿಲು ಸೇವೆಯ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯಿರಿ :

ತಡ–ನಿಧಾನ, ವಿಳಂಬ. ಸಲಹೆ– ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಆಲೋಚನೆ. ಸೂಚನೆ – ತಿಳಿಸುವಿಕೆ, ಸೂಚಿಸುವಿಕೆ. ಕೋರು–ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳು, ಬೇಡು. ಸಿದ್ಧತೆ–ತಯಾರು, ಸಜ್ಜು. ಪಟ್ಟಿ–ಯಾದಿ, ವಿವರಣೆಯ ಬರೆಹ. ನಿರ್ವಹಿಸು– ನಿಭಾಯಿಸು, ಪೂರೈಸು. ಅಲಂಕಾರ–ಸಿಂಗಾರ, ಸೊಗಸು. ಹಂಚಿಕೆ–ಹಂಚುವಿಕೆ, ಪಾಲು ಮಾಡುವಿಕೆ. ಬಡಿ–ಬಾರಿಸು, ಪೆಟ್ಟು ಹಾಕು. ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕು–ಚಲಿಸು, ನಡೆ. ಅನಿಸಿಕೆ– ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಅಭಿಮತ. ಭಂಗಿ– ಹಾವಭಾವ, ವಿನ್ಯಾಸ. ಬೀಗು– ಉಬ್ಬು, ಹೆಮ್ಮೆತಾಳು. ಭವ್ಯ–ವಿಜೃಂಭಣೆ, ವೈಭವ.

ವಿವರ ತಿಳಿಯಿರಿ :

ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ	: ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿ, ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ.
ಯೋಜನೆ	: ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ರೂಪುರೇಷೆಯ ಸಿದ್ಧತೆ.
ವಾದ್ಯ	: ಧ್ವನಿ ಮಾಡುವ ಉಪಕರಣಗಳು, ನುಡಿಸುವ ಸಾಧನ.
ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘ	: ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಸಮಿತಿ.
ಮೂಗು ತೂರಿಸುವುದು	: ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನಗತ್ಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳುವುದು.
ವೇಷಭೂಷಣ	: ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆಯ ಅಲಂಕಾರ.
ಪೂರ್ಣಕುಂಭ	: ಮಂಗಳ ಸೂಚಕವಾಗಿ ಬಳಸುವ ನೀರು ತುಂಬಿದ ಕೊಡ.
ಯುವತಿ ಮಂಡಲ	: ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ರಚಿಸಿದ ತರುಣಿಯರ ಸಂಘ.
ಪೂರ್ವಪ್ರದರ್ಶನ	: ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಿಗದಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ತೋರಿಸುವುದು.

ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ

ದ್ವಿರುಕ್ತಿ

ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ :

- ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತೂ ಮತ್ತೂ ವಿವರಣೆ ನೀಡಿದರು.
- ಷರೀಫನು ನಗುತ್ತ ನಗುತ್ತ ಮಾತನಾಡಿದನು.

ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ 'ಮತ್ತೂ', 'ನಗುತ್ತ' ಎಂಬ ಪದಗಳು ಎರಡೆರಡು ಬಾರಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು 'ದ್ವಿರುಕ್ತಿ' ಎನ್ನುವರು.

(ದ್ವಿ–ಎರಡು, ಉಕ್ತಿ–ಮಾತು)

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಒತ್ತುಕೊಡಲು ದ್ವಿರುಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ.

- ಇತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಬೇಗಬೇಗ ಬಾ.
- ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಕಲ್ಲುಗಳಿವೆ.

ಇಲ್ಲಿ 'ಬೇಗಬೇಗ', 'ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ' ಎಂಬ ಪದಗಳು ದ್ವಿರುಕ್ತಿಗಳಾಗಿವೆ.

ಜೋಡುನುಡಿ :

ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ :

- "ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವೇಷಭೂಷಣಗಳನ್ನು ನಾವು ತೊಡಿಸುತ್ತೇವೆ" ಎಂದನು ಪಿಂಟೋ.
- ಉಪವಾಸದ ರಾತ್ರಿ ಹಣ್ಣುಹಂಪಲು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ 'ವೇಷಭೂಷಣ', 'ಊಟೋಪಚಾರ' – ಈ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬೇರೆಬೇರೆ ಪದಗಳಿದ್ದು ಅವು ಜೊತೆಜೊತೆಯಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿವೆ. ಇವು ಜೋಡುನುಡಿಗಳು.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಾತುಗಳನ್ನು, ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮೆರುಗುಗೊಳಿಸಲು ಜೋಡುನುಡಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ.

- ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ನೋವುನಲಿವುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡರು.
- ಅವರು ಊರುಕೇರಿ ತಿರುಗಿ ಬಂದರು.

ಇಲ್ಲಿ 'ನೋವುನಲಿವು,' 'ಊರುಕೇರಿ' ಎಂಬ ಪದಗಳು ಜೋಡುನುಡಿಗಳಾಗಿವೆ.

ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ :

ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.

- ಹಂಪಣ್ಣನು ಸರಸರ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದನು.
- ಗಾಳಿಯು ಸುಯ್ಯನೆ ಬೀಸಿತು.

ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ 'ಸರಸರ,' 'ಸುಯ್ಯನೆ' ಈ ಪದಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಇವು ಧ್ವನಿವಿಶೇಷಣವನ್ನು ಅನುಕರಣ ಮಾಡಿದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಇವು ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯಗಳು.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಧ್ವನಿವಿಶೇಷಣಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಂತೆ ಪುನಃ ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ

- ಮಳೆಯ ಹನಿಗಳು ಪಟಪಟನೆ ಬಿದ್ದವು.
- ನೀರು ಜುಳುಜುಳು ಎಂದು ಹರಿಯಿತು.

ಇಲ್ಲಿ **'ಪಟಪಟನೆ', 'ಜುಳುಜುಳು'** ಎಂಬ ಪದಗಳು ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯಗಳಾಗಿವೆ.

ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

ಅ. ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರದ ಪದಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಹಬೀಬ್, ದೊಡ್ಡೇಶ, ರವಿ, ಹಂಪಣ್ಣ.

೨. ಕಲ್ಪನ, ಉನ್ನತಿ, ಡಾಲಿ, ಡೀನಾ

೩. ವಾದ್ಯ, ಘೋಷಣಾ ಫಲಕ, ನೃತ್ಯ, ಜಾತ್ರೆ

ಆ. ಪದಗಳ ಅರ್ಥ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಸಿದ್ಧತೆ ೨. ಅಲಂಕಾರ– ೩. ಖುಷಿ ೪. ರಾಶಿ

ಇ. ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಲ್ಲರೂ

೨. ಅದು ಆಯ್ತು ಬಾರಿಸು ಹೋಗದಂತೆ ಹರಿದು

೩. ಮತ್ತೂ ನೀಡಿದರು ಮತ್ತೂ ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿವರಣೆ

೪. ಭವ್ಯತೆಗೆ ತಾಯಿ ಜನರೆಲ್ಲ ಭುವನೇಶ್ವರಿಯ ಮುಗಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಕೈ

ಈ. ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯ ರಚಿಸಿರಿ.

೧. ಕಾಳಜಿ ೨. ಜವಾಬ್ದಾರಿ ೩. ಮೆರವಣಿಗೆ ೪. ಗ್ರಂಥಾಲಯ

ಉ. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಶಿಕ್ಷಕರು ಏನನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದರು?

೨. ಹಬೀಬ್ ಯಾವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡನು?

೩. ಉಪಾಹಾರ ಕೊಡಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಯಾರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡರು?

೪. ಶಿಕ್ಷಕರು ಏಕೆ ಸಂತಸಗೊಂಡರು?

೫. ಹಂಪಣ್ಣ ಹೇಗೆ ಬ್ಯಾಂಡ್ ಬಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು?

ಊ. ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಶಿಕ್ಷಕರು ಸಭೆ ಕರೆದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ?

೨. ಶಿಕ್ಷಕರು ವಾದ್ಯ ತಂಡದವರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಸೂಚನೆಗಳು ಯಾವುವು?

೩. ಭುವನೇಶ್ವರಿಯ ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜನರ ಮಾತುಗಳೇನು?

ಋ. ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜೋಡುನುಡಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ನಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರು.

೨. ಅಮ್ಮ ರಾತ್ರಿ ಹಗಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ.

೩. ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಿಧವಿಧವಾದ ಉಡುಗೆತೊಡುಗೆ ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಎ. ಸರಿಹೊಂದುವ ಬಿಡಿ ಪದಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಜೋಡುನುಡಿ ಸೇರಿಸಿರಿ.

ಆಟ, ತಿಂಡಿ, ಹೊರಗೆ, ದಿಕ್ಕು, ತೀರ್ಥ, ಪಕ್ಕ, ದೆಸೆ, ಒಳಗೆ, ಅಕ್ಕ, ಕೊಳ್ಳ, ಪಾಠ, ಹಳ್ಳ,

ಭಾಷಾಆಟಗಳು

ಅ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ. ಅದರಂತೆ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿ ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲೆ ಚಾರ್ಟ್ ತಯಾರಿಸಿರಿ.

೧. ೨೧ x ೨೦ಸೆ.ಮೀ. ಅಳತೆಯ ಬಿಳಿ ಹಾಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ. (ಎ೨-ಎ೩ ಸೈಜ್)

೨. ಸುತ್ತಲೂ ೧ ಸೆ.ಮೀ.ನಷ್ಟು ಜಾಗಬಿಟ್ಟು ಗೆರೆ (ಬಾರ್ಡರ್) ಹಾಕಿರಿ.

೩. ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗೆ ೫ಭಾಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಗೆರೆ ಎಳೆಯಿರಿ.

ಅಳತೆ : ಭಾಗ-೧ – ೨ಸೆ. ಮೀ.

ಭಾಗ-೨ – ೬ಸೆ.ಮೀ

ಭಾಗ-೩ – ೪ಸೆ.ಮೀ

ಭಾಗ-೪ – ೧೪ಸೆ.ಮೀ.

ಭಾಗ-೫ – ೨ಸೆ.ಮೀ.

೪. ಭಾಗ ೧ ರಲ್ಲಿ 'ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲೆ' ಎಂದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ

೫. ಭಾಗ ೨ ರಲ್ಲಿ 'ಸ್ವರಗಳು' ಎಂದು ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಬರೆದು ಕೆಳಗಡೆ ೧೩ ಸ್ವರಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೬. ಭಾಗ ೩ ರಲ್ಲಿ 'ಯೋಗವಾಹಗಳು' ಎಂದು ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಬರೆದು ಕೆಳಗೆ ೨ ಯೋಗವಾಹಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೭. ಭಾಗ ೪ ರಲ್ಲಿ 'ವ್ಯಂಜನಗಳು' ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಬರೆದು ಕೆಳಗೆ ಮೊದಲು ವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳನ್ನು, ಅನಂತರ ಅವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

೮. ಭಾಗ ೫ ರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಗುಂಪಿನ ಎಲ್ಲರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

೯. ಹಾಳೆಯನ್ನು ರಟ್ಟಿಗೆ ಅಂಟಿಸಿ , ದಾರ ಕಟ್ಟಿ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನೇತು ಹಾಕಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿರಿ.

೧೦. ಪ್ರತಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಬಣ್ಣದ ಪೆನ್ನನ್ನು ಬಳಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಯೋಜನೆ

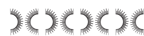
- ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭದ ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಆಲ್ಬಂ ತಯಾರಿಸಿರಿ
- ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪದಬಂಧಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿರಿ.

ಓದಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ :

- ಜಂಬೂಸವಾರಿಯ ಕುರಿತಾದ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಓದಿರಿ.
- ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಓದಿರಿ.
- ಹಿರಿಯರ ಮಾತಿನಂತೆ ನಡೆದು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕುರಿತು ಓದಿರಿ.

ಶುಭ ನುಡಿ :

- ಒಂದಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿರಿ, ಸಂಭ್ರಮವನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ.
- ನಾಯಕನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸು, ಅನಂತರ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳು.
- ಮಹತ್ಕಾರ್ಯದ ಸಾಧನೆಯ ಹಿಂದೆ ಪರಿಶ್ರಮವಿರುತ್ತದೆ.

ಗದ್ಯ ಪಾಠ–೩

ಗೆಳೆತನ

ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಟ್ಟವಾದ ಅರಣ್ಯವಿತ್ತು. ಅದರ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾದ ಒಂದು ಮಡುವಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ 'ಮಂಥರಕ' ಎಂಬ ಆಮೆ ವಾಸವಾಗಿತ್ತು. ಮಡುವಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಿಲದೊಳಗೆ 'ಹಿರಣ್ಯರೋಮ' ಎಂಬ ಮೂಷಿಕವು ಮನೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಹತ್ತಿರದ ಮರವೊಂದರಲ್ಲಿ 'ಲಘುಪತನಕ' ಎಂಬ ಕಾಗೆಯು ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಈ ಮೂವರು ಆತ್ಮೀಯ ಗೆಳೆಯರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರು ಪರಸ್ಪರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಅನ್ಯೋನ್ಯವಾಗಿದ್ದರು.

ಒಂದು ದಿನ ಮೂವರೂ ಮಡುವಿನ ದಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ 'ಚಿತ್ರಾಂಗ' ಎಂಬ ಸಾರಂಗವು ಓಡುತ್ತ ಬಂದಿತು! ಅದು ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ನೋಡುತ್ತ ನಡುಗುತ್ತ ನಿಂತಿತು. 'ಸಾರಂಗವು ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಗಾಬರಿಯಾಗಿದೆ!' ಎಂದು ಮೂವರು ಗೆಳೆಯರು ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡರು. ಲಘುಪತನಕವು 'ಯಾರೋ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಬರಲು ಭಯಗ್ರಸ್ತನಾಗಿರಬೇಕು' ಎಂದಿತು. ತಕ್ಷಣ ಅದು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಹೋಗಿ ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿತು. ಯಾರೂ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಕಾಗೆಯು ಸಾರಂಗದ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು, "ಏನಯ್ಯಾ! ಏಕಿಷ್ಟು ಗಾಬರಿಯಾಗಿರುವೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಚಿತ್ರಾಂಗವು "ನನ್ನನ್ನು ಬೇಡರು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದರು. ಓಡಿ ಓಡಿ ಬಳಲಿದ್ದೇನೆ. ಬಾಯಾರಿಕೆಯಿಂದ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆನು" ಎಂದಿತು. ಆಗ ಕಾಗೆಯು "ಇಲ್ಲಿ ಭಯವಿಲ್ಲ, ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಿಂದ ನೀರು

ಕುಡಿ" ಎಂದಿತು. ನೀರು ಕುಡಿದ ಚಿತ್ರಾಂಗಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು. ಚಿತ್ರಾಂಗವು ಲಘುಪತನಕನ ಸ್ನೇಹ ಬಯಸಿತು. ಮೂವರು ಗೆಳೆಯರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ನಾಲ್ವರೂ ಗೆಳೆಯರಾದರು ಹಾಗೂ ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಒಂದು ದಿನ ಚಿತ್ರಾಂಗವು ಆಹಾರ ಹುಡುಕುತ್ತ, ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಬೇಡರು ಒಡ್ಡಿದ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದಿತು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ಲಘುಪತನಕವು ಗಾಬರಿಗೊಂಡಿತು. ಕೂಡಲೇ ಹೋಗಿ ಮಂಥರಕ ಮತ್ತು ಹಿರಣ್ಯರೋಮನಿಗೆ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿತು. ಮೂರೂ ಬೇಗ ಬೇಗನೆ ಚಿತ್ರಾಂಗನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದವು. ಹಿರಣ್ಯರೋಮವು ಪಾಶವನ್ನು ಹರಿದು ಚಿತ್ರಾಂಗವನ್ನು ಬಂಧಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬೇಡನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟನು.

ಬೇಡನನ್ನು ಕಂಡು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಲು ಗಾಬರಿಯಾಯಿತು. ಲಘುಪತನಕ ಮರದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹಾರಿತು. ಹಿರಣ್ಯರೋಮ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಬಿಲವನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡಿತು. ಚಿತ್ರಾಂಗ ವೇಗವಾಗಿ ಓಡಿಹೋಯಿತು. ಆದರೆ ಮಂಥರಕನಿಗೆ ದಿಕ್ಕುತೋಚದಾಯಿತು. ತಕ್ಷಣ ದೇಹವನ್ನು ಸಂಕುಚಿತಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಬೇಡನು ತುಂಡಾಗಿದ್ದ ಬಲೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಬೆರಗಾದನು. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮುದುರಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಆಮೆ ಆತನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಬೇರೆ ಏನನ್ನೂ ಕಾಣದ ಬೇಡನು ಆಮೆಯನ್ನೂ ತುಂಡಾಗಿದ್ದ ಬಲೆಯನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟುಬಿಟ್ಟನು.

ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ಹಿರಣ್ಯರೋಮ, ಲಘುಪತನಕ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಾಂಗ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದರು. ಗೆಳೆಯನನ್ನು ಅಗಲಿ ದುಃಖಿತರಾದರು. 'ತನ್ನಿಂದಾಗಿಯೇ ಗೆಳೆಯ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದನು' ಎಂದು ಚಿತ್ರಾಂಗವು ಮರುಗಿತು. 'ಮಂಥರಕನಿಗಾದ ಗತಿ ನನಗಾಗಲಿ' ಎಂದು ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕಿತು. ಗೆಳೆಯರೆಲ್ಲರೂ ಬಹಳವಾಗಿ ಚಿಂತಿತರಾದರು. ಗೆಳೆಯನನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ರಕ್ಷಿಸಲೇಬೇಕೆಂದು ಚರ್ಚಿಸಿದವು. ಆಗ ಹಿರಣ್ಯರೋಮವು ಒಂದು ಉಪಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿತು. ಅದರಂತೆ ಲಘುಪತನಕ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಾಂಗ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಬಿಟ್ಟವು.

ಲಘುಪತನಕ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಾಂಗ ಬೇಡನಿಗಿಂತಲೂ ಮುಂದೆ ಹೋದವು. ಅಲ್ಲಿ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಾಂಗ ಸತ್ತಂತೆ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿತು. ಲಘುಪತನಕವು ಅದರ ಮೇಲೆ ಹಾರಾಡತೊಡಗಿತು. ಆ ಕಡೆಯೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಬೇಡನಿಗೆ ಈ ದೃಶ್ಯ ಕಂಡಿತು. ಸಾರಂಗವೊಂದು ಸತ್ತು ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂದು ಅತ್ಯಂತ ಮೋಹಿತನಾದನು. ಕೂಡಲೆ ಮಂಥರಕನನ್ನೂ, ಬಲೆಯನ್ನೂ ನೆಲಕ್ಕಿಳಿಸಿ ಜಿಂಕೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟನು.

ಬೇಡನ ಆಗಮನವನ್ನು ಕಂಡು ಲಘುಪತನಕವು ಕೂಡಲೆ ಮಂಥರಕನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು, 'ಬೇಗನೆ ಮಡುವನ್ನು ಸೇರಿಕೋ' ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಗೆಳೆಯನ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮಂಥರಕವು ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡುವೆನೆಂದಿತು. ತಕ್ಷಣ ಹೊರಟು ಬಹುಬೇಗನೆ ಮಡುವನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡಿತು. ಇತ್ತ ಬೇಡನು ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಚಿತ್ರಾಂಗನು ಎದ್ದು ಓಡಿಹೋಯಿತು. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ಕಂಡ ಬೇಡನು ತಳಮಳಗೊಂಡು ಇದೇನೋ ಒಂದು ಉತ್ಪಾತವಿರಬೇಕೆಂದು ಹೆದರಿ ಬಲೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿ ಹೋದನು.

ಇತ್ತ ನಾಲ್ವರು ಗೆಳೆಯರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಆನಂದಾಶ್ರುವನ್ನು ಸುರಿಸಿದರು. ಒಬ್ಬರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದರು. ಜೀವ ಉಳಿದಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂತೋಷಗೊಂಡರು. ಆನಂದದಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಕುಣಿದಾಡಿದರು.

–ದುರ್ಗಸಿಂಹನ 'ಪಂಚತಂತ್ರ'

ಕ್ಷೇತ್ರ : ಬರೆಯುವುದು

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ: ಆಲಿಸಿದ ಮತ್ತು ಓದಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು.

ಆಶಯ :

ಬಾಳು ಸಂತೋಷವಾಗಿರಲು ಆಪ್ತರು, ಬಂಧುಗಳು, ಗೆಳೆಯರು ಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲೂ ಗೆಳೆಯರು ಎಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ಜೊತೆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಷ್ಟಸುಖಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಜೀವದ ಹಂಗು ತೊರೆದು ಗೆಳೆಯರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಗೆಳೆಯರನ್ನು ಹೊಂದಿದವರೇ ಧನ್ಯರು. ಗೆಳೆತನ, ಅದರ ಮಹತ್ವ, ಪರಸ್ಪರರ ಪ್ರೀತಿ, ಹೊಂದಾಣಿಕೆ, ಸಹಾಯ ಹಸ್ತ ಇವುಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಲುಮುಖ್ಯ. ಒಳ್ಳೆಯ ಗೆಳೆಯರನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡುವುದು ಇಲ್ಲಿನ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

ಕವಿ ಕೃತಿ ಪರಿಚಯ:

ಕವಿ : ದುರ್ಗಸಿಂಹನು 'ಕನ್ನಡ ಪಂಚತಂತ್ರ' ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈತನ ಕಾಲ ಸುಮಾರು ೧೦೩೧. ಈತನು ಚಾಲುಕ್ಯ ದೊರೆ ಜಗದೇಕಮಲ್ಲನಲ್ಲಿ ದಂಡನಾಯಕ ಮತ್ತು ಸಂಧಿವಿಗ್ರಹಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಈತನ ಜನ್ಮಸ್ಥಳ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಸಯ್ಯಡಿಯ ಅಗ್ರಹಾರ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಈತನ ತಂದೆ ಈಶ್ವರಾರ್ಯ, ತಾಯಿ ದೇವಕಬ್ಬೆ, ಗುರು ಮಹಾಯೋಗಿ ಶಂಕರಭಟ್ಟ.

ಕೃತಿ : ಪಂಚತಂತ್ರ ಕೃತಿಗೆ ವಸುಭಾಗ ಭಟ್ಟ ಎಂಬ ಕವಿಯು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಪಂಚತಂತ್ರವು ಆಕರವಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದು ಕಥನ ಕಾವ್ಯ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಥೆಗಳು ಸೊಗಸಾಗಿ ಮೇಳೈಸಿವೆ. ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆಯು ಕೃತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯಿರಿ :

ದಟ್ಟವಾದ–ಒತ್ತೊತ್ತಾದ, ಸಾಂದ್ರವಾದ. ಬಿಲ–ರಂಧ್ರ, ತೂಬು. ಮೂಷಿಕ–ಇಲಿ. ಆತ್ಮೀಯ– ಆಪ್ತ, ಹತ್ತಿರದ. ಅನ್ಯೋನ್ಯ– ಪರಸ್ಪರ. ದಡ–ತೀರ, ತಟ. ಬೆನ್ನಟ್ಟು–ಬೆನ್ನುಹತ್ತು, ಹಿಂಬಾಲಿಸು. ಭಯಗ್ರಸ್ತ–ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ, ಅಂಜಿದ. ಬೇಡ–ಬೇಟೆಗಾರ, ಕಿರಾತ. ನಿಶ್ಚಿಂತೆ– ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲದೆ, ನಿರುಂಬಳ. ಸಂಚರಿಸು–ತಿರುಗಾಡು, ಸುಳಿದಾಡು. ಆಕಸ್ಮಿಕ–ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ. ಒಡ್ಡು–ಚಾಚು, ಹಾಸು. ಸಿಕ್ಕಿಬೀಳು–ಸೆರೆಯಾಗು, ಬಂಧನವಾಗು. ಪಾಶ–ಬಲೆ, ಬಂಧನ. ಅಗಲು–ದೂರವಾಗು. ಸಿಲುಕು–ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳು, ಸೆರೆಯಾಗು. ಗತಿ–ಪಾಡು, ಅವಸ್ಥೆ. ಸೂಚಿಸು–ಹೇಳು, ತಿಳಿಸು. ದೃಶ್ಯ–ನೋಟ. ಆಗಮನ–ಬರುವುದು. ಉತ್ಪಾತ– ಆಕಸ್ಮಿಕ ಘಟನೆ, ಅಪಶಕುನ. ಪ್ರಶಂಸಿಸು–ಹೊಗಳು, ಕೊಂಡಾಡು.

ವಿವರ ತಿಳಿಯಿರಿ :

ಮಡು : ನದಿ–ತೋಡು ಮುಂತಾದವುಗಳ ಆಳವಾದ ನೀರಿರುವ ಪ್ರದೇಶ

ಸಾರಂಗ : ಕೊಂಬಿರುವ ಜಿಂಕೆ.

ಬಂಧಮುಕ್ತಗೊಳಿಸು : ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸು, ಪಾರುಮಾಡು.

ಸಂಕುಚಿತಗೊಳ್ಳು : ಮುದುಡಿಕೊಳ್ಳು, ಕುಗ್ಗಿಕೊಳ್ಳು.

ಮೋಹಿತನಾಗು : ಆಕರ್ಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗು, ಮರುಳಾಗು.

ಆನಂದಾಶ್ರು : ಹೆಚ್ಚು ಸಂತೋಷವಾದಾಗ ಬರುವ ಕಣ್ಣೀರು.

ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ

ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ :

೧. ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಟ್ಟವಾದ ಅರಣ್ಯವಿತ್ತು.

೨. ಲಘುಪತನಕ ಮರದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹಾರಿತು.

ಇಲ್ಲಿ ವಾಕ್ಯದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆ (.) ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು 'ಬಿಂದು' ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದು ವಾಕ್ಯದ ಪೂರ್ಣಾರ್ಥ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ವಾಕ್ಯದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

೩. ತಾಯಿಗಿಂತ ಬಂಧುವಿಲ್ಲ; ಉಪ್ಪಿಗಿಂತ ರುಚಿಯಿಲ್ಲ.

೪. ಅಷ್ಟು ಸಾಕು; ಮುಂದಿನದು ನನಗೆ ಬಿಡು.

ಇಲ್ಲಿ ವಾಕ್ಯದ ನಡುವೆ 'ಅರ್ಧವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆ' (;) ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಪ್ರಧಾನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಉಪವಾಕ್ಯಗಳ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

೫. ಮಂಥರಕ, ಹಿರಣ್ಯರೋಮ, ಲಘುಪತನಕ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಾಂಗ ನಾಲ್ವರು ಗೆಳೆಯರು.

೬. ಬೇಡನು ಕೂಡಲೆ ಮಂಥರಕನನ್ನೂ, ಬಲೆಯನ್ನೂ ನೆಲಕ್ಕಿಳಿಸಿ ಹೊರಟನು.

ಇಲ್ಲಿ ವಾಕ್ಯದ ನಡುನಡುವೆ ಅಲ್ಪವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆ (,) ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಂಬೋಧನೆಯ ಮುಂದೆ, ಕರ್ತೃ, ಕರ್ಮ, ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷಣಗಳು ಬಂದಾಗ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಕೊನೆಯ ಪದವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಪದಗಳ ಮುಂದೆ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

೭. ನೀನು ಏಕೆ ಓಡೋಡಿ ಬಂದೆ?

೮. ಯಾರಿವರು? ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದರು?

ಇಲ್ಲಿ ವಾಕ್ಯದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ 'ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ಚಿಹ್ನೆ' (?) ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪದ ಅಥವಾ ವಾಕ್ಯದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

೯. ಅಬ್ಬಾ! ಎಂಥ ಸೊಗಸಾದ ಹಾಡು!

೧೦. ಆಹಾ! ಎಂಥ ಸುಂದರ ದೃಶ್ಯ!

ಇಲ್ಲಿರುವ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಭಾವಸೂಚಕ ಚಿಹ್ನೆ' (!) ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು 'ಆಶ್ಚರ್ಯಸೂಚಕ ಚಿಹ್ನೆ' ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಓದಲು, ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ತಿಳಿಯೋಣ.

ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

ಅ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮೂರು ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಕಾಗೆಯು ______________ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತ್ತು. (ಮನೆ, ಗೂಡು, ಗುಡಿಸಲು)

೨. ನಾಲ್ವರು ಗೆಳೆಯರು ಸುಖವಾಗಿ ___________ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. (ಜೀವನ, ಆಟ, ಚಳುವಳಿ)

೩. ಮುದುರಿಕೊಂಡಿದ್ದ _________ ಬೇಡನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಿತು. (ಇಲಿ, ಆಮೆ, ಜಿಂಕೆ)

೪. ಒಬ್ಬರ ಸಹಾಯವನ್ನು _________ ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದರು. (ಎಲ್ಲರೂ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು, ಮತ್ತೊಬ್ಬರು)

ಆ. ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿ, ತಪ್ಪು ಗುರುತಿಸಿರಿ.

೧. ಚಿತ್ರಾಂಗ ಎಂಬ ಆಮೆಯು ಓಡುತ್ತ ಬಂದಿತು.

೨. ಬೇಡನನ್ನು ಕಂಡು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಲು ಸಂತೋಷವಾಯಿತು.

೩. ಸತ್ತುಬಿದ್ದ ಸಾರಂಗವನ್ನು ನೋಡಿ ಬೇಡನು ಮೋಹಿತನಾದನು.

೪. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಾಕ್ಷಿ ಮನುಷ್ಯರ ಅಂತರಂಗವಾಣಿ.

ಇ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದವರ ಹೆಸರು ಬರೆಯಿರಿ.

೧. "ಏನಯ್ಯಾ! ಏಕಿಷ್ಟು ಗಾಬರಿಯಾಗಿರುವೆ?"

೨. "ಇಲ್ಲಿ ಭಯವಿಲ್ಲ ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಿಂದ ನೀರು ಕುಡಿ"

೩. "ಮಂಥರಕನಿಗಾದ ಗತಿ ನನಗಾಗಲಿ"

೪. "ಬೇಗನೆ ಮಡುವನ್ನು ಸೇರಿಕೋ"

ಈ. ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸ್ವಂತವಾಕ್ಯ ರಚಿಸಿರಿ.

೧. ಕಷ್ಟಸುಖ ೨. ಸಂಚರಿಸು ೩. ಆನಂದಾಶ್ರು ೪. ದೃಶ್ಯ

ಉ. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಮೂಷಿಕವು ಎಲ್ಲಿ ಮನೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿತ್ತು?

೨. ಕಾಗೆಯು ಸಾರಂಗವನ್ನು ಏನೆಂದು ಕೇಳಿತು?

೩. ಹಿರಣ್ಯರೋಮನು ಚಿತ್ರಾಂಗನನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಂಧಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿದನು?

೪. ಮಂಥರಕವು ಯಾರ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡಿತು?

೫. ಚಿತ್ರಾಂಗನು ಏಕೆ ಮರುಗಿದನು?

ಊ. ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿರಿ.

೧. "ಓಡಿಓಡಿ ಬಳಲಿದ್ದೇನೆ"

೨. "ಬೇಗನೆ ಮಡುವನ್ನು ಸೇರಿಕೋ"

ಋ. ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಲೇಖನಚಿಹ್ನೆ ಬಳಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಸ್ವಾಮಿ ತಕ್ಕೊಳ್ಳಿ ನಿಮ್ಮ ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯ ಎಂದು ಕೈ ಚಾಚಿದನು.

೨. ಮಂಥರಕ ಹಿರಣ್ಯರೋಮ ಲಘುಪತನಕ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಾಂಗ ಗೆಳೆಯರು

೩. ಏಳಿಎದ್ದೇಳಿ ಗುರಿಮುಟ್ಟುವ ತನಕ ನಿಲ್ಲದಿರಿ ಎಂದು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಕರೆ ನೀಡಿದರು

ಎ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಳಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಎರಡೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರಿ.

ಪೂರ್ಣವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆ:

ಅಲ್ಪವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆ:

ಭಾಷಾಆಟ

ದಾಳದಾಟ

- ಒಂದು ದಾಳ ತಯಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರ ಒಂದೊಂದು ಬದಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಲೇಖನಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
- ಸ್ಪರ್ಧಾಳುಗಳು ಎದುರು–ಬದುರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲಿ.
- ಮೊದಲಿನ ಗುಂಪಿನ ಒಬ್ಬರು ದಾಳವನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಚಿಮ್ಮಿರಿ. ಅದು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಎದುರಿನವರು ಒಂದು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ೧೦ ಅಂಕಗಳು.

➢ ಅನಂತರ ಎರಡನೆಯ ತಂಡದವರು ದಾಳ ಹಾಕಬೇಕು. ಮೊದಲನೆಯ ತಂಡದವರು ವಾಕ್ಯ ಹೇಳಬೇಕು. ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ೧೦ ಅಂಕಗಳು.

➢ ಹೀಗೆಯೇ ಆಡುತ್ತ ಆಟ ಮುಂದುವರೆಸಬೇಕು. ಹತ್ತು ಹತ್ತುಬಾರಿ ದಾಳ ಹಾಕಿದ ಅನಂತರ ಯಾವ ತಂಡದವರು ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕ ಗಳಿಸಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರು ವಿಜಯಶಾಲಿಗಳು.

ಯೋಜನೆ

➢ ವಿವಿಧ ಲೇಖನಚಿಹ್ನೆಗಳು ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವ ವಾಕ್ಯ ಇಲ್ಲವೇ ಗದ್ಯಭಾಗ/ ಚುಟುಕುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪುಸ್ತಕ ತಯಾರಿಸಿರಿ.

➢ ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ರಂಗೋಲಿ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸಿರಿ.

ಓದಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ :

೧. ಪಂಚತಂತ್ರದ ಇತರ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಓದಿರಿ.

೨. ಮಕ್ಕಳ ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಓದಿರಿ.

೩. ಸಂಭಾಷಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.

ಶುಭ ನುಡಿ :

೧. ಒಳ್ಳೆಯ ಗೆಳೆಯರು ಎರಡನೆಯ ಜೀವ ಇದ್ದಹಾಗೆ.

೨. ಗುಣ ನೋಡಿ ಗೆಳೆತನ ಮಾಡು.

೩. ಒಳ್ಳೆಯ ಗೆಳೆಯರನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸು. ನಿನ್ನ ಜೀವನ ಸದಾ ಹಸಿರಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪೂರಕ ಪಾಠ –

ನಾನಿಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ

ಅಂಕಿತಾ ಮತ್ತು ರಚನಾ ಸಹಪಾಠಿಗಳು. ಆಟಪಾಠ, ಊಟ–ಉಪಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಜೊತೆಯಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೊಂದು ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಊಟ ಮುಗಿದ ಅನಂತರ ಸೂಚನಾ ಫಲಕವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸೂಚನೆಯೊಂದು ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಮಕ್ಕಳ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಆಚರಿಸುವ ವಿಷಯ. ಚಾಚಾ ನೆಹರು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಭಾಗವಹಿಸುವವರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಗೆಳತಿಯರಿಬ್ಬರೂ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರು. ಕೂಡಲೇ ಗುರುಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. "ನೆಹರೂರವರ ಕುರಿತಾದ ಪುಸ್ತಕ ಬೇಕಿತ್ತು ಗುರುಗಳೆ" ಎಂದು ರಾಗ ಎಳೆದಳು ಅಂಕಿತಾ. "ಅದಕ್ಕೇನಂತೆ. ಶಾಲಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ" ಎಂದರು ಗುರುಗಳು.

ಇಬ್ಬರೂ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೋದರು. ಕಪಾಟುಗಳಲ್ಲಿ ರಾಶಿ ರಾಶಿ ಪುಸ್ತಕಗಳಿದ್ದವು. ಇಬ್ಬರೂ ಹುಡುಕಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಎಷ್ಟು ತಡಕಾಡಿದರೂ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪುಸ್ತಕ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ತರಗತಿ ಪ್ರಾರಂಭದ ಸಮಯವಾಯಿತು. ಮುಖ ಸಪ್ಪಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗುರುಗಳ ಬಳಿಗೆ ಹೋದರು. “ಸರ್ ಆ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹುಡುಕಿದರೂ ಪುಸ್ತಕ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು ರಚನಾ. ಗುರುಗಳು ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಯೋಚಿಸಿ “ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯವರೆಲ್ಲರೂ ನಾಳೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ೯-೦೦ ಗಂಟೆಗೆ ಬನ್ನಿರಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೆಲ್ಲ ಬಂದರು. ಗುರುಗಳು ಮಾತು ಆರಂಭಿಸಿದರು. “ಮಕ್ಕಳೆ, ಶಾಲಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿಲ್ಲ. ಗ್ರಂಥಾಲಯವನ್ನು ಬೇರೆ ಕೊಠಡಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವಾಗ ಮಿಶ್ರವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿವೆ. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಪುಸ್ತಕ ಕೈಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನೆ ಈ ಅನುಭವ ಅಂಕಿತಾ ಮತ್ತು ರಚನಾರಿಗೂ ಆಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ, ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡೋಣವೇ?” ಎಂದರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೆಲ್ಲರು “ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲಿ ಸರ್” ಎಂದರು.

ಗುರುಗಳು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ಪ್ರಹಸನ, ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆ, ಪ್ರವಾಸಕಥನ, ನಾಟಕ, ಪ್ರಬಂಧ, ಕಾವ್ಯ ಹೀಗೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು. ಒಂದೊಂದು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು-ನಾಲ್ಕು ಜನರಿದ್ದರು. ಗುರುಗಳು ಪುಸ್ತಕದ ರಾಶಿಯನ್ನು ಕಪಾಟಿನಿಂದ ಎಳೆದೆಳೆದು ಕೆಳಗೆ ಹಾಕಿಸಿದರು.

ಗುರುಗಳು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಒಂದೊಂದೇ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದರು. ಆ ಪುಸ್ತಕವು ಯಾವ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಕತೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ಕವನ, ನಾಟಕ...... ಗುರುಗಳು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕಿ ಆಯಾ ಗುಂಪಿಗೆ ರವಾನಿಸಿದರು.

ಪ್ರತಿ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಪುಸ್ತಕದ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ, ಹೆಸರು, ಲೇಖಕರ ಹೆಸರು, ಬೆಲೆ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಹಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಪುಸ್ತಕದ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಎರಡು ಬದಿಗೂ ಬರೆಯತೊಡಗಿದರು. ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕಪಾಟಿನಲ್ಲಿ ಆಯಾ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿದರು. ನಾಲ್ಕೈದು ಗಂಟೆಗಳ ನಿರಂತರ ಕೆಲಸದಿಂದ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಹೊಸರೂಪ ಪಡೆಯಿತು. ಈಗ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಹುಡುಕಿ ಸುಸ್ತಾಗುವ ಪ್ರಮೇಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪುಸ್ತಕವೂ ಓದುಗರನ್ನು 'ನಾನಿಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ' 'ನಾನಿಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ' ಎಂದು ಕೂಗಿ ಕರೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

I. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ :

೧ ಪುಸ್ತಕ ಯಾವ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಯಾರು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು?

೨ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಗಿತ್ತು?

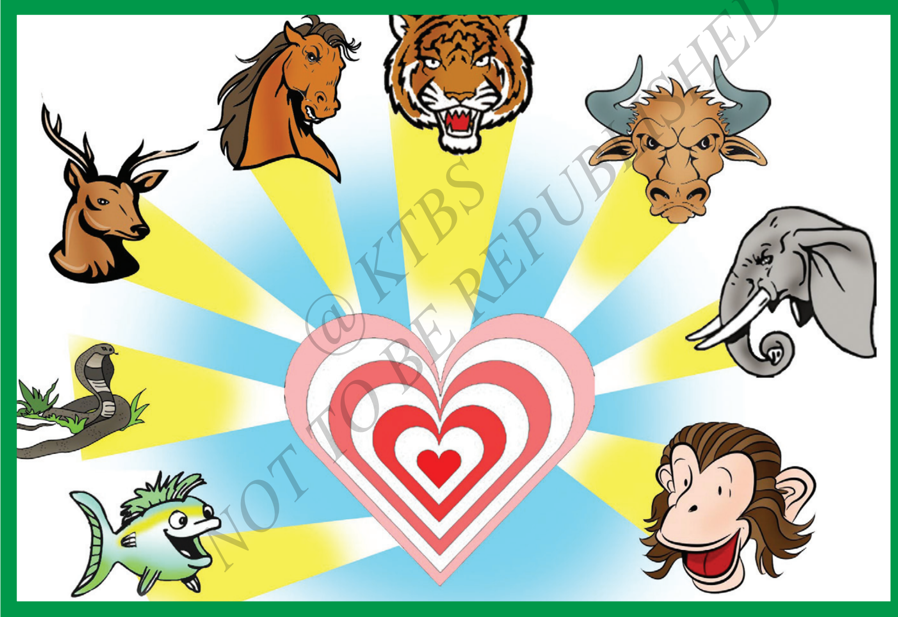
೩ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು?

೪ ಪ್ರತಿ ಪುಸ್ತಕವು ಏನೆಂದು ಕೂಗಿ ಕರೆಯುತ್ತಿತ್ತು?

೫ ಅಂಕಿತಾ ಮತ್ತು ರಚನಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು?

ಹೃದಯ ವಚನಗಳು

ಒಂಬತ್ತು ತಡವೆ ಉಪಕರಿಸಿ ಒಮ್ಮೆ ತಪ್ಪಲು, ಮೊದಲಿನೆಲ್ಲವ ಮರೆವರಯ್ಯ
ಹತ್ತು ಬಾರಿ ಮೆಚ್ಚಿ ಮತ್ತೊಂದು ಬಾರಿ ಟೀಕಿಸಲು, ಕೆರಳಿ ಜರೆವರಯ್ಯ
ಸ್ತುತಿಗೆ ತಲೆಯೊಲೆಯಿಸಿ ನಲಿದೊಲಿವುದಯ್ಯ ಲೋಕ
ಓಲೈಕೆಯ ಚಾಳಿಯ ದೂರೀಕರಿಸಯ್ಯ ಸ್ತೋತ್ರಾತೀತ ಹೃದಯೇಶ ಸೋಮೇಶಾ॥

ನೆಗೆವ ಹಲ್ಲೆಯಾಗುವುದೊಮ್ಮೆ ಮೊರೆವ ಹುಲಿಯಾಗುವುದೊಮ್ಮೆ
ಕೆನೆದು ಕುಪ್ಪಳಿಸುವ ಕುದುರೆಯಾಗುವುದೊಮ್ಮೆ
ಗಂಭೀರಗತಿಯ ಗಜವಾಗುವುದೊಮ್ಮೆ
ಗುಟುರುವ ಗೂಳಿಯಾಗುವುದೊಮ್ಮೆ ಚಪಲತೆಯ ಕೋತಿಯಾಗುವುದೊಮ್ಮೆ
ನಂಜಿನ ನಾಗವಾಗುವುದೊಮ್ಮೆ ನೀರೊಳಗೆ ನಿರಾಳವಿಹ ಮೀನಾಗುವುದೊಮ್ಮೆ
ಹೃದಯಕೆನಿತು ರೂಪಗಳೊ ಈ ಹದನವ ನೀನೆ ಬಲ್ಲೆ
ಬಹುರೂಪಿ ಹೃದಯೇಶ ಸೋಮೇಶಾ॥

ಎನಿತು ಭಾಷೆಗಳ ಕಲಿತಡೇನು ಹೃದಯದ ಭಾಷೆ ಕಲಿಯದನ್ನಕ?
ಎನಿತು ನುಡಿ ಸಡಗರ ತೋರ್ದಡೇನು ಎದೆಯ ಮಿಡಿತವರಿಯದನ್ನಕ?
ಎನಿತು ಶೋಧನೆಗೈದಡೇನು ಹೃದಯ ಶೋಧನೆಗೈಯದನ್ನಕ?
ಎನಿತು ಸಾಧನೆಗೈದಡೇನು ಹೃದಯದ ಬೆಸುಗೆ ಸಾಧಿತವಾಗದನ್ನಕ?
ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಜೀವಭಾವದಾತ ನೀನೆ ಕಾಣ ಹೃದಯೇಶ ಸೋಮೇಶಾ॥

–ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ.

ಕ್ಷೇತ್ರ ; ಓದುವುದು

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ: ಓದಿದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚಿಸಿ ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದು.

ಆಶಯ :

ಹೃದಯವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತರ್ಕಕ್ಕೆ ಒಡ್ಡಿದರೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ಬಗೆಯಾಗಿ ಅದನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೃದಯವಂತಿಕೆ ಕೇವಲ ಮಾನವರಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲ, ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇರುತ್ತವೆ. ಹೃದಯವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪುಟ್ಟ ಪ್ರಯತ್ನವೊಂದು ಈ ಆಧುನಿಕ ವಚನಗಳಲ್ಲಿವೆ.

ಕವಿ ಪರಿಚಯ :

ಡಾ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಅವರು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಡ್ಕದಲ್ಲಿ ೨೭-೦೯-೧೯೩೫ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಬಗೆಗೆ ಆಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಅರವತ್ತಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಣ್ಣಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ವಿಮರ್ಶೆ, ನಾಟಕಗಳು ಇವರ ಆಡುಂಬೊಲ, ಉಪ್ಪುಗಾಳಿ, ಹೃದಯ ವಚನಗಳು, ತಂಬಿಲ, ರಂಗಿತ ಇತ್ಯಾದಿ ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜಾನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಶ್ರೀಯುತರು ಫಿನ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಕಲೆವಾಲವನ್ನು ತುಳುವಿಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಲೆಗಳು, ರುದ್ರಶಿಲೆ ಸಾಕ್ಷಿ, ವನಮಾಲೆ, ಭಗವತಿ ಆರಾಧನೆ, ಮೋಯ ಮಲಯಾಳಿ ನಿಘಂಟು ಮುಂತಾದವು ಅವರ ಮಹತ್ತರ ಕೃತಿಗಳು. ಪುತ್ತೂರು ವಿವೇಕಾನಂದ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ನಿವೃತ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಹಾಗೂ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಭಾಜನರಾದ ಶ್ರೀಯುತರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯೂ ಲಭಿಸಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ವಚನವನ್ನು ಅಮೃತಸೋಮೇಶ್ವರ ಅವರ 'ಹೃದಯ ವಚನಗಳು' ಎಂಬ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯಿರಿ:–

ತಡವೆ–ಬಾರಿ, ಸಲ. ಉಪಕರಿಸು–ಉಪಕಾರ ಮಾಡು, ನೆರವು ನೀಡು. ಜರೆ– ನಿಂದಿಸು, ಬಯ್ಯು. ಸ್ತುತಿ–ಹೊಗಳಿಕೆ. ಒಲ್ಲೈಸು–ಮೆಚ್ಚಿಸು. ಚಾಳಿ–ನಡವಳಿಕೆ, ವರ್ತನೆ. ಹುಲ್ಲೆ–ಜಿಂಕೆ, ಚಿಗರೆ. ಮೊರೆವ–ಗರ್ಜಿಸುವ, ಕುಪ್ಪಳಿಸು–ಹಾರು, ಜಿಗಿಯು. ಗಜ–ಆನೆ. ಗುಟುರು–ಹೂಂಕರಿಸು, ಜೋರಾಗಿ ಧ್ವನಿ ಮಾಡು. ನಂಜು–ವಿಷ. ನಿರಾಳ–ಶಾಂತಿ, ನೆಮ್ಮದಿ. ಹದನ–ರೀತಿ. ಎನಿತು–ಎಷ್ಟು. ಮಿಡಿತ–ಬಡಿತ, ಸ್ಪಂದನ. ಬೆಸುಗೆ–ಹೊಂದಿಕೆ, ಜೋಡಣೆ. ಸಾಧಿತ–ಸಾಧಿಸಿದ, ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದ. ದಾತ–ಒಡೆಯ, ಸ್ವಾಮಿ.

ವಿವರ ತಿಳಿಯಿರಿ:–

- ಸ್ತೋತ್ರಾತೀತ :– ಹೊಗಳಿಕೆಗೆ ನಿಲುಕದ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಗದ.
- ಬಹುರೂಪಿ :– ಹಲವು ರೂಪಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾತ.
- ವಚನ :– ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದ ಶಿವಶರಣರು ರಚಿಸಿದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ; ಆಧುನಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಅಂತಹ ವಚನಗಳು ರಚನೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ.

ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ

ನಾವು ಹಿಂದಿನ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯೋಣ.

ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ :

೧. ನೌಕಾಸೇನೆ :– ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಸೇನೆ ಭೂಸೇನೆಯಷ್ಟೇ ಹಳೆಯದು. ಜಲಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ವೈರಿಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ನೌಕಾಸೇನೆ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ವಾಕ್ಯದ ಶಿರೋನಾಮೆಯ ಅನಂತರ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಚಿಹ್ನೆ (:–) ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ವಿವರಣೆ ಇಂತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಚಿಹ್ನೆ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

೨. ಒಂದು ಬಿಲದೊಳಗೆ 'ಹಿರಣ್ಯರೋಮ' ಎಂಬ ಮೂಷಿಕವು ಮನೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿತ್ತು.

ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಹಿರಣ್ಯರೋಮ' ಈ ಪದಕ್ಕೆ ವಾಕ್ಯವೇಷ್ಟನ ಚಿಹ್ನೆ (' ') ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಪಾರಿಭಾಷಿಕ/ಪ್ರಧಾನ/ವಿಶಿಷ್ಟ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

೩. "ಸ್ವಾಮಿ, ನನಗೆ ಅದೃಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ನನ್ನ ಹೃದಯ ಅವನಿಗಾಗಿ ಮಿಡಿಯುತ್ತಿದೆ. ಗಂಧರ್ವಸೇನ ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಕತ್ತೆ" ಎಂದು ಮಡಿವಾಳ್ತಿ ಬೊಬ್ಬಿಟ್ಟು ಅತ್ತಳು.

ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉದ್ಧರಣ ಚಿಹ್ನೆ (" ") ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಹೇಳುವಾಗ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

೪. ನರಿಯು ಕೊಕ್ಕರೆ(ನೀರುಹಕ್ಕಿ)ಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಹೊಂಚು ಹಾಕಿತು.

ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಆವರಣ ಚಿಹ್ನೆ (   ) ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು, ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

ಅ. ಪದಗಳ ಅರ್ಥ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಉಪಕರಿಸು ೨. ಮೊರೆವ ೩. ನಿರಾಳ ೪. ಸಾಧಿತ ೫. ಬಹುರೂಪಿ

ಆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಚನವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿರಿ:

೧. ಎನಿತು ಭಾಷೆಗಳ ______________________________

______________________________ಮಿಡಿತವರಿಯದನ್ನಕ?

____

____________________ಹೃದಯೇಶ ಸೋಮೇಶಾ.

ಇ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಯಾವ ಚಾಳಿಯನ್ನು ದೂರವಿಡಿ ಎಂದು ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ?

೨. ಹೃದಯದ ಬೆಸುಗೆ ಸಾಧಿತವಾಗುವುದು ಯಾವಾಗ?

೩. ಅಂಕಿತನಾಮವು ವಚನದ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ?

೪. ನಾವು ಮೊದಲು ಯಾವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು?

೫. ಜನ ಕೆರಳಿ ಜರೆಯುವುದು ಯಾವಾಗ?

ಈ. ಈ ವಚನವನ್ನು ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡಿರಿ.

ಒಂಬತ್ತು ತಡವೆ ....

....ಹೃದಯೇಶ ಸೋಮೇಶಾ॥

ಉ. ಕೆಳಗಿನ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅದರ ಹೆಸರು ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ; ೨. '.....' ೩. (.......) ೪. "......" ೫. !

ಭಾಷಾ ಆಟ.

ಅ. ಕೆಳಗಿನ ಅಕ್ಷರವೃಂದದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಜನ ವಚನಕಾರರು ಅಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಹೆಸರನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಇಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಬ	ಸಿ	ದ್ದ	ಯ್ಯ	ಮಾ	ಕ	ಕ್ಕ	ಯ್ಯ
ಅ	ಸ	ಹಾ	ಪು	ದ	ಚೆ	ನ್ನ	ಯ್ಯ
ಕ್ಕ	ವ	ಣ್ಣ	ರಾ	ಣಿ	ಕ	ಸಿ	ಜ
ಮ	ಹಾ	ಮ	ಡಿ	ವಾ	ಳ	ದ್ಧ	ರ
ದಾ	ದೇ	ವಿ	ಪ್ರ	ಭು	ಮಾ	ರಾ	ಮ
ಸಿ	ಅ	ಲ್ಲ	ಮ	ಕ	ಚ	ಯ್ಯ	ಕ
ಮ	ಯ್ಯ	ಚ	ನ್ನ	ಬ	ಸ	ವ	ಣ್ಣ

ಯೋಜನೆ

- ಐದು ವಚನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರಿ. ಅವುಗಳ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಓದಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ :

- ಬಸವಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರ ವಚನಗಳನ್ನು ಓದಿರಿ.
- ಆಧುನಿಕ ವಚನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಓದಿರಿ.
- ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿರುವ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಓದಿರಿ.

ಶುಭ ನುಡಿ :

- ಹಿರಿಯರಿಂದ ಬಂದ ಅನುಭವದ ನುಡಿಗಳು ಯುವಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅಮೂಲ್ಯ ಸೊತ್ತು.
- ಒಂದು ಹೃದಯವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಹೃದಯದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ.
- ಪರಿಶುದ್ಧ ಹೃದಯವು ಬದುಕನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಆ ಮಾತು ಈ ಮಾತು

ನವಿಲೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಲೋತ್ಸವದ ಸಂಭ್ರಮ. ಊರಿಗೆ ಊರೇ ಸಿಂಗಾರಗೊಂಡಿತ್ತು. ಕಲೋತ್ಸವದ ಅಂಗವಾಗಿ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ವರ್ಣರಂಜಿತವಾದ ವೇದಿಕೆ ಸಜ್ಜಾಗಿತ್ತು. ಜನರೆಲ್ಲ ಕಿಕ್ಕಿರಿದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನೋಡಲು ವೇದಿಕೆಯ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದರು. ನಿರೂಪಕರು ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತು ಆರಂಭಿಸಿದರು :

"ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಮಸ್ಕಾರ, ಪೂಜ್ಯ ಗುರುಹಿರಿಯರೆ, ಆತ್ಮೀಯ ಸಹೋದರ ಸಹೋದರಿಯರೆ, ಪ್ರೀತಿಯ ಪುಟಾಣಿಗಳೆ ನಿಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕಲೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಆದರದ ಸ್ವಾಗತ. ಇಂದಿನ ಕಲೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ಪರ್ಧೆ 'ಆ ಮಾತು ಈ ಮಾತು'. ಇದರ ನಿಯಮಗಳು ಹೀಗಿವೆ: ಒಂದು ತಂಡದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ವರು ಸ್ಪರ್ಧಾಳುಗಳು ಇರುವರು. ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಕುರಿತು ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಸುವರು. ಈಗ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಪ್ರಾರಂಭ. ಮೊದಲನೆಯ ತಂಡಕ್ಕೆ ವಿಷಯ– 'ಅಜ್ಜಿ ಮೊಮ್ಮಗನ ಸಂಭಾಷಣೆ.' ಎಲ್ಲರೂ ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಕುಳಿತು ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಆನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ".

[ಅಜ್ಜಿ–ಮೊಮ್ಮಗನ ಇಬ್ಬರು ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು ವೇದಿಕೆಗೆ ಬಂದು 'ಆ ಮಾತು' ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಶುರುಮಾಡುವರು.]

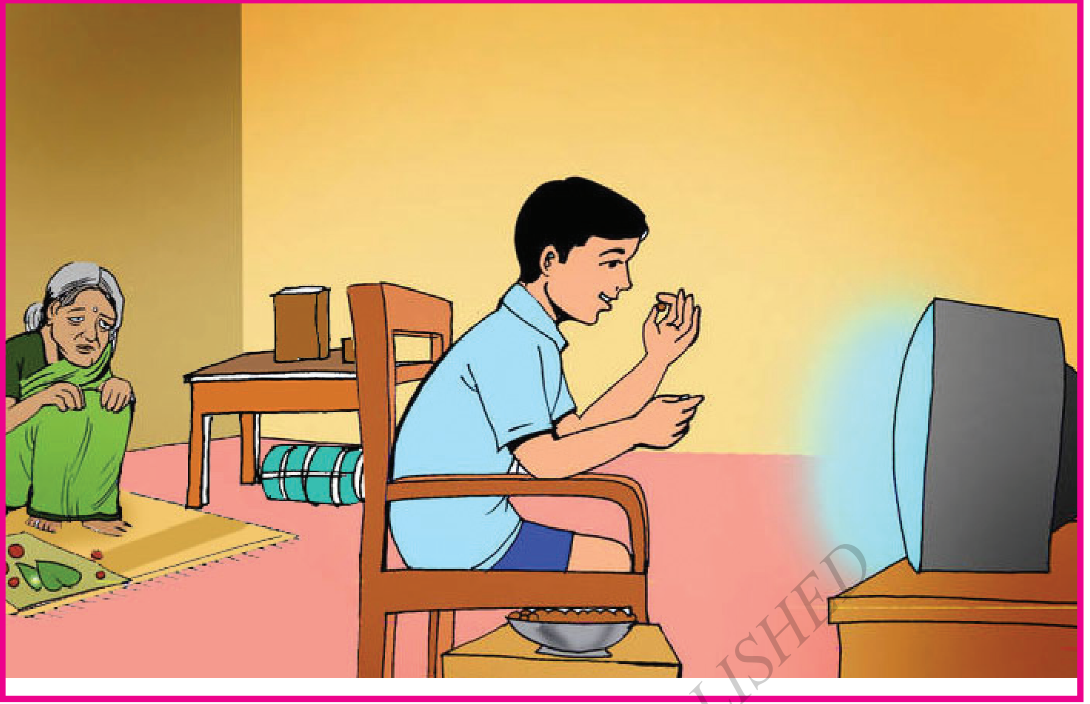
ಸನ್ನಿವೇಶ–೧ (ಅ)

ಅಜ್ಜಿ : ಏ... ಮೊಮ್ಮಗನೇ, ಬಾರೋ ಇಲ್ಲಿ. ಎಲ್ಲಿ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದೀಯಾ?

ಮೊಮ್ಮಗ : ಏ ಅಜ್ಜಿ, ಯಾಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ವಟಗುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತೀಯಾ? ಏನು ಬೇಕು ಹೇಳು?

ಅಜ್ಜಿ : ಎಲೆ, ಅಡಿಕೆ, ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು ಅಗಿದು ಗಂಟಲಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಗ ನೀರು ತಕ್ಕೊಂಡು ಬಾರೋ.

ಮೊಮ್ಮಗ : ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಟಿ.ವಿ.ನೋಡ್ತಾ ಇದ್ದೀನಿ. ಕಿರಿಕಿರಿ ಮಾಡಬೇಡ. ಎದ್ದು ತಕ್ಕೋ ಅಜ್ಜಿ.

ಅಜ್ಜಿ : ಟಿ.ವಿ. ಆಮೇಲೆ ನೋಡುವೆಯಂತೆ ಬಾರೋ, ಗಂಟಲು ಹಿಡಿದು ಉಸಿರು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದೆ ಕಣೋ.

ಮೊಮ್ಮಗ : ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು ತಿನ್ನಬೇಡ. ರೋಗ ಬರುತ್ತೆ ಅಂದ್ರೂ ತಿಂತೀಯಾ! ಈಗ ನನ್ನನ್ನೆ ಬೈತೀಯಾ? ನಿನಗೆ ಹಂಗೇ ಆಗಬೇಕು, ಅನುಭವಿಸು.

ಅಜ್ಜಿ : ಏ ಕೆಲ್ಸಕ್ಕೆ ಬಾರದವನೆ! ಸಹಾಯ ಮಾಡೋ ಬುದ್ಧಿನೇ ಇಲ್ವಲ್ಲ ನಿಂಗೆ.. ನೀರು ಕೊಡೋ ಅಂತ ಕೇಳಿದ್ರೆ ಟಿ.ವಿ. ನೋಡ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಅಂತಿಯಲ್ಲ.

ಮೊಮ್ಮಗ : ಅಜ್ಜಿ... ಯಾವಾಗಲೂ ಇದೇ ಗೋಳು ನಿನ್ದು. ತಗೋ ನೀರು. ಎರ್ರ್ಕೊ ನಿನ್ನ ಗಂಟಲಿಗೆ. ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕರಿಯಬೇಡ.

ಅಜ್ಜಿ : ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪ ಹಿಂಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನೀನ್ಯಾಕೆ ಇಂಥ ಬುದ್ಧಿ ಕಲ್ತೆ?

ಮೊಮ್ಮಗ : ಅಪ್ಪನನ್ನೇ ಕೇಳು ಹೋಗು! ನನ್ನನ್ನ ಏನ್ ಕೇಳ್ತಿ?

ಅಜ್ಜಿ : ಅಯ್ಯೋ .....ಇವ ನನ್ನ ಮೊಮ್ಮಗನಾ!

['ಆ ಮಾತು' ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು ನಿರ್ಗಮಿಸುವರು. 'ಈ ಮಾತು' ಅಜ್ಜಿ ಮೊಮ್ಮಗ ವೇದಿಕೆಗೆ ಬಂದು ಸಂಭಾಷಣೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವರು.]

ಸನ್ನಿವೇಶ–೧ (ಆ)

ಅಜ್ಜಿ : ಏ ರಾಜಾ, ಎಲ್ಲಿದ್ದೀಯಾ ಕಂದಾ?

ಮೊಮ್ಮಗ : ಅಜ್ಜಿ... ನಾ ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದೀನಿ. ಇಗೋ ಬಂದೆ. ಏನಾದರೂ ಬೇಕಿತ್ತಾ ಅಜ್ಜಿ?

ಅಜ್ಜಿ : ಹೌದಪ್ಪ ಎಲೆ, ಅಡಿಕೆ, ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು ಅಗಿದು ಗಂಟಲಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಗ ನೀರು ಕೊಡು ರಾಜ.

ಮೊಮ್ಮಗ : ಅಜ್ಜಿ... ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು ತಿನ್ನಬೇಡ, ರೋಗ ಬರುತ್ತದೆ ಅಂತ ಎಷ್ಟು ಸಲ ಹೇಳಿಲ್ಲ, ಆದರೂ ನೀನು ತಿನ್ನೋದು ಬಿಡ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಕೆಟ್ಟ ಅಭ್ಯಾಸ ಅಜ್ಜಿ. ಅಪ್ಪನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ನೋಡು.

ಅಜ್ಜಿ : ಆಯ್ತಪ್ಪ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡ್ತೀನಿ. ಬೇಗ ನೀರು ಕೊಡೊ.

ಮೊಮ್ಮಗ : ತಗೋ ಅಜ್ಜಿ ನೀರು. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕುಡಿ. ಅಜ್ಜಿ, ನಿನಗೆ ಇನ್ನೇನಾದರೂ ಬೇಕಿತ್ತಾ? ನಾನು ಆಟ ಆಡೋಕೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಲಾ......

ಅಜ್ಜಿ : ಇನ್ನೇನು ಬೇಡಪ್ಪ, ನೀನು ಹೋಗಿ ಆಟ ಆಡಿಕೊಂಡು ಬಾ. ಹುಷಾರು ಕಂದ.

[ನಿರ್ಗಮನ]

[ಜನರು ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿ ಸಂತೋಷ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ನಿರೂಪಕರು ಎರಡನೆಯ ತಂಡವನ್ನು ವೇದಿಕೆಗೆ ಬರ ಮಾಡಿದರು.]

[ಎರಡನೆಯ ತಂಡದ 'ಆ ಮಾತು' ಪ್ರಾರಂಭ. ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕ ವಿಷಯ. 'ಬಸ್ ಚಾಲಕ ಮತ್ತು ಮೋಟಾರ್ ಬೈಕ್ ಸವಾರ']

ಸನ್ನಿವೇಶ–೨ (ಅ)

ಬಸ್ ಚಾಲಕ : ಏಯ್, ನಿಲ್ಲೋ ಬೈಕು. ಕಣ್ಣು ಕಾಣಿಸೋದಿಲ್ವಾ? ರಸ್ತೆ ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗೀಯಲ್ಲ! ತಲೆಯೊಳಗೇನು ಸಗಣಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ಯಾ?

ಬೈಕ್ ಸವಾರ : ಹಾರನ್ ಮಾಡದೇ ಬಂದು ನನ್ನನ್ನೆ ದಬಾಯಿಸುತ್ತೀಯಾ? ಅಕ್ಕಪಕ್ಕ ಬರುವ ವಾಹನಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಸ್ಸು ಓಡಿಸು, ಜಾಸ್ತಿ ಮಾತಾಡಬೇಡ.....

ಚಾಲಕ : ನಿನ್ನ ಕಿವಿ ಕಿವುಡಾ? ಹಾರನ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೇಳಿಸ್ಕೊ, ಕಿವಿಗೆ ವೈರ್ ಹಾಕ್ಕೊಂಡು ಹಾಡು ಕೇಳ್ತಿದ್ದೀಯಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮೊದ್ಲು ಕಿತ್ತು ಬಿಸಾಕಿ ರಸ್ತೆ ನೋಡ್ಕೊಂಡು ಗಾಡಿ ಓಡಿಸು.

ಸವಾರ : ಅದನ್ ಕೇಳೋಕೆ ನೀನ್ಯಾರು? ನನ್ನಿಷ್ಟ, ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪನ್ದ ರಸ್ತೆ. ನನಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳೋದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟ.

ಚಾಲಕ : ರಸ್ತೆ ನಿನ್ನಪ್ಪನ್ದೂ ಅಲ್ಲ, ನನ್ನಪ್ಪನ್ದೂ ಅಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರದ್ದು, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಡ. ನೀನು ಹಿಂಗೆ ಆಡಿದ್ರೆ ಬೇಗ ಪ್ರಾಣ ಕಳ್ಕೋತೀಯಾ.

ಬೈಕ್ ಸವಾರ : ಹೋಗಲೋ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಕೊಂಡು. ಇಲ್ದೇ ಇದ್ರೆ ಕೆಳಗೆ ಎಳ್ಕೊಂಡು ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತೆ.

ಚಾಲಕ : ನಿನ್ನ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡುವವರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾದರೂ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗು.............

ಸನ್ನಿವೇಶ-೨ (ಆ)

[ಎರಡನೆಯ ತಂಡದ 'ಈ ಮಾತು' ಸಂಭಾಷಣೆ]

ಬಸ್ ಚಾಲಕ : ಏ ಬೈಕ್, ನಿಲ್ಸಿ ಸ್ವಾಮಿ. ಇಷ್ಟು ಜೋರಾಗಿ ಹಾರ್ನ್ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಹೀಗೆ ನುಗ್ಗಿದ್ರೆ ಏನಪ್ಪಾ ಮಾಡ್ಲಿ?

ಬೈಕ್ ಸವಾರ : ಕ್ಷಮಿಸಿ ಸಾರ್, ಕೇಳಿಸ್ಲಿಲ್ಲ. ಹಾಡು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಬರ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಕ್ಷಮಿಸಿ.

ಚಾಲಕ : ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬಸ್ ಓಡಿಸ್ತಿದ್ದೆ, ಸರಿಹೋಯಿತು. ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೆ ನಾನೂ ವೇಗವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಏನಾಗ್ತಿತ್ತು ಹೇಳಿ? ಹೊಡ್ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು, ಅಷ್ಟೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಹೀಗೆ ಕಿವಿಗೆ ಇಯರ್ ಫೋನ್ ಹಾಕ್ಕೊಂಡು ಹಾಡು ಕೇಳ್ತಾ ಗಾಡಿ ಓಡಿಸೋದು ತಪ್ಪಲ್ವ. ಇನ್ನಾದರೂ ನೋಡ್ಕೊಂಡು ಗಾಡಿ ಓಡಿಸಿ.

ಸವಾರ : ಸಾರ್, ಇವತ್ತೇ ಕೊನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಗಾಡಿ ಓಡಿಸುವಾಗ ಕಿವಿಗೆ ಇಯರ್ ಫೋನ್ ಹಾಕ್ಕೊಳ್ಳೋದಿಲ್ಲ.

ಚಾಲಕ : ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಡಿ ಓಡಿಸುವಾಗ ರಸ್ತೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸೇರಿದೆ ಎಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬೇಕಲ್ಲವೇ?

ಸವಾರ : ಹೌದು ಸಾರ್, ರಸ್ತೆಯ ನಿಯಮವನ್ನು ನಮ್ಮಂಥವರು ಮರ್ತೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸಿದ್ರಿ. ನನಗಿದೊಂದು ಪಾಠ. ಇನ್ನು ಯಾವತ್ತೂ ರಸ್ತೆ ನಿಯಮ ಮೀರೋದಿಲ್ಲ. ಜೀವ ಉಳಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು ಸರ್.

ಚಾಲಕ : ಅಗೋ ಸಿಗ್ನಲ್ ಬಿತ್ತು. ಹೋಗೋಣವಾ.

ಸವಾರ : ನಮಸ್ಕಾರ.

ಸ್ಪರ್ಧಿಗಳ 'ಆ ಮಾತು– ಈ ಮಾತು'ಗಳ ಶೈಲಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಖುಷಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಇದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ತಂಡಗಳು ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದವು. ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟ ತಂಡಕ್ಕೆ ತೀರ್ಪುಗಾರರು ಬಹುಮಾನ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. 'ಮಾತು ಬಲ್ಲವನಿಗೆ ಜಗಳವಿಲ್ಲ, ಊಟ ಬಲ್ಲವನಿಗೆ ರೋಗವಿಲ್ಲ' ಎಂಬ ನಾಣ್ಣುಡಿಯನ್ನು ನೆರೆದಿದ್ದ ಜನರು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡರು. ವಿರಾಮದ ಬಳಿಕ ನಿರೂಪಕರು ಮುಂದಿನ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು.

ಕ್ಷೇತ್ರ : ಮಾತನಾಡುವುದು.

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ : ಇತರರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಗೌರವ ಸೂಚಕಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು.

ಆಶಯ :

ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆ ಒಂದೇ ಆದರೂ ಮಾತನಾಡುವ ಶೈಲಿ, ಬಳಸುವ ಪದಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಗೌರವಿಸುವುದು, ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೇನೆ 'ನಾನು ಯಾರಿಗೇನು ಕಡಿಮೆ' ಎನ್ನುವ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ಅಹಂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ನೆಮ್ಮದಿಯ ಬದುಕು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಮಾತಿನ ಶೈಲಿ, ಬಳಸುವ ಶಬ್ದಗಳು, ವಿನಯ ಹಾಗೂ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರಬೇಕು. ಈ ಆಶಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಗದ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯಿರಿ :

ಆತ್ಮೀಯ–ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾದ. ಸನ್ನಿವೇಶ–ಸಂದರ್ಭ, ಪರಿಸರ. ವಟಗುಟ್ಟು–ಗೊಣಗು, ಕಿರಿಕಿರಿ ಮಾತನಾಡು. ದಬಾಯಿಸು–ಗದರಿಸು, ನೂಕು.

ವಿವರ ತಿಳಿಯಿರಿ :

- ನಿರೂಪಕ– ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ರೂಪುಕೊಟ್ಟು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾತ.
- ತಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆ– ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ವರ್ತಿಸು.

ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ

ಸಮಾಸ : ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.

- ಅರಸನ + ಮನೆ = ಅರಮನೆ.
- ಹಿರಿದು + ಮರ = ಹೆಮ್ಮರ.
- ಗಿಡವೂ + ಮರವೂ + ಬಳ್ಳಿಯೂ = ಗಿಡಮರಬಳ್ಳಿಗಳು.
- ಕೈಯನ್ನು + ಮುಗಿ = ಕೈಮುಗಿ.

ಎರಡು ಅಥವಾ ಎರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪದಗಳು ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಲೋಪಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಸ ಪದಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ 'ಸಮಸ್ತಪದಗಳು' ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸಮಾಸಪದವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ 'ವಿಗ್ರಹ ವಾಕ್ಯ' ಎನ್ನುವರು.

ಉದಾ: ತಲೆಯಲ್ಲಿ + ನೋವು = ತಲೆನೋವು

ಇಲ್ಲಿ 'ತಲೆನೋವು' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು 'ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯ' ಮಾಡಿ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಪದವನ್ನು 'ಪೂರ್ವಪದ'ವೆಂದೂ ಎರಡನೆಯ ಪದವನ್ನು 'ಉತ್ತರಪದ'ವೆಂದೂ ಕರೆಯುವರು.

ಸಮಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಏಳು ವಿಧ.

- ತತ್ಪುರುಷ ಸಮಾಸ
- ಕರ್ಮಧಾರಯ ಸಮಾಸ
- ದ್ವಿಗು ಸಮಾಸ
- ದ್ವಂದ್ವ ಸಮಾಸ
- ಅಂಶಿ ಸಮಾಸ
- ಬಹುವ್ರೀಹಿ ಸಮಾಸ
- ಕ್ರಿಯಾ ಸಮಾಸ

ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

ಅ. ಈ ಪದಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಥಿಕ ರೂಪ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ತಕ್ಕೊಂಡು ೨. ಕೆಲ್ಸಕ್ಕೆ ೩. ಹಿಂಗಿರಲಿಲ್ಲ ೪. ನುಗ್ತೀಯಲ್ಲ ೫. ಮೊದ್ಲು

ಆ. ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯ ರಚಿಸಿರಿ.

೧)ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ೨)ವರ್ಣರಂಜಿತ ೩)ಸ್ಪರ್ಧೆ ೪)ಬಹುಮಾನ

ಇ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಕಲೋತ್ಸವ ಎಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು?

೨. ಅಜ್ಜಿ ನೀರು ಕೇಳಿದಾಗ ಮೊಮ್ಮಗ ಏನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ?

೩. ಯಾವುದರಿಂದ ರೋಗ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮೊಮ್ಮಗ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ?

೪. ಬೈಕ್ ಸವಾರ ಕಿವಿಗೆ ಏನನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ?

೫. ತೀರ್ಪುಗಾರರು ಯಾರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಕೊಟ್ಟರು?

ಈ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ನಿರೂಪಕರು ಏನೆಂದು ಸ್ವಾಗತ ಕೋರಿದರು?

೨. ಮೊಮ್ಮಗ ಅಜ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣವೇನು?

೩. ಯಾವುದು ಕೆಟ್ಟ ಅಭ್ಯಾಸವೆಂದು ಅಜ್ಜಿಗೆ ಮೊಮ್ಮಗ ಹೇಳಿದನು?

೪. ಬಸ್ ಚಾಲಕ ಬೈಕ್ ಸವಾರನನ್ನು ಬೈಯಲು ಕಾರಣವೇನು?

೫. ಬೈಕ್ ಸವಾರ ಚಾಲಕನಿಗೆ ಏಕೆ ಧನ್ಯವಾದ ತಿಳಿಸಿದನು?

ಉ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಸಮಾಸ ಎಂದರೇನು?

೨. ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯ ಎಂದರೇನು?

೩. ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯದ ಮೊದಲ ಹಾಗೂ ಎರಡನೆಯ ಪದವನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯುವರು?

೪. 'ತಲೆಯಲ್ಲಿ+ನೋವು' ಇದರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಪದ ಯಾವುದು?

೫. 'ಹುರಿದ+ಕಡಲೆ' ಈ ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಪದ ಯಾವುದು?

ಭಾಷಾ ಆಟ

ಅ. ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಅಣಕು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿರಿ.

೧. ವೈದ್ಯ ಮತ್ತು ರೋಗಿ.

೨. ತರಕಾರಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕ.

೩. ರೈತ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿ.

೪. ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ತಂದೆಯ ಅನುಮತಿ ಕೇಳುವ ಮಗಳು.

ಆ. ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಜೀಬ್ರಾ ಕ್ರಾಸ್ ಚಿಹ್ನೆ	೧. ಶಾಲೆ ಇದೆ, ನಿಧಾನವಾಗಿ ಚಲಿಸಿರಿ.
೨. ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸೂಚಿಸುವ ಚಿಹ್ನೆ	೨. ಪಾದಚಾರಿಗಳು ರಸ್ತೆ ದಾಟುವುದು.
೩. 'ಶಾಲೆ ಇದೆ' ಸೂಚಿಸುವ ಚಿಹ್ನೆ	೩. ರೈಲು ಮಾರ್ಗ ಇದೆ. ಗಮನಿಸಿರಿ.
೪. ರಸ್ತೆ ತಡೆ(ಹಂಪ್) ಸೂಚಿಸುವ ಚಿಹ್ನೆ	೪. ಶಬ್ದ ಮಾಡದೆ ಚಲಿಸಿರಿ.
೫. ರೈಲುಹಳಿ ಇರುವ ಚಿಹ್ನೆ	೫. ರಸ್ತೆ ತಡೆ ಇದೆ. ನಿಧಾನ ಚಲಿಸಿರಿ.

ಯೋಜನೆ

೧. ರಸ್ತೆಯ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಸೂಚನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಚಿಹ್ನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ತಯಾರಿಸಿರಿ.

೨. ಕನಿಷ್ಠ 'ಐವತ್ತು' ಆಡುಭಾಷೆಯ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಥಿಕ ರೂಪ ಬರೆಯಿರಿ.

ಗದ್ಯ ಪಾಠ–೬

ಯಾಣದ ಕುರಿತೊಂದು ಪತ್ರ

ಸಲೀಂ, ರಾಗಿಣಿ, ಜೆನಿಫರ್ ಹಾಗೂ ಶಂಕರ ಪ್ರತಿದಿನ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಓದಿಕೊಳ್ಳಲು ಗೆಳೆಯ ರಾಜುವಿನ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಯಾ ದಿನ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪಾಠದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅದೊಂದು ಭಾನುವಾರ. ಎಲ್ಲರೂ ರಾಜುವಿನ ಮನೆಗೆ ಬಂದರು. ಸಲೀಂ ಗೆಳೆಯರ ಬಳಿ 'ಈಗ ನಾವೊಂದು ಆಟ ಆಡೋಣ. ಆ ಮೇಲೆ ಓದಿಕೊಳ್ಳೋಣ' ಎಂದನು. ಯಾವ ಆಟ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಜೋರಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು. ಆಗ ಒಳಗಿನಿಂದ ಬಂದ ರಾಜುವಿನ ಅಮ್ಮ 'ಯಾರೂ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ರಾಜುವಿನ ಅಪ್ಪ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನೋ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಳಗೆ ಹೋದರು. ಆಗ ರಾಗಿಣಿ, 'ಈ ಸಲೀಂನಿಗೆ ಯಾವಾಗ್ಲೂ ಬರೀ ಆಟದ್ದೆ ಚಿಂತೆ. ನಿನ್ನೆ ಪದ್ಮಿನಿ ಮೇಡಂ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪತ್ರ ಬರೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೊಡಲಿಲ್ವೆ' ಎಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದಳು. ಆಗ ಎಲ್ಲರೂ 'ಹೌದಲ್ವ' ಎಂದು ಪತ್ರ ಬರೆಯುವ ಕುರಿತ ಚರ್ಚೆಗೆ ತಿರುಗಿದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರಾಜುವಿನ ತಂದೆ ಸುಂದರ್ ಹೊರಗೆ ಬಂದರು. 'ಏನು ಮಕ್ಕಳೇ, ಏನು ನಡೆಸಿದ್ದೀರಿ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಚೂಟಿ ರಾಗಿಣಿಯು ಪದ್ಮಿನಿ ಮೇಡಂ ಹೇಳಿದ ಗೃಹಪಾಠದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿ, 'ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಬರೆಯುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿಯದೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಮಾಮ' ಎಂದಳು.

ಆಗ ಸುಂದರ್, 'ಬನ್ನಿ' ಎಂದು ಎಲ್ಲರನ್ನು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕೊಠಡಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ 'ಇ–ಅಂಚೆ' ಅಥವಾ 'ಇ–ಮೇಲ್' ಬಗ್ಗೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾ 'ಇ–ಮೇಲ್' ಅಂದರೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಮೂಲಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಧಾನ ಎಂದರು. ಸಲೀಂ ಕುತೂಹಲದಿಂದ, 'ಅಂಕಲ್, ಇ–ಮೇಲ್ ಎಂದರೇನು? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಸುಂದರ್ 'ಇ'ಅಂದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ 'ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್', 'ಮೇಲ್' ಎಂದರೆ 'ಅಂಚೆ' ಹಾಗಾಗಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಮೇಲ್‌ನ್ನು 'ಇ–ಅಂಚೆ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಎಂದರು.

ಶಂಕರ್–"ಮಾಮ, ಇ–ಮೇಲ್‌ನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಳಿಸ್ತಾರೆ? ಮತ್ತೆ ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಿ, ಯಾರು ಓದಬಹುದು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ಅದಕ್ಕೆ ಸುಂದರ್– "ನೋಡಿ ಮಕ್ಕಳೆ, ಮಾಮೂಲಿ ಅಂಚೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಪತ್ರ ತಲುಪಬೇಕಾದ ವಿಳಾಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ 'ಇ–ಮೇಲ್' ವಿಳಾಸ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ನನಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ಇ–ಮೇಲ್‌ನ್ನು ನಾನು ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನಲ್ಲಿ ತೆರೆದು ಓದಬೇಕೆಂದರೆ ನನ್ನದೇ ಆದ 'ಗುಪ್ತ ಸಂಕೇತ' ಇರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಳಸಿ ತೆರೆದು ಓದಬಲ್ಲೆ. ಈಗ ನಿಮಗೇನು ಬೇಕು? ಪದ್ಮಿನಿ ಮೇಡಂ ವಿಶೇಷ ಪತ್ರ ಬರೆದುಕೊಂಡು ಬರಲು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇತಾನೆ? ಈಗ ನಿಮಗೊಂದು ವಿಶೇಷ ಪತ್ರ ತಯಾರಿಸಿ, ಕಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆರೆದು ತೋರಿಸಿ" ಎಂದರು.

ಅದಕ್ಕೆ ರಾಗಿಣಿ, 'ಅದು ಹೇಗೆ ಮಾಮ!' ಎಂದಳು. ಆಗ ಸುಂದರ್ "ನನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಬಳಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇ-ಮೇಲ್' ತಯಾರಿಸಿ ಒಂದು ಗುಪ್ತ ಸಂಕೇತ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನೋಡುತ್ತಿರಿ" ಎಂದರು. ಸುಂದರ್ 'ಇ-ಮೇಲ್' ರಚಿಸುವುದನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಗಮನಿಸಿದರು. ಸುಂದರ್, ರಾಜುವಿನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇ-ಮೇಲ್ ವಿಳಾಸ ತಯಾರಿಸಿದರು. ಅದರ ಗುಪ್ತ ಸಂಕೇತವನ್ನು ರಾಜುವಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಆಗ ಸಲೀಂ 'ಮಾಮ, ಅದೇಕೆ ಗುಪ್ತ ಸಂಕೇತವನ್ನು ರಾಜುವಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದಿರಿ. ನಮಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಯಾಕೆ?, ಎಂದ. ಅದಕ್ಕೆ ಸುಂದರ್, 'ನೋಡು ಸಲೀಂ, ಒಬ್ಬರ ಗುಪ್ತ ಸಂಕೇತ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬಾರದು. ಗೊತ್ತಾದರೆ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಪತ್ರ ಓದಬಹುದಲ್ವೆ? ಬೇರೆಯವರ ಪತ್ರ ನಾವು ಓದಬಾರದಲ್ವೆ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಗುಪ್ತ ಸಂಕೇತ ಅವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದು' ಎಂದರು.

rajusundar@gmail.com ಎಂಬುದು ರಾಜುವಿನ ಇ-ಮೇಲ್ ವಿಳಾಸ. ಮಕ್ಕಳೆ, ರಾಜುವಿನ ಇ-ಮೇಲ್ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಮೇಲ್‌ನಿಂದ ಚಾರಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಯಾಣದ ಕೆಲವು ಚಿತ್ರ ಹಾಗೂ ವಿವರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ' ಎಂದರು. ಅನಂತರ ಇ-ಮೇಲ್ ತೆರೆಯುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜುವಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ರಾಜು ಇಮೇಲ್ ತೆರೆದ. ಆ ಲೇಖನವನ್ನು ರಾಜು ತನ್ನ ಗೆಳೆಯನಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರದಂತೆ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸುಂದರ್ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು.

ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರು: 'ನೀವು ನಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾಹಿತಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಮಾಮ. ಇ-ಮೇಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು ಮಾದರಿ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟರು. ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದರು. ಪದ್ಮಿನಿ ಮೇಡಂ, 'ಮಕ್ಕಳೇ ಶನಿವಾರ ನಾನು ಪತ್ರ ಲೇಖನದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ವಿಶೇಷ ಪತ್ರ ಬರೆದುಕೊಂಡು ಬರಲು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಯಾರು ಈ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಎಂದರು. ಆಗ ರಾಜು, ರಾಗಿಣಿ, ಸಲೀಂ, ಜೆನಿಫರ್ ಹಾಗು ಶಂಕರ್ ಎದ್ದು ನಿಂತು, 'ಟೀಚರ್, ನಮ್ಮನ್ನು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕೊಠಡಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ನಮ್ಮ ವಿಶೇಷ ಪತ್ರ ತೋರಿಸುತ್ತೇವೆ' ಎಂದರು.

ಎಲ್ಲರೂ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೋದರು. ರಾಜು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ತೆರೆದು ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣದ ಹಾಗೆ ತನ್ನ ಗುಪ್ತ ಸಂಕೇತ ಬಳಸಿ 'ಇ-ಮೇಲ್'ನಲ್ಲಿದ್ದ ಪತ್ರವನ್ನು ತೆರೆದು ತೋರಿಸಿದ. ಅದರಲ್ಲಿನ ಯಾಣದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಅದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ರಾಗಿಣಿ ಮತ್ತು ಜೆನಿಫರ್ ಓದಿದರು.......

ಪ್ರೀತಿಯ ಸಲೀಂ, ಮಲೆನಾಡಿನ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಗಗನಚುಂಬಿ ಹೆಬ್ಬಂಡೆಗಳ ತಾಣವಾದ ಯಾಣ ಕೂಡ ಒಂದು. ಶಿರಸಿಯಿಂದ ಯಾಣ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿ ತಲುಪಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ೨ಕಿ.ಮೀ ಕಾಲುದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸಬೇಕು. ಬಹಳ ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ ಕಾಡಿನ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಾಗ ಸುಸ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಸಾಗುವಾಗ ತಂಪು ಗಾಳಿಯ ಅನುಭವ ಹಿತ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದರೆ ನಮಗೆ ಮೋಹಿನಿ ಶಿಖರ ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸುಮಾರು ೩೦೦ಅಡಿ ಎತ್ತರವಿದೆ. ಈ ಶಿಖರವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಮೈ ರೋಮಾಂಚನಗೊಳಿಸುವ ೩೯೦ ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಭೈರವೇಶ್ವರ ಶಿಖರ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಶಿಖರ ಕಪ್ಪುಕಲ್ಲಿನ ಉಕ್ಕಿನ ಕೋಟೆಯಂತಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ಮಾತೆಯೆ ಶಿಲ್ಪಿಯ ರೂಪು ತಾಳಿ ಇಲ್ಲಿನ ಆಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತಿದಳೆ? ಎಂಬಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆ ದೃಶ್ಯಗಳು ನೋಡುಗರನ್ನು ಚಕಿತಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ.

ಯಾಣದ ಕುರಿತಾದ ಒಂದು ದಂತಕಥೆಯಿದೆ. ಪುರಾಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಭಸ್ಮಾಸುರನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ. ಈತನ ಉಪಟಳ ಸಹಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದಾಗ ಶಿವನು ಆತನನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿ ಮಾಡಿದ. ಈ ಬೂದಿಯಿಂದ ದೊಡ್ಡದಾದ ಶಿಖರ ಬೆಳೆಯಿತು ಎಂಬುದೇ ಆ ದಂತಕಥೆ. ಆದರೆ ಭೂಗರ್ಭ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಂಶೋಧನೆ ಪ್ರಕಾರ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ, ಸುಣ್ಣದ ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಜಾಗ ಇದಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಕಲ್ಲಿನ ಗುಹೆಯೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದು ಒಂದು ಸುಂದರ ಅನುಭವ.

ಯಾಣ ಕುಮಟ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದ ೨೫ ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಶಿವರಾತ್ರಿಯ ದಿನ ಭೈರವೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಯ ಉತ್ಸವ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಯಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ನೋಡಿ ಅನುಭವಿಸುವುದೇ ಚಂದ. ನಮ್ಮನ್ನು ಯಾಣ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಪದ್ಮಿನಿ ಮೇಡಂ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅಲ್ಲವೇ?

–ನಿನ್ನ ಗೆಳೆಯ

ರಾಜು.

ಮಕ್ಕಳು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ವಿಶೇಷ ಪತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಪದ್ಮಿನಿ ಟೀಚರ್ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಹಬ್ಬಾಸ್ ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೂ ಇತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇ–ಮೇಲ್' ಪತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ, ಅದರ ಆವಶ್ಯಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಯಾಣಕ್ಕೆ ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗೋಣ ಎಂದರು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆಲ್ಲ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು.

ಕ್ಷೇತ್ರ : ಬರೆಯುವುದು

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ : ವಿವಿಧ ನಮೂನೆಯ ಉಭಯ ಕುಶಲೋಪರಿ ಪತ್ರ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದು

ಆಶಯ :

ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸೊಬಗಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸುಂದರ ನಾಡು. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಯಾವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳು ಅನೇಕ. ಅವುಗಳ ಪರಿಚಯ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಬಹು ಮುಖ್ಯ. ಇಲ್ಲಿ ಚಾರಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಯಾಣದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ 'ಇ-ಅಂಚೆ' ರಚಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು ಈ ಪಾಠದ ಆಶಯ.

ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯಿರಿ :

ಸಂದೇಶ– ಸುದ್ದಿ; ನಿರೂಪ. ವಿನಿಮಯ–ಒಂದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಕೊಡುವಿಕೆ; ಅದಲು ಬದಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು. ಚೂಟಿ–ಚುರುಕು; ಲವಲವಿಕೆ. ವಿಶೇಷ– ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ; ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ. ಗಗನಚುಂಬಿ– ಆಕಾಶವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವಂತಹದು; ಬಹಳ ಎತ್ತರವಾದುದು. ಹೆಬ್ಬಂಡೆ–ದೊಡ್ಡದಾದ ಕಲ್ಲು. ಇಕ್ಕಟ್ಟು–ಸಂದಿಗ್ಧ; ಕಿರಿದಾದ. ಶಿಖರ– ಮರ, ಬೆಟ್ಟಗಳ ತುದಿ; ದೇವಾಲಯಗಳ ಗೋಪುರ. ಉತ್ಪತ್ತಿ– ಸೃಷ್ಟಿ; ಉಂಟಾಗು; ಹುಟ್ಟು.

ವಿವರ ತಿಳಿಯಿರಿ :

ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ :– ಇದನ್ನು ಸಂಗಣಕವೆಂದೂ ಗಣಕಯಂತ್ರವೆಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಭೂಗರ್ಭ ಶಾಸ್ತ್ರ :– ಭೂಮಿಯ ಪದರಗಳ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯ ಒಳಗಿರುವ ವಸ್ತುಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಶಾಸ್ತ್ರ.

ಗುಪ್ತ ಸಂಕೇತ–'ಇ–ಮೇಲ್' ಬಳಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗು ಅವರದ್ದೇ ಆದ ಗುಪ್ತ ಸಂಕೇತವಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಳಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅವರವರ 'ಇ–ಪತ್ರ' (ಅಂಚೆ) ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಗುಪ್ತ ಸಂಕೇತವನ್ನು 'ಪಾಸ್‌ವರ್ಡ್' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಚಾರಣ :– ಗುಡ್ಡ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಕಡೆಗೆ ಸಾಹಸದ ನಡಿಗೆ.

ದಂತ ಕಥೆ– ಬಾಯಿಯಿಂದ ಬಾಯಿಗೆ ಹರಡುವ ಕಲ್ಪಿತ ಕಥೆ.

ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ

ಪತ್ರ ಲೇಖನ

ಹಿಂದಿನ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಪತ್ರಲೇಖನ ಮಾಡುವಾಗ ಅನುಸರಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳು, ಸಂಬೋಧನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಪತ್ರಗಳ ಕೆಲವು ವಿಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಪತ್ರ (ಅರ್ಜಿ ಬರವಣಿಗೆ) ಬರೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯೋಣ.

ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಉದ್ದೇಶವಿರುತ್ತದೆ. ಉಳಿದಂತೆ ಖಾಸಗಿ ಪತ್ರದ ಎಲ್ಲ ನಿಯಮಗಳು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೂ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಖಾಸಗಿ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯುತ್ತೇವೆಯೋ ಅವರ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಎರಡನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತೇವೆ.

ಪ್ರಥಮ ಹಂತ:– ಬರೆಯುವವರ ವಿಳಾಸವು/ಶಿರೋನಾಮೆಯು 'ಲೆಟರ್ ಹೆಡ್'ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ದಿನಾಂಕವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೂಚಿಸಿದರೆ ಸಾಕು. ಮುದ್ರಿತ ವಿಳಾಸವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪತ್ರದ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಳಾಸ ಬರೆಯಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯ ಹಂತ:– ಯಾರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯುತ್ತೇವೆಯೋ ಅವರ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕು.

ಮೂರನೆಯ ಹಂತ:– ಮಾನ್ಯರೆ ಅಥವಾ ಮಹನೀಯರೆ ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸಬೇಕು.

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಹಂತ:– ಇಲ್ಲಿ ಪತ್ರದ ವಿಷಯವಿರಬೇಕು. ಖಾಸಗಿ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಎಂಬ ಹಂತ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪತ್ರದ ಸಾರವನ್ನು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಕ್ರಮವಿದು.

ಐದನೆಯ ಹಂತ:– ಇಲ್ಲಿ ಪತ್ರದ ಒಡಲು ಬರಬೇಕು. ಒಡಲು ಪತ್ರದ ಅತಿಮುಖ್ಯಭಾಗ. ವಿಷಯವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು ಇಲ್ಲಿಯೇ. ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕು.

ಆರನೆಯ ಹಂತ:– 'ವಂದನಾಪೂರ್ವಕ'/ 'ವಂದನೆಗಳೊಂದಿಗೆ' ಎಂದು ಬರೆಯಬೇಕು. ಈ ಪದದೊಂದಿಗೆ ಪತ್ರದ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಬೇಕು. ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಳಸುವ ಪದಗಳೆಂದರೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು, ವಂದನೆಗಳೊಂದಿಗೆ,

ಏಳನೆಯ ಹಂತ:– ಪತ್ರದ ಕೊನೆಗೆ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ನಂಬುಗೆಯ / ನಿಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಿ ಎಂದು ಬರೆದು ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಸಹಿ ಹಾಕಬೇಕು. (ಸಹಿ ಮಾಡಿದ ಅನಂತರ ತಮ್ಮ ಹುದ್ದೆಯ ಮೊಹರು ಇದ್ದರೆ ಹಾಕಬೇಕು.)

ವಿಳಾಸವನ್ನು ೨ನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬರೆದಂತೆಯೇ ಲಕೋಟೆಯ ಮೇಲೆಯೂ ಬರೆಯಬೇಕು.

ಮಾದರಿ ಅರ್ಜಿ ಪತ್ರ:-

ಹಾಳಾಗಿರುವ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ದುರಸ್ತಿಗೊಳಿಸಲು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರಿಗೆ ಬರೆದ ಮನವಿಪತ್ರ.

ಇವರಿಂದ

ದಿನಾಂಕ: ೨೨- ೧೧ - ೨೦೧೩

ವಿನಯ್‌ಕುಮಾರ್, ಗ್ರಾಮಸ್ಥ,
ಕಾವಡಿ ಅಗ್ರಹಾರ,
ಕೆಂಪಾಪುರ.

ಇವರಿಗೆ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು,
ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ,
ಕಾವಡಿ ಅಗ್ರಹಾರ

ಮಾನ್ಯರೇ,

ವಿಷಯ: ಹಾಳಾಗಿರುವ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ-

ಈ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಕೆಂಪಾಪುರದಲ್ಲಿ ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಗಿ ರಸ್ತೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗಿವೆ. ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಂಡಗುಂಡಿಗಳು ಉಂಟಾಗಿವೆ. ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸರಾಗವಾಗಿ ನಡೆದಾಡಲು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿಯ ವೇಳೆ ನಡೆದಾಡುವಾಗ ಹಲವರು ಬಿದ್ದು ಕೈಕಾಲು ಮುರಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಭಯದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೈಗೊಳ್ಳದಿರುವುದು ಬೇಸರ ತಂದಿದೆ.

ಇನ್ನಾದರೂ ಗಮನಹರಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು, ಹಾಳಾಗಿರುವ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವಿರೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಸಹಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ದಾಖಲೆ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಂದನೆಗಳೊಂದಿಗೆ,

ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಿ,

ಸಹಿ
(ವಿನಯ್ ಕುಮಾರ್)

ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

ಅ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸೂಕ್ತವಾದುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರಿ.

(ಪದ್ಮಿನಿ, ರಾಗಿಣಿ ಮತ್ತು ಜೆನಿಫರ್, ಗುಪ್ತ, ರಾಜು, ದಂತ)

೧. ಅದೊಂದು ಭಾನುವಾರ ಎಲ್ಲರೂ __________ ವಿನ ಮನೆಗೆ ಬಂದರು.

೨. 'ಇ ಮೇಲ್' ತೆರೆಯಲು __________ ಸಂಕೇತದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

೩. ವಿಶೇಷ ಪತ್ರ ತಯಾರಿಸಲು ಹೇಳಿದ್ದು __________ ಮೇಡಂ.

೪. ಯಾಣದ ಕುರಿತಾಗಿ ಒಂದು __________ ಕಥೆಯಿದೆ.

೫. ಯಾಣದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಅದರ ವಿವರಗಳನ್ನು __________________ ಓದಿದರು.

ಆ. ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರದ ಪದ ಗುರುತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಸಲೀಂ, ಸುಂದರ್, ರಾಗಿಣಿ, ಜೆನಿಫರ್.

೨. ಕಾಗದ, ಪತ್ರ, ದೂರವಾಣಿ, ಓಲೆ.

೩. ಹೆಬ್ಬಂಡೆ, ಹಿರಿದು ಬಂಡೆ, ಕಿರಿದು ಬಂಡೆ, ದೊಡ್ಡ ಬಂಡೆ.

೪. ಸಂತೋಷ, ದುಃಖ, ಆನಂದ, ಸುಖ.

೫. ಸಂಪತ್ತು, ಆಪತ್ತು, ಧನ, ಐಶ್ವರ್ಯ.

ಇ. ಒಂದು ಪದ ಅಥವಾ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ರಾಜುವಿನ ಮನೆಗೆ ಯಾರು ಯಾರು ಬಂದರು ?

೨. ಇ-ಅಂಚೆ ಎಂದರೇನು ?

೩. ಯಾಣದ ಯಾವ ಶಿಖರ ಉಕ್ಕಿನಕೋಟೆಯಂತಿದೆ ?

೪. ಯಾಣದ ಕಲ್ಲು ಯಾವುದರಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿದೆ ?

೫. ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೇವರ ಉತ್ಸವ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ?

ಈ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ೨-೩ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಸುಂದರ್ ಗುಪ್ತಸಂಕೇತವನ್ನು ರಾಜುವಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಏಕೆ ಹೇಳಿದರು?

೨. ಯಾಣದ ಕುರಿತಾಗಿ ಇರುವ ಒಂದು ದಂತಕಥೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ?

೩. ಯಾವ ದೃಶ್ಯಗಳು ನೋಡುಗರನ್ನು ಚಕಿತಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ?

ಊ. ಸಂಧಿಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿ. ಸಂಧಿಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿರಿ.

ಭಸ್ಮಾಸುರ	ಭೈರವೇಶ್ವರ	ಏಕೈಕ
ಇತ್ಯಾದಿ	ಸೂರ್ಯೋದಯ	

ಋ. ನಿಮ್ಮೂರಿನ ರಸ್ತೆಗೆ ಬೀದಿ ದೀಪವನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಛೇರಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಭಾಷಾ ಆಟಗಳು.

ಅ. ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಜೋಡಿಸಿ ಅರ್ಥವತ್ತಾದ ಪೂರ್ಣಪದಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರಿ.

ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಮಾದರಿ ಗಮನಿಸಿರಿ.

ಮಾದರಿ:– ಯಜಮಾನ– ಮಾನ, ಜನ, ಜಯ, ನಯ, ಜಮಾನ, ಮಾಯ.

ಅ. ನರಕವಾಸ –

ಆ. ದಶರಥಸುತಮಹಾಯಾನ–

ಇ. ರಸಕವಳಮೆಲ್ಲು –

ಈ. ರಸಪಾಕನಳಪಾಕ–

ಆ. ಇಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಹರಡಿರುವ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಪದಗಳು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತವೆ. ಹುಡುಕಿ ಸರಿಪಡಿಸಬಲ್ಲಿರಾ!

೧. ಪ್ರ ರ್ಯ ಕೃ ದ ತಿ ಸೌಂ–

೨. ಚಿ ಮ ಳೆ ರೂ ಕ್ಕ ಲ್ಲ ಕ್ಕ –

೩. ಸ ದೈ ನ ವ ಮಾ ರು –

೪. ಮ ಹ ವಾ ದು ನೋ ರ ದು–

೫. ಸ್ನೇ ಸ ಗೆ ದ ಹ ಯಿಂ ಲಿ –

ಯೋಜನೆ

- ವಿವಿಧ ನಮೂನೆಯ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ, ಖಾಸಗಿ, ಆದೇಶ)

ಓದಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ :

- ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಅನೇಕ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.
- ಚಾರಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಯಾಣ, ಕೆಮ್ಮಣ್ಣುಗುಂಡಿಯಂಥ ಸ್ಥಳಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಶುಭ ನುಡಿ :

- ದೇಶ ಸುತ್ತು ಅನುಭವ ಪಡೆ.
- ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಹಾಳು ಮಾಡಬಾರದು.
- ಪ್ರಕೃತಿ ಬೆಳೆಯಲಿ, ಜೀವರಾಶಿ ಉಳಿಯಲಿ.

ಪೂರಕ ಪಾಠ –

'ಹುಚ್ಚು ಹುರುಳು'

('ಬೀಚಿ'ಯವರ 'ಹುಚ್ಚು ಹುರುಳು' ನಗೆ ಬರಹದಿಂದ ಆಯ್ದ ಭಾಗ)

(೧)

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೊಂದೂರು.
ದಿನಾಂಕ : ದಸರೆಯ ಮುಂದೊಂದು.

ಮಾನ್ಯರೆ,

ಅನಂತ ಪ್ರಣಾಮಗಳು. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದಂತೆ ಈ ವರ್ಷವೂ ನಮ್ಮೂರಲ್ಲಿ ಮುಂಬರುವ ದಸರೆಯಲ್ಲಿ ನಾಡಹಬ್ಬದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ತಮ್ಮಂತಹ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಸಹಕರಿಸಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಿರ್ಧಾರವು ಫಲಕಾರಿಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಕೃಪೆಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಈ ಕರೆಗೆ ಓಗೊಟ್ಟು ಬಂದು ಭಾಗವಹಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಪುರಜನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಿಂದ ಜ್ಞಾನಾಮೃತ ಪಾನ ಮಾಡಿಸುವಿರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ತಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ದಿನವನ್ನೂ, ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಆಮಂತ್ರಣ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರದ ಹಾದಿಯನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ,

ಇತಿ ನಿಮ್ಮವ

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ನಾಡಹಬ್ಬ ಸಮಿತಿ.

(೨)

ಕನ್ನಡ ಭಾಷಣಕಾರರು

ಕನ್ನಡ ಭಾಷಣಕಾರರೂರು

ದಿನಾಂಕ ॥ ಎರಡು ದಿನಗಳ ನಂತರ

ನಾಡಹಬ್ಬ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ–

ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರವು ಕೈ ಸೇರಿತು. ಅಯ್ಯೋ! ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕನ್ನಡಮಾತೆಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಹಕರಿಸಿ, ಸೇವೆ ಮಾಡಲು ಎಂದಾದರೂ ಆಗದು ಅಂದೇನೆಯೇ? ನನ್ನ ಅಲ್ಪ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸದಾ ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಮೀರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಸ್ವಾಮೀ ನನ್ನಿಂದ? ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ .... ದಿನಾಂಕದಂದು ಏರ್ಪಡಿಸಿಬಿಡಿ.

ಚಿಕ್ಕದೊಂದು ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ವಿಷಯ. ಇಂದಿನ ರೈಲ್ವೆ ಪ್ರವಾಸದ ತೊಂದರೆ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯದೆ ಇಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯ ದರ್ಜೆ ಪ್ರವಾಸವಂತೂ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಅದಲ್ಲದೆ ನನ್ನಂತಹ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಪುರುಷನ ಸ್ಥಾನಮಾನಕ್ಕೆ ಗೌರವವೂ ಇಲ್ಲ ಅನ್ನಿ, ಕಾರಣ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ನೀವು ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಗದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭರಿಸುವುದಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಬರಲು ಅನುಕೂಲ. ನಿಷ್ಠುರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆಂದು ಬೇರೆ ಏನೂ ತಿಳಿಯಬೇಡಿರಿ.

ಇನ್ನೊಂದು ಚಿಕ್ಕ ಮಾತು, ನನ್ನ ಮೂರನೆಯ ಮಗು –ಅವನಿಗೆ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಚಾರ್ಜು ಮಾತ್ರ– ನನ್ನನ್ನು ಅರಗಳಿಗೆಯೂ ಬಿಟ್ಟಿರಲರಿಯನು. ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಅವನನ್ನೂ ನನ್ನೊಟ್ಟಿಗೆ ಕರೆತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಮಗೆ ಅದೇನು ಮಹಾ ವೆಚ್ಚ ಬಿಡಿ, ಅನ್ಯಥಾ ಭಾವಿಸಬೇಡಿರಿ.

ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಸೇವೆಗೈಯುವ,

....

(೩)

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೊಂದೂರು.

ದಿನಾಂಕ॥ ಮೂರು ದಿನಗಳ ನಂತರ.

ಮಹನೀಯರೇ

ಆಯಿತು. ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಗದ ಪ್ರಯಾಣದ ಖರ್ಚನ್ನು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಮೂರನೆಯ ಮಗನ ಅರ್ಧ ಖರ್ಚನ್ನು ಭರಿಸಲು ನಮ್ಮ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ .... ದಿನಾಂಕದಂದು ನಿಮ್ಮ ಭಾಷಣ ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅಂದಹಾಗೆ ನಿಮ್ಮ ಭಾಷಣದ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಲೆ ಇಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸುವಿರಾ?

ಇಂತು ಬೇಡುವ,

....

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ನಾಡಹಬ್ಬ ಸಮಿತಿ.

(೪)

ಕನ್ನಡ ಭಾಷಣಕಾರರು
ಕನ್ನಡಭಾಷಣಕಾರರೂರು
ದಿನಾಂಕ॥ ಎರಡು ದಿನಗಳ ಅನಂತರ
ನಾಡಹಬ್ಬ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಗೆಳೆಯರೆ–

ಎಷ್ಟು ಮರೆವು ನೋಡಿ ನನಗೆ? ನನ್ನ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವ ಭರದಲ್ಲಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದೆ. ನಾನು ಮನೆಯಿಂದ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟು, ನಿಮ್ಮೂರಲ್ಲಿ ನೀವು ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಬಿಡಾರ ಮುಟ್ಟುವವರೆಗೂ ಬರೀ ಚಿಲ್ಲರೆ ಖರ್ಚೇ ಹೇರಳವಾಗಿ ಬರುತ್ತೆ ಕಣ್ರೀ, ಕೂಲಿ ಅನ್ನಿ ಇನ್ನೊಂದು ಅನ್ನಿ, ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣು–ಹಂಪಲುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಬೇರೆ. ಅದರ ಖರ್ಚಿನ ....ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಾವು ನನಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತಲ್ಲ? ನಿಮ್ಮ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಬಿಡಿ. ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಬರೆದುದಕ್ಕೆ ಬೇಸರಪಡಬೇಡಿ

ಹೋ, ಅಂದ ಹಾಗೆ ನನ್ನ ಭಾಷಣದ ವಿಷಯ 'ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ದುಃಸ್ಥಿತಿ'

ನಿಮ್ಮ ಜ್ಞಾನಾಮೃತಕ್ಕಾಗಿ ಹಾತೊರೆದ ಭಾಷಣಕಾರ

....

(೫)

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೊಂದೂರು.
ದಿನಾಂಕ॥ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಅನಂತರ.
ಮಹನೀಯರೇ

ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಹೊರಡಬೇಡಿ; ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ " ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ದುಃಸ್ಥಿತಿ"

ತಮ್ಮ ಭಾಷಣಾಮೃತವನ್ನು ಸವಿಯುವ ಪುಣ್ಯವಿಲ್ಲದ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ.

ನಾಡಹಬ್ಬ ಸಮಿತಿ.

I. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ :

೧. ಮೊದಲನೆಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣಕಾರರು ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ?
೨. ಭಾಷಣಕಾರರ ಭಾಷಣದ ವಿಷಯವೇನು?
೩. ಭಾಷಣಕಾರರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದವರು ಯಾರು?
೪. ಭಾಷಣಕಾರರ ಭಾಷಣ ರದ್ದು ಪಡಿಸಲು ಕಾರಣವೇನು?
೫. ಭಾಷಣಕಾರರ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಕೊನೆಯ ಉತ್ತರವೇನು?

ಪದ್ಯ ಪಾಠ–೭

ಕಿತ್ತೂರ ಕೇಸರಿ

ಕಟ್ಟುಕತೆ ಇದು ಅಲ್ಲ ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯನಿಟ್ಟ
ವೀರವನಿತೆಯ ಚರಿತೆ ನೀವ್ ಕೇಳಿರಿಂದು
ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಕುನ್ನಿಗಳ ಮನ್ನಿಸದೆ
ಸಮರ ಸಾರಿದ ರಾಣಿ ಜನಜನಿತವಿಂದು ॥೧॥

ಮಲ್ಲಸಜ್ಜನ ಮನಕೆ ನೋವಾಗದಿರಬಹುದೆ?
ಹೋದರೀ ಸಿರಿನಾಡು ಪರಕೀಯರಾ ವಶಕೆ!
ಮಂಚಕ್ಕೆ ಒರಗಿರುವ ಕಿರಿಯರಸಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ
ಕನವರಿಸಿ ಕಟಕಟನೆ ಹಲ್ ಕಡಿದಳಾಕೆ ॥೨॥

ತುತ್ತೂರಿ ಊದಿದಳು ಕಿತ್ತೂರು ಕಿರಿರಾಣಿ
ಬನ್ನಿರೈ ನನ್ನವರೆ ತಾಯ್ ಸೇವೆಗೆಂದು
ನಮ್ಮ ಅನ್ನವನುಂಡು ಕೊಬ್ಬಿರುವ ಕುನ್ನಿಗಳ
ಶಿರಮಾಲೆ ಕೊರಳೊಳಗೆ ಧರಿಸೋಣವೆಂದು ॥೩॥

ಗುಡುಗಿದಳು ಸಿಡಿಲಂತೆ ಸಿಂಹದಾ ಧ್ವನಿಯಂತೆ
ಏಳಿರೈ ಕೆಚ್ಚೆದೆಯ ಕಲಿಗಳೇ ನೀವು!
ಕರಿನೆಲದ ಗರಿಮೆಯನು ತೋರಿಸಲು ಬಿಳಿಯರಿಗೆ
ಛಲ ತೊಟ್ಟು ಹುಲಿಯಂತೆ ನುಗ್ಗೋಣ ನಾವು ॥೪॥

ಅಮಟೂರು ಬಾಳಪ್ಪ, ಸಂಗೊಳ್ಳಿ ರಾಯಣ್ಣ
ಸಿಡಿಲಿನಾ ಕಿಡಿಯಂತೆ ಸಿಡಿದೆದ್ದರೊಡನೆ
ನಾಡ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಪ್ರಾಣವನು ಪಣಕಿಟ್ಟು
ರಾಜಗುರು ಕೃಪೆ ಪಡೆದು ಕಟ್ಟಿದರು ಸೇನೆ ॥೫॥

ಆಕಾಶದೆತ್ತರಕೆ ಜಯಘೋಷ ಮೊಳಗಿಸುತ
ನುಗ್ಗಿದಳು ಚೆನ್ನಮ್ಮ ರಣಚಂಡಿಯಾಗಿ
ವೀರ ಯೋಧರ ಎದೆಗೆ ವಜ್ರಕವಚವ ಬಿಗಿದು
ಬೀಸುತ್ತಿದ್ದಳು ಖಡ್ಗ ತಾ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿ ॥೬॥

ತನ್ನಾತ್ಮ ಛಲದಿಂದ ಧರಿಸಿದಳು ಜಯಮಾಲೆ
ಸೋಲಾಯ್ತು ಮರುಕ್ಷಣವೆ ದುರ್ಮತಿಯರಿಂದ
ಮಮ್ಮಲನೆ ಮರುಗಿದಳು ಮನನೊಂದು ಕೊರಗಿದಳು
ತಾಯ್ ನೆಲದ ರಕ್ಷಣೆಯು ಕೈ ಮೀರಿತೆಂದು! ॥೭॥

ಕಿತ್ತೂರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಕಟ್ಟುವೆನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ
ದುಷ್ಟ ಅರಿಗಳ ಮೆಟ್ಟಿ ಈ ಮಾತು ಸತ್ಯ
ಸೆರೆಮನೆಯ ಸೇರಿದರು ಹಿಂಜರಿಯಲಿಲ್ಲೆನಿತು
ಕಲಿಗಳಿಗೆ ಕಿವಿಮಾತು ಹೇಳಿದಳು ನಿತ್ಯ ॥೮॥

ನಿನ್ನ ಋಣ ತೀರಿಸಲು ನನಗಾಗಲಿಲ್ಲಮ್ಮ!
ಈ ಒಂದೆ ಜನ್ಮದಲಿ ಕರುನಾಡ ಒಡತಿ !
'ಮರುಜನ್ಮ ನೀಡೆನಗೆ ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಈ ನೆಲದಿ'
ಕಣ್ಮುಚ್ಚಿ ಬೇಡಿದಳು ಕಿತ್ತೂರ ಕೇಸರಿ! ॥೯॥

– ಪ.ಗು. ಸಿದ್ದಾಪುರ

ಕ್ಷೇತ್ರ : ಆಲಿಸುವುದು.

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ: ವಿಷಯವನ್ನು ಆಲಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಏಕೆ? ಹೇಗೆ? ಹಾಗಾದರೆ, ಹಾಗಾಗದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವುದು.

ಆಶಯ :

ನಮ್ಮ ದೇಶ ಪರಕೀಯರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ನಮ್ಮ ನೆಲದ ಅನೇಕ ದೇಶಭಕ್ತರು, ನಾಡಭಕ್ತರು ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ನಾಡನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಜಯಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸೋತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೋರಾಟದ ಹಾದಿಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ಇಲ್ಲಿನ ಆಶಯ.

ಕವಿ ಕೃತಿ ಪರಿಚಯ:

ಪರಗೊಂಡ ಗುರುಪಾದಪ್ಪ ಸಿದ್ದಾಪುರ ಇವರ ಕಾವ್ಯನಾಮ ಪ.ಗು.ಸಿದ್ದಾಪುರ. ಇವರು ೦೧–೦೭–೧೯೫೮ರಲ್ಲಿ ವಿಜಯಾಪುರ (ಬಿಜಾಪುರ) ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಸವನಬಾಗೇವಾಡಿಯ ದಾಶಾಳ ಎಂಬ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರ ತಂದೆ ಹೆಸರು ಗುರುಪಾದಪ್ಪ, ತಾಯಿ ಹೆಸರು ಯಮುನಾಬಾಯಿ. ಇವರು ಎಂ.ಎ, ಎ.ಎಂ.(ಆರ್ಟ್ ಮಾಸ್ಟರ್) ಪದವಿ ಪಡೆದಿದ್ದು, ಬಸವನ ಬಾಗೇವಾಡಿಯ ಮುಳವಾಡ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಮಕ್ಕಳ ಕವಿತೆಗಳು, ಕಥೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ–೨೦೧೦ರಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಇವರು ಅನೇಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ 'ಮಕ್ಕಳ ನೂರಾರು ಕವಿತೆಗಳು' ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಅರ್ಥ ತಿಳಿ :

ದಿಟ್ಟಹೆಜ್ಜೆ–ಧೈರ್ಯದ ಹೆಜ್ಜೆ, ಸಾಹಸದ ನಡೆ. ಚರಿತ್ರೆ–ಇತಿಹಾಸ. ಕುನ್ನಿ–ನಾಯಿಮರಿ. ಜನಜನಿತ–ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ. ಪರಕೀಯ–ವಿದೇಶಿಯ, ಅನ್ಯ. ಕನವರಿಕೆ–ನಿದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ, ಒಂದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಯೋಚಿಸುವಿಕೆ. ಕೆಚ್ಚೆದೆ–ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಎದೆ, ಎದೆಗಾರಿಕೆ. ರಣಚಂಡಿ–ಯುದ್ಧದೇವತೆ, ದುರ್ಗೆ. ದುರ್ಮತಿ–ಕೆಟ್ಟ ಬುದ್ಧಿ, ದುಷ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಮಮ್ಮಲ ಮರುಗು–ಅತಿಶಯವಾಗಿ ಮರುಗು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದುಃಖಪಡು. ಅರಿ–ತಿಳಿ. ಸೆರೆಮನೆ–ಕಾರಾಗೃಹ, ಬಂದೀಖಾನೆ. ಕಲಿ–ವೀರ, ಶೂರ. ಮರುಜನ್ಮ–ಪುನರ್ಜನ್ಮ.

ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ

ದೇಶಿಯ, ಅನ್ಯದೇಶಿಯ ಪದಗಳು

ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.

ಕದ, ಅಂಗಳ, ಚೆನ್ನಾಗಿ, ಮೂಡಣ, ಮರ–ಈ ಪದಗಳೆಲ್ಲ ಅಚ್ಚಗನ್ನಡ ಪದಗಳು. ಇವುಗಳು ದೇಶೀ ಪದಗಳು.

ಭೂಮಿ, ಮಿತ್ರ, ಕಾಗದ, ಮೇಜು, ರಸ್ತೆ– ಈ ಪದಗಳೆಲ್ಲ ಅಚ್ಚಕನ್ನಡ ಪದಗಳಲ್ಲ. ಇವುಗಳು ಅನ್ಯದೇಶೀಯ ಪದಗಳು.

ನಾವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಅಚ್ಚಗನ್ನಡ ಪದಗಳು ದೇಶೀಪದಗಳು. ಇವು ಮೂಲ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳಾಗಿವೆ. ನಾವು ಬಳಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಪದಗಳು ಮೂಲ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಪದಗಳು ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಬಂದಿವೆ. ಇವು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕನ್ನಡ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಅನ್ಯದೇಶೀಯ ಪದಗಳು.

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತ, ಅರೇಬಿಕ್, ಪರ್ಷಿಯನ್, ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೊದಲಾದ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಇಂತಹ ಸಾವಿರಾರು ಪದಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿದೆ.

ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ.

ಅ) ದೇಶೀ ಪದಗಳು– ಬೆಲ್ಲ, ನೀರು, ಹುಲ್ಲು, ಹೊಲ, ಆಟ, ಮೊದಲಾದವುಗಳು.

ಆ) ಅನ್ಯದೇಶೀಯ ಪದಗಳು–

- ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಬಂದ ಪದಗಳು :– ಸಂಗಮ, ಕುಮಾರ, ಅರಣ್ಯ, ಸಹೋದರಿ ಮೊದಲಾದವು.
- ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಬಂದ ಪದಗಳು :– ಲೈಟು, ಬ್ಯಾಂಕು, ಪೆನ್ನು, ಬುಕ್ಕು, ಸ್ಕೂಲು, ಬಸ್ಸು ಮೊದಲಾದವು.

- ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಬಂದ ಪದಗಳು :- ಅಲವಾರು, ಪಾದ್ರಿ, ಸಾಬೂನು, ಬಟಾಟೆ, ಅನಾನಸು ಮೊದಲಾದವು.
- ಪರ್ಷಿಯನ್ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಬಂದ ಪದಗಳು :-ದಿವಾನ, ಸರದಾರ, ದವಲತ್ತು, ಸರಕಾರ, ತಹಸಿಲ್ದಾರ ಮೊದಲಾದವು.

ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

ಅ. ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳ ತುಂಬಿರಿ.

೧. ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ____________ಮನ್ನಿಸದೆ.

೨. ಹೋದರೀ __________ ಪರಕೀಯರಾ ವಶಕೆ!

೩. ಕರಿನೆಲದ ಗರಿಮೆಯನು ತೋರಿಸಲು __________

೪. ಮಮ್ಮಲನೆ ಮರುಗಿದಳು________ಕೊರಗಿದಳು.

ಆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದ ಬಳಸಿ ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಚರಿತ್ರೆ   ೨. ಜಯಮಾಲೆ   ೩. ಋಣ

ಇ. ಒಂದೊಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ. ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಏನೆಂದು ಕನವರಿಸಿ ಹಲ್ಲು ಕಡಿದಳು ?

ಆ. ನಮ್ಮ ಅನ್ನವನ್ನು ಉಂಡು ಕೊಬ್ಬಿರುವವರು ಯಾರು?

ಇ. ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಕುರಿತು ಏನೆಂದು ಹೇಳಿದಳು?

ಈ. ಯಾರ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾಯಿತು?

ಉ. ಮರುಜನ್ಮ ನೀಡೆಂದು ಚನ್ನಮ್ಮ ಯಾರಲ್ಲಿ, ಯಾಕೆ ಕೇಳಿದಳು?

ಈ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ೨-೩ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಹಲ್ಲು ಕಡಿದದ್ದು ಯಾಕೆ?

೨. ಕೆಚ್ಚದೆಯ ಕಲಿಗಳಿಗೆ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಏನೆಂದು ಹೇಳಿದಳು?

೩. ಚೆನ್ನಮ್ಮನಿಗೆ ನೋವಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು?

೪. ಕಿತ್ತೂರ ಕೇಸರಿ ಕಣ್ಮುಚ್ಚಿ ಏನೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು?

ಉ. ಪದ್ಯ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿರಿ.

೧. ಮಲ್ಲಸರ್ಜನ ________________

____

____

________________ಹಲ್ ಕಡಿದಳಾಕೆ

೨. ನಿನ್ನ ಋಣ________________

____

____

________________ಕಿತ್ತೂರ ಕೇಸರಿ.

ಊ. ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚಗನ್ನಡ, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಪೋರ್ಚ್‌ಗೀಸ್ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ರೋಡ್, ಅಲಮಾರು, ಛೇರ್‌ಮನ್, ಭೂಮಿ, ಮನೆ, ಕೋರ್ಟ್, ನದಿ, ಸ್ಕೂಲ್, ಸಾಬೂನು, ಸಂಧ್ಯಾ, ಬ್ಯಾಂಕ್, ಮೇಜು, ಆರ್ಯ, ಪಾದ್ರಿ, ರಾತ್ರಿ, ಹೊಲ, ಗದ್ದೆ, ಹಿತ್ತಿಲು, ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಬಾಯಿ.

ಋ. ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಸಪದಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ.

ಭಾಷಾ ಆಟಗಳು

ಅ. ಇಲ್ಲಿ ದೇಶೀಯ ಮತ್ತು ಅನ್ಯದೇಶೀಯ ಪದಗಳನ್ನು ಒಂದು ಚೌಕದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಣಗೊಳಿಸಿ ನೀಡಿದೆ. ಜಾಣರಾದ ನೀವು ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಡಬ್ಬಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವಿರಾ?

ದಿವಾನ, ಸೈಕಲ್, ಅನಾನಸು, ವಜಾ, ಜರೂರು, ಬೆಲ್ಲ, ಸರದಾರ, ಸಿನಿಮಾ, ಖಾನಾವಳಿ, ನೀರು, ಚೂಡ, ಶಿಫಾರಸ್ಸು, ಮೇಜು, ಹುಲ್ಲು, ಪಗಾರ, ಸಾಬೂನು, ಎಕರೆ, ಸರಕಾರ, ಹೊಲ, ಕಛೇರಿ,ಜಾನುವಾರು, ಆಟ, ಲಾವಣಿ, ಬಟಾಟೆ, ಅಮಲ್ದಾರ್,

ಆ. ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ಓದಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಬಂತಪ್ಪ ಬಂತು ಮಳೆಗಾಲ
ಬೀಜವ ಬಿತ್ತುವ ಈ ಕಾಲ
ಬೆಳೆಯನು ಬೆಳೆಯುವ ಈ ಕಾಲ
ಕೊಡೆಯನು ಹಿಡಿಯುವ ಈ ಕಾಲ॥

ಬಂತಪ್ಪ ಬಂತು ಚಳಿಗಾಲ
ಎಲೆಗಳು ಉದುರುವ ಈ ಕಾಲ
ಗಡ ಗಡ ನಡುಗುವ ಈ ಕಾಲ
ಕಂಬಳಿ ಹೊದೆಯುವ ಈ ಕಾಲ॥

ಬಂತಪ್ಪ ಬಂತು ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲ
ನೀರನು ಕುಡಿಯುವ ಈ ಕಾಲ
ಮಾವು ಸಿಗುವ ಈ ಕಾಲ
ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಒಣಗುವ ಈ ಕಾಲ॥

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

೧. ಕಾಲಗಳು ಯಾವುವು?
೨. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಕಾಲಗಳು ಹೇಗೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ?
೩. ಮಳೆ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಏನಾಗಬಹುದು?
೪. ಚಳಿಗಾಲ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೆ?
೫. ಈಗ ಬಿಸಿಲಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಕಾರಣವೇನು?
೬. ಕಾಲಗಳೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನಾಗುತ್ತಿತ್ತು?

ಯೋಜನೆ

➢ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿದ ಕನ್ನಡಿಗರ ಭಾವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರಿ ಮತ್ತು ಹೋರಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಓದಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ :

➢ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ ಮಹಾಪುರುಷರ, ವೀರ ಮಹಿಳೆಯರ ಕುರಿತ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ರಾಗಬದ್ಧವಾಗಿ ಹಾಡಿರಿ.
➢ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಗಳನ್ನು ಓದಿರಿ.
➢ ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ, ಅಬ್ಬಕ್ಕ, ಓಬವ್ವನಂತಹ ಅನೇಕ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ವೀರ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಶುಭ ನುಡಿ :

➢ ತಾನೆಲ್ಲಿದ್ದರೂ ತನ್ನ ನಾಡನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು.
➢ ಹೆತ್ತ ತಾಯಿ ಹೊತ್ತ ಭೂಮಿ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲು.
➢ ನಾವೆಲ್ಲ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಒಂದಾಗಬೇಕು.

ಗದ್ಯ ಪಾಠ–೮

ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿ

ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಅಂದರೆ ಏನು? ಅದನ್ನು ದೂರ ಇಡುವುದು ಹೇಗೆ?

ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮಾಮ ಒಂದು ಲಾಲಿಪಾಪ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಬಾಯಿಗೆ ಇಡುವ ಮುನ್ನ ಅದಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಕಾಗದವನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಕು ತಾನೆ? ಬಿಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಬಿಸಾಕುತ್ತೀಯಾ?

ಮನೆಯ ಒಳಗೆ ಬಿಸಾಕುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅಮ್ಮ ಬಯ್ತಾರೆ. ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಬಿಸಾಕುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಗಲೀಜು ಎಂದು ಅಪ್ಪ ಹೇಳ್ತಾರೆ. ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಸಾಕುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯ ಮಾಮಾ ಬಯ್ತಾರೆ. ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಚೊಕ್ಕಟ ಇಡಬೇಕು ಅಂತಾರೆ. ಆಟದ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಬಿಸಾಕುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಟೀಚರ್ ಬಯ್ತಾರೆ.

ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಬಿಸಾಕಬೇಕು?

ಉತ್ತರ ತುಂಬಾ ಸುಲಭ! ಅದನ್ನು ಕಸದ ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಸಾಕಬೇಕು.

ಬಿಸಾಕುವ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆಲ್ಲ 'ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತು' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. 'ತ್ಯಾಜ್ಯ' ಅಂದರೆ ನಮಗೆ ಬೇಡವಾದದ್ದು ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಮುರಿದು ಹೋದ ಪೆನ್ನು, ಹರಿದ ಹಾಳೆ, ಒಡೆದ ಬಳೆ, ಉರಿದು ಹೋದ ಬಲ್ಬ್–ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡಕಂಡಲ್ಲಿ ಬಿಸಾಕಬಾರದು. ಕಸದ ಬುಟ್ಟಿಯೊಳಗೇ ಹಾಕಬೇಕು.

ಅಡುಗೆ ಮನೆಗೆ ಓಡುವಾಗ ಹಾಲಿನ ಲೋಟಕ್ಕೆ ಕೈ ತಗುಲಿತು. ಹಾಲು ಚೆಲ್ಲಿಹೋಯ್ತು. ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವ ಮೊದಲೇ ಅಕ್ಕ ಓಡಿ ಬಂದಳು. ಒಂದು ಹಳೇ ಬಟ್ಟೆ ತುಂಡಿನಲ್ಲಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಚೆಲ್ಲಿದ್ದ ಹಾಲನ್ನೆಲ್ಲ ಒರೆಸಿ ಒಂದು ಪಾತ್ರೆಗೆ ಹಿಂಡಿದಳು. ಅದನ್ನು ನಾವು ಕುಡಿಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಅದು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಹಾಲು. ಅದನ್ನೂ ಕಸದ ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆ?

ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ 'ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಘನ, ದ್ರವ ಅಥವಾ ಅನಿಲ ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ 'ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ', 'ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ' ಮತ್ತು 'ಅನಿಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ' ಎಂದು ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ನೆಲಕ್ಕೆ ಚೆಲ್ಲಿದ ಹಾಲು 'ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ'. ಪಾತ್ರೆ ತೊಳೆದ ನೀರು, ಬಟ್ಟೆ ತೊಳೆದ ನೀರು ಅಥವಾ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದ ನೀರು ಮನೆಯಿಂದ ಆಚೆ ಹೋಗಲೆಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ದ್ರವತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸುರಿಯಬೇಕು. ಇನ್ನು ಅನಿಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಎಂದರೆ, ಕೆಟ್ಟ ವಾಸನೆ ಸೂಸುವ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಅನಿಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬೀಡಿ ಅಥವಾ ಸಿಗರೇಟು ಸೇದುವುದು, ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಹೊಗೆಕೊಳವೆಗಳಿಂದ ಮಲಿನ ಗಾಳಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರುವುದು– ಇವೆಲ್ಲ ಅನಿಲ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು.

ನಮ್ಮ ದೇಹದಿಂದ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ದಿನಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅವು ನಮ್ಮ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಇಸ್ಸಿ ಅಲ್ಲವೆ? ಹಾಗೆಯೇ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳೂ ದೂರ ಹೋಗಬೇಕು. ಹಾಗೆ ನಮ್ಮಿಂದ ದೂರ ಹೋಗಿ ಅವು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಬಾರದು. ಅದರ ಅರ್ಥ ಏನೆಂದರೆ, ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನಾದರೂ ನಾವು ಹುಷಾರಾಗಿ, ಯಾರಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಆಗದ ಹಾಗೆ ದೂರ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ದ್ರವತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಅನಿಲ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ತಾವಾಗಿ ಚದುರಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಆರಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ ಇಲ್ಲವೆ ಹಾರಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಏನಿದೆ, ಅದು ತಾನಾಗಿ ದೂರ ಚದುರಿ ಹೋಗಲಾರದು. ಅದು ಬಿದ್ದಲ್ಲೇ ತುಂಬ ಹೊತ್ತು ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನಾವಾಗಿಯೇ ಎತ್ತಿ ದೂರ ಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸಬೇಕು. ಹಾಲು ನೆಲಕ್ಕೆ ಚೆಲ್ಲಿದರೆ ಅಥವಾ ಪೆಟ್ರೋಲು ಚೆಲ್ಲಿದರೆ ತುಸು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆರಿ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಗಾಜಿನ ಚೂರುಗಳು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದರೆ? ಅದು ಅಲ್ಲೇ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ನಾವೇ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಎತ್ತಿ ದೂರ ಬಿಸಾಕಬೇಕು.

ಘನತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ: ಚಾಕೊಲೇಟನ್ನು ಸುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಹಾಳೆ, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಚೀಲ, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಸ್ಟಿಕರ್, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬಾಟಲಿ.... ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನಲ್ಲೇ ನಾನಾ ತರಹ ಇವೆ! ಇನ್ನು ರದ್ದಿ ಕಾಗದ, ಹರಿದ ಚಪ್ಪಲಿ, ಹೊಸ ಚಪ್ಪಲಿಯ ಜತೆಗೆ ಬಂದ ರಟ್ಟಿನ ಡಬ್ಬ, ಒಡೆದ ಗಾಜು, ತೆಂಗಿನ ಚಿಪ್ಪು, ದಾರದ ತುಂಡು, ಹರಿದ ಬಟ್ಟೆ, ಬಾಳೆಹಣ್ಣಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ಹಳಸಿದ ರೊಟ್ಟಿ, ಮುರುಕು ಬಾಚಣಿಕೆ ಇವೆಲ್ಲ ನಮಗೆ ಪರಿಚಿತ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು. ಇವುಗಳನ್ನು ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಬಹುದು. ಬಿಸಾಕಿದರೆ ಕೊಳೆತು

ಕ್ರಮೇಣ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಹೋಗುವಂಥ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ 'ಸಾವಯವ ತ್ಯಾಜ್ಯ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಹಣ್ಣು ಅಥವಾ ತರಕಾರಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಹಳಸಿದ ರೊಟ್ಟಿ, ತೆಂಗಿನ ಚಿಪ್ಪು, ಹಳೇ ಬಟ್ಟೆ ಇವೆಲ್ಲ ಸಾವಯವ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು. ಅವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಸದ ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ನಮ್ಮದೇ ಹಿತ್ತಿಲಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕೈದೋಟದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೂತಿಟ್ಟರೆ ಕ್ರಮೇಣ ಉತ್ತಮ ಗೊಬ್ಬರವಾಗುತ್ತವೆ. ಗಿಡಗಳ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಹಾಕಬಹುದು. ಗಿಡ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಗಾಜಿನ ಚೂರು, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಚೀಲಗಳು, ತಂಗಿಯ ಹೇರ್‌ಪಿನ್, ಹಳೇ ರೀಫಿಲ್ ಪೆನ್, ದಪ್ಪ ರಟ್ಟು, ಔಷಧ ಮಾತ್ರೆ ಸುತ್ತಿದ ಬ್ಯಾಗಡೆ, ಹರಿದ ಚಪ್ಪಲಿ, ತಗಡಿನ ಚೂರು, ಮುರುಕು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಆಟಿಕೆ, ಹಳೇ ಬ್ಯಾಟರಿ ಸೆಲ್, ಅಣ್ಣನ ಹರಿದ ರಬ್ಬರ್ ಚಂಡು, ಮುರಿದ ಸಿ.ಡಿ., ಟೇಪ್ ರೆಕಾರ್ಡರಿನ ರಿಬ್ಬನ್ನು ಇವೆಲ್ಲ ಕೊಳೆಯಲಾರವು. ಮಣ್ಣಿನೊಂದಿಗೆ ಸೇರದೆ ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಬಿದ್ದಲ್ಲೇ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತವೆ. ರಸ್ತೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಊರೆಲ್ಲ ಕೊಳಕಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಚಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಹಳಸಲು ತಿಂಡಿ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಹಸುಗಳು ಇಲ್ಲವೆ ಬೀದಿನಾಯಿಗಳು ಇಡಿಯಾಗಿ ತಿಂದು, ತುಂಬಾ ನೋವು ಅನುಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತಿಪ್ಪೆವಸ್ತುಗಳು ಚರಂಡಿಗೆ ಬಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲೇ ಕೊಳೆ ನೀರನ್ನೂ ತಡೆಹಿಡಿದು ದುರ್ವಾಸನೆ ಸೂಸುತ್ತವೆ. ಇಂಥವನ್ನೆಲ್ಲ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಸದ ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಸಂಬಂಧಿತ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಆಗಾಗ ಎತ್ತಿ ದೂರ ಸಾಗಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹೂಳುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲವೆ ಸುಡುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲವೆ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನಂಥ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಹೊಸ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಥವಾ ಡಾಂಬರಿನೊಂದಿಗೆ ಕರಗಿಸಿ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

ನಿಮಗಿದು ಗೊತ್ತೇ? ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಮತ್ತು ರಬ್ಬರನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ಡೀಸೆಲ್‌ನಂಥ ತೈಲವನ್ನೂ ಉತ್ಪಾದಿಸಬಹುದು. ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿದರೆ ಎಂಥ ತಿಪ್ಪೆವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ಸಂಪತ್ತನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬಹುದು.

ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿನ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತುಂಬಾ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉರಿದು ಹೋದ ಸಿಎಫ್‌ಎಲ್ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಹುಷಾರಾಗಿ ಒಡೆಯದಂತೆ ಎತ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಇಡಬೇಕು. ಒಡೆದರೆ ಅದರಿಂದ ಪಾದರಸದ ಆವಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ವಿಷ ಪದಾರ್ಥ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಒಡೆದರೆ, ಆ ಗಾಳಿಯನ್ನು ನಾವು ಸೇವಿಸಲೇಬಾರದು. ಕಿಟಕಿ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದು, ನಾವೂ ತುಸು ಹೊತ್ತು ದೂರ ಹೋಗಬೇಕು.

ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಎಂದೂ ಸುಡಬಾರದು. ಸುಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ವಿಷಗಾಳಿ ಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹಳೇ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು, ಟೇಪ್‌ರೆಕಾರ್ಡ್ ಚೂರುಗಳು, ಮೊಬೈಲ್ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು, ವಾಚಿನ ಬ್ಯಾಟರಿ, ಮುರುಕು ಟಾರ್ಚ್, ಕೆಟ್ಟುಹೋದ ರಿಮೋಟ್, ಸಿಎಫ್‌ಎಲ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು 'ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ವೇಸ್ಟ್' ಅಥವಾ 'ಇ-ವೇಸ್ಟ್' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತೆಗೆದಿಟ್ಟು, ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಕಸದ ತೊಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲವೆ ರಸ್ತೆ ಬದಿಗೆ ಬಿಸಾಕಿದರೆ, ಚಿಂದಿ ಆಯುವವರು ಅವನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ತಾಮ್ರ ಇಲ್ಲವೆ ಬೆಳ್ಳಿಯ ತಂತಿಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಹೋಗಿ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಎಂದೂ ಬಿಸಾಕಬಾರದು. ಕಸದ ತೊಟ್ಟಿಗೂ ಹಾಕಬಾರದು.

ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅವು ಯಾರಿಗೂ, ಯಾವ ಜೀವಿಗೂ ಅಪಾಯ ತರಬಾರದು. ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿದರೆ ತ್ಯಾಜ್ಯವಸ್ತುಗಳೂ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತಾಗುತ್ತವೆ. ಕಂಡಕಂಡಲ್ಲಿ ಬಿಸಾಕಿದರೆ ಪರಿಸರ ನರಕವಾಗುತ್ತದೆ.

–ನಾಗೇಶ ಹೆಗಡೆ

ಕ್ಷೇತ್ರ : ಓದುವುದು

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ: ಸುಮಾರು ೬೦೦೦ ಪದಗಳನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಓದಿ ಗ್ರಹಿಸುವುದು.

ಆಶಯ :

ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯನ ಕೈವಾಡ ದಿನೆ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲಿದೆ. ಆತನ ದಿನನಿತ್ಯದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಮಾಲಿನ್ಯ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಜಲಮಾಲಿನ್ಯ, ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯ, ಶಬ್ದಮಾಲಿನ್ಯ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಮಾಲಿನ್ಯಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಕಸಗಳು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇವುಗಳ ವಿಂಗಡಣೆ, ನಿರ್ವಹಣೆ ಇಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದೆ ಈ ಪಾಠದ ಆಶಯ.

ಕವಿ ಕೃತಿ ಪರಿಚಯ :

ನಾಗೇಶ ಹೆಗಡೆಯವರು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿದ್ದಾಪುರದಲ್ಲಿ ೧೯೪೮ರಲ್ಲಿ ಜನನ. ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ಕರಕಪುರದ ಐ.ಐ.ಟಿ.ಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನವದೆಹಲಿಯ ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಮಾಲಯದ ನೈನಿತಾಲ್ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಕಾಲ ಪರಿಸರ ಭೂವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಾಗಿದ್ದರು. ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ಕರ್ನಾಟಕ ಕಂಡ ಪ್ರಮುಖ ಪರಿಸರವಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯುತರು ಒಬ್ಬರು. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಮುಖ ಪರಿಸರ ಹೋರಾಟದಲ್ಲೂ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇರುವುದೊಂದೆ ಭೂಮಿ, ಗಗನಸಖಿಯ ಸೆರಗ ಹಿಡಿದು, ನಮ್ಮೊಳಗಿನ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಇವರ ಕೆಲವು ಕೃತಿಗಳು. ಇವರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಲಭಿಸಿವೆ. 'ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿ' ಎಂಬ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆಂದೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರಚಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯಿರಿ :

ಲಾಲಿಪಾಪ್–ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಿಹಿ ಮಿಠಾಯಿ. ಚೊಕ್ಕಟ–ಸ್ವಚ್ಛವಾದ; ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾದ. ತ್ಯಾಜ್ಯ–ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬಿಸಾಡಿದ ವಸ್ತು, ಬೇಡದ ವಸ್ತು. ಮಲಿನ–ಅಶುದ್ಧ; ಕಲುಷಿತ. ಚದುರು–ಚಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗು; ಹರಡು. ಆರು–ಇಂಗು; ಆವಿಯಾಗು. ರದ್ದಿ ಕಾಗದ– ಒಮ್ಮೆ ಬಳಸಿದ ಕಾಗದ ಅಥವಾ ಪುಸ್ತಕ. ಸುರಕ್ಷಿತ–ರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ಕಾಪಾಡಿದ. ಹೂತಿಡು–ನೆಲದೊಳಗೆ ಗುಂಡಿತೋಡಿ ಇರಿಸು.

ವಿವರ ತಿಳಿಯಿರಿ :

- ಬ್ಯಾಗಡೆ : ಅಭ್ರಕದ ತೆಳುವಾದ ಹಾಳೆ.
- ಸಿ.ಎಫ್.ಎಲ್. : ಕಾಂಪಾಕ್ಟ್ ಫ್ಲೋರೋಸೆಂಟ್ ಲ್ಯಾಂಪ್.
- ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ವೇಸ್ಟ್ : ಹಾಳಾದ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು.

ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ

ನಾವು ಹಿಂದಿನ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ದೇಶಿ, ಅನ್ಯದೇಶಿ ಪದಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆವು. ಈಗ ತತ್ಸಮ ತದ್ಭವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ತತ್ಸಮ : ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ವಿಕಾರ ಹೊಂದದೆ ಬಳಸಲ್ಪಡುವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು 'ತತ್ಸಮ'ಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವರು. ತತ್+ಸಮ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ (ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಕ್ಕೆ) ಸಮಾನವಾದುದು ಎಂದು ಅರ್ಥ.

ಉದಾ: ಶ್ರೀ, ಸೂರ್ಯ, ತ್ಯಾಗ, ವಿಜ್ಞಾನ, ಪುಸ್ತಕ, ಸರಸ್ವತಿ.

ತದ್ಭವ : ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಅಥವಾ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿ ಬರುವ ಪದಗಳನ್ನು 'ತದ್ಭವ'ಗಳೆನ್ನುವರು.

ಉದಾ: ಸಜ್ಜೆ, ಲಕುಮಿ, ಹದಿಬದೆ, ಸಿರಿ, ಚಾಗ, ಹೊತ್ತಗೆ,

ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ತತ್ಸಮ, ತದ್ಭವ ಪದಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ.

ತತ್ಸಮ	ತದ್ಭವ		ತತ್ಸಮ	ತದ್ಭವ
ಆರ್ಯ	ಅಜ್ಜ		ನಿತ್ಯ	ನಿಚ್ಚ
ಕಾರ್ಯ	ಕಜ್ಜ		ಪದ್ಮ	ಪದುಮ
ಚಂದ್ರ	ಚಂದಿರ		ಭಕ್ತಿ	ಬಕುತಿ
ವಿಜ್ಞಾನ	ಬಿನ್ನಣ		ವೀಥಿ	ಬೀದಿ

ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

ಅ. ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ — ೧. ಒಡೆದ ಗಾಜಿನ ಚೂರು.

೨. ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ — ೨. ಸಿಎಫ್‌ಎಲ್ ಬಲ್ಬ್.

೩. ಅನಿಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ — ೩. ಮೊಬೈಲ್ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು.

೪. ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ — ೪. ಪಾತ್ರೆ ತೊಳೆದ ನೀರು.

೫. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ — ೫. ಕಾರ್ಖಾನೆ ಹೊಗೆ

ಆ. ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದ ಬರೆಯಿರಿ

೧. ತ್ಯಾಜ್ಯ ೨. ಚದುರು ೩. ಬೇರ್ಪಡಿಸು ೪. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ೫. ರದ್ದಿ

ಇ. ಒಂದು ಪದ ಅಥವಾ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತು ಎಂದರೇನು ?

೨. ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು ?

೩. ಸಾವಯವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಎಂದರೇನು ?

೪. ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಡಬಾರದು ಏಕೆ ?

೫. ನಗರವೂ ನರಕವಾಗುವುದು ಯಾವಾಗ ?

ಈ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಹಸಿಕಸ:–   ೨. ನಾಗೇಶ ಹೆಗಡೆ:–

ಉ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು–ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಕಸದ ವಿಲೇವಾರಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೨. ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಆಗಬಹುದಾದ ಪರಿಣಾಮಗಳೇನು?

ಊ. ಕೆಳಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ತದ್ಭವ ಪದಗಳನ್ನು ಮಿಶ್ರಗೊಳಿಸಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಬಲ್ಲಿರಾ?

ಋಷಿ, ಕ್ಷೀರ, ಮಾಲಾ, ವಧಾ, ಬ್ರಹ್ಮ, ಶ್ರೀ, ರಾಜ, ದಿಸೆ, ಮಾಲೆ, ಅಕ್ಷರ, ರಾಯ, ಭಿಕ್ಷಾ, ದಿಶಾ, ಬೊಮ್ಮ, ರಿಸಿ, ವಧೆ, ಕೀರ, ಸಿರಿ, ಅಕ್ಕರ, ಬಿಕ್ಕೆ.

ಋ. ಶಬ್ದಕೋಶವನ್ನು ಬಳಸಿ ಈ ಪದಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಗಲೀಜು =	೨. ಸಾವಯವ =	೩. ಪರಕಾಯ =
೪. ಮೇಧಾವಿ =	೫. ಕಲೋತ್ಸವ =	೬. ದರ್ಬಾರು =
೭. ಮನಸ್ಸಾಕ್ಷಿ =	೮. ಅಭಿರುಚಿ =	೯. ಉದ್ಯಮ =

ಭಾಷಾ ಆಟಗಳು.

ಗುಂಪು ಆಟ: ಒಣ ಕಸ– ಹಸಿ ಕಸ (ಪ್ರಾಣಿ–ಪಕ್ಷಿ–ಕೀಟ ಆಟದಂತೆ)

ಆಟ ಆಡುವ ವಿಧಾನ:–ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಒಂದು ವೃತ್ತ ಮಾಡಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ವೃತ್ತದ ಒಳಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಹಸಿ ಕಸ ಒಣ ಕಸ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ವೃತ್ತದ ಸುತ್ತ ಹೇಳುತ್ತ ನಡೆಯಬೇಕು. ಹಾಗೆ ನಡೆಯುತ್ತ ಅವನಿ(ಳಿ)ಗೆ ಇಷ್ಟ ಬಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಧದ ಕಸವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಬೇಕು. ಉದಾ: ಆತ(ಕೆ)ಹಸಿ ಕಸ ಎಂದರೆ ಎದುರಿಗಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಒಂದು ಹಸಿ ಕಸವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಬೇಕು. ಸರಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದರೆ ಆತ ಅಲ್ಲೇ ಉಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ತಪ್ಪು ಹೇಳಿದರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದಾತ ಅವನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ತಪ್ಪು ಹೇಳಿದಾತ ಆಟ ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತಾನೆ.

ಯೋಜನೆ

- ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಅಕಾರಾದಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಪದಕೋಶ ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ಓದಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ :

೧. ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಲೇಖನಗಳನ್ನು, ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಿರಿ.

೨. ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರುವ ಮಾಲಿನ್ಯದ ಬಗೆಗಿನ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಓದಿ ಅದರಂತೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಿರಿ.

೩. ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪತ್ರಿಕಾ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಏರ್ಪಡಿಸಿರಿ. ಜನಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಿರಿ.

ಶುಭ ನುಡಿ :

- ನಮ್ಮ ಪರಿಸರ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿದ್ದರೆ ಆರೋಗ್ಯ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿನದು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರೋಗ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿನದು.
- ದೇಹ, ಮನಸ್ಸು, ಪರಿಸರ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸ್ವಚ್ಛ.
- ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಹೊಣೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ

ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ ತರಗತಿ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ರೇಡಿಯೋ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರು "ಮಕ್ಕಳೇ, ಇದೀಗ ರೇಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡನಾಡು ಹೇಗೆ ಉದಯವಾಯಿತು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿರಿಯರೊಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾರೂ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ಆಲಿಸಿರಿ. ಬಳಿಕ ನಿಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು" ಎಂದು ರೇಡಿಯೋ ಕೀಲಿ ತಿರುಗಿಸಿದರು. ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ರೇಡಿಯೋದಲ್ಲಿ "ಆಕಾಶವಾಣಿ, ಇದೀಗ ಮಕ್ಕಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಹಿರಿಯರೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೀಗ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಲಿಸಿರಿ" ಎಂಬ ನುಡಿ ಹರಿದುಬಂತು.

"ಪ್ರೀತಿಯ ಮುದ್ದು ಮಕ್ಕಳೆ, ನೀವೀಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಆಲಿಸಲು ಬಹಳ ಕುತೂಹಲಭರಿತರಾಗಿದ್ದೀರಿ, ಅಲ್ಲವೇ? ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವ ಜನರೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ

ಸೇರಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರದಾಗಿತ್ತು. ಇದು ನಮ್ಮದೇ ನೆಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಎಲ್ಲ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಲ್ಲ ಮುಂಬೈ, ಮದ್ರಾಸ್, ಕೊಡಗು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಹೋಗಿತ್ತು. ಆಗ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಡಳಿತವಿತ್ತು. ಅವರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಒಟ್ಟಾಗಲು ಅವಕಾಶವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಿಗರು ಪರಕೀಯರಂತೆ ಜೀವನ ನಡೆಸುವ ಅಸಹನೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎದುರಾಗಿತ್ತು.

ಮಕ್ಕಳೇ, ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸುಮಾರು ಎರಡುಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸ ಹೊಂದಿದೆ. ಹಲವು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಅನಂತರ ಕನ್ನಡದ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಹನೀಯರು ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದರು. ಇಂಥವರಲ್ಲಿ ರಾ.ಹ. ದೇಶಪಾಂಡೆ, ರೊದ್ದ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾವ್, ಆಲೂರು ವೆಂಕಟರಾಯ, ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ ಮೊದಲಾದವರು ಅಗ್ರಗಣ್ಯರು.

ಮಕ್ಕಳೇ, ಈ ಕನ್ನಡನಾಡು ಏಕೀಕರಣಗೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾದ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರದ್ದು ಒಡೆದು ಆಳುವ ನೀತಿ. ಅದರಂತೆಯೆ ೧೯೦೫ರ ಆಗೋಸ್ತು ೧೬ರಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಬಂಗಾಳ ರಾಜ್ಯ ವಿಭಜನೆಗೆ ಮುಂದಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದ ಬಂಗಾಳಿಗರು 'ವಂಗಭಂಗ' ಎನ್ನುವ ಬೃಹತ್ತಾದ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಮಣಿದ ಸರ್ಕಾರ ೧೯೧೧ರಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಬಂಗಾಳವನ್ನು ಒಂದು ಮಾಡಿತು. ನೋಡಿ ಮಕ್ಕಳೇ, ಈ ಘಟನೆಯಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ಕಟ್ಟಾಳುಗಳು ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಒಂದು ಮಾಡುವ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾದ ರಾ.ಹ.ದೇಶಪಾಂಡೆ ಹಾಗೂ ಸಮಾನ ಮನಸ್ಕ ಕನ್ನಡಿಗರು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ೨೦-೦೭-೧೮೯೦ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಈ ಸಂಘವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕೃತಿಗಳ ರಚನೆ ಹಾಗೂ ೧೮೯೬ರಲ್ಲಿ 'ವಾಗ್ಭೂಷಣ' ಎಂಬ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿತು. ಇದು ಕನ್ನಡಿಗರೆಲ್ಲ ಒಂದಾಗಲು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿತು.

ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಲೂರು ವೆಂಕಟರಾಯರು, ಗದಿಗೆಯ್ಯ ಹೊನ್ನಾಪುರಮಠ, ಕಡಪಾ ರಾಘವೇಂದ್ರರಾಯ ಮುಂತಾದವರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ೧೯೧೬ರಲ್ಲಿ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಸಭೆ' ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯ ಬೆಂಬಲವೂ ಇತ್ತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಬಿರುಸಿನ ಚಳುವಳಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ನಡುವೆಯೂ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದ ಚಳುವಳಿಯು ಕಾವು ಪಡೆ-ಯುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಕೂಡ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದೆ.

ಮಕ್ಕಳೇ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘ ಆಗ ಮುಂಬೈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೆಲವು ಹಿರಿಯರು, ಮಹಾರಾಜ ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಮತ್ತು ದಿವಾನರಾಗಿದ್ದ ಸರ್. ಎಂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸಿದರು. ೧೯೧೫ರಲ್ಲಿ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು' ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. (ಇದರ ಹೆಸರು ೧೯೩೮ರಲ್ಲಿ 'ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು' ಎಂದು ಬದಲಾಯಿತು.) ಕನ್ನಡ ನಾಡು -ನುಡಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣವೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶವಾಯಿತು.

ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆ, ಸಂಶೋಧನೆ, ನಿಘಂಟು ರಚನೆ ಮುಂತಾದ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿತನದಿಂದ ಎದುರಿಸಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೊಂದು ನೆಲೆ ಕಲ್ಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಾಧನೆ ಅಗಾಧವಾದುದು. ಪರಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕಬಂಧಬಾಹುವಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದ ಜನಮನವನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಮನ-ಮನೆ ಮುಟ್ಟಲು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಯಿತು. ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ದನಿ ಎತ್ತುವ ಮೂಲಕ ಏಕೀಕರಣದ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ವೇದಿಕೆ ಕಲ್ಪಿಸಿತು.

ಮಕ್ಕಳೇ, ೧೯೨೪ರಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು. ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಮಹಾಧಿವೇಶನ ನಡೆಯಿತು. ದೇಶೀಯ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ವಿಂಗಡಣೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿತ್ತು. ಆಗ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಿ ಆಂದೋಲನ ರೂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಯಕರಲ್ಲಿಯೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಮ್ಮತ ಮೂಡಿತ್ತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೂ ವಿಶೇಷ ಚಾಲನೆ ದೊರೆಯಿತು. ೨೫-೧೨-೧೯೨೪ರಂದು ಸರ್ ಸಿದ್ದಪ್ಪ ಕಂಬಳಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಸಭೆ'ಯ ಮೊದಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಯಿತು. ಅವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಹುಯಿಲುಗೋಳ ನಾರಾಯಣರಾಯರು ರಚಿಸಿದ 'ಉದಯವಾಗಲಿ ನಮ್ಮ ಚೆಲುವ ಕನ್ನಡ ನಾಡು' ಎಂಬ ಗೀತೆಯನ್ನು ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಹಾಡಲಾಯಿತು. ಈ ಸಭೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಮುಂಬೈ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿತಗೊಂಡಿತು.

ಮಕ್ಕಳೇ, ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದಲೂ ಬೆಂಬಲ ವ್ಯಕ್ತವಾಯಿತು. ಸಮಗ್ರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕನಸು ಹೊತ್ತ ಏಕೀಕರಣ ಚಳುವಳಿ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ರೂಪ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿತು. ಹೋರಾಟಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ನಾಯಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ನೂರಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಮುಂಬೈ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿ ಬಿರುಸುಗೊಂಡಿತು.

ಹೀಗೆ ಚಳುವಳಿ ಮುಂದುವರೆದಿತ್ತು. ೧೯೪೭ರಲ್ಲಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂತು. ಅನಂತರ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ರಚನೆಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿತು. ಅದರಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಹೋಗಿದ್ದ ಕನ್ನಡಿಗರು ೧೯೫೬ರ ನವೆಂಬರ್ ೧ರಂದು ಒಂದೇ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬಂದರು. ಆಗ ಅದನ್ನು 'ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ರಚನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆದ ಎಡವಟ್ಟುಗಳ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಈಗಲೂ ಹೊರಗಡೆಯೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಮುಂದೆ ೧೯೭೩ರ ನವೆಂಬರ್ ೧ರಂದು ಕನ್ನಡಿಗರೆಲ್ಲರ ಆಶಯದಂತೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವು 'ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ' ಎಂಬ ಹೆಸರು ಪಡೆಯಿತು.

ಮಕ್ಕಳೇ ಕೇಳಿದಿರಲ್ಲ, ನಾನು ನಿಮಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಇದರ ಕಥೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದ ಕನಸನ್ನು ನನಸು ಮಾಡಲು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಚಳುವಳಿಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ನಾವು ನೆನೆಯಬೇಕು. ಅವರ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿ ನಮ್ಮ ನಾಡು, ನುಡಿ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅಖಂಡವಾಗಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಮಕ್ಕಳೆ. ನಮಸ್ಕಾರ.

(ರೇಡಿಯೋ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಕರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿದರು.)

ಕ್ಷೇತ್ರ : ಬರೆಯುವುದು

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ : ಸರಳ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಭಾಷಾಂಶ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದು.

ಆಶಯ :

ಕನ್ನಡನಾಡು ಕನ್ನಡಿಗರ ನಾಡು. ಅದು ಹರಿದು ಚಿಂದಿಯಾದ ಕಾಲವೊಂದಿತ್ತು. ಕನ್ನಡಿಗರು ಚಳುವಳಿಯ ಮೂಲಕ ನ್ಯಾಯ ಪಡೆಯಲು ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದರು. ಅಂದಿನ ಏಕೀಕರಣ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಇಂದೂ ನಾವು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಇತರ ಭಾಷಿಕರಿಂದ ಪದೇ ಪದೇ ಆಘಾತ ಒದಗಿಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಮಾತೃಭಾಷೆಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾದಾಗ ಒಕ್ಕೊರಲಿನಿಂದ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಾಠದ ಆಶಯ.

ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯಿರಿ :

ಉದಯ–ಹುಟ್ಟು, ಮೂಡು. ಆಕಾಶವಾಣಿ–ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಕೇಳುವ ಧ್ವನಿ, ರೇಡಿಯೋ, ಬಾನುಲಿ. ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸು–ಪ್ರಕಟಿಸು, ಸಾದರಪಡಿಸು. ಆಲಿಸು–ಕೇಳು. ಹೊರತುಪಡಿಸಿ–ಬಿಟ್ಟು. ಕುತೂಹಲ–ಅಚ್ಚರಿ, ವಿಸ್ಮಯ. ಸಂಸ್ಥಾನ–ರಾಜ್ಯ, ದೇಶದ ಒಂದು ಭಾಗ. ಪರಕೀಯ–ಬೇರೆಯ, ಹೊರಗಿನ, ಅನ್ಯ. ಅಸಹನೀಯ–ಸಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ, ತಡೆಯಲಾಗದ. ಅಸ್ತಿತ್ವ–ಇರುವಿಕೆ. ಅಗ್ರಗಣ್ಯ–ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿನ, ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ. ಪ್ರೇರಣೆ–ಪ್ರಚೋದನೆ, ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಉತ್ತೇಜಿಸುವಿಕೆ. ವಿಭಜನೆ– ವಿಂಗಡಣೆ, ಬೇರ್ಪಡಿಸುವಿಕೆ. ಸಮಾನ ಮನಸ್ಕ–ಒಂದೇ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವವನು, ತನ್ನಂತೆಯೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಉಳ್ಳವನು. ಕಾರ್ಯಪ್ರವರ್ತ–ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಮೊದಲಾಗು. ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶ–ಗುರಿ. ನಿಘಂಟು–ಶಬ್ದಕೋಶ, ಶಬ್ದಾರ್ಥ ಸಂಗ್ರಹ. ನೆಲೆಕಲ್ಪಿಸು– ವೇದಿಕೆ ಒದಗಿಸು, ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡು. ಆಯೋಜಿಸು–ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡು, ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸು. ಆಂದೋಲನ–ಚಳುವಳಿ, ಕ್ರಾಂತಿ. ವ್ಯಾಪ್ತಿ–ವಿಸ್ತಾರ, ಮಿತಿ. ಎಡವಟ್ಟು–ರೂಢಿಗೆ ವಿರೋಧವಾದುದು, ಉಚಿತವಲ್ಲದ್ದು, ಕ್ರಮತಪ್ಪಿದ್ದು. ಅಖಂಡ–ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನ, ಪೂರ್ಣ.

ವಿವರ ತಿಳಿಯಿರಿ :

- **ಒಡೆದು ಆಳುವ ನೀತಿ :** ಒಂದಾಗಿದ್ದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಎರಡು ಭಾಗ ಮಾಡಿ ಆಳುವುದು. ವಿಭಜಿಸಿ ಆಳುವ ಕ್ರಮ.
- **ವಂಗ ಭಂಗ ಚಳುವಳಿ :** ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಏಕತೆಗೆ ಭಂಗವಾದಾಗ ಮಾಡಿದ ಹೋರಾಟ.
- **ಕಬಂಧಬಾಹು :** ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಒಬ್ಬ ಶಾಪಗ್ರಸ್ತ ಗಂಧರ್ವನ ತೋಳು. ನೀಳವಾದ ತೋಳುಗಳು, ಬಂಧಿಸುವ ಸಂಕೋಲೆ.

ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ

ಪ್ರಬಂಧ ರಚನೆ :

ನಾವು ಹಿಂದಿನ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಪತ್ರ ಬರೆಯುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರಬಂಧ ರಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಷಯವನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರಬಂಧ ಎನ್ನುವರು. ಒಂದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಅನೇಕ ವಾಕ್ಯಗಳ ಸಮುಚ್ಚಯವೇ ಪ್ರಬಂಧವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯುವ ಮೊದಲು ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.

- **ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹ :** ಬರೆಯಬೇಕಾಗಿರುವ ಪ್ರಬಂಧದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ವಿಚಾರ–ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು.
- **ಕ್ರಮ ಬದ್ಧತೆ :** ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಯಾವ ವಿಷಯ ಮೊದಲು, ಯಾವ ವಿಷಯ ಅನಂತರ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲೇ ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು.
- **ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಶೈಲಿ :** ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಬಂಧದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸಮರ್ಥ ಶಬ್ದಗಳ ಬಳಕೆ, ಶುದ್ಧವಾದ ವಾಕ್ಯರಚನೆ, ಇವುಗಳಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಪ್ರಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಶೈಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಪದಗಳನ್ನೇ ಬಳಸಬೇಕು. ವಾಕ್ಯಗಳು ಚಿಕ್ಕದಾದಷ್ಟು ತಪ್ಪುಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ.

ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ, ವಿಷಯ ವಿವರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಷಯದ ಸಮಾಪ್ತಿ ಅಥವಾ ಉಪಸಂಹಾರ ಎಂಬ ಮೂರು ಪ್ರಧಾನ ಹಂತಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರಬಂಧ ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಅದೊಂದು ಉತ್ತಮ ಪ್ರಬಂಧವಾಗಬಲ್ಲದು.

ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

ಅ. ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ೧೮೯೦	೧. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿದ್ದು
೨. ೧೯೧೬	೨. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಸ್ಥಾಪನೆ.
೩. ೧೯೧೫	೩. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘ ಸ್ಥಾಪನೆ
೪. ೧೯೫೬	೪. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಭೆ ಸಂಸ್ಥೆ ಪ್ರಾರಂಭ.
೫. ೧೯೭೩	೫. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಉದಯ

ಆ. ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯ ರಚಿಸಿರಿ.

೧. ಹೋರಾಟ   ೨. ಸವಾಲು   ೩. ಕಲ್ಪಿಸು   ೪. ಅಗ್ರಗಣ್ಯ   ೫. ಪ್ರತಿಭೆ

ಇ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ರೇಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ಯಾವ ನುಡಿ ಹರಿದು ಬಂತು?

೨. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರು ಒಟ್ಟಾಗಿರಲು ಅವಕಾಶವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆ?

೩. ಕನ್ನಡದ ಪರವಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರ ಹೆಸರು ತಿಳಿಸಿರಿ.

೪. ವಂಗಭಂಗ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಯಾರು ನಡೆಸಿದರು?

೫. ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘದ ಕೆಲಸವೇನಾಗಿತ್ತು?

೬. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಹೆಸರು ಯಾವಾಗ ಬಂದಿತು?

ಈ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ೨-೩ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಕನ್ನಡನಾಡು ಏಕೀಕರಣಗೊಳ್ಳಲು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾದ ಘಟನೆ ಯಾವುದು?

೨. 'ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು' ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ವೇದಿಕೆ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದು ಹೇಗೆ?

೩. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಭೆಯ ಮೊದಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಏನೆಲ್ಲಾ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದವು?

ಉ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು-ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ನಡೆದ 'ವಂಗ ಭಂಗ' ಚಳುವಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ?

ಊ. ಕೆಳಗಿನ ಪರಿಚ್ಛೇದವನ್ನು ಓದಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

ಭಾರತದ ಜನಮಾನಸದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಮುಕ್ಕಾಗದೇ ಇರುವವರಲ್ಲಿ ಲಾಲ್ ಬಹಾದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೂ ಒಂದು. ಕಡು ಬಡತನದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಅವರು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಯಾದ ಪ್ರಧಾನಿ ಪದವಿಗೇರಿದರು. ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತಕ್ಕೊಂದು ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನತೆಗೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಅಪಾರ ವಿಶ್ವಾಸವಿತ್ತು.

ಲಾಲ್ ಬಹಾದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ೧೯೦೪ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨ರಂದು ವಾರಣಾಸಿ ಹತ್ತಿರದ ಮೊಗಲ್‌ಸರಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಶಾರದಾ ಪ್ರಸಾದ, ರಾಮದುಲಾರಿ ದೇವಿಯವರ ಮಗನಾಗಿ ಜನಿಸಿದರು.

ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದ ಮಗುವಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ತಂದೆ ತೀರಿಕೊಂಡರು. ತಾಯಿಯ ಆರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಜಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವಾಗ ದೋಣಿ ದಾಟಿಸುವವನಿಗೆ ಕೊಡಲು ಹಣವಿರಲಿಲ್ಲ. ಗೆಳೆಯರಲ್ಲಿ ಕೈಚಾಚಲು ಮನಸ್ಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಗಂಗಾನದಿಯನ್ನು ದಾಟಲೇಬೇಕು ಆಗ ಏನು ಮಾಡಿದರು ಗೊತ್ತೇ? ಗೆಳೆಯರ ಬಳಿ ತಡವಾಗಿ ಬರುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿ ಸಂಜೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ತುಂಬಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಗಂಗಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಧುಮುಕಿ ಈಜಿ ಮನೆ ಸೇರಿದರು. ಜೀವನದ ಕೊನೆಯುಸಿರಿರುವವರೆಗೂ ಯಾರ ಬಳಿಯೂ ಕೈಚಾಚಲಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಲಾಲ್ ಬಹಾದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು.

೧. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

ಅ. ಲಾಲ್ ಬಹಾದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಯಾವ ಉನ್ನತ ಪದವಿಗೇರಿದರು?

ಆ. ಇವರು ಎಲ್ಲಿ, ಯಾವಾಗ ಜನಿಸಿದರು?

ಇ. ತಂದೆ ತೀರಿಕೊಂಡ ಬಳಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಹೇಗೆ ಬೆಳೆದರು?

ಈ. 'ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨' ಇಬ್ಬರು ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಜನ್ಮದಿನ. ಅವರ ಹೆಸರೇನು?

ಉ. ದೋಣಿ ದಾಟಿಸುವವನಿಗೆ ಕೊಡಲು ಹಣವಿಲ್ಲದಾಗ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಏನು ಮಾಡಿದರು?

ದೂರದರ್ಶನ ವೀಕ್ಷಣೆಯ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

ಭಾಷಾ ಆಟ

ಅ. ಕೆಳಗಿನ ೬೪ ಅಂಕಣಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಲವಾರು ಭಾಷೆಗಳು ಮನಬಂದಂತೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಬಲ್ಲಿರಾ?

ಡಿ	ಕಾ	ಕೊ	ಡ	ಬಂ	ಗಾ	ಳಿ	ಧಿ
ಓ	ಶ್ರೀ	ಕೊಂ	ನ್ನ	ಧು	ಜು	ಪಾ	ಸಿಂ
ಬಾ	ಎ	ಗೆ	ಕ	ದ	ಅ	ನೇ	ರ್ದು
ರ	ಪು	ಯ	ಕ್ಷಿ	ಣಿ	ಸ್ಸಾ	ಉ	ಹಿಂ
ದ	ಣಿ	ವು	ತೆ	ನೆ	ಮಿ	ದಿ	ತಿ
ಳು	ಮ	ಲ	ಯಾ	ಳಂ	ಬಿ	ರಾ	ತ್ರ್ಯ
ಮಿ	ಗು	ರಾ	ವ	ಣಿ	ಜ	ಜಾ	ಗ
ತ	ಸ್ಕೃ	ಸಂ	ಠಿ	ಗು	ಳಂ	ಬ	ಪಂ

ಯೋಜನೆ

- ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಹೋರಾಡಿದ ಕನ್ನಡಿಗರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮತ್ತು ಆಲ್ಬಂ ರಚಿಸಿರಿ.

ಓದಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ :

೧. 'ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ದುಡಿದ ಮಹನೀಯರು' ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಿರಿ.

೨. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಉದಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

೩. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಕುರಿತಾದ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿರಿ.

ಶುಭ ನುಡಿ :

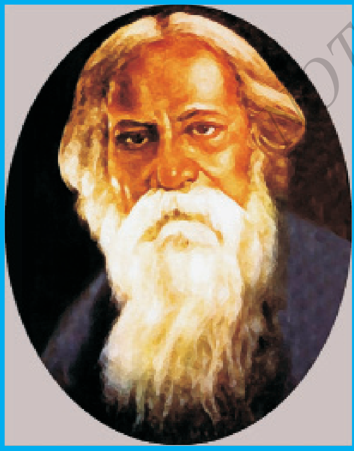
೧. ಎಲ್ಲಾದರು ಇರು ಎಂತಾದರು ಇರು ಎಂದೆಂದಿಗು ನೀ ಕನ್ನಡವಾಗಿರು.

೨. ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ಕೈ ಎತ್ತು ನಿನ್ನ ಕೈ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ.

೩. ನಾವೆಲ್ಲೆ ಹೋದರೂ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ನಾಡನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು.

ಪೂರಕ ಪಾಠ –

ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಟ್ಯಾಗೋರ್.

"ಹನ್ನೊಂದು ವರ್ಷದ ಈ ಹುಡುಗ ಪದ್ಯ ಬರೆಯುತ್ತಾನೆಯೇ? ಹೌದೇನೋ ಹುಡುಗ?" ಕೋಲ್ಕೊತ್ತೆಯ ಬಂಗಾಳಿ ಅಕಾಡೆಮಿ ಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು ಕೇಳಿದರು.

'ಹೌದು' ಎಂದ ರಬಿ ಸಂಕೋಚದಿಂದ.

ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಇದನ್ನು ನಂಬಲಾಗಲಿಲ್ಲ. "ಹೌದಾ? ಸರಿ, ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಎರಡು ಸಾಲುಗಳ ಕವನ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುತ್ತೀಯಾ?"

'ಓಹೋ, ಅಗತ್ಯವಾಗಿ' ಬಾಲಕ ರಬಿ ಹೇಳಿದ :

"ಉರಿಗಿರಣ ಸುರಿಸುತ್ತ ದಹಿಸುತಿರೆ ದಿನಕರನು ನಿಷ್ಕರುಣ
ವರುಣದೇವನು ಬರುವ ಭರವಸೆಯು ಮೂಡಿಸಿತು ಆಶಾಕಿರಣ......"

ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು ಕವನದ ಎರಡು ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು:

'ತಳಮಳದಿ ಕೊಳದ ಆಳದ ತಳವ ಸೇರಿದ ಸಾಸಿರದ ಮೀನರಾಶಿ
ಫಳಫಳಿಸಿ ನಳನಳಿಸಿ ಮೇಲೇರೆ ಜೀವ ತಳೆಯಿತು ಜಲರಾಶಿ.......'

ತಡಮಾಡದೆ ಬಾಲಕ ರಬಿ ಮುಂದಿನೆರಡು ಸಾಲು ಸೇರಿಸಿ ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿದ.

ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು ಮಹದಾನಂದ ತುಂದಿಲರಾದರು. ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಈ ಕಾವ್ಯಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ ಬಾಲಕ ರಬಿಯೇ ಮುಂದೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೋಬೆಲ್ ಬಹುಮಾನ ತಂದುಕೊಟ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪುರುಷ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಟ್ಯಾಗೋರ್.

೧೮೬೧ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ, ೧೯೪೧ರ ವರೆಗೂ ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಿನುಗಿದ ಟ್ಯಾಗೋರ್ "ಗುರುದೇವ" ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧರು. ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲರೂ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಸ್ಮರಿಸುವ ವಿಶ್ವಕವಿ. ಕಾವ್ಯ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡು ರಸಋಷಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿಯಂತೆ, ಕವಿಕುಲಗುರು ಕಾಳಿದಾಸನಂತೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದವರು. ಅವರ ತಪಸ್ಸಿದ್ಧಿ ಕಲಾಪ್ರೌಢಿಮೆ, ಕಾವ್ಯಸಿದ್ಧಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದದ್ದು.

ಟ್ಯಾಗೋರರು ಕೇವಲ ಕವಿಗಳಾಗದೇ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರಾಗಿಯೂ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಧುಮುಕಿ ಗ್ರಾಮ ಸುಧಾರಣೆ, ಭಾಷಾ ಚಳುವಳಿ, ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮುಂತಾದ ಜನಪರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ಮಾನವ ಕಲ್ಯಾಣದ ಕುರಿತು ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಸದಾ ಮಿಡಿಯುತ್ತಿತ್ತು.

ರವೀಂದ್ರರು ೫೦ ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು, ೧೨ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು, ೨೧ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಬರೆದರು. ಇವಲ್ಲದೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ, ಸಣ್ಣಕಥೆ, ಕಿರುಗತೆ, ತಾತ್ವಿಕ ಪ್ರಬಂಧ– ಈ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ರವೀಂದ್ರರ ಎಲ್ಲ ಕೃತಿಗಳ ಮುಖ್ಯವಸ್ತು ಬಂಧಮುಕ್ತಿ. ಅದರ ಕಲ್ಪನೆಯೊಡನೆ ಮಾನವ ಹೃದಯದ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ಕಲ್ಪನೆಯೂ ಸೇರಿದೆ. ೧೯೧೦ರಲ್ಲಿ ಖ್ಯಾತ 'ಗೀತಾಂಜಲಿ'ಯ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದರು. ೧೯೧೧ರಲ್ಲಿ 'ಜನಗಣಮನ' ಎಂಬ ಗೀತೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಮುಂದೆ ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಯಾಯಿತು. ೧೯೧೩ ನವೆಂಬರ್ ೧೩ರಂದು ರವೀಂದ್ರರ ಗೀತಾಂಜಲಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ನೊಬಲ್ ಬಹುಮಾನ ಬಂತು.

೧೯೦೧ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೧ರಂದು ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದ ಬೋಲ್ಪುರ ರೈಲ್ವೆ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಶಾಂತ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಮರಗಿಡಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿ ನಗರದಿಂದ ದೂರವಿದ್ದು ಆಶ್ರಮಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಶಾಲೆಯೇ 'ಶಾಂತಿನಿಕೇತನ'. ಭಾರತದ ಶಿಕ್ಷಣ, ಭಾರತದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಬುನಾದಿಯ ಮೇಲೆ ಏರ್ಪಡಬೇಕಾದ್ದು ಸರಿಯಾದರೂ ಅದು ವಿಶ್ವದ ಇತರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಉತ್ತಮಾಂಶಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಈ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ರವೀಂದ್ರರು ವಿಶ್ವಭಾರತಿ ಎಂಬ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಭಾರತ ಹಾಗೂ ಇತರ ದೇಶಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ರವೀಂದ್ರರು ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಯೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮುನ್ನಡೆಗಾಗಿ ಧಾರೆಯೆರೆದರು. ನೋಬೆಲ್ ಬಹುಮಾನದಿಂದ ಬಂದ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲ ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದರು.

ಸಹಜ ಕಾವ್ಯಪ್ರತಿಭೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತ ಸುಮಧುರ ಕಂಠ ಇತ್ತು. ಕವಿ ರವೀಂದ್ರರು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ, ಭಾರತೀಯ ಹಾಗೂ ಬಂಗಾಳೀ ಜನಪದ ಸಂಗೀತ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ 'ರವೀಂದ್ರ ಸಂಗೀತ' ಬಂಗಾಳಿ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿ. ತಾವು ರಚಿಸಿದ ಗೀತೆಗಳಿಗೆ ತಾವೇ ಸ್ವರಸಂಯೋಜನೆ ಹಾಕಿದರು. ರವೀಂದ್ರ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಸಾವಿರ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಶ್ವಕವಿ ಎಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದ ಟ್ಯಾಗೋರರು ಭಾರತದ ಒಂದೇ ಪ್ರದೇಶದವರೆನಿಸದೆ ಇಡೀ ದೇಶವನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಮಹಾನ್ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಡಾ|| ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್ ಹೇಳುವಂತೆ "ರವೀಂದ್ರರು ಜೀವನದ ಮಾಧುರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾಗರಿಕತೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ" ಎಂಬಮಾತು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ.

– ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ ಸೊಪ್ಪಿಮಠ.

I. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ :

೧. ರವೀಂದ್ರರವರು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಸಂಗೀತದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿ ಯಾವುದು?

೨. ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು ಹೇಳಿದ ಅರ್ಧಕವಿತೆಯನ್ನು ಬಾಲಕ ರವಿ ಏನು ಮಾಡಿದ?

೩. ರವೀಂದ್ರರು ಶಾಂತಿನಿಕೇತನ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು?

೪. ರವೀಂದ್ರರಿಗೆ ನೊಬೆಲ್ ಬಹುಮಾನ ತಂದುಕೊಟ್ಟ ಕೃತಿ ಯಾವುದು?

೫. ರವೀಂದ್ರರು ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಯಾವುದರ ಮೂಲಕ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ತುಂಬಿದರು?

ಪದ ಖಜಾನೆ-೨

ಅ

ಅಂಜು=ಹೆದರು, ಭಯಪಡು

ಅಂತರಂಗ=ಒಳಮನಸ್ಸು, ನಿಜವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ

ಅಖಂಡ=ಇಡಿಯಾದ, ಪೂರ್ಣ

ಅಗ್ರಗಣ್ಯ=ಪ್ರಮುಖ, ಶ್ರೇಷ್ಠ

ಅತ್ಯಂತ=ಬಹಳ, ಅತಿಹೆಚ್ಚಿನ

ಅತ್ಯುನ್ನತ=ಅತಿ ಎತ್ತರದ, ಮಹತ್ತರವಾದ

ಅನಿಸಿಕೆ=ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಭಾವನೆ

ಅನ್ಯೋನ್ಯ=ಆತ್ಮೀಯ, ಪರಸ್ಪರ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಕೂಡಿದ

ಅಪೂರ್ವ=ಹೊಸಬಗೆಯ, ಅಸಾಮಾನ್ಯ

ಅಭಿಪ್ರಾಯ=ಆಶಯ, ಮನಸ್ಸಿನ ಭಾವ

ಅರಣ್ಯ=ಅಡವಿ, ಕಾಡು, ವನ

ಅರಳು=ಬಿರಿಯು, ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳು

ಅರಿ=ಶತ್ರು, ಕತ್ತರಿಸು, ತಿಳಿ

ಅಲಂಕಾರ=ಸೊಗಸು, ಚೆಲುವು

ಅವಕಾಶ=ಆಸ್ಪದ, ಸಂದರ್ಭ

ಅಸ್ತ್ರ=ಆಯುಧ, ಬಾಣ

ಅಳಿ=ನಾಶವಾಗು, ದುಂಬಿ

ಆ

ಆಕಸ್ಮಿಕ=ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಘಟನೆ, ಅಪಘಾತ

ಆಕಾಶವಾಣಿ=ಅಶರೀರವಾಣಿ, ಬಾನುಲಿ

ಆತ್ಮೀಯ=ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾದ, ಆಪ್ತ

ಆದರಿಸು=ಸಹಾಯಮಾಡು, ಆಧಾರವಾಗು

ಆನಂದಾಶ್ರು=ಸಂತೋಷದ ಕಣ್ಣೀರು, ಆನಂದಭಾಷ್ಪ

ಆಶೆ=ಬಯಕೆ, ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ, ಆಸೆ

ಇ

ಇಕ್ಕಟ್ಟು=ಇಡಿಕಿರಿದ, ಕಿರಿದಾದ

ಇ-ಅಂಚೆ=ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಅಂಚೆ, ಇ-ಮೇಲ್

ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ=ಆಕಸ್ಮಿಕ, ತಕ್ಷಣ

ಉ

ಉತ್ಪಾತ=ಅಪಶಕುನ, ಆಕಸ್ಮಿಕ ಘಟನೆ

ಉತ್ಪತ್ತಿ=ಹುಟ್ಟುವಿಕೆ, ಹುಟ್ಟುವಳಿ

ಉತ್ಸಾಹ=ಹುರುಪು, ಒಲವು

ಉತ್ಸುಕ=ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಕೂಡಿದ, ಉತ್ಸಾಹದಾಯಕ

ಉದಯ=ಸೃಷ್ಟಿ, ಹುಟ್ಟು

ಉದ್ದೇಶ=ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಆಲೋಚನೆ

ಉಪಟಳ=ಹಿಂಸೆ, ಕಿರುಕುಳ

ಉಳ್ಳವರು= ಶ್ರೀಮಂತರು, ಹಣವಂತರು

ಎ

ಎನಿತು=ಎಷ್ಟು

ಎಸಳು=ದಳ, ಹೂವಿನ ಪಕಳೆ

ಏ

ಏಕೀಕರಣ=ಒಂದುಗೂಡಿಸುವುದು

ಏಳಿಗೆ=ಉನ್ನತಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಒ

ಒಪ್ಪಿಗೆ= ಸಮ್ಮತಿ, ಅಂಗೀಕಾರ

ಕ

ಕಟ್ಟುಕತೆ= ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕತೆ

ಕಬಂಧಬಾಹು=ಒಬ್ಬ ಶಾಪಗ್ರಸ್ತ ರಾಕ್ಷಸನ ತೋಳು, ಬಿಗಿಹಿಡಿತ

ಕಣ=ಯುದ್ಧರಂಗ, ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅಂಶ, ಕಾಳು ಹೆಕ್ಕುವ ಸ್ಥಳ

ಕಬ್ಬ=ಕಾವ್ಯ

ಕವಿಕುಲ=ಕವಿಗಳ ಸಮೂಹ

ಕನವರಿಕೆ= ನಿದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ

ಕರಿನೆಲ=ಸುಟ್ಟು ಕರಕಲಾದ ಭೂಮಿ, ಕಪ್ಪುನೆಲ

ಕಾಳಜಿ=ಚಿಂತೆ, ಗೊಡವೆ, ಎಚ್ಚರ

ಕಿಚ್ಚಿಡು=ಕೊಳ್ಳಿಯಿಡು, ಬೆಂಕಿಕೊಡು

ಕಿವಿಗೊಡು=ಆಲಿಸು, ಗಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳು

ಕುತೂಹಲಭರಿತ=ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ

ಕುನ್ನಿ=ನಾಯಿ, ನಾಯಿಮರಿ

ಕುಣಿ=ಕುಳಿ, ಹೊಂಡ, ನರ್ತಿಸು

ಕುಂಭ=ಮಡಕೆ, ನೀರಿನ ಕೊಡ

ಕೃಪೆ=ದಯೆ, ಕರುಣೆ

ಕೇಡು=ಕೆಡುಕು, ಕೆಟ್ಟದ್ದು

ಕೈಮೀರು=ಅಧಿಕವಾಗು, ಮಿತಿಮೀರು

ಕೈನೀಡು=ಕೈಚಾಚು, ಕೈ ಮುಂದೆಮಾಡು

ಕೊಬ್ಬು=ದಪ್ಪವಾಗು, ಮಿತಿಮೀರು

ಕೊರಗು=ವ್ಯಥೆಪಡು, ಸೊರಗು

ಕೊಳೆ=ಕೆಸರು, ಮಾಲಿನ್ಯ

ಕೋರು=ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳು, ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳು

ಖ

ಖನಿಜ=ಚಿನ್ನ, ಬೆಳ್ಳಿ, ಕಬ್ಬಿಣ ಮೊದಲಾದ ಲೋಹ

ಗ

ಗಗನಚುಂಬಿ=ಆಕಾಶವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವಂತಹದು, ಬಹಳ ಎತ್ತರ

ಗತಿ=ಚಲನೆ, ಅವಸ್ಥೆ

ಗಾಬರಿ=ದಿಗಿಲು, ಹೆದರಿಕೆ

ಗುಡಿ=ಗುಡಿಸಲು, ಧ್ವಜ, ದೇವಮಂದಿರ

ಗುಹೆ=ಗವಿ, ಕಲ್ಲಿನ ದೊಡ್ಡ ಪೊಟರೆ

ಗುಪ್ತಸಂದೇಶ=ರಹಸ್ಯ ಸೂಚನೆ

ಗೃಹಪಾಠ=ಮನೆಪಾಠ

ಫ

ಫಟನೆ=ಸಂಭವಿಸುವಿಕೆ, ಆಗುವಿಕೆ

ಚ

ಚಕಿತಗೊಳಿಸು=ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಳಿಸು

ಚರ್ಚು=ಕ್ರೈಸ್ತ ದೇವಾಲಯ,

ಚರ್ಚೆ=ವಾದ ವಿವಾದ

ಚದುರು=ಚಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗು, ಕೆದರು

ಚರಿತ್ರೆ=ಇತಿಹಾಸ, ನಡತೆ

ಚಳುವಳಿ=ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಆಂದೋಲನ

ಚಿಮ್ಮು=ಹಾರು, ನೆಗೆ

ಚೂಟಿ=ಚುರುಕುತನ, ಜಾಣತನ

ಛ

ಛಲ=ಹಠ, ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟು

ಜ

ಜನಜನಿತ=ಪ್ರಚಲಿತ, ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿರುವ

ಜನಜಂಗುಳಿ=ಜನರ ಗುಂಪು, ಜನಸಮೂಹ

ಜವಾಬ್ದಾರಿ=ಹೊಣೆ, ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ

ತ

ತಕ್ಷಣ=ಕೂಡಲೆ, ಆ ಕ್ಷಣ

ತಡಕಾಡು=ಹುಡುಕಾಡು, ತಡವರಿಸುತ್ತ ಹುಡುಕು

ತಡವೆ=ಸಲ, ಸರ್ತಿ, ಬಾರಿ

ತಲುಪಿಸು=ಮುಟ್ಟಿಸು, ಸೇರಿಸು

ತಳಮಳ=ಗಾಬರಿ, ಕಳವಳ, ದಿಗಿಲು

ತ್ಯಾಜ್ಯ=ಬಿಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ.

ತೀರ್ಪುಗಾರ=ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವವ, ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ

ತೀರ್ಮಾನಿಸು=ನಿರ್ಧರಿಸು, ನಿಶ್ಚಯಮಾಡು

ತುಂಡು=ಚೂರು, ಸಣ್ಣಭಾಗ

ತುತ್ತೂರಿ=ಒಂದು ಬಗೆಯ ಊದುವ ವಾದ್ಯ

ತುಣುಕು=ಚೂರು, ತುಂಡು

ತೊಳೆ= ಸ್ವಚ್ಛಮಾಡು, ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸು

ತೋರಣ=ಶುಭಸೂಚಕವಾಗಿ ಕಟ್ಟುವ ಮಾಲೆ

ತೃಣ=ಹುಲ್ಲು

ದ

ದಟ್ಟ=ಒತ್ತೊತ್ತಾಗಿರುವ, ದಪ್ಪವಾಗಿರುವ

ದಡ=ದಂಡೆ, ತೀರ

ದಬಾಯಿಸು=ಗದರಿಸು, ಬಾಯಿಮುಚ್ಚಿಸು

ದಾತ= ದಾತಾರ, ಒಡೆಯ, ರಕ್ಷಕ

ದಿಟ್ಟ=ನೇರ, ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ

ದೀವಿಗೆ=ಸೊಡರು, ದೀಪ

ದುರ್ಮತಿ=ಕೆಟ್ಟಬುದ್ಧಿ, ದುರ್ಬುದ್ಧಿ

ದೃಶ್ಯ= ಕಾಣಿಸುವ, ಗೋಚರಿಸುವ

ದ್ರವ=ಹರಿಯುವ ಗುಣವುಳ್ಳ ವಸ್ತು

ಧಕ್ಕೆ=ಆಘಾತ, ಅಪಾಯ, ತೊಂದರೆ

ನ

ನಂಜು=ವಿಷ, ಸೇಡು

ನಭ=ಆಕಾಶ, ಗಗನ

ನಮಿಸು=ವಂದಿಸು, ನಮಸ್ಕರಿಸು

ನವಜೀವನ=ಹೊಸಬಾಳು

ನಿಘಂಟು=ಶಬ್ದ ಹಾಗೂ ಅರ್ಥಗಳ ಕೋಶ

ನಿರ್ಧಾರ=ತೀರ್ಮಾನ, ನಿಶ್ಚಯ

ನಿರ್ದೇಶನ=ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಸಲಹೆ

ನಿರಾಳ=ಶಾಂತಿ, ನೆಮ್ಮದಿ

ನಿರ್ವಹಣೆ=ಕಾರ್ಯಗತ, ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗು

ನಿಶ್ಚಿಂತೆ=ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲದ, ನಿರಾಳವಾದ

ನಿಷ್ಕರುಣೆ= ಕರುಣೆಯಿಲ್ಲದ

ನೆತ್ತರು=ರಕ್ತ, ಕೆನ್ನೀರು

ನೋವು=ಸಂಕಟ, ಬೇನೆ

ಪ

ಪಕ್ಕ=ಮಗ್ಗುಲು, ಬದಿ, ಹತ್ತಿರ

ಪಟ್ಟಿ=ವಿವರಗಳ ಯಾದಿ

ಪಣ=ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ, ಶಪಥ

ಪರಕೀಯ=ವಿದೇಶೀಯ

ಪರಭಾಷೆ=ಬೇರೆಭಾಷೆ

ಪರಸ್ಪರ=ತಮ್ಮತಮ್ಮಲ್ಲಿ, ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು

ಪರೆಗಳಚು=ಕೆಡುಕನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕು, ವಿಮೋಚನೆ ಪಡೆ

ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳು=ಭಾಗವಹಿಸು, ಸೇರಿಕೊಳ್ಳು

ಪಾವನ=ಪವಿತ್ರ, ಶುದ್ಧ

ಪಾಶ=ಹಗ್ಗ, ಬಂಧ

ಪುರಾವೆ=ಸಾಕ್ಷಿ, ರುಜುವಾತು

ಪ್ರಗತಿ=ಏಳಿಗೆ, ಮುನ್ನಡೆ

ಪ್ರಭು=ಒಡೆಯ, ರಾಜ

ಪ್ರಸ್ತುತ=ಸದ್ಯ, ಈಗಿನ

ಪ್ರಸ್ತಾವ= ಉಲ್ಲೇಖ, ಪೀಠಿಕೆ

ಪ್ರಶಂಸೆ=ಹೊಗಳಿಕೆ, ಶ್ಲಾಘನೆ

ಪ್ರಾಂತ್ಯ=ರಾಜ್ಯ, ದೇಶದ ಒಂದು ಭಾಗ

ಪ್ರಾಣ=ಜೀವ, ಉಸಿರು

ಪ್ರಾರಂಭ=ಆರಂಭ, ತೊಡಗುವಿಕೆ

ಪ್ರೇರಣೆ=ಪ್ರಚೋದನೆ, ಮುನ್ನುಗ್ಗುವಂತೆ ಮಾಡುವಿಕೆ

ಫ

ಫಲಕ=ಹಲಗೆ, ಬೋರ್ಡು

ಬ

ಬಂಗಾರ=ಚಿನ್ನ, ಹೊನ್ನು

ಬಂಧಮುಕ್ತ=ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದ

ಬಲಾಢ್ಯ=ಬಲಶಾಲಿ, ಶಕ್ತಿವಂತ

ಬಲಾತ್ಕಾರ=ಬಲವಂತ

ಬಲು=ಬಹಳ, ಹೆಚ್ಚಿನ

ಬಲೆ= ಜಾಲ; ಪ್ರಾಣಿ,ಪಕ್ಷಿ ಮೀನು ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಸಾಧನ

ಬಳಲು=ಆಯಾಸಗೊಳ್ಳು, ದಣಿಯು

ಬಳಿ=ಹತ್ತಿರ, ಸಮೀಪ

ಬಾನು= ಆಕಾಶ, ಗಗನ

ಬಾಯಾರಿಕೆ= ದಾಹ, ನೀರಡಿಕೆ

ಬಾರಿಸು=ನುಡಿಸು, ಮೊಳಗಿಸು

ಬಾಳು=ಬದುಕು, ಜೀವನ ನಡೆಸು

ಬಿಲ=ತೂಬು, ಇಲಿಯ ವಾಸಸ್ಥಾನ

ಬಿರುಸುಗೊಳ್ಳು=ಗಟ್ಟಿಯಾಗು, ತೀವ್ರವಾಗು

ಬೀಗು=ಉಬ್ಬು, ಅಹಂಕಾರಗೊಳ್ಳು

ಬೆನ್ನುತಟ್ಟು=ಶಹಭಾಸ್ ಹೇಳು, ಹುರಿದುಂಬಿಸು

ಬೆಸುಗೆ=ಹೊಂದಿಕೆ, ಜೋಡಣೆ

ಬೇಡ= ಕಿರಾತ, ಬೇಟೆಗಾರ

ಭ

ಭದ್ರ=ಸುರಕ್ಷಿತ, ಬಿಗಿಯಾದ

ಭಯಗ್ರಸ್ತ=ಹೆದರಿಕೊಂಡ, ಅಂಜಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ

ಭವ್ಯ=ಬಹುಶ್ರೇಷ್ಠ, ಮಹೋನ್ನತ

ಭಾನು=ಸೂರ್ಯ

ಮ

ಮಂತ್ರಿ=ಸಚಿವ

ಮಡು=ನೀರು ನಿಲ್ಲುವ ತಾಣ, ಕೊಡಲಿ

ಮಧ್ಯಾಣ=ಮಧ್ಯಾಹ್ನ

ಮಧ್ಯ=ನಡು

ಮಮ್ಮಲ=ವಿಶೇಷ, ಅತಿಶಯ

ಮನವಿ=ಬೇಡಿಕೆ, ಅರಿಕೆ

ಮನಃಸ್ಸಾಕ್ಷಿ=ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿ, ಒಳದನಿ

ಮನುಜಮತ=ಮನುಷ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ,

ಮನಸಾರೆ=ಆತ್ಮಪೂರ್ವಕ, ಪೂರ್ಣಮನಸ್ಸಿನಿಂದ

ಮನಿ=ಮನೆ

ಮರುಗು=ಚಿಂತಿಸು, ಯೋಚಿಸು

ಮರುಜನ್ಮ= ಇನ್ನೊಂದು ಹುಟ್ಟು

ಮರೆ= ಕಾಣದಂತಾಗು, ನೆನಪಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ

ಮಲಿನ=ಕೊಳೆ, ಹೊಲಸು

ಮಾಧುರ್ಯ=ಸವಿ, ಇಂಪು

ಮಾಯಿ=ತಾಯಿ, ಅತ್ತೆ

ಮಾರಿ=ಓರ್ವ ವ್ಯಗ್ರದೇವತೆ

ಮುದುರು=ಮುದುಡು, ಸಣ್ಣದಾಗು

ಮುಗಿಲು=ಮೋಡ

ಮೂರ್ಖ=ಹೆಡ್ಡ, ಮೂಢ

ಮೂಡಲಿ=ಉದಯಿಸಲಿ

ಮೂಷಿಕ=ಇಲಿ

ಮೋಹಿತ=ಸೆಳೆತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ

ಮೌಢ್ಯ=ದಡ್ಡತನ, ಮೂಢತನ

ಮೌಲ್ಯ=ಬೆಲೆ, ಘನತೆ

ಯ

ಯಾನ=ಪ್ರವಾಸ, ದೂರ ಸಾಗುವಿಕೆ

ಯುಗಾದಿ=ಚೈತ್ರಮಾಸದ ಮೊದಲ ದಿನ

ಯೋಜನೆ=ಏರ್ಪಾಡು, ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧತೆ

ರ

ರಕ್ಷಿಸು=ಕಾಪಾಡು, ಕಾಯು

ರೂಪಿಸು=ಆಕಾರಕೊಡು

ರೋಮಾಂಚನ=ನವಿರೇಳುವಿಕೆ

ವ

ವಟಗುಟ್ಟು=ಗೊಣಗು, ಕಿರಿಕಿರಿ

ವಾಣಿ=ಮಾತು, ನುಡಿ

ವಿಂಗಡಿಸು=ಹಂಚು, ವಿಭಾಗಮಾಡು

ವಿದ್ವಾಂಸ=ಪಂಡಿತ

ವಿನಿಮಯ=ಅದಲುಬದಲು

ವಿಭಜನೆ=ಪ್ರತ್ಯೇಕಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ, ವಿಂಗಡಣೆ

ವಿವರಣೆ=ವಿಶದಪಡಿಸುವಿಕೆ, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಹೇಳಿಕೆ

ವಿಶ್ವಪಥ=ಜಗತ್ತಿನ ದಾರಿ, ಲೋಕದ ದಾರಿ

ವಿಶೇಷ=ಅತಿಶಯ

ವಿಷಯ=ಸಂಗತಿ, ವಸ್ತು

ವ್ಯಾಧಿ=ದೈಹಿಕ ರೋಗ, ಕಾಯಿಲೆ

ಶ

ಶತ್ರು=ವೈರಿ, ಹಗೆ

ಶಿಖರ=ಅಗ್ರಭಾಗ, ತುದಿ

ಶಿಲ್ಪಿ=ಕರಕುಶಲಕಲೆ ಬಲ್ಲವ, ಶಿಲೆಯನ್ನು ಕೆತ್ತುವವ

ಶುರು=ಪ್ರಾರಂಭ, ಮೊದಲಾಗು

ಸ

ಸಂಕುಚಿತ=ಸಣ್ಣದಾದ, ಕುಗ್ಗಿದ

ಸಂಘ=ಗುಂಪು, ಸಂಸ್ಥೆ

ಸಂಚರಿಸು=ಸುತ್ತಾಡು, ತಿರುಗಾಡು

ಸಂದೇಶ=ಸುದ್ದಿ ರವಾನೆ

ಸಂಪ್ರದಾಯ=ರೂಢಿ, ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದುದು

ಸಂಶೋಧನೆ=ಅನ್ವೇಷಣೆ, ಹುಡುಕಾಡು

ಸಂಸ್ಥಾನ=ರಾಜ್ಯ, ಪ್ರಾಂತ್ಯ

ಸಂಸ್ಕೃತಿ=ಬುದ್ಧಿವಿಕಾಸ

ಸಕ್ರಿಯ=ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ

ಸಮಸ್ತ=ಒಟ್ಟಾದ, ಎಲ್ಲ

ಸಮನ್ವಯ=ಹೊಂದಾಣಿಕೆ,

ಸಮರ=ಯುದ್ಧ, ಹೋರಾಟ

ಸಮೃದ್ಧ=ಶ್ರೀಮಂತ, ಯಥೇಚ್ಛ

ಸನ್ನಿವೇಶ=ಸಂದರ್ಭ, ಪರಿಸರ

ಸಹಕಾರ=ನೆರವು, ಸಹಾಯ

ಸಾಗು=ಚಲಿಸು, ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗು

ಸಾಧನ=ಸಲಕರಣೆ, ಗುರಿಮುಟ್ಟುವ ಪ್ರಯತ್ನ

ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ=ಪರಮಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಕೂಡಿದ ರಾಜ್ಯ, ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯ

ಸಿಕ್ಕಿಬೀಳು=ವಶವಾಗು, ಸಿಗು

ಸಿಡಿದೇಳು=ಹೋರಾಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗು

ಸಿದ್ಧತೆ=ತಯಾರಿ, ಅಣಿಗೊಳ್ಳು

ಸುರಿಸು=ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬೀಳಿಸು

ಸ್ತುತಿ=ಹೊಗಳಿಕೆ, ಕೊಂಡಾಟಮಾಡು

ಸೇರು=ಕೂಡು, ಒಂದಾಗು, ಒಂದು ಅಳತೆ

ಸ್ನೇಹ=ಗೆಳೆತನ, ಮೈತ್ರಿ

ಸ್ಮರಿಸು=ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು

ಹ

ಹಂಚು=ವಿತರಿಸು, ಕೊಡು

ಹದನ=ರೀತಿ, ಕ್ರಮ

ಹಡೆದವ್ವ= ಹೆತ್ತ ತಾಯಿ

ಹರಸು=ಆಶೀರ್ವದಿಸು

ಹರುಷ=ಸಂತೋಷ, ಹರ್ಷ

ಹಿಗ್ಗು=ಹೆಚ್ಚಾಗು, ಉಬ್ಬು

ಹೆದರು=ಅಂಜು, ಭಯಪಡು

ಹೆಬ್ಬಂಡೆ=ಹಿರಿದಾದ ಬಂಡೆ

ಹುಲ್ಲೆ=ಜಿಂಕೆ

ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳು=ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು

ಹೊಲಸು=ಕೆಟ್ಟ, ಕೊಳೆ

ಹೊಳೆ=ನದಿ, ಪ್ರಕಾಶಿಸು